

OULUN KAUPUNGIN
**TALOUSARVIO 2025
JA -SUUNNITELMA
2026–2027**

Kaupunginjohtajan esitys 25.9.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
2	YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
2.1	Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	6
2.2	Oulu-konserni ja muutokset konsernirakenteessa	9
2.3	Oulun kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa	10
2.4	Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset	10
2.5	Maankäyttö ja asuntorakentaminen	12
2.6	Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen	13
3	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	18
3.1	Talousarvion rakenne	18
3.2	Talousarvion sitovuus	19
3.2.1	Peruskunta	19
3.2.2	Investoinnit	21
3.2.3	Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö	22
3.3	Hintojen muutokset	23
3.4	Tilivelvollisuus	23
4	Talouden tasapainotus	24
5	STRATEGINEN OHJAUS	26
5.1	Kaupunkistrategia Oulu 2030	26
5.2	Hyvinvointikertomus	41
5.3	Toiminnan tavoitteet vuodelle 2025	43
5.4	Kehittämissalkut	50
5.5	Omistajapolitiikka ja -ohjaus	52
5.6	Hankintojen ohjaus	53
5.7	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	54
5.7.1	Kaupunkistrategian ja muiden strategisten linjausten toteuttaminen	54
5.7.2	Henkilöstön rakenne, määrä sekä arvio näiden kehittymisestä	57
5.8	TE2024-uudistus	58
5.9	Ympäristöasioiden taloudellinen arviointi	58
5.10	Lapsivaikutusten arviointi	60
5.11	Oulu 2026 – kulttuuripääkaupunkivuoteen valmistautuminen	61
6	OULU-KONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT	62
7	OULUN KAUPUNGIN TALOUS	67
7.1	Tuloslaskelmaosa	67
7.1.1	Toimintatulot	69
7.1.2	Toimintamenot	70
7.1.3	Toimintakate (nettomenot)	72
7.1.4	Verotulot	73
7.1.5	Valtionosuudet	75
7.2	Rahoituslaskelmaosa	77
7.2.1	Investoinnit	77
7.2.2	Lainat	78
7.3	Peruskunnan tulos- ja rahoituslaskelma	79
7.4	Liikelaitosten vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen	80
8	KÄYTTÖTALOUSOSA	81
8.1	Käyttötalous lautakunnittain	81
8.2	Keskusvaalilautakunta	82
8.3	Tarkastuslautakunta	82
8.4	Kaupunginvaltuusto	84
8.5	Kaupunginhallitus	84
8.5.1	Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia	84
8.5.2	Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	86
8.5.3	Konsernihallinto	86

8.5.4	Kehittämissalkut.....	94
8.6	Sivistyslautakunta	94
8.7	Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta	110
8.8	Yhdyskuntalautakunta.....	126
8.9	Rakennuslautakunta	136
9	TASEYKSIKÖT	143
9.1	Oulun kaupungin kehittämisrahasto.....	143
9.2	Oulun Valistustalorahasto	147
9.3	Rakennusomaisuuden taseyksikkö	148
10	INVESTOINTIOSA	152
10.1	Tietohallintoinvestoinnit	152
10.2	Investointiosa peruskunta	153
10.2.1	Kaupunginhallitus.....	153
10.2.2	Sivistyslautakunta	154
10.2.3	Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta	155
10.2.4	Rakennuslautakunta	157
10.2.5	Yhdyskuntalautakunta	158
10.2.6	Peruskunnan investoinnit yhteensä.....	167
10.2.7	Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä	167
10.3	Leasinghankinnat.....	167
10.4	Investointiosa Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	168
10.5	Vuokrahankinnalla toteutettavat rakennuskohteet.....	175
11	LIKELAITOKSET.....	176
11.1	Oulun Vesi -liikelaitos	176
11.2	Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.....	185
11.3	Business Oulu -liikelaitos.....	191
11.4	Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos.....	212
12	TYTÄRYHTEISÖJEN TALOUSTAVOITTEET	217
12.1	Tytäryhtiöt.....	217
12.1.1	Oulun Energia -konserni	217
12.1.2	Oulun Satama Oy.....	218
12.1.3	Kiertokaari Oy.....	218
12.1.4	Nallikari Seaside Oy	218
12.1.5	Sivakka-konserni	218
12.1.6	Potential Toimitilat Oy	219
12.1.7	Oulun Pysäköinti Oy	219
12.1.8	Oulun Kaupunginteatteri Oy.....	219
12.1.9	Oulun Tuotantokeittiö Oy	219
12.2	Kuntayhtymät.....	220
12.2.1	OSAO-konserni.....	220
12.3	Säätiöt	220
12.3.1	Oulun Palvelusäätiö	220
12.3.2	Oulun musiikkijuhlasäätiö	220
12.3.3	Oulun kulttuurisäätiö.....	220
LIITTEET		221
Liite 1. VÄESTÖ – OULU		221
Liite 2. Kehittämishankkeiden yhteenveto TA2025		223
Liite 3. Ympäristöbudjetointi TA2025		224
Liite 4. Talousarvion 2025 ja TS2026-27 valmistelu- ja käsittelyvaiheet.....		226

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Oulu investoi tulevaisuuteen

Olemme viime vuosina eläneet epävarmoja ja erikoisia aikoja. Koronapandemian jälkivaikutukset yhteiskunnassa tuntuivat edelleen. Venäjän käynnistämä sota Ukrainaa vastaan on muuttanut koko Euroopan turvallisuustilanteen, ja Suomesta on tullut sotilasliitto NATOn jäsen.

Samaan aikaan elämme Suomessa tilanteessa, jossa taloutemme ei ole kasvanut reaalisesti 16 vuoteen ja syntyvyys on historiallisen alhainen. Suomessa on toteutettu yksi julkisen sektorin suurimmista uudistuksista eli sosiaali- ja terveyspalveluiden siirto kunnilta hyvinvointialueille ja valtion rahoitukseen.

Toinen merkittävä uudistus on tulossa. Lakisääteiset työllisyyspalvelut siirtyvät 1.1.2025 alkaen valtiolta kunnille. Uudistus on mittaluokaltaan pienempi kuin sote-uudistus, mutta sen merkitys on suuri. Työllisyyden hoito ja entistä suurempi osa työttömyyden kustannuksista on jatkossa kuntien vastuulla. Tämän tehtävän onnistumisessa yritysten, oppilaitosten ja kaupungin täytyy pelata samaan maaliin. Tässä meidän täytyy onnistua!

Muutosten keskellä kansantalouden kasvu on hidasta ja ostovoiman kehitys heikkoa. Entistä suurempi osa tuloista menee valtion velan hoitoon, eikä uuden rakentamiseen jää rahaa. Heikon talouden vuoksi valtion mahdollisuus rahoittaa kuntien palveluita ja investointeja ei jatkossakaan parane. Meneillään oleva valtionosuusuudistus tuskin helpottaa kuntataloutta, koska uutta rahaa ei ole tulossa.

Oulu kasvaa ja kansainvälistyy nyt vauhdilla. Viime vuonna väkiluku kasvoi liki 3000 uudella kaupunkilaisella ja meitä oululaisia on nyt yli 215 000. Uutta on se, että Ouluun muutetaan entistä enemmän Suomen ulkopuolelta. Tämä haastaa kaupungin ja yksityiset palveluntuottajat. Monissa arjen tilanteissa kaupassa, virastossa tai työpaikalla pitää osata suomen kieltä. Ouluun muuttaville vieraskielisille tulee siksi tarjota mahdollisuuksia oppia suomen kieltä. On tärkeää, että myös itse arvostamme omaa kieltämme ja kulttuuriamme.

Väestö ja talous kasvavat suuremmissa kaupungeissa, erityisesti yliopistokaupungeissa. Väestön kasvu lisää työvoimaa ja ostovoimaa, synnyttää uusia yrityksiä ja investointeja. Oulu on yksi voittajista, mutta menestyksen eteen on tehtävä töitä. Kaupungin suurin tulonlähde on ansiotuloverotus, joka riippuu yritysten menestyksestä ja työllistämisestä. Kaupungin päättäjien ja viranhaltijoiden on tehtävä entistä ponnokkaammin työtä yritystoiminnan esteiden poistamiseksi ja kyettävä ratkaisemaan yhdessä yritysten kasvun kannalta keskeisiä asioita, joita ovat esimerkiksi osaavan työvoiman riittävyys ja kaavoitus.

Sivistys, kaupunkiympäristö ja elinvoima ovat kunnan menestyksen kulmakivet. Ne ovat samalla paras tae siihen, että kaupunki on viihtyisä asuin- ja elinympäristö ja että yritykset investoivat Ouluun.

Kaupunki investoi erityisesti lapsiin ja nuoriin. Varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja nuorisotoimeen panostetaan yli puoli miljardia euroa vuodessa ja suurin osa kiinteistöinvestoinneista on päiväkotij- ja kouluinvestointeja. Kaupunki investoi seuraavien vuosien aikana satoja miljoonia euroja kaikkien kuntalaisten palveluihin. Vuoden 2025 aikana valmistuvat suurimmat investoinnit ovat Linnanmaan uimahalli, kaupunginkirjaston peruskorjaus ja Tuiran monitoimitalo. Katuja, puistoja ja infrastruktuuria parannetaan ja uutta rakennetaan lähes sadalla miljoonalla eurolla vuosittain.

Uusia yritysalueita rakennetaan Oritkariin, Ritaharjuun, Laanilaan ja Pyyryväiseen. Kaupungin keskustassa on meneillään useita kaavahankkeita ja keskustaan on käynnistymässä toimistotila- ja asuntohankkeita. Asemakeskuksen rakentaminen alkaa ja uusia pysäköintilaitoksia rakennetaan. Oulun kasvu ja myönteinen kehitys näkyvät tulevina vuosina lukuisina uusina rakennushankkeina.

Tulevat vuodet ovat tapahtumien ilotulitusta. Vuonna 2025 Oulussa järjestettävät asuntomessut ja kuninkuusravit tuovat meille kymmeniä tuhansia vierailijoita. Isojen tapahtumien aikaan kaupungissa tulee olemaan vilskettä ja vipinää.

Vuosi 2026 on erityinen, sillä silloin Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki. Normaalina vuonna Oulussa järjestetään noin 3000 tapahtumaa, mutta on arvioitu, että kulttuuripääkaupunkivuonna määrä voi olla jopa puolitoistakertainen. Kaikki me oululaiset pääsemme nauttimaan kulttuuripääkaupunkivuoden aikana ainutlaatuisesta ohjelmasta, kulttuurista ja taiteesta. Oulu2026 on meidän kaikkien yhteinen juhluvuosi.

”Pohjoinen on uusi etelä”, näin uutisoi eräs maamme suurimmista päivälehdistä. Pohjoisen ohjelma on osa hallitusohjelmaa. Huomio on kiinnittynyt pohjoiseen monestakin syystä. Pohjoinen on Suomen kasvun, turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta tärkeä alue. Valtion kannattaa investoida pohjoiseen, mutta meidän on myös itse pidettävä aiheesta ääntä ja valvottava etujamme. Tämän vuoksi uudistamme edunvalvontaamme.

Kaupunki on iso työnantaja ja henkilöstö sen keskeisin voimavara. Kaupungin työntekijät tekevät arvokasta ja merkityksellistä työtä. Henkilöstö on avainasemassa, jotta voimme palvella kaupunkilaisia ja yrityksiä sekä tuottaa elinvoimaa ja hyvinvointia. Tämän vuoksi panostamme kaupungin henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin.

Talousarvio- ja suunnittelukaudella keskeiset talousluvut ovat kaksijakoiset. Vuodet 2025 ja 2026 ovat alijäämäisiä, mutta vuosi 2027 on jo ylijäämäinen. Talousarvioesitykseeni sisältyy sopeutustoimia noin 60 miljoonaa euroa, joista 40 miljoonaa kohdistuu menoihin ja 20 miljoonaa tuloihin. Näillä toimilla varmistamme, että meneillään olevien investointien rahoitus hoituu ilman, että kaupungin lainakanta ja lainojen hoitokustannukset nousevat liian korkeiksi.

Menojen kasvua on pystyttävä hillitsemään. Mitä suurempi on vuosikate, sitä enemmän investointeja voidaan rahoittaa kassavaroilla ja sitä vähemmän tarvitaan lainaa. Päättäjien, viranhaltijoiden ja työntekijöiden on käytettävä kaupunkilaisilta kerättyjä varoja vastuullisesti ja vaikuttavasti. Kaikkia kustannuksia on arvioitava kriittisesti, toimintaa on kehitettävä ja panostuksia on laitettava kasvuun tuottaviin palveluihin. Mitä paremmin kaupungin yritykset ja asukkaat voivat, sitä paremmin kaupunki itsekkin menestyy.

Talousarvio on kaupungin tärkein asiakirja ja talousarviosta päättäminen tärkein yksittäinen vuotuinen päätös. Toivon päättäjille viisautta ja riittävää yksituumaisuutta talousarvion käsittelyyn.

Oulussa, 16. päivänä syyskuuta 2024

Ari Alatossava

kaupunginjohtaja

2 YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024–2026

Suomen talous kasvoi hieman vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan prosentin viime vuonna. Suhdannekäänte on vielä epävarma. Toteutunut vaimea kasvu oli kuitenkin hyvä tulos tilanteessa, jossa lakot vähensivät vientiä, tuotantoa ja palkkasummaa alkuvuonna. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan.

Yksityisen kulutuksen kasvu vahvistuu, kun inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tulojen kasvu parantavat kotitalouksien ostovoimaa. Investoinnit kasvavat, kun rakentaminen toipuu jyrkästä laskusta ja energiasiirtymään sekä turvallisuuteen liittyvät investoinnit lisääntyvät. Vaikka talouden odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvan vuoden aikana, vuositasolla BKT:n ei odoteta kasvavan viime vuodesta. Hallituksen julkisen talouden sopeutustoimet nostavat hintoja, vähentävät kotimaista kysyntää ja hidastavat talouskasvua sekä vuonna 2025 että 2026. Vuonna 2025 kasvu on 1,6 prosenttia ja vuonna 2026 1,5 prosenttia.

Maailmankaupan toipuminen kääntää viennin kasvuun

Maailmantalouden näkymät ovat kohentumassa, kun inflaation hidastuminen ja korkojen lasku lisäävät kulutusta ja investointeja. Kasvu on vielä tänä vuonna heikkoa euroalueella ja varsinkin Suomelle tärkeässä Saksassa, mutta ensi vuonna myös euroalueen kasvun odotetaan piristyvän. Yhdysvaltojen kasvu jatkuu edelleen varsin vahvana.

Maailmantalouden kasvu on 3,1 prosenttia vuosina 2024 ja 2025 sekä 2,9 prosenttia vuonna 2026. Viime vuonna maailmankauppa supistui selvästi, mutta sen ennustetaan toipuvan vauhdikkaammin kuin maailmantalouden. Maailmankaupan kasvua kuitenkin varjostavat rahtiliikenteen häiriöt ja geostrategiset jännitteet.

Suomen tavaravienti on kehittynyt kohtuullisesti kysyntään nähden. Koska kysyntä on vielä tänä vuonna melko heikkoa ja alkuvuoden lakot ovat vähentäneet vientiä, viennin odotetaan edelleen hieman vähenevän tänä vuonna. Vuodesta 2025 lähtien vienti kuitenkin kasvaa maailmankaupan elpyessä. Myös Suomen hyvä kustannuskilpailukyky tukee elpymistä. Nettovienti ei kuitenkaan lisää BKT:n kasvua, koska myös tuonti kasvaa.

Vaihtotaseen alijäämä pienenee edelleen tänä vuonna, mutta vaihtotase pysyy alijäämäisenä koko ennustejaksolla. Kauppatase on ylijäämäinen, mutta palveluiden tase on selvästi alijäämäinen, kun idän suunnasta tuleva matkailu on vähentynyt ja liike-elämän palveluiden tuonnin kasvu on ollut vahvaa.

Kulutus kasvaa ja hintojen nousu hidastuu

Yksityinen kulutus on kasvanut, vaikka hintojen ja korkojen nousu ovat heikentäneet kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajan luottamus talouteen on ollut heikko.

Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu, kun korot laskevat, työllisyystilanne paranee ja kuluttajien luottamus kohentuu.

Käytettävissä olevat reaalitytulot kasvoivat jo viime vuonna suurten palkankorotusten ja hidastuvan inflaation seurauksena. Myös sosiaalietuudet kasvoivat poikkeuksellisen paljon. Tänä vuonna nimellinen ansiokehitys hidastuu, mutta viime vuotta hitaampi hintojen nousu sekä työttömyysvakuutusmaksujen alennus nopeuttavat reaalitytulojen kasvua. Ensi vuonna hallituksen sopeutustoimet heikentävät tulojen kasvua, mutta työllisyyden toipuminen pitää tulot kasvussa.

Inflaatio on hidastunut selvästi ja hinnat nousevat enää palveluissa ja omistusasumisessa. Myös jatkossa varsinkin kotimaiset hintapaineet ovat vähäisiä. Arvonlisäveron korotus nostaa hintoja ja siten hidastaa inflaation laskua erityisesti ensi vuonna. Hallituksen kehysriihessä ja aiemmin päättämien välillisen verotuksen muutosten suora vaikutus inflaatioon on yhteensä noin 0,9 prosenttiyksikköä vuosina 2024–2026. Tästä huolimatta inflaatio on pysymässä matalana. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio on laskemassa tänä vuonna 1,8 prosenttiin ja yhdenmukaistetulla indeksillä, jossa ei ole mukana korkoja, 1,2 prosenttiin. Vuosina 2025 ja 2026 inflaatio on korkojen kanssa noin 1,5 prosenttia ja ilman noin 2 prosenttia.

Investoinnit kasvavat ensi vuodesta lähtien

Rakentaminen on ollut jyrkässä laskussa ja vähenee tänäkin vuonna. Korkojen lasku, tulojen kasvu ja patoutunut asuntokysyntä piristävät kuitenkin asuntomarkkinoita tämän vuoden aikana ja asuntorakentamisen toipuminen alkaa vuonna 2025. Muussa rakentamisessa lasku on ollut pienempi ja toipuminen voi alkaa jo asuntorakentamista aikaisemmin.

Kone- ja laiteinvestoinnit ovat pysyneet kasvussa korkeista koroista ja heikoista näkymistä huolimatta. Yrityksillä on investointipaineita energiamurroksen, yhä etenevän digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen valmistautumisen seurauksena. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätyksellisen paljon. Vaikka niistä suurin osa ei tule toteutumaan, lähivuosille on tulossa merkittävä määrä investointeja. Osa näistä on turvallisuuteen liittyviä julkisia investointeja. Ensimmäiset hävittäjät kirjautuvat tilastoihin vuonna 2025.

Kokonaisuudessaan investoinnit vähenevät vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kuitenkin toipuvat ja kasvavat yli 5 prosenttia.

Työllisyys toipuu ensi vuonna

Työllisten määrä vähenee lievästi tänä vuonna, mutta kääntyy uudelleen kasvuun talouden toipuessa ja hallituksen työllisyystoimien ja maahanmuuton lisätessä työvoiman tarjontaa. Työllisyys laskee ennen muuta yksityisellä sektorilla. Suhdannetilanteen lisäksi työllisyyteen on vaikuttanut maahanmuuton selvä kasvu, joka on lisännyt sekä työvoiman että työllisten määrää.

Vuosina 2025 ja 2026 työllisyys kasvaa noin prosentin verran vuosittain. Kysynnän kasvun lisäksi työllisyyttä tukevat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet, joista ensimmäiset astuvat voimaan vuonna 2024. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 73,9 prosenttiin.

Työttömyys kasvaa vuonna 2024, kun rakentamisen ja teollisuuden työpaikkojen väheneminen nostavat työttömyysastetta 7,9 prosenttiin. Ensi vuodesta alkaen työttömyys vähenee, mutta jää 6,9 prosenttiin vuonna 2026, mikä ylittää rakenteellisen työttömyyden tason Suomessa.

Kuntatalous

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna lähes 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi. Kuntahallinnon synkät luvut aiheutuivat etenkin kulutusmenojen ennakoitua suuremmasta tasosta. Tilanne näyttää tulevana vuosina synkkenevän entisestään, sillä menot kasvavat tuloja nopeammin.

Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Kuntien ja kuntayhtymien ensimmäisen neljänneksen tiedot viittaavat siihen, että menojen kasvu on jatkunut alkuvuonna ennakoitua ripeämpänä. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta

muiden kuntien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kunnallisverotuloja nostaa mm. keskimääräisen kunnallisveron nousu ja kiinteistöverotuloja hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa. Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee vuonna 2025 1,9 miljardiin euroon ja edelleen yli kahteen miljardiin euroon vuosina 2026–2028. Kuntahallinnon kulutusmenoen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hie-man nopeampaa kunta-alalle vuosiksi 2023–2027 sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kulutuksen volyymikehitys jää tarkasteluvuosina pääasiassa laskevaksi, sillä koulutuksen palvelutarve pysyy painelaskelmassa alenevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Poikkeuksen laskevaan kulutuksen volyymikehitykseen muodostaa vuosi 2025, jolloin kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeino-palveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin vuosina 2025–2027 ylimääräisiä leikkauksia sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuk-sien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen.

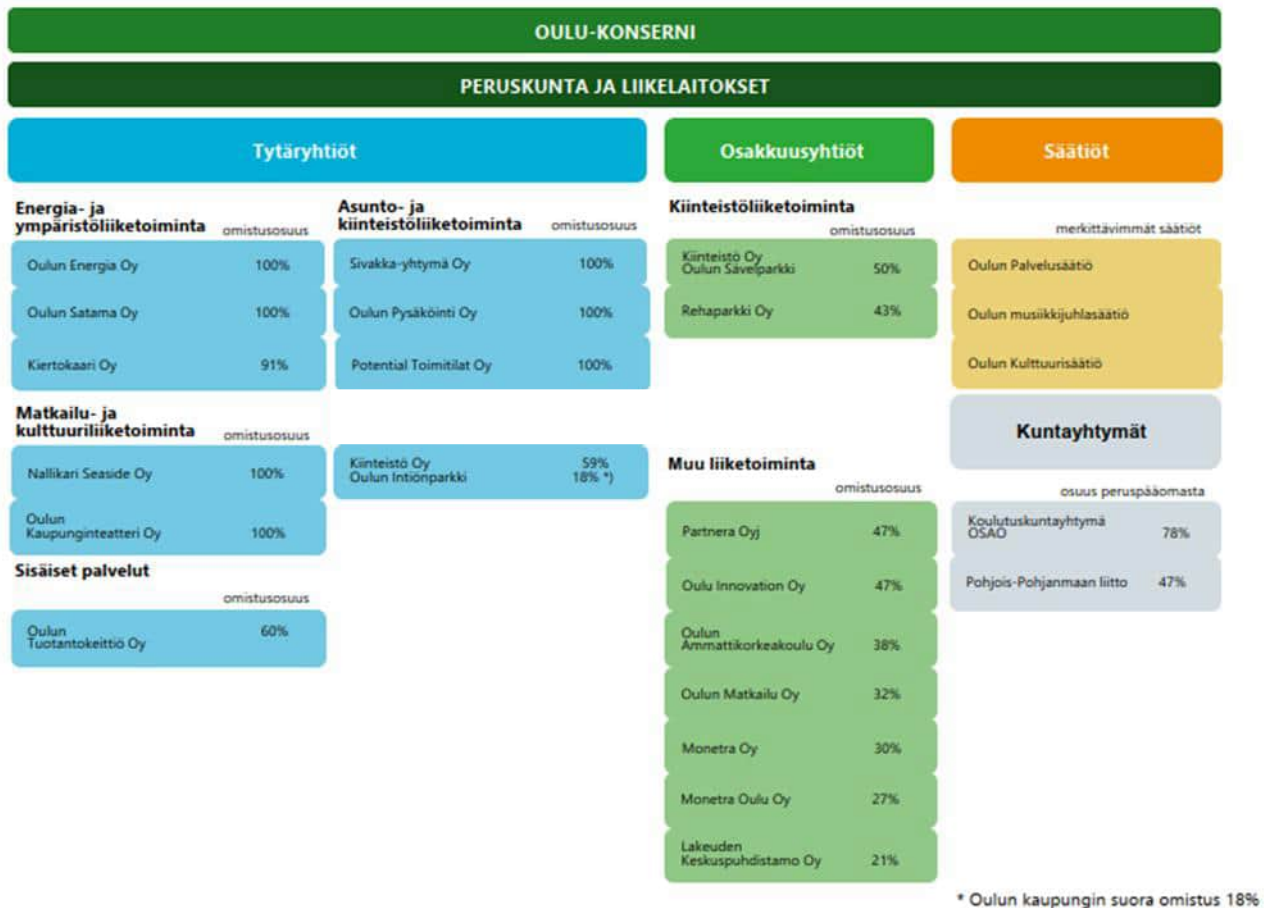
Verotulot ovat kuntahallinnon merkittävin tulonlähde. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisve-rotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää valtion tulonsiirtoja kunnille. Vaikka kuntien vero-tulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallin-non investointien rahoittamiseen. Kuntahallinnon investointipaineet pysyvät edelleen mittavina muun muassa raken-nuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä suhteessa BKT:hen syvenee 0,6 prosenttiin vuonna 2025 ja 0,7 prosenttiin vuosina 2026–2028. Kuntahallinnon menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä pal-veluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Lähde; VM, Taloudellinen katsaus, kesä 2024.

2.2 Oulu-konserni ja muutokset konsernirakenteessa

Oulu-konsernin emoyhteisönä toimii Oulun kaupunki (peruskunta ja liikelaitokset). Oulu-konserniin kuuluvat kirjanpitolain mukaisesti kaupungin määräysvallassa olevat osakeyhtiöt (tytäryhtiöt) sekä säätiöt. Lisäksi kuntayhtymistä tytäryhteisöasemassa Oulun kaupunkiin on Koulutus kuntayhtymä OSAO. Oulun kaupungilla on 9 osakkuusyhtiötä, joissa kaupungin omistusosuus vaihtelee 21 %:n ja 50 %:n välillä. Uudet omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.12.2021 § 124.

Kuva 1. Oulu-konserni 1.1.2025

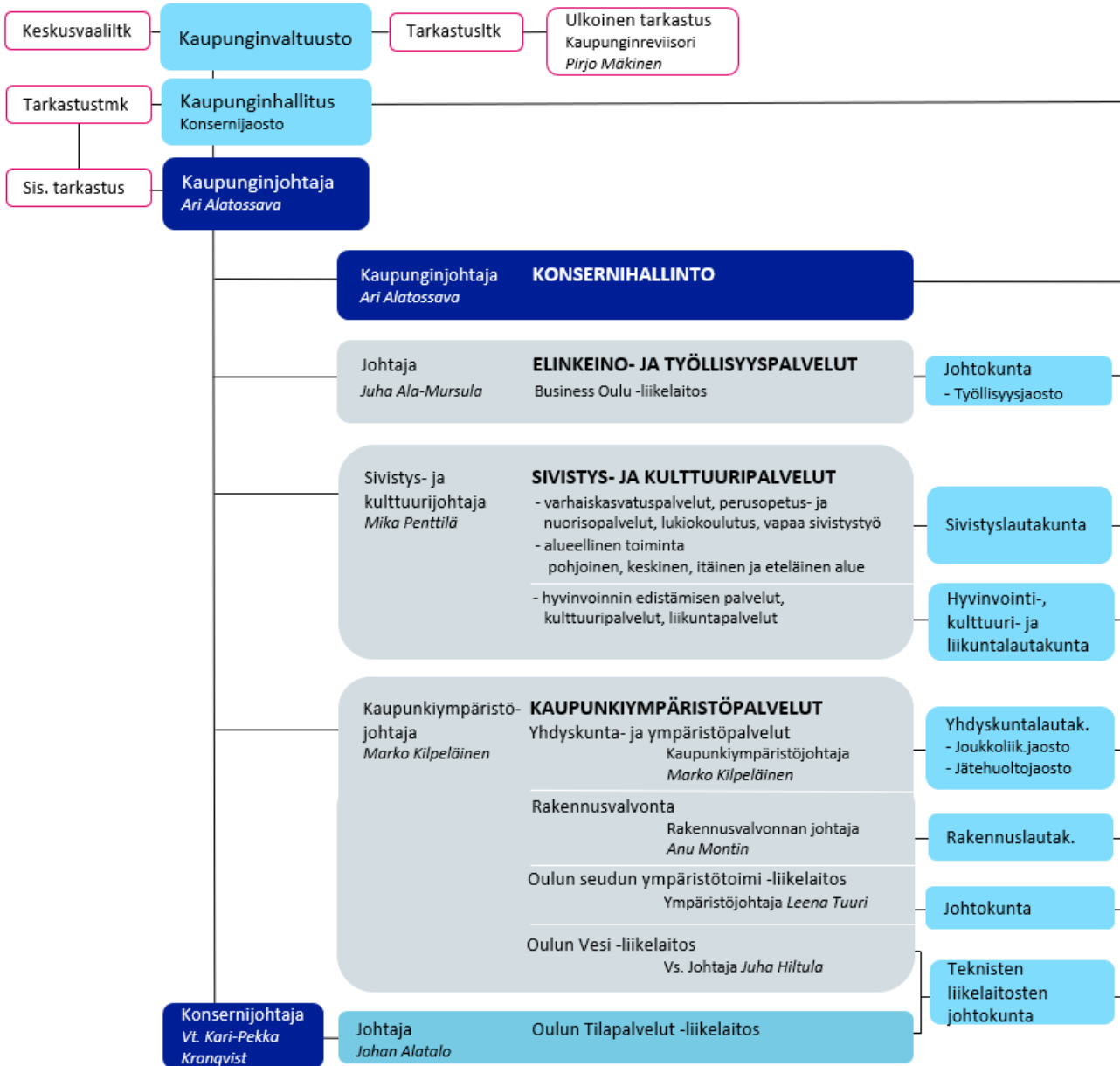
Oulun Energia Oy:n tytäryhtiöt: Oulun Energia Sähköverkko Oy (100 %), Turveruukki Oy (100 %), Huoltovoima Oy (100 %) ja Syklo Oy (100%).

Sivakka-yhtymä Oy:n tytäryhtiöt: Oulun Remonttimylly Oy (100 %), Oulun Sivakka Oy (100 %) ja Oulun Tervatalot Oy (100 %).

Oulun Satama Oy:n tytäryhtiö: Oritkarin Huoltorakennus Oy (73,2 %).

Potential Toimitilat Oy:n tytäryhtiöt: Maikkulan Keskus Oy (100 %), Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo (78 %), Asunto Oy Kiimingin Seniori (54,6%), Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo (54 %) ja Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo (50,3 %).

2.3 Oulun kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa

Kuva 2. Oulun kaupungin organisaatio 1.1.2025

2.4 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Oulun kaupungin väkiluku vuodenvaihteessa 31.12.2023 oli 214 633. Väestönkasvua edellisvuodesta oli 2 785 asukasta (1,3 %). Oulun seutukunnan väestö kasvoi 2 938 asukkaalla, josta valtaosa kohdistui Oulun kaupunkiin. Oulun kaupungin väestönkasvu jatkuu myös tulevina vuosina.

Oulun väkilukua kasvattaa sekä luonnollinen väestönlisäys että muuttovoitto. Syntyneiden määrä laski kuitenkin vuonna 2023 ja luonnollinen väestönlisäys oli pienempää kuin vuotta aiemmin. Oulussa syntyi vuonna 2023 yhteensä 1 922 lasta.

Muuttovoitto on ollut viimeisten viiden vuoden aikana keskimäärin noin 1 650 henkilöä vuodessa. Vuonna 2023 muuttovoitto oli selvästi edellisvuotta voimakkaampaa ja oli 2 403 henkilöä. Tästä maahanmuuton osuus oli 1 858 henkilöä. Maahanmuuton osuus muuttovoitosta kasvoi edellisvuodesta.

Alle kouluikäisten määrä laski edelleen vuoden 2023 aikana. Taustalla on viime vuosien pienempi syntyneiden määrä ja ikäluokkaan kohdistuva muuttotappio. Tulevina vuosina alle kouluikäisten määrä laskee vielä.

Perusopetusikäisten lasten määrä laski vuonna 2023 yhteensä 147 lapsella. Tulevina vuosina perusopetusikäisten määrä laskee edelleen.

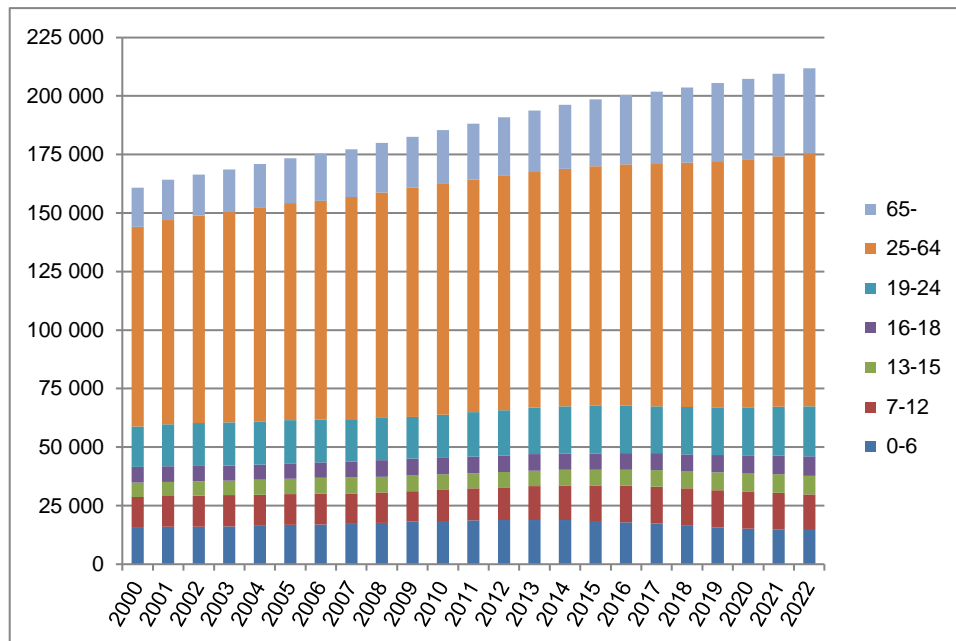
16-18 -vuotiaiden määrä kasvoi vuonna 2023 yhteensä 225 hengellä. Ikäluokka kasvaa vielä lähivuosina.

19-24 -vuotiaiden määrä kasvoi vuonna 2023 yhteensä 498 hengellä. Tulevina vuosina ikäluokan kasvu jatkuu.

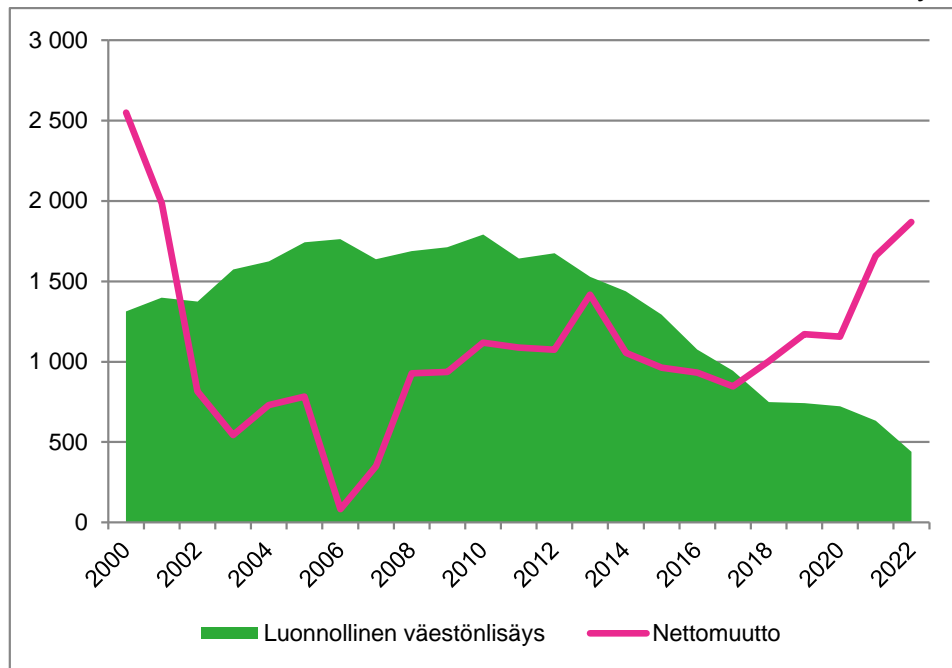
Työikäisten ikäluokka eli 25-64 -vuotiaat kasvoi vuonna 2023 yhteensä 1 695 hengellä. Tulevina vuosina ikäluokan kasvu jatkuu.

Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi vuonna 2023 yhteensä 874 henkilöllä ja **yli 75-vuotiaiden** määrä 868 henkilöllä. Vanhempien ikäluokkien voimakas kasvu jatkuu tulevinakin vuosina.

Talousarvion liitteenä (liite 1) on suuralueittainen väestösuunnite, joka perustuu Maankäytön toteuttamishojelman 2024–2028 mukaiseen asuntotuotanto-ohjelmaan sekä kunkin suuralueen väestörakenteeseen. Väestösuunnitteeseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, joista merkittävimpiä ovat sisäisen ja ulkoisen muuttoliikkeen vaihtelut sekä asuntotuotannon ajoittumiseen, tuotannon määriin ja talotyypijakaumaan liittyvät mahdolliset muutokset. Viime vuosien suuret muutokset syntyvydessä lisäävät myös epävarmuutta ennusteeseen. Myös asuntotuotanto-ohjelmaan tehdään muutoksia päivitysten yhteydessä, jotka vaikuttavat alueiden väestökehitykseen.

Kuva 3. Oulun väestökehitys ikäluokittain

Kuva 4. Luonnollinen väestönlisäys ja nettomuutto

2.5 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Oulun kaupungin alueella maankäytön tavoitteet on osoitettu yleispiirteisesti ajantasaisilla yleiskaavoilla ja yksityiskohdaisesti asemakaavoilla. Uuden Oulun yleiskaavan Kaavakartta 1 on strateginen ja käsittää koko kunnan alueen osoittaen erilaiset kaupunki- ja maaseutukehittämisyöhykkeet. Keskeisellä kaupunkialueella Kaavakartta 2 on aluevarauskartta, se näyttää alueiden pääkäyttötarkoitukset ja ohjaa maankäyttöä yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen.

Kaavakartan 2 korvaava keskeisen kaupunkialueen yleiskaava etenee. Selvityksiä on laadittu mm. yhdyskuntarakenteesta, energiasta ja kaupallisista palveluista. Valmisteilla ovat selvitykset viheralueverkostosta ja tehokkaasta joukkoliikenteestä. Vaikutusten arviointi ja kehityskuvatyo toteutetaan konsulttityönä, syksyllä 2024 järjestetään useita vuorovaikutustilaisuuksia päättäjille, asukkaille ja toimijoille. Tavoitteena on valmistella yleiskaavaluonnosta vuoden 2024 aikana.

Oulunsalon alueen osayleiskaava on ollut luonnoksena nähtävillä keväällä 2023, tavoitteena on asettaa kaava ehdotuksena nähtäville syksyllä 2024. Osayleiskaavassa on mm. osoitettu uusia asuinalueita n. 80 ha ja uusia työpaikka-alueita n. 48 ha, selkiytetty liikenne- ja viherverkostoa sekä ajantasaistettu lentokentän melualueet.

Yhdyskuntarakennetta ohjaavien yleiskaavojen lisäksi vireillä on vihreää siirtymää mahdollistavia yleiskaavoja, mm. Pyyryväisen vihreän siirtymän teollisuutta mahdollistava osayleiskaava sekä useita tuulivoimaosayleiskaavoja.

Maankäyttö ja asuntorakentaminen painottuu Uuden Oulun yleiskaavan ja maankäytön toteuttamishojelman mukaisesti entistä enemmän täydennysrakentamiseen. Kaupunkiraitiotien kehittämiskäytävälle laaditun Alppilan bulevardin sekä Kaijonharjun kaavarungon mukaisia asemakaavoja on valmistunut ja valmisteilla sekä kerrostaloja jo rakenteilla ja rakennettu Alppilassa. Lähiökehää täydennetään useissa kaupunginosissa. Lisäksi on käynnistynyt vanhojen pientaloalueiden kehittämis- ja täydennyssuunnittelu (TÄTI) Kuivasjärven ja Kaakkurinkankaan asuinalueilla.

Keskeisellä kaupunkialueella merkittäviä kaupunkikehittämishankkeita on mm. Asemakeskus ympäristöineen. Oulujoen suistossa Hartaanselän ranta-alueille valmistunut asemakaavahanke mahdollistaa noin tuhat uutta asuntoa. Alueella järjestetään Asuntomessut vuonna 2025. Keskustassa ja sen lähialueilla on vireillä useita asuin- ja liikerakentamiseen tärkeitä asemakaavahankkeita.

Oulun eteläisillä alueilla täydennetään asuinalueita asemakaavoin mm. Maikkulassa ja Svaaninsuolla. Heikkilänkankaalle laaditaan uuden asuinalueen asemakaavaa.

Pohjoisessa Oulussa merkittäviä asemakaavanhankkeita asumiseen on käynnissä mm. Hiukkavaarassa, missä kaavoitus jatkuu Vanhan Hiukkavaaran asemakaavahankkeella. Uusia asuinalueiden asemakaavoja on valmistunut Jäälin Näppärinkankaalle, Hiukkavaaran Soittajankankaalle ja Kiimingin Hieta-ahoon. Haukiputaalla laaditaan Asemakylä-Sipilän ja keskustaa täydentäviä asuinkortteleiden asemakaavoja mm. Kiiminkijokivarteen, sekä Muurakorven asuinalueen asemakaavaa.

Työpaikkatontteja asemakaavoitetaan vastaamaan työpaikkatonttikysyntään. Merkittäviä keskittymiä ovat mm. Linnanmaan ja Kontinkankaan kampukset. Työpaikkarakentamiseen osoitettavia asemakaavoja laaditaan mm. Keskustaan, Oulunsaloon, Ruskonselkään ja Välikylään, Pateniemi-Ritaharjun alueelle, Takalaanilaan, Nokelaan ja Kaukovainiolle. Valmisteilla on myös työpaikkatonttien kaavoitusta Lentokentäntien varteen.

Maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) 2024 – 2028 on valmistunut. MATOon on yhdistetty asuntopoliittiset linjaukset. MATOa ohjaavat erityisesti kaupunkistrategian linjaukset ympäristön kestävydestä ja yhdyskuntarakenteen eheydestä. MATO -raportissa on esitetty taulukoilla ja kartoilla asunto-ohjelma suuralueittain ja kaupunginosittain. Ohjelma ohjaa kaupungin tontinluovutusta. Lähes koko kerrostalotuotanto on täydennysrakentamista. Toteuttamisohjelmassa luovutetaan omakotitalotontteja maltillisesti. Ohjelmalla varmistetaan, että päiväkotij- ja koulupalvelut pystytään järjestämään suunnitelmallisesti.

MATO:n yhteydessä on laadittu myös työpaikka -MATO.

2.6 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen

Yleistä talousnäkömistä

Suomen Pankin kevään 2024 väliennusteen mukaan Suomen talous on edelleen taantumassa. Aiempaa korkeampi hinta- ja korkotaso vähentää yksityistä kulutusta ja investointeja. Erityisen heikosti menee asuntorakentamisessa. Myös vienti on supistunut. Työllisyys on kuitenkin säilynyt suhdannetilanteeseen nähden hyvänä, ja inflaatiokin on hidastunut nopeasti. Kasvun odotetaan käynnistyvän tämän vuoden aikana, kun kotitalouksien ostovoima vahvistuu ja yleinen luottamus talouteen alkaa palautua.

EK:n suhdannebarometrin mukaan palvelut ovat kannatelleet Suomen taloutta viime vuoden aikana. Vaikka suhdannetilanne on vaikea, palvelualojen yritykset arvioivat suhdanteen kohenevan tulevien kuukausien aikana.

Sen sijaan teollisuuden tuotanto ja rakentaminen ovat vähentyneet ja vähenevät myös seuraavan puolen vuoden aikana. Teollisuuden tuotanto jää alle edellisvuoden tason. Myös henkilöstö on vähentynyt ja sen ennakoidaan vähentyvän edelleen. Riittämätön kysyntä on selvästi suurin ongelma, ja pieniä ongelmia on myös rahoituksen saatavuudessa. Työvoiman saatavuusongelmat ovat sen sijaan helpottaneet.

Koko Suomen tasolla BKT:n ennustetaan laskevan 0,5 % tänä vuonna, ja kasvun alkavan vasta vuonna 2025.

Lähi-Idän eskaloituneen tilanteen ja Ukrainan sodan pitkittymisen vuoksi geopoliittiset jännitteet eivät ole hellittäneet, ja niiden vaikutus saattaa edelleen heikentää talouden kehitystä.

Oulun alueen yritysten kehitysnäkymät

Viime vuoden (2023) suhdannekehitys Oulun seudulla oli vahvasti kaksijakoinen. Teollisuustoimialoista sähkö- ja elektroniikkateollisuus ja rakentaminen kohtasivat voimakkaan laskusuhdanteen. Rakentamisen liikevaihto supistui voimakkaasti aiheuttaen lomautuksia, irtisanomisia ja muutaman konkurssin. Lasku oli kuitenkin hieman vähäisempää kuin koko maan tasolla. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden laskusuhdanne johtui viennin vaikeuksista ja aiheutti jonkin verran lomautuksia ja irtisanomisia. Muiden toimialojen osalta viime vuosi oli varsin hyvä, ja etenkin yksityisten

kotitalouspalvelujen ja majoitus- ja ravitsemistoimintojen toimialoilla liikevaihdon kasvu oli yli 10 % verrattuna edelliseen vuoteen. Palkkasumman kehitys oli kaikilla toimialoilla positiivinen, mikä näkyi myös Oulun kaupungin ansiovero-kertymien hyvässä kasvussa.

Vuoden 2024 alussa kuluttajien luottamus talouteen on hieman kohonnut viime vuoteen nähden, samoin kuin kaupan ja palvelujen aloilla. Rakentamisen ja ICT-alan vaikeuksien ennustetaan hellittävän loppuvuotta kohden mennessä. Oulun alueen työttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat edelleen korkealla tasolla. Avointen työpaikkojen määrä on alkuvuonna ollut kasvussa viime vuoden lopun notkahduksen jälkeen. Etenkin kaupan ja palvelujen alalla työpaikkoja on paljon auki. Positiivista nostetta Oulun alueelle tuovat myös teollisuuden, matkailun ja palvelujen investoinnit yhdessä asuntomessujen ja kulttuuripääkaupunkivuoden valmistelujen kanssa. Investoreiden kiinnostus Oulua kohtaan on säilynyt hyvänä mikä on positiivinen uutinen myös paikalliselle teollisuudelle ja palveluiden tarjoajille.

Pohjoisen poliittisen ja taloudellisen merkityksen kasvu

Puhtaan energian tuotannon merkittävä lisääntyminen ja puhdas siirtymä sekä merkittävät investointisuunnitelmat tuovat Pohjois-Suomeen paljon mahdollisuuksia. Samalla pohjoisen luonnonvarat ja osaaminen ovat pitäneet Pohjois-Suomen merkittävänä teollisuuden keskittymänä jo pitkään. Tulevaisuudessa tämä asema tulee edelleen vahvistumaan. Lisäksi pohjoisen matkailu on ottanut paljon harppauksia ja tuo ulkomaisten matkailijoiden kautta vientituloa ja investointeja. Taloudellisten näkökulmien lisäksi muuttunut geopoliittinen tilanne ja pohjoismaiden liittyminen Natoon ovat nostaneet pohjoisen painoarvoa merkittävästi ja mahdollistavat uudenlaista valtioiden välistä yhteistyötä monilla aloilla kuten esimerkiksi logistiikassa.

Nämä kaikki tekijät muodostavat Pohjois-Suomesta Euroopan mittakaavassa erittäin mielenkiintoisen alueen. On tärkeää tehdä kansallisesti toimia, jotka tukevat pohjoisen kestävästä kehitystä ja hyödyntävät täysimääräisesti mahdollisuudet lisätä työllisyyttä ja investointeja. Oulun kaupungin ja muiden pohjoisen toimijoiden on myös tehtävä vahvaa ja tietoon perustuvaa vaikuttamistyötä, jotta pohjoisen mahdollisuudet tunnistetaan. Esimerkiksi valtioneuvon kanslian johdolla vuoden 2024 aikana toteuttava Pohjoisen ohjelma on keskeinen vaikuttamisen painopiste. Toisena tärkeänä vaikuttamisen kohteena on valtion teollisuuspoliittinen strategia, jossa on paljon pohjoisen mahdollisuuksien hyödyntämiseen liittyviä teemoja. Lisäksi valtion 12 vuotiseen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitykseen olisi saatava pohjoisten alueiden näkökulmia ja tarpeita nykyistä enemmän.

Vihreän siirtymän mahdollisuudet

Oulun kaupunkistrategiassa on määritetty tavoitteeksi, että kaupunki on Suomen yritysmyönteisin kansainvälinen kasvukeskus. Lisäksi Oulun tavoitteena on olla hiilineutraali 2035.

Kaupunki edistää vihreää siirtymää mm. maankäytön suunnittelulla. Teollisuudelle suunnattujen alueiden investointiedellytysten parantamisella pyritään saamaan alueelle investointeja, jotka luovat uutta työtä ja samalla tukevat kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumista. Käytännössä investointiedellytysten luonti tarkoittaa kaavoittamista, infran rakentamista ja alueiden valmistelua rakentamista varten.

Oritkarissa ja Pyyryväisessä on kaupungin vihreän siirtymän kaavoitushankkeet lähteneet hyvin käyntiin. Alueille haetaan toimijoiksi suuren mittakaavan teollisuutta. Oritkariin suunnitellaan sataman läheisyyteen tukeutuvaa laajaa vihreän siirtymän teollisuusaluetta. Kumppanihakua alueelle on käynnistymässä toukokuussa 2024. Kriittistä on saada alueille 400 kV sähköyhteydet ja myöhemmin mahdollisesti myös kaasuputkiyhteydet.

Oulussa ja maakunnassa on käytettävissä runsaasti puhdasta energiaa ja sähkön kantaverkko on Oulun kohdalla vahva. Kaupungissa on selvitetty löytyvän laajoja alueita aurinkoenergialle ja uudelle tuulivoimallekin. Merituulivoimakkin tulee 2030-luvulla. Lisäksi Oulun vahva kaukolämpöverkko ja teollisuudella tarjolla olevat runsaat biogeenisen hiilidioksidin raaka-ainevarat mahdollistavat uusiutuvan energian jalostamisen vedyksi ja edelleen raaka-aineiksi.

Oulu oli vahvasti mukana rakentamassa hallitusohjelmaan kirjattua Pohjoisen ohjelmaa. Pohjoiseen Suomeen odotetaan kymmenien miljardien investointeja uusiutuvaan energiaan ja sen hyödyntämiseen ja jalostamiseen. Merkittävimmät näköpiirissä olevat investointimahdollisuudet ovat:

- Tuulivoimainvestoinnit maakuntaan jatkunevat jopa miljardin per vuosi tahdilla. Tämä edellyttää, että Suomeen syntyy energiaa käyttävää teollisuutta.
- Aurinkoenergiainvestoinnit tulevat myös olemaan satojen miljoonien eurojen investointeja. Esimerkiksi Utajärvelle on Skarta tehnyt investointipäätöksen 78 miljoonan aurinkopuistosta.

Energiaverkkoja vahvistetaan niin kantaverkkojen osalta (Gasgrid ja Fingrid) kuin kaupungin alueellakin. Gasgrid on arvioinut vuodeksi 2030 valmistuvan Suomen ja Ruotsin välisen Nordic Hydrogen Routen investoinniksi 3,5 miljardia. Myös vedyn tankkausverkko laajennee Pohjois-Suomeen. Julkisuudessa on ollut esillä Tornion ja Tupoksen tankkaus-asetat. Ouluunkin selvitetään vetytankkausasemaa. Samanaikaisesti verkoston kanssa pitäisi varmistaa, että vedylle liikenteessä löytyy käyttäjiä, ensisijaisesti raskaasta liikenteestä ja kenties kaupungin joukkoliikenteestä. Oulun Energia on 14.2.2024 ilmoittanut mittavasta, satojen miljoonien eurojen, vetytalouden investoinnista Laanilaan.

Oritkariin ja kenties Vihreäsaareenkin voidaan odottaa niin ikään satojen miljoonien – pidemmällä aikavälillä miljardienkin – investointeja. Alueella päästäisiin rakentamaan ehkä 2028, mikäli 400 kV sähkönsaanti alueelle varmistuu.

Yritystoiminnan kehitys

Ouluun on perustettu runsaasti uusia yrityksiä vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä. Näyttääkin siltä, että kuluvana vuonna yritysten perustamisiin liittyvä kahden vuoden laskeva trendi taittuu ja päästään jälleen kasvu-uralle. Lakanneiden yritysten määrä on laskenut merkittävästi verrattuna viime vuoden samaan ajanjaksoon, mikä näkyy myös uusien yritysten kasvaneena nettolisäyksenä.

Uutta nopeaan kasvuun tähtäävää skaalautuvaa liiketoimintaa edistävä toiminta on vaikuttanut positiivisesti uusien startup -yritysten perustamisiin. 2023 avattu Startup Station on toiminut merkittävänä startup -yhteisön aktivaattorina. Startup -aiheiset palvelut ja sisällöt, mukaan lukien digitaalisen liiketoiminnan kehittäminen, ovat olleet hyvin suosittuja. Tämä näkyy selkeästi palveluiden käyttäjämäärien kasvuna, tilaisuuksien ja tapahtujen osallistujamäärien kasvuna sekä uusien perustettujen startup -yritysten määrän kasvuna. Vientiin ja kansainvälistymiseen liittyvä toiminta ja yritysten osallistuminen on ollut hyvin aktiivista erityisesti Pohjoismaissa, Saksassa, Espanjassa, USA:ssa ja Japanissa.

Epävarma markkinatilanne ja kustannusten kasvu ovat osittain hankaloittaneet jo olemassa olevien yritysten liiketoimintaa. Tämä on näkynyt haasteina mm. kasvusuunnitelmien ja investointien toteutuksessa, rahoituksen saatavuudessa ja yritysjärjestelyissä. Toisaalta epävarmuus on lisännyt suunnitelmallisuutta liiketoiminnan kannattavuuteen liittyen ja kasvattanut yrityskehitykseen liittyvien yrityspalveluiden käyttöä.

Sijoittuminen

Oulu on ollut kiinnostava sijoittumispaikkakunta niin kotimaisille kuin ulkomaisille yrityksille, ja sijoittumisten osalta vuoden 2023 kehitys oli tavoitteiden mukaista. Sijoittumisten lisäksi merkittävimpiä paikallisia investointipäätöksiä olivat mm. Oulun Energian investoinnit lämmöntuotantoon, sekä muita energiahankkeita. Investointeja tehtiin myös liike- ja toimistorakentamiseen sekä tuotannolliseen toimintaan esim. North Outdoorin neulomo. Parhaillaan Pohjois-Pohjanmaalle rakennettavan uusiutuvan energian tuotanto lisää entistä enemmän alueen kiinnostavuutta etenkin energiatalouteen liittyville investoinneille. Suurten teollisuustonttien kysyntään onkin varauduttu osana Työpaikka-MATO ohjelman 2024- 28 toteuttamista. Uusia teollisuusalueita kehitetään vastaamaan puhtaan teollisuuden tonttitarpeita, Oritkariin ja Pyyryväiseen, on käynnissä kaavahankkeita mm. vetyteollisuuden ja esimerkiksi akkuteollisuuden tarpeisiin. Myös Data Center rintamalla on kiihtyvää aktiivisuutta tontti-/investointikyselyiden muodossa.

Matkailu ja palvelualat

Kaupan ja palvelujen alat ovat Oulun seudulla kokonaisuudessaan suurin työllistäjä, joka edellyttää erityisiä toimenpiteitä vuoden 2025 aikana yhdessä elinkeino- ja työllisyyspalvelujen kanssa. Toimialan kehitys on kokonaisuutena vahvaa, esimerkiksi ydinkeskustassa on tarve lisätä uusien, nykyaikaisten toimitilojen tarjontaa. Yritysten verkkokaupan ja digitaalisten kanavien osaamiseen panostetaan myös edelleen yritysten kehittämispalveluissa.

Vapaa-ajan ja kansainvälisen matkailun kasvaessa Oulu on entistä houkuttelevampi myös matkailuinvestointien näkökulmasta. Tätä tukevat Oulun Matkailu Oy:n kansainvälinen matkailumarkkinointi, 2023 hyväksytty seudun matkailun masterplan, kulttuuripääkaupunkiohjelma, Nallikarin alueen investoinnit sekä monitoimiareenan toimijahaku. Näiden avulla luomme yrityksille kasvun mahdollisuuksia. Muita tärkeitä kärkihankkeita ovat mm. lentoliikenneohjelma, kestävän matkailun edistäminen sekä koulutusmatkailutuotteet Sivistys- ja kulttuuripalvelujen kanssa.

Yritysmuutosten kehittäminen

Viimeisimmässä Taloustutkimuksen Kuntien imago 2023 -tutkimuksessa Oulun menestys ei ollut kovin hyvää, ja sijoitus oli heikentynyt edellisestä tutkimuskerrasta. Sen sijaan BusinessOulun omassa vuoden 2023 asiakkaille tehdyssä asiakastytyväisyyskyselyssä tulokset olivat parantuneet sekä palvelujen että kaupungin päätöksenteon yritysmuutosten osalta. Kuitenkin asetettu tavoitetilä ja visio Oulusta Suomen yritysmuutosten kansainvälisenä kasvukeskukseksi pitää edelleen ottaa kaikkien kaupungin yksiköiden yhteiseksi tehtäväksi. Siksi vuoden 2024 aikana uudistetaan vuonna 2021 laadittu elinkeinopoliittinen kehittämisohjelma, jotta yritysmuutosten saadaan koko kaupunkiorganisaatiota läpileikkaavaksi teemaksi ja yritysten toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset (mm. teknologian kehitys, vihreä siirtymä, energiamurros, geopolitiikka) voidaan huomioida paremmin.

Kärkiteknologiaan pohjautuva kasvu

Digitalisaatio johtaa Oulun seudun kehitystä läpileikkaavana megatrendinä. Langattomat mobiiliverkot ja siihen liittyvät teknologiat, mikroelektronikka, tekoäly ja dataan liittyvä osaaminen, rakenteellisen elektroniikan teknologian kehittäminen eri sovelluskentille ovat Oulun terävimpiä teknologisia osaamiskärkiä, joissa oululaiset yritykset ja tutkimusosaaminen ovat kansainvälistä tasoa. Näiden kärkien varaan rakentuu laaja-alaisia projekteja, klustereita ja aloitteita, kuten Oulun mikroelektronikan alan tavoite kansallisen siruosaamiskeskuksen osavastuusta, OuluHealth-ekosysteemin teknologiset painotukset ja Oyster-hanke, Oulu Automotive Cluster ja RadioPark. Teknologiapohjaisen yhteistyön laajeneminen USA:n markkinoille on käynnissä ja NATO:n jäsenyyden tuomia mahdollisuuksia vahvistetaan mm. Diana ohjelman kautta.

Verkostot

Pitovoimaan liittyvä, yritystoiminnan edellytyksiä tukeva tärkeä osa on osaaminen. Tulevaisuuden menestymisen kannalta keskeisin asia on Oulun vetovoimaisuuden säilyttäminen nuorten keskuudessa opiskelijakaupunkina. Menestyäkseen elinvoimakilpailussa Oulun on oltava verkottunut alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Tärkein alueellinen yhteistyöverkosto on Oulun innovaatioallianssi (OIA). Kansallisella tasolla vuosina 2021–27 Oulun kaupunki on mukana TEM:in yliopistokaupunkeja koskevassa ekosysteemiohjelmassa, jonka tavoitteena on kv-markkinoille tähtäävien yrityskosysteemien uudistaminen.

Alueellisen kehittämisrahoituksen erityistilanne

Ohjelmakauden 2021–27 alun viivästyminen, uuden EU:n rahoitusvälineen Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) käyttöönotto sekä elvyttävä painotus rahoituskehityksissä tuo Pohjois-Pohjanmaalle vuosina 2023–25 poikkeuksellisen suuren kehittämisrahoituksen. Yksittäisten hankkeiden sijaan rahoittajien tavoitteena on ohjelmallinen valmistelu ja toteutus, jossa haetaan yhteisiä kokonaisuuksia ja hankeportfolioita yksittäisten toimien sijaan vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Työllisyyden edistäminen

Vuoden 2024 alussa Oulun työttömyyden kehitys on ollut lievässä kasvussa verrattuna vuoden 2023 vastaavaan aikaan. Oulussa työttömien osuus työvoimasta oli helmikuussa 13,1 %, mikä oli prosentin enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Myös työmarkkinatuen kuntaosuus oli helmikuun loppuun mennessä hieman koholla edellisen vuoden tasoon nähden. Tämä näyttäisi jatkavan vuoden 2023 työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvavaa trendiä.

Helmikuun 2024 lopussa Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa (TE-toimisto) oli tarjolla Oulussa 4052 avointa työpaikkaa. Oululaisia työttömiä työnhakijoita oli 13 829, joista kokoaikaisesti lomautettuja 1421.

Vuoden 2023 helmikuusta kuluvan vuoden helmikuuhun verrattuna pitkäaikaistyöttömien määrä nousi 976 henkilöllä ollen nyt 5295 henkilöä. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä (v. 2024 3735) nousi 380 henkilöllä, ja vammaisten ja pitkäaikaissairaiden työttömien määrä (v. 2024 1350) laski 37 henkilöllä vuoden takaiseen verrattuna. Helmikuussa 2024 alle 25-vuotiaita työttömiä oli 2242 ja nuorisotyöttömyysaste oli 16,8 % (vuotta aiemmin 19,9 %).

Työllisyyden kuntakokeilusta TE24-uudistukseen

Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021 ja päättyi 31.12.2024. Muutostyö työllisyydessä jatkuu edelleen, kun hallitus hyväksyi maalikuussa 2023 lain työvoimapalveluiden järjestämisestä. Alueellisten keskustelujen myötä Suomeen syntyi 45 uutta työllisyysaluetta:

- Valtioneuvosto vahvisti 22.2.2024 Suomeen tulevat 45 työllisyysaluetta, jotka järjestävät 1.1.2025 alkaen julkiset työvoima- ja yrityspalvelut osana kuntalaisille tarjottavaa palveluvalikoimaa.

Uudistuksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, ne edistävät tehokkaammin työllistymistä. Palvelujen asiakslähtöisyys paranee, kun ne tuotetaan kuntien lähipalveluina.

Oulun seudun työllisyysalueella (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala) palvelut järjestetään vastuukuntamallilla. Oulu on vastuukunta, joka järjestää erityisasiantuntijuutta vaativat keskitetyt- ja tukipalvelut koko työllisyysalueelle. Jokainen kunta järjestää kuntalaisilleen tietyt palvelut yhteisen toimintamallin mukaisesti.

Oulun seudun työllisyysalueen valmistelutilanne 23.4.2024:

- Virallinen nimetty työllisyysalueen johtoryhmä (operatiivinen jory) aloittaa toimintansa 24.4.2024
- Työllisyysjaoston perustaminen on käynnissä --> toimivallan delegointi kuntiin
- Palvelujen hankinnat:
 - Yrityskohtaisia markkinavuoropuheluita on käyty 31:n yrityksen kanssa
 - Mahdollisista yliajueellisista hankinnoista on aloitettu keskustelut POP-työllisyysalueiden kesken.
- Palvelupolkujen kuvausten työstäminen jatkuu: asiakkaiden (työnantaja, työnhakija, kotoutuja) sekä työntekijöiden näkökulmista

Kehitystyön ohella rakennetaan organisaatorakennetta ja toimintamalleja BusinessOulun tasolla tukemaan lain tavoitetta kuntaekosysteemiä hyödyntäen.

3 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

3.1 Talousarvion rakenne

Talousarvion valmistelusta vastaa hallitus sekä kukin toimielin omalla tehtävälueellaan. Liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään toiminnan ja talouden tavoitteet sekä konsernin taloustavoitteet. Oulun kaupungin tytäryhteisöille on asetettu omistajapoliittisissa linjauksissa mitattavat toimintaa kuvaavat tavoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa ja, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositasolla ei kuitenkaan edellytetä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunta, jonka kuluvan vuoden talousarvio on ylijäämäinen, voi tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä.

Talouden tasapaino sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää sen voimavaroja. Tämä edellyttää kuntakonsernin riskienhallinnan toimivuutta ja huomioon on otettava kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin tunnusluvut kahtena vuonna peräkkäin ovat täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainojen ja vuokravastuiden määrän vähintään 50 prosentilla
4. kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteumavertailussa. Toimintaa ja taloutta seurataan käyttötalouden, investointien, tulolaskennan ja rahoituksen näkökulmasta. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvioprosessissa analysoidaan toimintaympäristön muutoksia ja tunnistetaan talousarvion valmistelun yhteydessä tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioidaan niiden vaikutuksia ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio ja tilinpäätösprosessiin.

3.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät menomäärärahat ja tuloarviot. Talousarviokirjassa esitetään valtuustotasoiset sitovat tavoitteet, mittarit ja euromääräiset tavoitteet. Lisäksi talousarviokirjassa voidaan asettaa erityisesti sitovaksi toiminnallisia tavoitteita ja muita sitovuuksia, jotka merkitään muusta tekstistä. Toiminnallinen tavoite on talousarviossa valtuuston tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämistä ohjaava tavoite. Menomäärärahat ja tuloarviot voidaan talousarviossa määrätä sitoviksi valtuustoon joko brutto- tai nettoperiaatteella. Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen menomäärärahoina ja tuloarvioina. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta.

Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteenkytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan ja tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneiden muutosten takia, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Määräraha on valtuuston toimielimille antama euromääräinen ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen. Menomäärärahojen korottamista tai tuloarvioiden alentamista koskeva talousarvion muutos on käsiteltävä valtuustossa riippumatta siitä, johtuuko poikkeama arvioitujen bruttomenojen ylittymisestä vai bruttotulojen alittumisesta.

Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

3.2.1 Peruskunta

Peruskunnan lautakunnista lähes kaikki ovat kukin erikseen valtuustoon sitovia toimintakatteen osalta (menojen ja tulojen erotus eli toimintakate). Lautakunnan alla voi olla tarkempaa sitovuutta valtuustoon.

Talousarvion menomäärärahoista ja tuloarvioista esitetään talousarviossa yhteenvetolaskema, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosa ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymät erät. Taulukosta käy ilmi, onko menomääräraha tai tuloarvio brutto- vai nettomääräinen.

TA2025 PERUSKUNTA SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	SITOVUUS	MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
KÄYTTÖTALOUSOSA			
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	B	480	30
TARKASTUSLAUTAKUNTA	B	573	1
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	1 048	
KAUPUNGINHALLITUS yht.		150 269	16 861
KH ilman erillissitovuuksia	N	110 100	
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	N	2 531	
Konsernihallinto yht.		32 824	15 136
Konsernihallinto ilman Digi ja ICT	N	17 385	
Digi ja ICT	N	303	
Kehittämissalkut	N	3 089	
SIVISTYSLAUTAKUNTA	N	489 506	
HYVINVOINTI-, KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA	N	61 262	
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA yht.		96 819	95 954
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	N		20 330
Joukkoliikenne	N	21 196	
RAKENNUSLAUTAKUNTA	N		11
PERUSKUNTA KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		838 927	151 828
TULOSLASKELMAOSA			
VEROTULOT	B		530 812
VALTIONOSUUDET	B		131 204
KORKOTULOT	B		11 493
MUUT RAHOITUSTULOT	B		23 039
KORKOMENOT	B	16 102	
MUUT RAHOITUSMENOT	B	783	
SATUNNAISET ERÄT			
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET		46 000	

PERUSKUNTA SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	SITOVUUS	MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
INVESTOINTIOSA			
Kaupunginhallitus			
Osakkeet ja osuudet	B	2 000	
Konsernihallinto			
Irtain käyttöomaisuus, ilman Digi ja ICT	B	200	
Irtain käyttöomaisuus, Digi ja ICT	B	5 100	
Sivistys			
Irtain käyttöomaisuus	B	4 057	
Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikunta			
Irtain käyttöomaisuus	B	6 761	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	2 535	
Yhdyskunta ja ympäristö			
Irtain käyttöomaisuus	B	395	
Maanhankinta	B	6 000	6 000
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät ja ympäristöinvestoinnit	B	27 700	
Erilliskohteet	B	21 900	
Ulkopuolista osarahoitusta saavat hankkeet	N	1 397	
Rakennuslautakunta			
Irtain käyttöomaisuus	B	150	
PERUSKUNTA INVESTOINNIT YHTEENSÄ		79 598	7 403
RAHOITUSOSA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINAUKSEN LISÄYKSET		30 500	16 730
ANTOLAINAUKSEN VÄHENNYKSET			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYKSET			212 513
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYKSET		27 871	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOKSET			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		45 240	
YHTEENSÄ		1 085 022	1 085 022

B=Toimintatulot ja toimintamenot erikseen sitovia valtuustoon

N=Toimintakate sitova valtuustoon

Ilman sitovuusmerkintää olevat erät ovat informatiivisia tietoja.

3.2.2 Investoinnit

Erillismäärärahoilla rahoitettavat investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankkeittain. Talonrakennusinvestointeihin liittyy irtaimistoja (irt/inv), jotka ovat sitovia hankkeittain. Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä hallintokunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat hankkeet (EU-hankkeet) ovat valtuustoon nähden sitovia nettomenojen osalta. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä irtaimen käyttöomaisuuden hankintamäärärahojen sitovuudet päätetään talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Maankäyttösopimuksissa sovittujen ja taseeseen kirjattujen maankäyttökorvausten käytöstä sekä määrarahankorotuksista päätöksen tekee kaupunginhallitus. Maankäyttökorvaukset ovat kiinteistön omistajien sopimus pohjaisia maksuja kaavoitetun alueen kunnallistekniikan rakentamiseen. Investoinnit ovat erikseen valtuustoon sitovia investointimenojen, rahoitusosuuksien ja luovutustulojen osalta tai nettomenojen osalta.

Rakennusomaisuuden taseyksikön talonrakennuskohteiden ja peruskorjausten vuosittainen kokonaismääräraha on valtuustoon nähden sitova edellyttäen, että valtuuston hyväksymän hankkeen loppusumma ei ylitä. Lisäksi kiinteistöjen korjaus- ja suunnittelumääräraha on valtuustoon nähden sitova. Suunnittelumääräraha sisältää tarve- ja hankeselvityksiin sekä hankesuunnitelmiin tarvittavat resurssit.

3.2.3 Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Liikelaitoksille asetetut valtuuston sitovat tavoitteet ovat liikeylijäämä, tuloutus omistajalle (Oulun Vesi), investoinnit ja mahdollinen laina peruskunnalta. Rakennusomaisuuden taseyksikön valtuustositovat tavoitteet ovat lainat, tuloutus, investointien korjausmääräraha sekä investointien erillishankkeisiin varattu määräraha.

Oulun kaupungin liikelaitosten (ulkoiset ja sisäiset) liikeylijäämätavoite vuodelle 2025 on yhteensä 8,8 milj. euroa. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tulee liikelaitoksella olla oikealla tasolla. Liikelaitos ei palauta ylijäämää asiakkaalle eikä lähetä lisälaskua sen vuoksi, että pääsee valtuuston mukaiseen sitovaan tavoitteeseen.

Liikelaitoskohtainen tuloutustavoite muodostuu peruskunnalle maksetusta sijoitetun pääoman korvauksesta. Sijoitettu pääoma muodostuu peruspääoman lisäksi mahdollisesta pääomavelasta. Korvaus sijoitetusta pääomasta on tuloksesta riippumaton erä. Tämä tuo hinnoitteluun ennustettavuutta ja luotettavuutta. Liikelaitoksista ainoastaan Oulun Vesi maksaa omistajalleen peruskunnalle korvausta sijoitetusta pääomasta 3,3 milj. euroa. Rakennusomaisuuden taseyksikön tuloutustavoite on 11,9 milj. euroa.

Liikeylijäämätavoite 1 000 €	TA 2025
Oulun Vesi -liikelaitos	9 189
Business Oulu -liikelaitos	
BO Elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi	0
Työllisyysalueen yhteiset palvelut, VOS-perusteinen	0
Työllisyysalueen yhteiset palvelut, aiheuttamisperusteinen	0
Työllisyyspalvelut, oma toiminta	0
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	-358
Yhteensä	8 831

Tuloutus omistajalle 1 000 €	TA 2025
Oulun Vesi -liikelaitos	3 307
Yhteensä	3 307

Investointimäärärahojen sitovuudet 1 000 €	TA 2025
Oulun Vesi -liikelaitos	21 634
Business Oulu -liikelaitos	200
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	590
Yhteensä	22 424

Rakennusomaisuuden taseyksikkö 1 000 €	TA 2025
Tuloutus omistajalle	11 863
Lainat	30 000
Investoinnit	99 400

3.3 Hintojen muutokset

Sisäisiä hintoja ei koroteta, hintoja voidaan laskea. Hinnoittelun perusteita voidaan muuttaa, kun ensin on saatu hyväksyntä asiakkaalta.

3.4 Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastajan antamassa tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja siitä mitä jää hoitamatta.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimiestä valvontavastuusta.

4 Talouden tasapainotus

Oulun kaupunki vahvistaa taloutta vuosien 2025–2027 aikana n. 40 milj. euron sopeutuksella, josta 25 milj. euroa kohdistuu toimintamenoihin ja 14 milj. euroa toimintakatteeseen (nettomenoihin). Talousarviovalmistelun tavoitteena on mitoittaa nettomenojen (toimintakate) kasvu verorahoituksen kasvua pienemmäksi ja mitoittaa vuosikate sekä investoinnit lähemmäksi toisiaan. Jos tavoite halutaan saavuttaa, on kaupungin pidättäydyttävä uusista käyttömenoista lisäavustuksista ja myös suunniteltua investointitasoa pitää hallitusti laskea.

Tasapainotuksen toimenpiteistä raportoidaan neljännesvuosiseurantojen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Alla olevassa taulukossa on tasapainotustavoitteet v. 2025–2027 hallintokunnittain.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
Sivistyslautakunta				
Toimintamenojen vähennys	4 197	6 057	7 286	17 539
Toimintakatteen vähennys	2 000	2 000	2 000	6 000
Yhteensä	6 197	8 057	9 286	23 539
Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta				
Toimintamenojen vähennys	1 061	679	685	2 425
Toimintakatteen vähennys	500	500	500	1 500
Yhteensä	1 561	1 179	1 185	3 925
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä				
Toimintamenojen vähennys	559	559	559	1 677
Toimintakatteen vähennys	1 000	1 000	1 000	3 000
Yhteensä	1 559	1 559	1 559	4 677
Joukkoliikenne				
Toimintamenojen vähennys	594	595	595	1 784
Toimintakatteen vähennys	1 000	1 000	1 000	3 000
Yhteensä	1 594	1 595	1 595	4 784
Rakennuslautakunta				
Toimintamenojen vähennys	0	61	62	123
Yhteensä	0	61	62	123
Konsernihallinto ilman Digi ja ICT				
Toimintamenojen vähennys	0	230	370	600
Toimintakatteen vähennys	50	50	50	150
Yhteensä	50	280	420	750
Koko kaupunkia koskevat varaukset				
Toimintamenojen vähennys	29	29	29	87
Yhteensä	29	29	29	87
Kehittämissalkut				
Toimintamenojen vähennys	31	31	31	94
Yhteensä	31	31	31	94
KH ilman erillissitovuutta *				
Toimintamenojen vähennys	37	2	152	191
Yhteensä	37	2	152	191

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
BusinessOulu -liikelaitos, elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi				
Toimintamenojen vähennys	161	161	161	482
Toimintakatteen vähennys	30	30	30	90
Yhteensä	191	191	191	572
Oulun kaupunki yhteensä	11 248	12 984	14 509	38 741

Oulun Tilapalveluiden ja Konsernihallinto, Digi ja ICT:n sisäiset hinnat eivät voi nousta suunnittelukaudella.

Euromääräistä sopeutustavoitetta ei ole asetettu Business Oulun työllisyyspalveluille, Oulun Vesi-liikelaitokselle, Oulun seudun ympäristötoimelle, taseyksiköille, keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle ja kaupunginvaltuustolle.

* Tasapainotus ei koske Oulun Kulttuurisäätiön avustusta

5 STRATEGINEN OHJAUS

5.1 Kaupunkistrategia Oulu 2030

Oulun kaupungin strateginen ohjausjärjestelmä perustuu kaupunkistrategiaan, millä kaupunginvaltuusto ohjaa kaupungin toimintaa. Kaupunkistrategia Oulu 2030 – Kulttuuri-ilmastonmuutos NYT! hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.1.2022 § 3 ja väliarviointi 29.4.2024 § 35. Kaupunkistrategia on luettavissa kaupungin internet-sivuilta www.ouka.fi/oulun-kaupunkistrategia.

Kaupunkistrategian toimeenpanoa ohjataan talousarviolla sekä lauta- ja johtokuntien käyttösuunnitelmilla.

Keskeisimmät tavoitteet esitetään kaupunginvaltuuston nähden sitoviksi toiminnan tavoitteiksi. Talousarviossa asetetut toiminnan tavoitteet ja mittarit on kytketty kaupunkistrategian strategisiin tavoitteisiin.

Kaupunkistrategian painopisteet:

Kulttuuri-ilmastonmuutos NYT! - Strategiset painopisteemme

OULU ON SUOMEN YRITYSMYÖNTEISIN KANSAINVÄLINEN KASVUKESKUS	Oululainen yritysmönteisyys on yrityspalvelujen jatkuvaa kehittämistä ja asiakaspalvelun parantamista sekä kykyä ennakoida ja reagoida paremmin yrittäjien tarpeisiin.
OULU2026 VAHVISTAA VETO- JA PITOVOIMAA	Kulttuuri-ilmastonmuutos tuo mukanaan enemmän kaupunkia, kulttuuri-infrastruktuurin parantamista, kulttuuritapahtumia sekä kansallisia ja kansainvälisiä vieraita ja yhteistyömahdollisuuksia.
OULU ON HIILINEUTRAALI 2035	Hiilineutraali Oulu on kaupungin ja ympäristötietoisten kuntalaisten sekä muiden toimijoiden kestäviä valintoja, yhteistoimintaa ja sitoutumista päätöksin ja toimenpitein.
SIVISTYS RAKENTAA KESTÄVÄÄ JA KANSAINVÄLISTÄ OULUA	Oululainen sivistys on opitun, eletyn, koetun ja sydämen sivistyksen summa.
OULUSSA JOKAISILLA ON MAHDOLLISUUS ELÄÄ TERVEELLISTÄ JA TURVALLISTA ELÄMÄÄ	Oululainen hyvinvointi kasvaa ihmisten ja asioiden kohdatessa. Kiinnitämme erityistä huomiota nuorison hyvinvoinnin edistämiseen ja liikkumattomuuteen.
OULUSSA ON VAIKUTTAVAT PALVELUT, KESTÄVÄ TALOUS JA HYVINVOIVA HENKILOSTO	Kuntalaisten palvelut ovat ihmislähtöisiä ja ne järjestetään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävästi.

Suomen yritysmyönteisin kansainvälinen kasvukeskus

Oululainen yritysmyönteisyys on yrityspalvelujen jatkuvaa kehittämistä ja asiakaspalvelun parantamista sekä kykyä ennakoita ja reagoida paremmin yrittäjien tarpeisiin.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuosille 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
1.1 Varmistamme yritysten kilpailukyyn ja uudistumisen	<p>1. Tuemme startup -toimintaa ja turvaamme riskipääomaa. Perustamme uuden alkuvaiheen yritysten pääomarahaston.</p> <p>2. Edistämme aktiivisesti suurten ja vihreän siirtymän elinkeinopoliittisten investointien toteuttamista.</p> <p>3. Edistämme kansainvälistä vientitoimintaa ja tuemme markkinointia.</p> <p>4. Parannamme valmiuksia vastata kysyntälähtöiseen yritystonttikysyntään.</p> <p>5. Kehitämme kampusalueita innovaatio- ja yritysalueina. Toteutamme radiopuiston ja OYSTER-suunnitelman.</p> <p>6. Toteutamme julkisia investointeja yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa</p> <p>7. Kuulemme yrittäjiä niiden toimintaan vaikuttavassa päätöksenteossa ja huomioimme yritysten tarpeet</p>	Työpaikkojen nettokasvu (2000/vuosi)*	31.12.2019: 92 267 31.12.2020: 91 589 31.12.2021: 94 664 31.12.2022: 97 459	105 000
		Palkkatulojen kehitys (Veroh)	2019: 3,43 mrd.€, 2020: 3,50 mrd.€ 2021: 3,71 mrd.€ 2022: 3,98 mrd.€ 2023e: 4,20 mrd.€ (4. suurin kasvu suurista kaupungeista)	4,3 mrd.€ tai % / kasvu 3 parhaan joukossa 6 suurimman kaupungin joukossa
		Yritysten määrä nettokasvu (lkm/lv)	2019: 14 689 (+216) 2020: 15 351 (+446) 2021: 15 464 (+113) 2022: 17 087 * * Tilastointitapa on muuttunut eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia vuosiin 2019-2021.	Määrä kasvaa vähintään 150/vuosi
		Yritysmyönteisyysmittaukset (BO:n kysely, valtakunnalliset tutkimukset)	Yritysmyönteisyysmittaukset (BO:n kysely, valtakunnalliset tutkimukset) Taloustutkimus, kuntien imago, kunnan yrittäjämmyönteisyys 2020: 7,41 (n=87) 2021: 7,39 (n=89)	Tulos paranee vuosittain
		Yritystontit; luovutetut yritystontit lkm	2020: 26 2021: 37 2022: 31 2023: 19	30/vuosi
		Riskipääomasijoitukset eur/vuosi*	2020: 55,5 M€ / 3 sijoituspäätöstä 2021: 132,5 M€ / 14 sijoituspäätöstä 2022: 27,7 M€ / 11 sijoituspäätöstä	

			2023: 28,3 M€ / 8 sijoituspäätöstä	
		Invest-in päätökset lkm*	2020: 16 2021: 24 (tilanne 10.12.2021) 2022: 20 2023: 29	
		Teollisuuden vienti eur / vuosi ja vientiyri-tysten lkm	-Vienti eur / vuosi 2020: 3,6 Mrd.€ (Oulun seutu, teollisuustoimialat) -Vienti eur / vuosi 2021: 4,0 Mrd. €. -Vienti eur / vuosi 2022: 4,1 Mrd. €. -Vientiyri-tysten lkm 2021: 395 (Oulu, kaikki toimialat) -Vientiyri-tysten lkm. 2022: 418 kpl. -Vientiyri-tysten lkm. 2023: 465 kpl	Määrä kasvaa vuosittain
		Ulkomaalaisten yritysten määrä (toimipaikat)	2020: 510 2021: 619 2022: 619 2023: 592	Määrä kasvaa vuosittain
1.2 Edistämme seudun elinvoiman ja työllisyyden kehitystä yhdessä työllisyysalueen kuntien kanssa	1. Tuemme työnhakijoita työllistymään ja työnantajia saamaan tarvitsemansa työvoiman. 2. Kehitämme työnhakijoiden osaamista vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita 3. Tuemme työnhakijoiden työkyvyn kehittymistä osaamistaan vastaaviin tehtäviin. Parannamme työnantajien valmiuksia työkyvyn tukemisessa. 4. Edistämme nuorten ja kansainvälisten työnhakijoiden asemaa työmarkkinoilla. Käännämme nuorisotyöttömyyden laskuun. 5. Tuemme Kansainvälisten osaajien asettautumista ja jäämistä Ouluun. 6. Tuemme työttömyysetuuden vaihtumista tarkoituksenmukaisemmalle etuudelle, jos työnhakija ei voi työllistyä.	Työllisyysaste (TK vuositilasto)	2019; 68,3 2020: 65,8 2021: 68,8 2022: 69,7	
		Työttömyysaste	2019: 11,4 % 2020: 14,5 % 2021: 13,0 % 2022: 11,3 % 2023: 12,5 %	Enintään 11 %
		Nuorisotyöttömyys	2019: 17,7 % 2020: 17,5 % 2021: 16,2 % 2022: 16,1 % 2023: 16,3 %	Enintään 15 %
		Pitkäaikaistyöttömyys	2019: 28,3 % 2020: 25,4 % 2021: 37,2 % 2022: 38,6 % 2023: 37,5 %	Enintään 25 %
		Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä	2019: 21,4 M€ 2020: 24,0 M€ 2021: 25,1 M€ 2022: 23,0 M€ 2023: 25,1 M€	Määrä laskee vuosittain

		Työllisten netto- maahanmuutto kasvaa edellisvu- teen verrattuna.	2019: +200 2020: +155 2021: +317 2022: +381	Määrä kasvaa
1.3 Kehitämme verkostoja ja ekosysteemejä	<p>1. Toimimme ja vaikutamme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.</p> <p>2. Osallistumme yhteistyöhön, joissa luodaan ja vahvistetaan kiertotaloutta edistävää liiketoimintaa ja verkostoja. Toimimme alustana kiertotalouskokeiluille ja piloteille.</p> <p>3. Osallistumme aktiivisesti pilotointi- ja kokeilutoimintaan ja mahdollistamme yritysten kansainvälisiä referenssejä.</p> <p>4. Kannustamme yrityksiä luomaan ja käyttöönottamaan ratkaisuja hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.</p> <p>5. Valtio- Oulu ekosysteemisopimus ja Oulu Innovaatioallianssi yhteistyö luovat edellytyksiä toimiville ekosysteemeille ja klustereille.</p>	T&K menot	2019: 711,8 milj. € 2020: 752,5 milj. € 2021: 840,7 milj. € 2022: 892,9 milj. €	T&K -menot kasvaa vuosittain
		Kokeiluympäristöt ja pilotit* a) osallistuvien yritysten (& sidosryhmien) määrä kokeiluympäristöissä b) kokeilujen ja pilottien määrä (Oulu Innovaatioallianssi pääindikaattorit) c) pilotit ja kokeilut kaupunkikonsernissa		
1.4 Parannamme Oulun saavutettavuutta - Pohjois-Suomen logistinen keskus	<p>1. Edistämme Oulun saavutettavuutta maalta, mereltä ja ilmasta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liminka-Oulu kaksoisraide - Lähijunaliikenne - Oulun Asemakeskus - Syväväylän II-vaihe - Tietoliikenneyhteydet <p>2. Vahvistamme Oulun asemaa liikenneverkon kaupunkisolmuna vaikuttamalla kärkihankkeiden toteutumiseen</p>	Kärkihankkeiden edistyminen		Hankkeet edistyneet
		Sataman (rahtimäärä, milj. tonnia)	2019: 3,02 milj. tonnia 2020: 2,35 milj. tonnia 2021: 1,84 milj. tonnia 2022: 2,12 milj. tonnia 2023: 1,75 milj. tonnia	2,0 milj. tonnia
		Lentoliikenne (laskeutumiset)	2019: 442 2020: 60 2021: 59 2022: 152 2023: 158 (kansainväliset)	500
		Oulun rautatieaseman matkustajamäärä	2019: 1 227 000 2020: 761 000 2021: 828 000 2022: 1 229 000 2023: 1 495 400	

*Seurantamittari – ei sitova vuosittain

Oulu2026 vahvistaa veto- ja pitovoimaa

Kulttuuri-ilmastonmuutos tuo mukanaan enemmän kaupunkia, kulttuuri-infrastruktuurin parantamista, kulttuuritapahtumia sekä kansallisia ja kansainvälisiä vieraita ja yhteistyömahdollisuuksia.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuosille 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
2.1 Kulttuuripääkaupunki Oulu 2026 -ohjelman päätavoitteiden mukaisesti olemme: - Eloisa, kiehtova kaupunki - Tasapainoinen yhteisö - Luova alue	1. Toteutamme Kulttuuripääkaupunki-hakukirjan toimenpiteitä. 2. Toteutamme kulttuuri-ilmastonmuutoksen 3. Toteutamme tapahtumaystäväällisen Oulun	Kulttuuripääkaupunkiohjelman indikaattoreiden toteutumisen seuranta		Erillinen raportointi
2.2 Mahdollistamme yhdessä ympärivuotista matkailun kasvua ja hyvinvointia Oulun seudulle älykäästi ja kestävästi.	1. Parannamme matkaketjuja; yhteinen matkakeskus, liikenneyhteydet	Matkailutulo milj.€	2020: 28,3 milj. € 2021: 33,2 milj.€ 2022: 41,6 milj.€ 2023: 46,1 milj.€ (majoitusmyynti)	Määrä kasvaa vuosittain
2.3 Parannamme kaupungin vetovoimaa viihtyisällä, toiminnallisella, terveellisellä ja turvallisella kaupunkiympäristöllä	1. Kehitämme kaupunkikeskustaa ja parannamme keskustassa ja lähialueilla kohtaamispaikkoja ja edellytyksiä yritysten uusille toimitilainvestoinneille. -Urbaani Oulu kärkihanke; Asemakeskus, elämysareena, Raksila, Museo- ja tiedekeskus, Torin alue, Keskustakirjasto Saari -Merellinen Oulu - kärkihanke; Piki-saari, Nallikari, asuntomessut 2025, Oulujoen suisto, Virpiniemi 2. Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Lupakäytäntöjä sujuvoitetaan ja byrokratiaa vähennetään.	Oulun asukasmäärä	31.12.2020: 207 327 31.12.2021: 209 551 31.12.2022: 211 848 31.12.2023: 214 633	218 000
		Työikäisten nettomuutto	2020: -427 2021: +13 2022: +145 2023: +511	Työikäisten nettomuutto suurempi kuin -200
		Tyytyväisyys kaupunkikeskustan palveluihin (Kuntapalv. tutk.)	2020: 64 2022: 56	80 Erillinen raportointi

		Keskustan ja täydennysrakennusalueiden asukasmäärän ja toimitilarakentamisen kasvu	-Asukasmäärä 2019: 51 314 2020: 52 359 2021: 53 867 2022: 55 601 2023: 58 039 - Toimitilarakentaminen 2019: 2 072 kem2 2020: 0 kem2 2021: 0 kem2 2022: 0 kem2 2023: 0 kem2	60 000 7 000 kem2/vuosi
		Elinvoimainvestointien edistyminen		Edistymisen seuranta

Oulu on hiilineutraali 2035

Hiilineutraali Oulu on kaupungin ja ympäristötietoisten kuntalaisten sekä muiden toimijoiden kestäviä valintoja, yhteistoimintaa ja sitoutumista päätöksin ja toimenpitein.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuodelle 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
3.1 Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen	1 Tuemme päätöksenteossa ilmastonmuutoksen hillintää kaikilla hallinnonaloilla ympäristöohjelman mukaisesti 2. Edistämme neljän vuoden ajan kestävästi liikuttamista kestävästi (kävely, pyöräily, joukkoliikenne). Kestävien kulkutapojen osuutta vahvistetaan ja ideoidaan uusin keinoin 3. Nopeutetaan siirtymistä ilmastoystävälliseen joukkoliikenteeseen 4. Toteutamme Kiertotalouden tiekarttaa 4. Ilmastonmuutoksen aiheuttamien vaikutusten selvittäminen	Kasvihuonekaasupäästöt (kt CO ₂ -ekvivalenttia)	2018: 1444,4 2019: 1379,5 2020: 1228,7 2021: 1038,1 2022: 928,2 2023: 852,5 (ennakkotieto)	Päästöt vähenvät vuosittain
		Kaupungin omistamien tilojen energian ominaiskulutus ja uusiutuvan energian osuus	Kokonaiskulutus 2019: 186 Gwh 2020: 161 Gwh 2021: 168 Gwh 2022: 177 Gwh 2023: 161 Gwh Ominaiskulutus Lämpö: 2020: 37,0 kWh/m ³ 2021: 39,4	Energian ominaiskulutus ei kasva, uusiutuvan energia osuus kasvaa

			<p>kwh/m3 2022: 33,3 kwh/m3 2023: 33,0 kwh/m3</p> <p>Sähkö: 2020: 18,1 kWh/m3 2021: 18,5 kwh/m3 2022: 17,3 kwh/m3 2023: 16,4 kWh/m3</p> <p>Uusiutuva energia 2021: 8 187 MWh 2022: 7 316 MWh 2023: 7 136 MWh</p>	
		<p>Vähäpäästöisen liikkumisen edistämisen toimenpiteet vuosittain: - Pyöräilyn olosuhteiden parantaminen; baanaverkon valmistuneet kilometrit, superluokassa kunnossapidetyt väylät, pyöräilyn ja jalankulun verkoston kunnan parannukset*</p>	<p>-Baanaverkon valmistuneet kilometrit 2021: 11 km 2022: 14 km 2023: 0 km</p> <p>-Superluokassa kunnossapidetyt väylät 2021: 151,4 km 2022: 168,1 km 2023: 168,1 km</p>	<p>- Rakennetaan erillisten päätösten mukaisesti - 250 km</p>
		<p>Joukkoliikenteen matkamäärän kasvu –matkaa per/vuosi</p>	<p>2020: 5,9 milj. matkaa (-38,5 %) 2021: 6,1 milj. matkaa (+3,4 %) 2022: 8,3 milj. matkaa (+35,9 %) 2023: 10,1 milj. matkaa (+21,7 %)</p>	<p>8,5 milj. matkaa</p>

		Vähäpäästöisen ja päästöttömän joukkoliikennekaluston osuus/koko kalusto	Biokaasu 2021: 318 626 km 2022: 352 433 km 2023: 341 870 km Sähkö 2023: 790 739 km	Käyttö kasvaa
3.2 Kestävä kaupunkirakenne	1. Mahdollistamme kestävän kasvun tiivistyvällä kaupunkirakenteella 2. Luomme edellytykset hiili-neutraalisuuden saavuttamiseksi kestäväällä maankäytön suunnittelulla ja kestäväällä rakentamisella 3. Tuemme kestäväällä kaupunkirakenteella kävelyä, pyöräliikennettä ja joukkoliikenteen käyttöä arjen matkoilla. 4. Mahdollistamme toimivalla ja turvallisella kaupunki-infralla miellyttävän arjen. - Vedenhankinnan turvaaminen	Tyytyväisyys asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun (Kuntapalv. tutk.)	2018: 39 2020: 46 2022: 41	50
		Täydennysrakentamisen osuus asemakaava-alueen asuntotuotannosta	2020: 61 % 2020: 65 % 2022: 82 % 2023: 72 %	70
		Hintan vesilaitoslaajennus ja varavesihankinta		Puhdistamolaajennus valmis.
3.3 Olemme luonnonläheinen kaupunki	1. Otamme maankäytön suunnittelussa huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja riittävät viherialueet. 2. Edistämme luonnon, viherialueiden ja -reitistöjen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta. 3. Kasvatamme hiilinieluja	Osuus väestöstä / asuu lähellä (alle 300m) puisto- tai viherialuetta*	2021: 72,4 % 2022: 76,2 % 2023: 71,1 %	75
		Tyytyväisyys luonto- ja retkeilyreitteihin (KAPA-kysely)	2018: 64 2020: 72 2022: 72	
		Oulun Sanginjoen kansallispuiston edistämisen, Reitistön parantamisen toimenpiteet.		Hanke edistynyt

Sivistys rakentaa osaavaa, kestävää ja kansainvälistä Oulua

Oululainen sivistys on opitun, eletyn, koetun ja sydämen sivistyksen summa.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuosille 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
4.1 Oulu kasvattaa hyvinvoivia, välittäviä ja aktiivisia kuntalaisia yhdessä	1. Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille yhtenäisen kasvun ja opin polun varhaiskasvatuksesta peruskouluun, toisen asteen opintoihin ja	Varhaiskasvatusta yli 4-vuotiaille on tarjottu kaikille halukkaille.	2023: Kyllä. Varhaiskasvatusta yli 4-vuotiaille	Saatavuutta ja käyttöasetta seurataan

vahvoissa koulu- tuksen ja osaami- sen verkostoissa	korkea-asteelle. Tarjoamme lapsille ja nuorille heidän tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti.		on tarjottu kaikille haluk- kaille.	
	2. Vahvistamme lasten ja nuorten kotipaikkatunnetta ja kansainväli- syysvalmiuksia 3. Oulussa on monipuoliset mah- dollisuudet jatkuvaan oppimiseen. Olemme oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä ja kansallisen kehittä- misen kärjessä.	Jokainen nuori saa yh- teishaussa opiskelupaik- kan toisella asteella pe- rusopetuksen päätyttyä (kyllä/ei)	2023: Ei. 99 % peruskoulun päättäneistä sai jatko-opis- kelupaikan.	Jokainen nuori saa opiskelupaik- kan toisella asteella pe- rusopetuksen päätyttyä
	4. Vahvistamme Innovatiivista ko- keilutoimintaa - Oulu on Suomen STEAM- pääkaupunki - Oulu on Suomen oppivin kiertota- louskaupunki - Tutkimustoiminta ja yritysytteis- työ vahvistaa palveluiden vaikutta- vaa kehittämistä. 5. Koulutuksen järjestäjänä teemme suunnitelmallista ja tiivistä yhteis- työtä seudun ammatillisen ja kor- keakoulutuksen kanssa 6. Tarjoamme mahdollisuuden har- rastaa tavoitteellisesti kulttuuria ja liikuntaa opintojen yhteydessä	Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuun piirissä olevien toisen asteen opiskelijoiden määrä vä- henee edellisvuoteen verrattuna.	2023: 32 henkilöä	Määrä vähe- nee vuosit- tain
		Toteutuneet A1-kieliryh- mät sekä valinnaisten A2-, B2-, ja B3-kieliryh- mien määrät	A1-kielen ryhmiä muodos- tui vuonna 2023 englannin lisäksi espanjaan (1 kpl) ja ranskaan (1 kpl) 4. vuosilu- kalta alkavan A2-kielen osalta ryhmien määrä li- säntyi 14 ryhmällä. Kieliryhmien määrät: Englanti A1-kieliryhmät 1584 kpl Espanja A1-kieliryhmä 1 kpl Ranska A1-kieliryhmät 2 kpl Espanja A2-kieliryhmät 62 kpl Ranska A2-kieliryhmät 25 kpl Saksa A2-kieliryhmät 34 kpl Ruotsi A2-kieliryhmät 5 kpl Englanti A2-kieliryhmä 1 kpl Espanja B2-kieliryhmät 3 kpl Saksa B2-kieliryhmät 11 kpl Lukio: Espanja B3-kieliryhmät 26 kpl Italia B3-kieliryhmät 4 kpl Japani B3-kieliryhmät 2 kpl	Määrä kasvaa

			Kiina B3-kieliryhmä 1 kpl Latina B3-kieliryhmät 5 kpl Ranska B3-kieliryhmät 35 kpl Ruotsi B3-kieliryhmä 1 kpl Saksa B3-kieliryhmät 48 kpl Saame B3-kieliryhmät 2 kpl Venäjä B3-kieliryhmät 14 kpl	
		STEAM-oppimisen mahdollisuuksia tarjotaan kaikenikäisille varhaiskasvatuksesta ikäihmisiin, STEAM-verkostoon kuuluvien toimijoiden määrä	2023: STEAM-päiväkodit 40 STEAM-koulut 45 STEAM-lukiot 6 Yliopisto (täydennyskoulutus, sivuaine kasvatustieteet, FabLab, Luma-keskus) Kirjasto Tietomaa ja taidemuseo	
		LUUPPI-reitin ja kirjasto-reitin kattavuus ja käytöaste		
		Oulu on aktiivinen toimija kansallisen lukutaitostrategian lukeva kunta-verkostossa (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.		
		Rakennamme moniammatillisen kiertotalouden oppimisyhteisön (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.		
4.2 Oulussa tulevaisuuden osaava työvoima ja alueen työpaikat kohtaavat	1. Kehitämme lasten ja nuorten työelämäosaamista sekä vahvistamme työelämäyhteyksiä. Tuemme nuoria löytämään vahvuutensa ja oma koulutus- ja urapolkunsa. 2. Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja työelämäyhteyksien kehittäminen koulutusklusterissa 3. Toisen asteen ja korkea-asteen koulutuspaikkamäärät vastaavat alueen työvoimatarpeeseen 4. Tarjoamme monipuoliset mahdollisuudet kansainväliseen koulutukseen	Työntaitajien tapahtumiin osallistuneiden oppilaitosten ja oppilaiden määrät	Oppilaitosten määrä 2020: 2 Oppilaiden määrä 2020: 215	Määrä kasvaa
		Oulun korkeakouluihin ensisijaisesti hakeneiden määrä pysyy samana tai kasvaa edellisvuoteen verrattuna.	2019: 15 106 2020: 16 596 2021: 18 447 2022: 17 400 2023: 19 182	Määrä kasvaa

Oulussa jokaisella on mahdollisuus elää terveellistä ja turvallista elämää

Oululainen hyvinvointi kasvaa ihmisten ja asioiden kohdatessa. Kiinnitämme erityistä huomiota nuorison hyvinvoinnin edistämiseen ja liikkumattomuuteen.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuosille 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
5.1 Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan sekä turvallisen elinympäristön.	1. Vahvistamme oululaisia osallisuusmalleja 2. Tuemme kaupunginosakulttuuria ja oululaisen identiteetin ja yhteisöllisyyden rakentumista	- Kehitämme uusia osallistumisen muotoja yhdessä kuntalaisten kanssa ja kokeilemme niitä erilaisissa toimintaympäristöissä (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.		
		Itsensä yksinäiseksi tunteminen vähenee ja tavoitteena on koulukiusaamisen loppuminen	<p>Itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus Kouluterveyskysely 4. ja 5. luokka: 2019: 2,6 % 2021: 3,7 % 2023: 3,1 %</p> <p>8. ja 9. luokka: 2019: 10,3 % 2021: 16,9 % 2023: 16,9 %</p> <p>lukio: 2019: 13,3 % 2021: 20,3 % 2023: 16,4 %</p> <p>ammattioppilaitos: 2019: 11,2 % 2021: 18,3 % 2023: 21,9 %</p> <p>aikuiset (kapa): 2020: 9 % 2022: 10 %</p> <p>Koulukiusausta kokeneiden osuus Kouluterveyskysely 4. ja 5. luokka: 2019: 5,9 % 2021: 6,1 % 2023: 7,2 %</p> <p>8. ja 9. luokka: 2019: 4,4 % 2021: 5,1 % 2023: 5,8 %</p> <p>lukio: 2019: 1,0 %</p>	-Osuus vähenee ja koulukiusaaminen loppuu

			2021: 1,2 % 2023: 0,6 % ammattioppilaitos: 2019: 2,3 % 2021: 1,9 % 2023: 2,5 %	
		Kokemus itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön koulumisesta, osuus kasvaa	Kouluterveyskysely: 8. ja 9. luokka: 2019: 75,9 % 2021: 69,8 % 2023: 65,5 % lukio: 2019: 78,8 % 2021: 74,9 % 2023: 75,5 % ammattioppilaitos: 2019: 76,3 % 2021: 71,7 % 2023: 61,1 %	Osuus kasvaa
		Koettu yleinen järjestys ja turvallisuus kasvaa (Kuntapalv. tutk.)	2018: 81 % koki hyvin hoidetuksi 2020: 86 % koki hyvin hoidetuksi 2022: 83 % koki hyvin hoidetuksi	88
5.2 Tuemme oululaisten hyvinvointia ja toimintakykyä kehittämällä ennaltaehkäiseviä toimia	1. Edistämme vaikuttavia toimenpiteitä yhteisövaikuttamisen ja muiden monialaisten verkostotyön toimintamallien kautta (mm. hyvinvointipäiväkotit, -koulut ja -lukio) 2. Hyvinvoinnin edistämistyötä tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa 3. Hyvinvointieroja tasataan ennaltaehkäisevillä toimilla ja varhaista tukea kehittämällä. Matalakynnyksen toimintamallit kohdistetaan erityisesti mielen hyvinvointiin ja elämänhallinnan haasteisiin. 4. Kehitämme hyvinvointitiedolla johtamista	Yhteisövaikuttavuuden toimintamalli on otettu käyttöön kaikilla Oulun suuralueilla (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.		Toimintamalli käytössä
		Elämänkaariseurannassa korjaavien palvelujen suhteellinen osuus verrattuna tukeviin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin ei lisääntynyt edellisvuoteen verrattuna.	2020: korjaavien prosenttiosuus alle 12,7 %	Osuus ei kasva
		Terveydentilansa hyväksi kokeneiden osuus kasvaa	Kouluterveyskysely: 4. ja 5. luokka: 2019: 92,0 % 2021: 89,8 % 2023: 89,4 % 8. ja 9. luokka: 2019: 80,7 % 2021: 74,4 % 2023: 71,5 % lukio: 2019: 76,4 % 2021: 73,1 % 2023: 74,0 %	Osuus pysyy samana tai kasvaa

			ammattioppilaitos: 2019: 78,5 % 2021: 74,6 % 2023: 67,4 % aikuiset (kapa): 2020: 66 % 2022: 70 %	
		Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus kasvaa	Kouluterveyskysely: 8. ja 9. luokka: 2019: ei tietoa 2021: 27 % 2023: 23,5 % lukio: 2019: ei tietoa 2021: 27,6 % 2023: 25,2 % ammattioppilaitos: 2019: ei tietoa 2021: 28,6 % 2023: 21,1 % aikuiset (Finsote) 2015: ei tietoa 2020: 24 %	
		Kaupungin toiminta kunta- laisten terveyden ja hyvin- voinnin edistämiseksi (TEAvisari)	2021: 74 pistettä (koko maa 68) 2022: 75 pistettä (koko maa 68) 2023: 77 pistettä (koko maa: 70)	80
5.3 Mahdollistamme aktiivisen ja liikunnal- lisen elämäntavan sekä mielekkään teke- misen painopisteenä erityisesti nuoret.	1. Vahvistamme terveysliikuntaa ja hyvinvointiaktiivisuutta sekä kult- tuurihyvinvointia edistäviä toimia 2. Tuemme monipuolista harrastus- toimintaa yhteistyössä eri toimijoi- den kanssa 3. Huomioimme rakennetun ympä- ristön suunnittelussa ja toteuttami- sessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman 4. Kannustamme aktiiviseen ja lii- kunnalliseen elämäntapaan ja olemme urheilumyönteinen kau- punki 5. Teemme tiivistä yhteistyötä kau- pungissa toimivien eri järjestöjen kanssa.	Vähintään tunnin päivässä liikkuvien lasten ja nuorten osuus kasvaa	Kouluterveyskysely: 4. ja 5. luokka: 2019: 44,1 % 2021: 47,4 % 2023: 46,3 % 8. ja 9. luokka: 2019: 21,8 % 2021: 24,5 % 2023: 25,4 % lukio: 2019: 13,3 % 2021: 18,1 % 2023: 17,6 % ammattioppilai- tos: 2019: 13,2 % 2021: 16,3 % 2023: 16,3 %	Osuus kasvaa
		Liian vähän liikkuvien aikuis- ten osuus vähenee	Korkeintaan kaksi kertaa vii- kossa liikkuvat	Osuus vähenee

			(KAPA) 2020: 29 %, 2022: 26 %	
		Asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille, osuus kasvaa	Kouluterveyskysely: 8. ja 9. luokka: 2019: 31,2 % 2021: 29,2 % 2023: 30,1 % lukio: 2021: 25,7 % 2021: 29,3 % 2023: 29,1 % ammattioppilaitos: 2019: 30,6 % 2021: 30,8 % 2023: 25,6 %	Osuus kasvaa
5.4 Kuntalaisille tarjotaan toimivat palvelut yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa vuodesta 2023 alkaen.	1. Vahvistetaan asiakaslähtöisiä käytänteitä ja prosesseja kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspinoilla - Laajennamme yhteisövaikutavuuden toimintamallin koko Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle - Toteutamme lainvelvoittamaa yhteisöllistä oppilas- ja opiskelijahuoltoa kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa - Vahvistamme alueellista toimintaa ja sen vaikuttavuutta lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysyhteisöissä 2. Edistämme työikäisten työkyvyn palautumista ja ikäihmisten toimintakykyä	Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteiset käytänteet ja prosessit on valmisteltu ja käyttöön otettu (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.		Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteiset käytänteet ja prosessit on valmisteltu ja käyttöön otettu
		Hyvinvoinnin tavoitteet on valmisteltu yhdessä hyvinvointialueen kanssa (kyllä/ei).		Hyvinvoinnin tavoitteet on valmisteltu yhdessä hyvinvointialueen kanssa
		Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64-vuotiaiden osuus vähenee	2020: 7,0 % 2021: 6,8 % 2022: 6,6 %	Osuus vähenee
		Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	2020: 91,8 2021: 92,2 2022: 92,3	Osuus kasvaa

Oulussa on vaikuttavat palvelut, kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö

Kuntalaisten palvelut ovat ihmislähtöisiä ja ne järjestetään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävästi.

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide vuosille 2024-2025	Mittari	Lähtötila	Tavoitetila 2025
6.1 Parannaamme kuntalaisten palvelutyytyväisyyttä	1. Kehitämme vaikuttavia ja tehokkaita palveluita ja toimintaamme ihmislähtöisesti tietoon perustuen. Palveluverkkomme ja sähköiset palvelumme muodostavat ehjän	Kuntalaistyytyväisyys, yleinen palvelutyytyväisyys (Kuntapalv. tutk.)	2018: 3,47 2020: 3,75 2022: 3,57	3,9
		Kuntalaisten osallistaminen palveluiden kehittämiseen - Kuntalaisten toimenpide-		Käyttö laajenee vuosittain

	<p>palvelukokonaisuuden.</p> <p>2. Parannamme yhdessä kehittämällä asukkaiden ja yritysten palvelukokemusta ja vuorovaikutusta sekä vahvistamme kokeilukulttuuria.</p> <p>3. Parannamme kykyä palvella asiakkaita monikielisesti.</p> <p>4. Toimimme Unicefin lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelman mukaisesti.</p>	<p>ehdotukset palautejärjestelmän kautta - Osallistuvan budjetoinnin kautta saadut hyväksytyt ideat</p>		
		Monikielistä palvelukykyä parannettu (kyllä/ei)		
		Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toteuttaminen mallin työvaiheiden mukaisesti.		Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toteuttaminen mallin työvaiheiden mukaisesti.
6.2 Hoidamme ta- loutta kestävästi ja olemme vastuullinen toimija	1. Taloutemme on tasapainossa ja kaupungin investoinneissa priorisoimme verotulopohjaa vahvistavat rakennushankkeet.	Nettomenokehitys %	2020: 3,7 % 2021: 2,8 % 2022: -5,0 % 2023: -46,7 % Toimintakatteen merkittävä muutos vuosien välillä johtuu siitä, että hyvinvointipalvelut ja pelastustoiminta siirtyivät hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Oulun kaupungin nettomenot pienenevät 497 milj. euroa vuonna 2023.	3,5 %
	2. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet toiminnan tehostamisessa ja vaikuttavuuden parantamisessa	Vuosikate / asukas	2020: 464 2021: 589 2022: 1 191 2023: 464	Seurantamittari, raportoidaan tilinpäätöksessä.
	3. Tehostamme palveluverkkoa	Konsernin vuosikate / asukas	2020: 1 012 2021: 1 216 2022: 1 657 2023: 1 126	Seurantamittari, raportoidaan tilinpäätöksessä.
	4. Olemme osaava ostaja ja uudistamme hankintojen toimintamallin.	Lainamäärä /asukas	2020: 3 616 2021: 3 221 2022: 2 759 2023: 3 109	Kaupungin lainamäärä/asukas ei ylitä Manner-Suomen kuntien lainamäärää/asukas.
	5. Olemme aktiivinen ja vastuullinen omistaja.	Arvioidaan digitaalisten palveluiden vaikuttavuutta (kriteerit: säästöt, asiakaskokemus, työntekijäkokeemus, elinvoima, kaupunki-brändi)		Paranee vuosittain
	6. Edistämme toiminnassamme taloudellista, sosiaalista, ja ympäristöllistä kestävyttä.	Tilakustannusten osuus kokonaiskustannuksista*	2020: 8,1 % 2021: 8,1 % 2022: 8,5 % 2023: 11,0 %	
		Palveluverkkopäätösten toimeenpano, lkm/vuosi	Vuosien 2022 ja 2023 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia hyvinvointialueuudistuksesta johtuen.	

		Kaikkien tarjousten määrän keskiarvon kasvu (ka. vuodessa)		Määrä kasvaa vuosittain
		Kaupungin kestävän kehityksen –raportointi käytössä		Raportointi käytönotettu
6.3 Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka	1. Varmistamme, että henkilöstöjohtamisen käytännöt, johtamisote ja poliittinen päätöksenteko tarjoavat puitteet työssä onnistumiselle, motivoitumiselle ja työhyvinvoinnille. 2. Tavoittelemme kannustavaa palkkausta ja tarjoamme kilpailukykyiset henkilöstöedut. 3. Varmistamme tarvittavan osaamisen ja osaamisen kehittämisen strategisten tavoitteidemme saavuttamiseksi. 4. Työhyvinvointimme parane ja työkyvyttömyyden kokonaiskustannukset vähenevät.	Kunta10-yhteenvetomittareiden työ, työyhteisö ja johtaminen tulokset parantuvat verrattuna edellisen kyselyn tuloksiin (2 v. välein)	2022: Työ 50 Työyhteisö 55 Johtaminen 55 Kokonaissijoitus 53 Työyhteisömittari pysynyt yhtä korkealla, kaikki muut mittarit nousseet.	Tulokset paranevat
		Käyttönotetut toimenpiteet, kehittämiskohteiden lkm	2020: 482 2023: 456	Kehittämiskohteiden määrä kasvaa
		Kokonaistyökyvyttömyyskustannukset per HTV ei nouse edellisestä vuodesta	2020: 2 390 euroa/htv 2021: 2 796 euroa/htv 2022: 2 796 euroa/htv 2023: 2 552 euroa/htv	Kokonaistyökyvyttömyyskustannukset ei nouse
		Sairauspoissaoloprosentti kaupunkitasoisesti on enintään 4,0 %	2020: 4,8 % 2021: 4,9 % 2022: 5,6 % 2023: 4,4 %	Sairauspoissaoloprosentti kaupunkitasoisesti on enintään 4,0 %

5.2 Hyvinvointikertomus

[Kaupunkistrategian 2030](#) hyvinvointia edistävien strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden sekä [Hyvinvointisuunnitelman 2023–2025](#) toimenpiteiden pohjalta toimialojen on esitettävä talousarvioesityksissään hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät konkreettiset toimenpiteet. Hyvinvoinnin edistäminen tulee huomioida kaikessa palvelutoiminnassa ja kehittämisessä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman 24.4.2023 §33. Hyvinvointisuunnitelman hyvinvoinninedistämisen painopisteet pohjautuvat Oulun kaupungin kaupunkistrategiassa 2030 esiin nostettuihin hyvinvoinnin ilmiöihin ja esitettyihin toimenpide-ehdotuksiin. Jokaiselle painopisteelle on määritetty tavoitetilä sekä konkreettiset toimenpiteet oululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

1. Yhteisöllinen ja turvallinen elinympäristö

Tavoite: Osallisuuden kokemusten vahvistaminen & Turvallinen Oulu kaikille

2. Hyvinvointia ja terveyttä tuottava elämäntapa

Tavoite: Oululaisten toimintakyky paranee

3. Sujuva arki ja pärjäävyys

Tavoite: Hyvinvointia tukevien palveluiden saatavuuden turvaaminen ja toimivat monialaiset palveluprosessit

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä hyvinvointikertomuksessa 2022 tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimia valtuustokaudella 2017–2021 sekä kuvataan toimintaympäristöä, väestön hyvinvoinnin tilaa ja sen kehitystä sekä hyvinvoinnin haasteita. Hyvinvointisuunnitelman vuoden [2023 raportointi](#) on tehty helmikuussa 2024. Uutta tietoa koetusta hyvinvoinnista ja elintavoista on saatavilla lasten ja nuorten osalta kouluterveyskyselystä syksyltä 2023 sekä aikuisväestön osalta Terve Suomi -tutkimuksesta huhtikuulta 2024.

Hyvinvoinnin strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden tuloksellinen toteuttaminen edellyttää, että toimialojen palvelut järjestetään ihmisten, ympäristön ja talouden näkökulmasta kestävällä tavalla. Toiminnan painopiste tulee olla ennaltaehkäiseivissä palveluissa, joissa lähtökohtana on kuntalaisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Jotta pystymme edelleen kehittämään kuntalaisten tarvitsemia palveluita ihmislähtöisesti, tarvitaan toimintatapojen muutoksia, monialaista yhteistyötä ja toimintakulttuurin muutosta.

Kaupungin tehtävissä näkyy vahvasti hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä kestävä elämäntavan edistämisen merkitys. Tässä onnistuminen edellyttää, että yhteistyötä tehdään kaupungin kaikkien toimialojen, hyvinvointialueen, järjestöjen/yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Keskeistä on mahdollistaa puitteet asukkaiden omatoimiseen hyvinvoinnin ylläpitoon ja edistämiseen. Kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan liiton välillä on laadittu strateginen yhteistyösopimus, joka ohjaa yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyötä.

Hyvinvointitietoa hyödynnetään tunnistettaessa kuntalaisten hyvinvoinnin ja palveluiden tarpeita. Elämänkaaribudjetointia jatketaan ja kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tilinpäätöksissä 2023 ja 2024 esitetään elämänkaaribudjetoinnin tulokset. Hyvinvointitietoa hyödynnetään laajasti poikkitoiminnallisen työskentelyn laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Johtamisen ja päätöksenteon tulee perustua aina analysoituun tietoon. Kuntalaisille tulee mahdollistaa heitä koskevien asioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen.

Tulevien vuosien tärkeä kehittämis- ja panostuskohde on kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö hyvinvoinnin edistämistyössä ja toimivissa palveluiden yhdyspinnoissa. Oulun kaupunki ja hyvinvointialue ovat määritelleet yhteisiä hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita. Talousarviovalmistelussa tulee huomioida erityisesti nämä hyvinvointialueen kanssa yhdessä määritellyt tavoitteet:

Lapset ja nuoret

- Osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien laajentaminen
- Turvallisuuden ja yhteisöllisyyden tunteen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa, opiskeluympäristössä ja vapaa-ajalla
- Varhaiseen tuen tarpeeseen reagointi sujuvalla yhdyspintatyöllä

Työikäiset

- Vanhemmuuden tuen muotojen kokoaminen ja kehittäminen sekä käyttöönotto
- Opiskelu- ja työelämävalmiuksien kehittäminen
- Kokonaisvaltaisen tuen polun kokoaminen nuorille aikuisille ja työikäisille

Ikäihmiset

- Löytävä seniorityö on keskeinen osa kaupungin, Pohteen, järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden toimijoiden yhdyspintayhteistyötä
- Ikäihmisten hyvinvointia edistäville palveluille on selkeä rakenne ja yhteistyömuodot on sovittu ja kehitetty yhdessä Pohteen ja yhdistysten kanssa.

5.3 Toiminnan tavoitteet vuodelle 2025

Suomen yritysmönteisin kansainvälinen kasvukeskus

Strateginen tavoite	Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025	Yksikkö
1.1 Varmistamme yritysten kilpailukyvn ja uudistumisen	Oulun kaupungin yritysmönteisyyssmittaustulokset paranevat -Taloustutkimus, kunnan yrittäjämönteisyys: Yrittäjämönteisyys paranee	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	-Tontinluovutus 20-30 tonttia/vuosi. -Maata hankintaan Pyyryväisen alueelta suurten teollisuustonttien kaavoittamiseksi. -Edistetään vihreän siirtymän investointeihin varautumista Oritkarin alueella. -Keskeisen kaupunkialueen osayleiskaavaehdotus. -MATO:n työpaikkaosion mukaisten työpaikka-alueiden kaavahankkeiden edistäminen: -Pyyryväisen osayleiskaavaehdotus valmis ja asemakaavaluonnos valmis. -Oritkarin asemakaavaehdotus valmis.	Yhdyskuntalautakunta
	-Elinkeinopalveluja käyttäneiden yritysten lkm: Tavoite 2200 kpl -Palkkatulojen määrä (Eur): Määrä kasvaa vuosittain -Yritysten nettolukumäärä (lkm): Määrä kasvaa 150 kpl/ vuosi -Yritysten maksama yhteisövero (Eur): Määrä kasvaa vuosittain	Business Oulu -liikelaitos
	Investoinnit (ei sis. asuntoja eikä peruskunnan investointeja): 300 M Eur /vuosi	Business Oulu -liikelaitos
	-Teollisuustoimialojen vienti (Eur): Määrä kasvaa 330 M Eur/vuosi -Vientiyritysten lkm.: Määrä kasvaa vuosittain -Ulkomaisten yritysten toimipaikkojen lkm.: Määrä kasvaa vuosittain	Business Oulu -liikelaitos
	-Invest-in yritykset lkm: 30 kpl -Yksityisten pääomasijoitukset (Eur ja lkm): 70 M Eur	Business Oulu -liikelaitos
	Kuulemme yrittäjiä niiden toimintaan vaikuttavassa päätöksenteossa ja huomioimme yritysten tarpeet: Viranomaisluvut ja ilmoitukset käsitellään hyvän hallinnon periaatteita noudattaen viivytyksettä niille asetetuissa tavoiteajoissa: ympäristöluvut 8 kk, maa-ainesluvut 6 kk, yhteisluvut 6 kk, vedenkäsittelylaitosten hyväksyminen 3 kk, elintarviketuotantolaitosten hyväksyminen 60 vrk. Elinkeinoelämän viranomaisvalvonta toiminnan edellyttämällä tasolla ja valvontatoimet on suunnattu säännöksissä ja määräyksissä asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseksi: ympäristönsuojelun valvontaohjelma toteutuu 90 %:sti. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman tavoite 70 % keskusviranomaisen suosittamasta määrästä.	Oulun seudun ympäristötoimi
	Nopea ja ennakoitava lupamenettely antaa yritykselle kilpailuetua ja lisää Oulun houkuttelevuutta. Lupakäsittelyaika pysyy viiden nopeimman kärjessä suurimpien kaupunkien joukossa. - Käsittelyajan keskiarvo alle 6 viikkoa.	Rakennuslautakunta
1.2 Edistämme seudun elinvoiman ja työllisyyden kehitystä yhdessä	-Työllisyysaste: Työllisyysaste kasvaa -Työttömyysaste: Työttömyysaste laskee -Pitkäaikaistyöttömyys: Pitkäaikaistyöttömyysaste laskee -Työmarkkinatuen kuntaosuus: Määrä laskee vuosittain	Business Oulu -liikelaitos

työllisyysalueen kuntien kanssa	-Työllisten nettomaahanmuutto: Työllisten nettomaahanmuutto kasvaa -Nuorisotyöttömyysaste: Nuorisotyöttömyysaste laskee	
1.3 Kehitämme verkostoja ja ekosysteemejä	T&K -menot (Eur): T&K -menot kasvavat vuosittain	Business Oulu -liikelaitos
	-OIA: Kokeiluympäristöjen lkm: Seurantamittari /kerran vuodessa -OIA: Kokeilujen ja pilottien lkm: Seurantamittari /kerran vuodessa -OIA: Osallistuvien yritysten (& sidosryhminen) lkm: Seurantamittari /kerran vuodessa	Business Oulu -liikelaitos
1.4 Parannamme Oulun saavutettavuutta - Pohjois-Suomen logistinen keskus	Logistiset hankkeet edistyneet osana Liikenne 12 suunnitelmaa ja MAL-prosessia: - Liminka-Oulu -kaksoisraiteen ratasuunnittelu on käynnissä ja valmistuu tavoiteaikataulun mukaisesti vuonna 2024 ja kaksoisraiteen toteutukseen on päätökset. - Lähijunaliikenne on yksi tarkasteltava liikennemuoto Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, jonka pohjalta käynnistetään mahdollisesti neuvottelut valtion kanssa osana MAL-prosessia. - Asemakeskushanke etenee asemakaavahankkeena Raksilan puolella. Hankkeeseen liittyvästä henkilöratapihan parantamisesta on sopimus valtion kanssa. - Oulun väylän sisimmän osan leventäminen sisältyy väyläverkon investointiohjelmaan (kyllä/ei) - Valtion omistajaohjauksessa oleva tietoliikenneyhtiö Cinia rakentaa yhdessä amerikkalaisen ja japanilaisen partnerin kanssa merikaapelijärjestelmän Suomen ja Norjan rajalta Luoteisväylän kautta Aasiaan. Järjestelmä on käyttövalmis vuoden 2026 loppuun mennessä.	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	Asemakeskuksen asemakaavaluonnos valmis.	Yhdyskuntalautakunta

Oulu2026 vahvistaa veto- ja pitovoimaa

<i>Strateginen tavoite</i>	<i>Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025</i>	<i>Yksikkö</i>
2.1 Kulttuuripääkaupunki Oulu 2026 -ohjelman päätavoitteiden mukaisesti olemme: - Eloisa, kiehtova kaupunki - Tasapainoinen yhteisö -Luova alue	Tapahtumaystävällinen Oulu vahvistuu - Kaupungin yhteistyömalli kulttuuripääkaupunkivuoden tulosten juurruttamiseen valmis - Kevennetylle lupamenettelylle paikat määritetty ja toimintamalli luotu	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	Kulttuuristrategian ja hakukirjan strategiset tavoitteet etenevät aikataulun mukaisesti (kyllä/ei). Kuvaus etenemisestä.	Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
2.2 Mahdollistamme yhdessä ympärivuotista matkailun kasvua ja hyvinvointia Oulun seudulle älykkäästi ja kestävästi.	-Rekisteröityjen ja ei rekisteröityjen yöpymisten lkm: Määrä kasvaa vuosittain -Matkailutulo milj. Eur: Määrä kasvaa vuosittain	Business Oulu -liikelaitos
	Elämysareena ja ympäristö -hankkeen hankintamennettely on suoritettu, elämysareenan toteuttava	Kaupunginhallitus

2.3 Parannamme kaupungin vetovoimaa viihtyisällä, toiminnallisella, terveellisellä ja turvallisella kaupunkiympäristöllä	areenakonsortio muodostettu ja muun hankealueen toteuttava yritysryhmittymä valittu.	
	Elämysareenan ja ympäristön kaavat luonnosvaiheessa. Keskustavision päivittäminen keskustan kehittämissuunnitelmalla. MATO:n mukainen tontinluovutus Kaupunki luo edellytykset tontinluovutuksella yhteensä 900 asunnon rakentamista varten vuodessa. Kaupungin tontinluovutus: AO 120 tonttia AR,AP 280 asuntoa AK 500 asuntoa AO= omakotitontit AR = rivitalotontit AK = kerrostalotontit Kaikkien liikkuemuotojen huomioiminen ja pysäköinnin turvaaminen.	Yhdyskuntalautakunta
	Lupaprosesseja uusitaan rakentamislain mukaisesti ja haetaan tehostamisen keinoja. -Laaditaan ajantasaiset prosessikuvaukset keskeisimmistä tehtävistä ja kuvataan vähintään viisi toimintatapaa, joita muutettiin	Rakennuslautakunta

Oulu on hiilineutraali 2035

Strateginen tavoite	Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025	Yksikkö
3.1 Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Rakennamme moniammatillisen kiertotalouden oppimisyhteisön (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.	Sivistyslautakunta
	<p>Hiilineutraali lämmitys</p> -Vähintään 90 % Tilapalvelujen hallinnoimasta suoraan omistetusta kiinteistökannasta on hiilineutraalisti lämmitettyä. <p>Ruokahävikin vähentäminen</p> -Hävikkiruoan myyntiä laajennetaan vähintään 90 prosenttiin koulu- ja päiväkotikohteista.	Oulun Tilapalvelut liikelaitos
3.2 Kestävä kaupunkirakenne	<p>Vesijohtoveden laatu ja toimitusvarmuus jatkuvasti hyvätasoinen</p> - täyttää STM:n asetusten 1352/2015 ja 683/2017 mukaiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet - käyttökeskeytysaika alle 10 min/asiakas/vuosi	Oulun Vesi liikelaitos
	<p>Mahdollistamme toimivalla ja turvallisella kaupunki-infralla miellyttävän arjen:</p>	Oulun seudun ympäristötoimi

	- Vedenhankinnan turvaaminen: Varautuminen häiriötilanteisiin, kaikista vesivälitteisistä epidemiaepäilyistä on tehty selvitys.	
	Ohjataan kuntalaisia korjaamaan ja ylläpitämään rakennuksia niin, että saavutetaan viihtyisiä, turvallisia ja terveellisiä asuinrakennuksia. - 200 korjausrakentajaa ohjataan henkilö- ja/tai kohdekohtaisessa ohjauksessa lupakäsittelyn yhteydessä.	Rakennuslautakunta

Sivistys rakentaa osaavaa, kestävä ja kansainvälistä Oulua

Strateginen tavoite	Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025	Yksikkö
4.1 Oulu kasvattaa hyvinvoivia, välittäviä ja aktiivisia kuntalaisia yhdessä vahvoissa koulutuksen ja osaamisen verkostoissa	Jokainen nuori saa yhteishaussa opiskelupaikan toisella asteella perusopetuksen päätyttyä (prosentuaalinen osuus peruskoulun päättäneistä)	Sivistyslautakunta
	-Toteutuneet A1-kieliryhmät sekä valinnaisten A2-, B2- ja B3-kieliryhmien määrät.	Sivistyslautakunta
	-Sivistysohjelman toimenpiteet toteutuvat (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan. -Oulu on aktiivinen toimija kansallisen lukutaitostrategian lukeva kunta -verkostossa (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.	Sivistyslautakunta Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	STEAM-oppimisen mahdollisuuksia tarjotaan kaikenikäisille varhaiskasvatuksesta ikäihmisiin (kyllä/ei, STEAM-verkostoon kuuluvien toimijoiden määrä).	Sivistyslautakunta

Oulussa jokaisella on mahdollisuus elää terveellistä ja turvallista elämää

Strateginen tavoite	Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025	Yksikkö
5.1 Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan sekä turvallisen elinympäristön.	Kehitämme uusia osallistumisen muotoja yhdessä kuntalaisten kanssa ja kokeilemme niitä erilaisissa toimintaympäristöissä (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan	Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	Laadukkaalla kunnossapidolla turvataan turvallinen liikkuminen.	Yhdyskuntalautakunta
	Tarjoamme turvallisen elinympäristön kaikille oululaisille: Elintarvikkeiden laatu hyvä, kaikista elintarvikkeistä epidemiaepäilyistä on tehty selvitys.	Oulun seudun ympäristötoimi
	Rakennetun ympäristön saavutettavuutta ja esteettömyyttä edistetään esteettömyyselävöityksen avulla kaikissa asuin- ja palvelu- ja toimitilarakentamisen hankkeissa. Osittainen esteettömyyden loppukatselmus suoritetaan kaikissa erikoistason palvelu- ja toimitilarakennuksissa. - Esteettömyyselävytys edellytetty em. luvanvaraisissa hankkeissa. Esteettömyyselävöityksen määrät.	Rakennuslautakunta
5.2 Tuemme oululaisten hyvinvointia ja toimintakykyä	Kaupunkitasoista hyvinvointitiedolla johtamista kehitetään verkostoyhteistyössä mm. ministeriöiden, kuntien, tutkimusyhteisöjen ja	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)

kehittämällä ennaltaehkäiseviä toimia	hyvinvointialueen kanssa - hyvinvointijohtamisen kehittämishankkeen käynnistäminen Ihmiskeskeisyyden edistäminen - käynnistetään yliopisto- ja kaupunkiyhteistyönä (UNIC) kehittämishankkeita, joilla tuetaan kaupungin hyvinvoinnin ja ihmiskeskeisyyden strategisia tavoitteita	
	Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet toteutuvat (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.	Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	-Yhteisövaikuttavuuden toimintamalli on otettu käyttöön kaikilla Oulun suuralueilla (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan. -Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet toteutuvat (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan. -Tehtyjen kokemuksellinen hyvinvointitieto -kyselyiden määrä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Sivistyslautakunta
	Kehitämme uusia osallistumisen muotoja yhdessä kuntalaisten kanssa ja kokeilemme niitä erilaisissa toimintaympäristöissä (kyllä/ei). Toimenpiteet kuvataan.	Sivistyslautakunta
5.3 Mahdollistamme aktiivisen ja liikunnallisen elämäntavan sekä mielekkään tekemisen, painopisteenä erityisesti nuoret.	Liikunnan avustuksilla tuetaan monimuotoista organisoitua liikunta-toimintaa (kyllä/ei). Toiminta kuvataan.	Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	Terveysliikunnan vaikutusten arvioinnin suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutetaan (kyllä/ei).	Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
5.4 Kuntalaisille tarjotaan toimivat palvelut yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa vuodesta 2023 alkaen.	Monialaisen toimintakulttuurin ja sitä edistävien rakenteiden varmistaminen - kehitetään yhdyspintatyön rakennetta ja toimintamallia yhdessä Pohteen kanssa - kehitetään asiakasohjausta ja neuvontaa Pohteen palveluissa saumattomaksi palveluksi kuntalaisille (Oulu10 ka Oulubot) - TEA-viisarin kokonaispistemäärä on vähintään koko maan keskiarvon yläpuolella sekä kuusikkovertailun osalta samaa luokkaa tai korkeampi	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	-Elämänkaariseurannassa korjaavien palvelujen suhteellinen osuus verrattuna tukeviin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin ei lisäännä edellisvuoteen verrattuna (kyllä/ei). -Keskeiset yhdyspintaprosessit on tunnistettu ja kuvattu (kyllä/ei).	Sivistyslautakunta Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta

Oulussa on vaikuttavat palvelut, kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö

Strateginen tavoite	Talousarvion toiminnan tavoite ja mittari 2025	Yksikkö
6.1 Parannamme kuntalaisten palvelutyytyväisyyttä	Vaikuttavien ja tehokkaiden palvelujen kehittäminen - OuluBotin asiakaspalvelu-tapahtumien määrä on vähintään 100.000 kpl (sisältää Pohteen). - OuluBot-automaatio hoitaa yhteydenotoista itsenäisesti 95 %. - Suomi.fi-laaturyökalun käyttöönoton laajentaminen (kpl) - Kuntalaisten digipalveluihin ohjautumista edistetään koordinoimalla digitukea (digituen tarjoajien määrä). - Ihmiskeskeisen asiakkuuden hallinnan toimintamallin kehittäminen ja pilotointi. - Avustetun valtuuttamisen käyttöönotto puolesta-asioinnin mahdollistamiseksi niille, joilla ei ole sähköisiä tunnistautumisvälineitä.	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	Yritysassiakkaiden palvelumalli on otettu käyttöön (kyllä/ei).	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	UNICEFin Lapsiystävällinen kunta-toimintasuunnitelma on laadittu ja sen toimeenpano käynnistetty	Sivistyslautakunta Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	Asiakaspalaute huomioidaan kehittämällä käytäntöjä asiakasystävällisimmiksi. Mittari: asiakaspalautteista eniten esiin nousseet kehittämiskohteet otetaan työn alle ja huomioidaan lupaprosessien muutoksissa.	Rakennuslautakunta
	Järjestämme aktiivisesti koulutusta kuntalaisille ja rakennusalan ammattilaisille ajankohtaisista aiheista kuten omakotitalon korjaaminen ja uudisrakentaminen, rakentamislain tuomat muutokset, vähähiilinen rakentaminen ja rakennusalan tekniset aiheet. Mittari: Vähintään 3 koulutusta	Rakennuslautakunta
	Asiakastyytyväisyys parhaiden tasolla - parannus vuotuisen WACSI -kyselyn tulosten keskiarvoissa omiin tuloksiin nähden	Oulun Vesi liikelaitos
6.2 Hoidamme taloutta kestävästi ja olemme vastuullinen toimija	Toimintaa tehostetaan digitalisaatiota hyödyntämällä - Priorisoidaan toimenpiteitä, jotka a) ovat välttämättömiä lakisääteisyys- tai muun pakottavan syyn (esim. tietoturva, järjestelmän elinkaari) vuoksi b) tehostavat prosesseja ja tuovat kustannussäästöjä tai tuovat asiakas-hyötyjä paremana laatuna c) edistävät kaupungin brändiä tai elinvoimaa - Järjestettyjen ICT -palveluiden asiakastyytyväisyys säilyy edellisen vuoden tasolla tai paranee - ICT -häiriötilanteiden kestoajat ja laajuudet eivät nouse edellisestä vuodesta - Yhteisten järjestelmälustojen käyttö uusissa palveluissa vakiintuu - Henkilöstölle järjestetään tietotyön ja tietoturvan osaamisen kehittämistä tarpeiden mukaan - Tietoturvahkien hallintaa ja palveluiden jatkuvuutta ja tietojen turvaamista kehitetään	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)

	<p>Tilatehokkuutta parannetaan konsernin kokonaistilakustannusten alentamiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkikonsernille tarpeettomien tai vajaakäyttöisten rakennusten ylläpito optimoidaan ja tilojen omistuksesta luopumista edistetään - Julkisessa käytössä olevan tilakannan määrä ei kasva suhteessa kaupungin väestöön. Tavoitetta seurataan mittarilla m²/asukas 	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	<p>Kaupungin hankintatoiminnan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uusi hankintojen toimintamalli käytössä kaikkien toimialojen ja liikelaitosten osalta 	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)
	<p>Alueellisten palveluverkkoselvitysten päätökset on pantu toimeen (kyllä/ei).</p>	Sivistyslautakunta Hyvinvointi, kulttuuri, ja liikuntalautakunta
	<p>Tilatehokkuus Tilapalveluiden omassa käytössä olevien tilojen vertailukelpoinen (ilman organisaatiomuutoksia) määrä pienenee</p> <p>Energiankulutus Tilapalveluiden hallinnoiman, suoraan omistetun kiinteistökannan normaerattu energiankulutus on lämmityksen osalta alle 40 kWh/r-m³ ja sähkön osalta alle 20 kWh/r-m³.</p>	Oulun Tilapalvelut liikelaitos
	<p>Tulostavoitteet saavutetaan ja taksataso kohtuullinen</p> <ul style="list-style-type: none"> - sitovat tulostavoitteet saavutetaan - vesihuollon vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2023 k-talot Oulu 3,97 €/ m³, keskiarvo muut 5,41 €/ m³) <p>Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävän kehityksen mukainen lietteenkäsittely</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jäteveden puhdistustulokset (BOD, P, N, SS ja COD) ja lietteenkäsittely ovat lupaehtojen mukaisia <p>Verkon saneerausvelan vähentäminen ja kunnan säilyttäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - saneerausten osuus > 65 % - viemäriverkoston vuotovesimäärä alle 30 % 	Oulun Vesi liikelaitos
6.3 Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka	<p>Henkilöstön puitteet työssä onnistumiselle, motivoitumiselle ja työhyvinvoinnille paranevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunta10-yhteenveto-mittareiden työ, työyhteisö ja johtaminen tulokset parantuvat verrattuna edellisen kyselyn tuloksiin. - Käyttöön otetut toimenpiteet, kehittämiskohteiden lkm <p>Työhyvinvointi paranevat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kokonaistyökyvyttömyys-kustannukset per HTV ei nouse edellisestä vuodesta - Sairauspoissaoloprosentti kaupunkitasoisesti on enintään 4,0 % 	Kaupunginhallitus (kaupunkitasoinen raportointi)

5.4 Kehittämissalkut

Kehittämissalkkuihin kootaan teemoittain sellaiset kehittämishankkeet ja -projektit, joihin saadaan rahoitusta esimerkiksi rakennerahastoista, ministeriöiden ohjelmista tai suorista kansainvälisistä rahoituslähteistä kuten EU-ohjelmista. Salkkujen avulla johdetaan ja hallinnoidaan monitoimialaisen organisaation projektimuotoisen kehittämisen kokonaisuutta.

Kaupungin digitaalinen salkunhallintatyökalu Bägi edistää organisaation hanketoiminnan läpinäkyvyyttä. Työkalun tarjoamat suodatus- ja visualisointimahdollisuudet tarjoavat erilaisia tarkastelunäkökulmia kaupunkitasolla projekteilla kehittämisen kokonaisuudesta viestinnän, päätöksenteon ja johtamisen tueksi. Bägän käyttö onkin kytketty aiempaa tiiviimmin osaksi kehittämisprojektien ja -hankkeiden hallinnointia kaupungin projektiohjeissa ja määräyksissä (Konsernijohtajan päätös § 37, 21.06.2023).

Ensimmäiseen viiteen kehittämissalkkuun on koottu läpileikkaavasti eri hallintokunnissa toteutettavat ja samaan päämäärään, mutta eri keinoilla tähtäävät kehittämishankkeet ja -projektit. Salkuissa on myös kaupungin yhteistyökumppaneiden toteuttamia tutkimus- ja kehittämisprojekteja, joissa kaupungin rooli vaihtelee kuntarahoituksen maksajasta pilotointi- ja testausalustaa tarjoavaksi yhteistyökumppaniksi. Kokonaisuutta täydentää Business Oulun Yritysmönteinen Oulu -salkku, jonka hankkeiden omistaja ja toteuttaja on Business Oulu liikelaitos. Yritysmönteinen Oulu salkun yhteistyökumppaneiden hankkeissa on vahvasti elinkeinoelämää edistävä ja tukeva ote.

Poikkihallinnolliset ja kaupungin hallintokuntien tehtäviä läpileikkaavat kehittämissalkut painopisteineen ovat:

- **Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri**

Salkkutyö perustuu kulttuuristrategiaan 2030 ja kulttuuripääkaupunkityön Oulu2026-hakukirjaan. Lisäksi työhön sisältyvät toimintaympäristöjen ja -mallien kehittämisen hankkeet.

Salkkutyön painopisteet ovat:

- 1) Yhteisöllinen kaupunkikulttuuri
- 2) Toimintaympäristöt ja -mallit
- 3) Tapahtumat

- **Kuntalaisen elämänhallinta- ja hyvinvointi**

Salkkutyö perustuu hyvinvointisuunnitelmaan ja hyvinvointikertomustyöhön.

Salkkutyön painopisteet ovat:

- 1) Kuntalaisen hyvinvointi, elämänhallinta ja terveydentila paranevat
- 2) Vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti

- **Ympäristösalkku**

Oulun kaupungin ympäristöohjelmaa 2026 toteutetaan paitsi osana hallintokuntien perustehtävää, myös kehittämisprojekteilla ja -hankkeilla, jotka on koottu ympäristösalkkuun. Salkun painopisteet ovat samat kuin Ympäristöohjelman:

- 1) Kaupunkimme kehittyy kestävästi
- 2) Toimimme resurssiviisaasti
- 3) Luonto on voimavaramme
- 4) Edistämme ympäristövastuullisuutta

▪ Työllä hyvinvointia

Salkkutyö perustuu Yritysmönteinen Oulu – elinkeinopoliittiseen kehittämissuunnitelman 2022–2027, TE-palvelut 2024-uudistuksen ja Oulun seudun työllisyysalueen yhteisiin tavoitteisiin.

- 1) Tehokas työnvälitys
- 2) Työnhakijoiden osaamisen kehittyminen
- 3) Työnhakijoiden työkyvyn kehittyminen
- 4) Työnantajien valmiuksien lisääminen työkyvyn tuen tarpeessa olevien henkilöiden työllistämiseksi
- 5) Asiakkaan ohjaaminen palvelutarpeen mukaiseen palveluun, esim. kumppanitoimijoiden palveluihin, ja oikeiden etuuksien piiriin

▪ Muut kehittyvät palvelut

Kehittyvät palvelut -salkun hankkeissa kehitetään ulkoisen osarahoituksen avulla esimerkiksi sellaisia kaupungin asiakaspalveluja, jotka eivät toimenpiteidensä tai tavoitteidensa puolesta toteuta suoraan kaupunkistrategiasta johdettuja toimeenpano- tai toimenpideohjelmaa. Asiakaspalvelujen kehittämisessä pääpaino on asiakasohjauksen ja -neuvonnan kehittämisessä. Lisäksi salkun hankkeissa edistetään ja lisätään yhteistyötä, verkostoitumista ja osaamista.

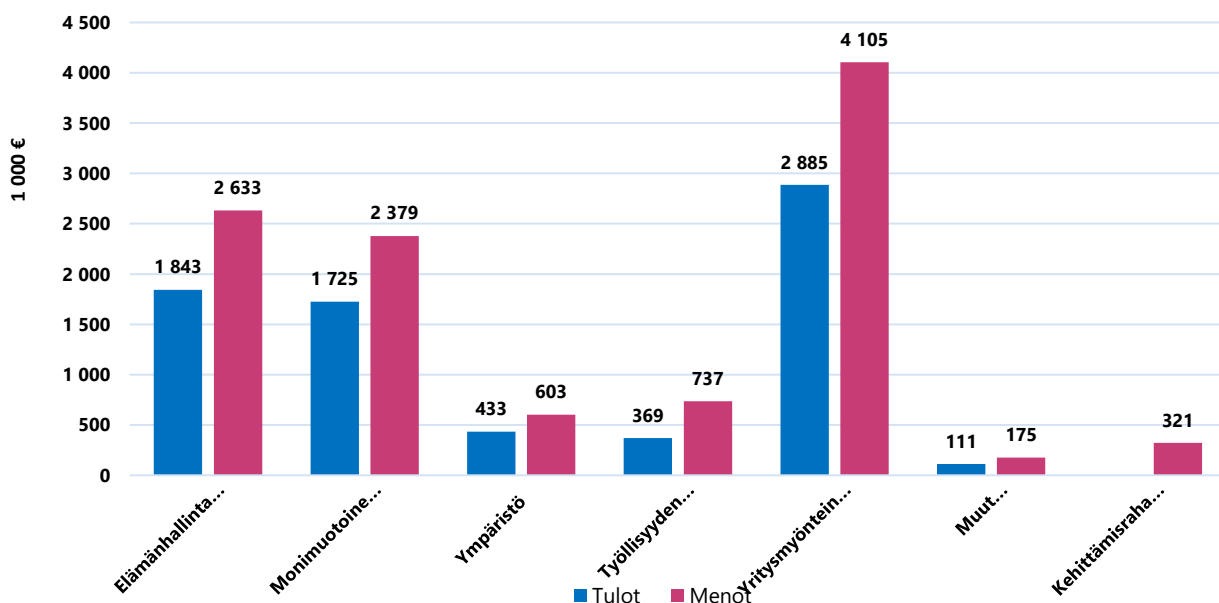
▪ Yritysmönteinen Oulu

Kehittämissalkkujen kokonaisuutta täydentää Business Oulun Yritysmönteinen Oulu –salkku, johon on koottu Business Oulun toteuttamat ja hallinnoimat sekä Business Oulun yhteistyökumppaneiden hankkeisiin maksamat kuntarahoitusosuudet lukuun ottamatta Työllä hyvinvointia -salkkuun kuuluvia Business Oulun työllisyyspalvelujen toteuttamia hankkeita. Business Oulun toimenpideohjelman painopisteet ovat:

- 1) Yritysten kilpailukykyyn ja toimintaedellytysten parantaminen
- 2) Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen
- 3) Yhteistyöverkostojen ja yritysekosysteemien kehittäminen
- 4) Yrityskentän uudistaminen ja uusien avausten tukeminen

Kaupungin hanketoiminnasta kehittämissalkkuihin kuuluvien kehittämishankkeiden ja -projektien kokonaisvolyyymi ja jakauma salkuittain vuonna 2025 on esitetty alla olevassa kuvassa.

Kehittämissalkut 2025: tulot 7,4 milj. €; menot -11 milj. €; netto -3,6 milj. €

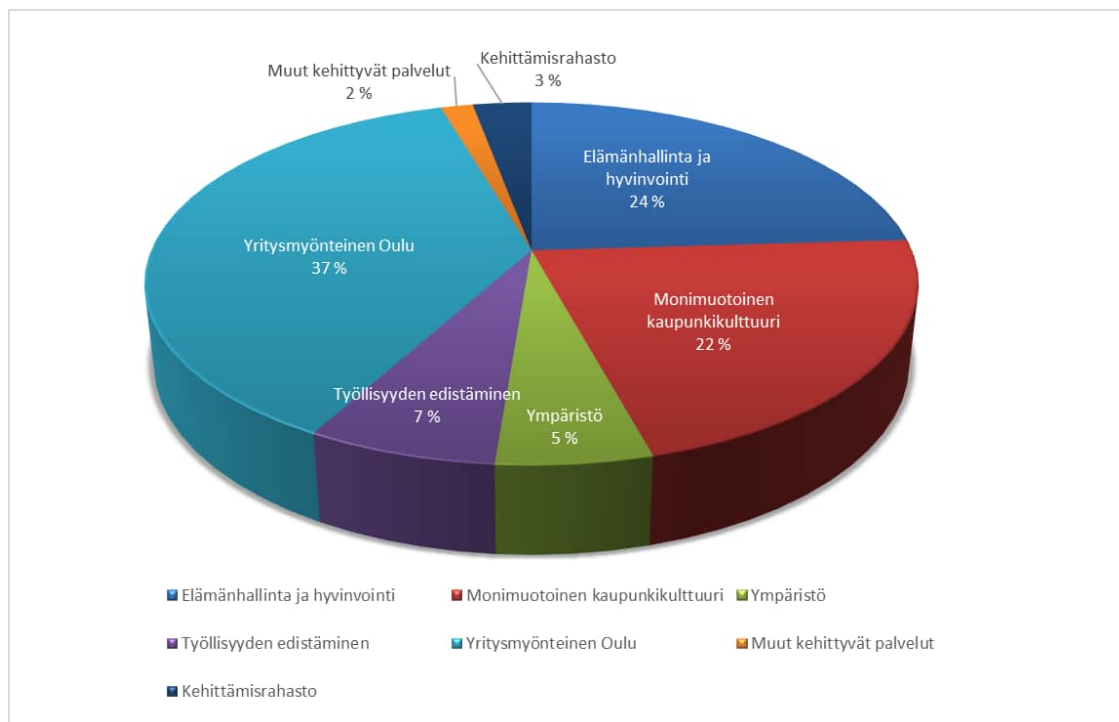

Kuva 5. Kehittämissalkut ja -projektit salkuittain 2025

Nettomenoissa, yhteensä -3,6 milj. euroa (tulot 7,4 milj., menot -11 milj.) on huomioitu hallintokuntien talousarvioihin budjetoidut aiemmilta vuosilta jatkuvat kehittämishankkeet ja -projektit sekä 2025 käynnistyvät uudet projektit, joiden määrärahat katetaan kaupunginhallituksen kehittämiskokousten määrärahoista. Lisäksi menoissa on mukana kaupungin yhteistyökumppaneiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin maksettavat kuntarahoitusosuudet. Myös Business Oulun talousarviosta, työllisyysmäärärahoista ja kehittämisrahastosta yhteistyökumppaneille maksettavat kuntarahoitusosuudet ovat mukana kokonaiskustannuksissa.

Toimintaympäristössä tapahtuneista merkittävistä muutoksista hanketoiminnan kokonaisuuteen vaikuttavat tällä hetkellä erityisesti sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille, TE-palvelut 2024-uudistus, Kotoutumislain kokonaisuudistus (KOTO24) ja Oulun kaupungin Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi 2026.

Alla olevassa kuvassa on esitetty kehittämishankkeiden kokonaisuuden jakautuminen salkuittain. Voimakkaimmin kaupungin hankemuotoiseen kehittämiseen panostetaan vuonna 2025 elinkeinoelämän, kuntalaisten hyvinvoinnin ja kaupunkikulttuuriin teemoissa.

Kuva 6. Kehittämishankkeiden jakautuminen salkuittain TA2025.

5.5 Omistajapolitiikka ja -ohjaus

Omistajapolitiikka on kaupungin johtamisen väline, joka luo puitteet menestykselliselle toiminnalle. Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista sekä konserniohjauksesta. Oulu-konsernissa on etsittävä jatkuvasti mahdollisuuksia tehostaa toimintaa ja olosuhteiden muuttuessa myös muuttaa omistajapolitiikkaa. Aktiivinen omistajuus ja kokonaisvaltainen riskienhallinta ovat osa johtamista, jolla varmistetaan kaupungin menestyksellinen toiminta.

Oulun kaupunginvaltuusto päätti 13.12.2021 § 124 Oulun kaupungin omistajapolitiittisista linjauksista. Oulun kaupunki pyrkii omaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaisvaikuttavuuteen. Omistajaohjaus on johdonmukaista ja mahdollisimman avointa. Omistajaohjausta hoidetaan tavalla, joka mahdollistaa toimijoiden ja omistajan yhteydenpidon parhaalla ja tuloksellisimmalla tavalla.

Oulun kaupunginvaltuusto seuraa merkittävimpien tytäryhteisöjen ja avustusta saavien tytäryhteisöjen talouden kehitystä kaupungin talousseurannan yhteydessä. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan talouden toteutumisesta kolme kertaa vuodessa neljännesvuosiseurantojen yhteydessä sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupungin tytäryhteisöjen tilanteesta laaditaan lisäksi vuosittain erillinen raportti, jossa raportoidaan valtuuston omistajapolitiisiin linjauksiin asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Raportti sisältää myös yhtiön taloudellisen tilanteen analysoinnin, toimintaan liittyvät riskit sekä tulevaisuuden näkymät.

Omistajapolitiikan ohjaus ja valvonta kuuluvat luottamushenkilöorganisaatiossa kaupunginvaltuustolle, toimeenpano kaupunginhallitukselle sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja linjausten toteutumisen valvonta tarkastuslautakunnalle. Kaupunginhallituksen alaisen konsernijaoston tehtäviin kuuluvat muun muassa ohjata ja valvoa omistajana, että tytäryhtiöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien taloustavoitteiden mukaisesti sekä huolehtia konsernivalvonnan toteuttamisesta. Viranhaltijaorganisaatiossa omistajaohjaus kuuluu kaupunginjohtajalle ja konsernijohtajalle. Omistajapolitiikan valmistelusta vastaa konsernihallinnon strategia- ja omistajaohjausryhmä. Kaupungin tytäryhteisöjen toiminnasta vastaavat yhteisöjen omat hallintoelimet, joiden kautta niiden omistajaohjaus toteutetaan.

5.6 Hankintojen ohjaus

Vuotta 2025 koskevan talousarvion mukaan julkisia hankintoja tullaan Oulussa tekemään noin 500 miljoonalla eurolla. Julkisten hankintojen suuren mittakaavan vuoksi niissä on valtava säästöpotentiaali, jolla voi olla merkittävä positiivinen vaikutus pitkällä aikavälillä talouden tulojen ja menojen epätasapainoon. Myös hallitusohjelma 20.6.2023 on rakennettu säästötavoitteiden ympärille ja hallitus tavoittelee merkittäviä kustannussäästöjä julkisia hankintoja tehostamalla mm. kilpailun määrän, hankintaosaamisen ja vaikuttavuuden lisäämisen avulla.

Hankinnoilla luodaan edellytyksiä toimivalle ja tehokkaalle kaupunkikonsernille. Hankinnat ovat keskeinen työkalu strategioiden toteuttamisessa, joihin liittyy säästöpotentiaaliksi lisäksi valtava vaikuttamispotentiaali markkinoiden olemassaoloon, kehittymiseen ja rakenteisiin. Strategisesti ja systemaattisesti johdetuilla hankinnoilla voidaan osaltaan toteuttaa Oulun kaupunkistrategiaa ja parhaimmillaan myös vahvistaa paikallista elinvoimaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.2.2024 Oulun kaupungin uuden hankintaohjelman. Hankintaohjelman ensisijaisena tehtävänä on tukea kaupunkistrategian toteuttamista, palvelujen tuottamisen onnistumista sekä myös kuvata, miten Oulun kaupunki ohjaa, johtaa ja kehittää hankintojensa toteutusta. Oulun uusi hankintaohjelma koostuu kahdesta painopisteestä, jotka sisältävät tavoitteet ja toimenpiteet hankintojen toteuttamiseksi ja kehittämiseksi. Ensimmäinen painopiste koskee hankintatoimea ja julkisten hankintojen kivijalkana olevaa hankintojen strategista ja suunniteltua johtamista: Oulussa johdetaan hankintoja strategisesti ja suunnitelmallisesti. Hankintaohjelman toinen painopiste koskee varsinaisia hankintoja: Oulun kaupungin hankinnat ovat laadukkaita, vaikuttavia ja kestäviä. Nämä kaksi painopistettä linjaavat, mitä Oulun kaupunki haluaa saavuttaa hankintojen avulla pitkällä aikavälillä.

Hankintojen kokonaissuunnittelu on tärkeä osa toimialojen ja liikelaitosten toiminnan ja talouden suunnittelua asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, hankintojen ennakkoinnin ja kokonaishallinnan sekä hankintojen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden parantamiseksi. Oulun kaupunki on laatinut syksyllä 2024 hankintojen prosessikuvaukset ja ottanut käyttöön Cloudian hankintojen suunnittelujärjestelmän. Edellä sanottu sekä entistä parempi hankintojen suunnittelu edesauttaa kilpailun syntyä sekä hankintoihin liittyvän säästöpotentiaaliksi toteutumisesta yritysmuutosten puhumattakaan.

5.7 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

5.7.1 Kaupunkistrategian ja muiden strategisten linjausten toteuttaminen

Oulun kaupungin strategisen tason tavoitteena on olla vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Kaupunkistrategia Oulu2030 mukaisesti:

1. Varmistamme, että henkilöstöjohtamisen käytännöt, johtamisote ja poliittinen päätöksenteko tarjoavat puitteet työssä onnistumiselle, motivoitumiselle ja työhyvinvoinnille.
2. Tavoittelemme kannustavaa palkkausta ja tarjoamme kilpailukykyiset henkilöstöedut.
3. Varmistamme tarvittavan osaamisen ja osaamisen kehittämisen strategisten tavoitteidemme saavuttamiseksi.
4. Työhyvinvointimme paranee ja työkyvyttömyyden kokonaiskustannukset vähenevät.

Strategisien tavoitteiden toteutumista seurataan seuraavilla mittareilla:

- Kunta10-yhteenvetomittareiden työ, työyhteisö ja johtaminen tulokset parantuvat verrattuna edellisen kyselyn tuloksiin.
- Käyttöön otetut toimenpiteet ja kehittämiskohteiden lukumäärä.
- Vähintään kolme päivää kouluttautuneiden osuus henkilöstöstä.
- Kokonaistyökyvyttömyyskustannukset per HTV ei nouse edellisestä vuodesta.
- Sairauspoissaoloprosentti kaupunkitasoisesti on enintään 4,0%.

Henkilöstöohjelma ohjaa Oulun kaupungin johtamista ja henkilöstötyötä: tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit ovat käytössä koko kaupunkiorganisaatiossa. Ohjelmalla tuetaan kaupunkistrategian sekä kaupungin linjausten, tavoitteiden ja ohjeiden toteuttamista. Henkilöstöohjelman toteuttaminen on jokapäiväistä johtamista, esihenkilötyötä, työntekoa ja yhteistoimintaa. Vastaamme kaikki yhdessä henkilöstöohjelmassa määriteltyjen asioiden toteuttamisesta ja kehittämisestä. Henkilöstöohjelma päivitetään vuonna 2025.

Henkilöstöohjelman keskeiset teemat ovat:

1. Henkilöstön hyvinvointi
2. Johtaminen ja esihenkilötyö
3. Henkilöstösuunnittelu ja osaamisen kehittäminen

Henkilöstöohjelman, sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi on kytketty henkilöstöraportointiin, talousarvio-, käyttösuunnitelma- ja tilinpäätösprosessiin.

Henkilöstön hyvinvointi

Henkilöstön hyvinvointi on keskeisenä painopistealueena henkilöstöohjelmassa. Työhyvinvointi muodostuu kokonaisuudesta, jossa ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö viihtyy työssään, on innostunut tehtävistään, kokee työnsä merkitykselliseksi ja palvelee kaupungin tarpeita tehokkaasti. Tämä tarkoittaa hyvää henkilöstöjohtamista, riittävää aikaa esihenkilötyölle, välittäviä työyhteisöjä ja sekä omasta että omalta osaltaan tiimin hyvinvoinnista vastuuta kantavia työntekijöitä. Jokaisella työntekijällä on tärkeä tehtävä työkyvyn ja hyvinvoinnin johtamisessa. Oulun kaupungissa työhyvinvointia seurataan hyvinvointikyselyiden (Kunta10:n ja muut hyvinvointia mittaavat kyselyt) sekä muiden mittareiden avulla eri tasoilla.

Yhteisesti sovitut toimintamallit tukevat työssä jakamista ja auttavat työkyvyn haasteissa. Näitä ovat mm. ennakoivan hyvinvoinnin-, varhaisen tuen-, korvaavan työn- ja uudelleensijoitustoiminnan mallit, sairauspoissaolokäytännöt ja työhön paluun tukeminen, hyvän käytöksen opas, päihdeohjelma sekä työuupumuksen tunnistaminen ja toimintaohje.

Työntekijöiden mahdollisuuksia työskennellä pidempään työkykyisenä tuetaan lisäksi mahdollisuuksien mukaan erilaisilla työjärjestelyillä työtä muokaten tai osa-aikatyö mahdollistaen. Työkyvyn ylläpitämiseksi palkalliset kuntoutusvapaat voivat olla tarpeellisia. Korvaavalla työllä sekä osasairauspäivärahan käytöllä tuetaan sairauden tai työkyvyn rajoitteen jälkeistä paluuta työelämään ja kuntoutumista. Työkyvykoordinaattorit ja työhyvinvoinnin asiantuntijat auttavat työkyvyn haasteissa esihenkilöitä ja työntekijöitä sopivien tukitoimien ääreen. Tavoitteena on, että työhyvinvoinnin vahvistamisen myötä työn tekeminen mahdollistuu vanhuuseläkeikään saakka ja työkyvyttömyyden kokonaiskustannukset pienenevät.

Toimistotyössä joustavuutta lisäävät liukuva työaika ja etätyömahdollisuus kaupungin ohjeen mukaisesti. Myös erilaisen virka- ja työvapaiden myöntämiseen perhesyiden perusteella suhtaudutaan myönteisesti.

Työterveysyhteistyöllä toteutamme suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa työnantajan, työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa työterveyshuoltolain mukaisesti. Vuosittain päivitettävä työterveysyhteistyön toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon toimintasuunnitelman, joka sisältää työterveysyhteistyölle ja työterveyshuollon toiminnalle asetetut konkreettiset tavoitteet sekä toiminnan ja sen vaikuttavuuden arvioinnin. Se on myös osa Oulun kaupungin työsuojelun toimintaohjelmaa. Kaupungin työsuojelun toimintaohjelma 2022-2025 ohjaa kaupungin työsuojelutoimintaa ja kuvaa kaupungin tavan toteuttaa työturvallisuuslain velvoitteet sekä seurata työn vaarojen arviointia, tapaturmia sekä toimenpiteitä turvallisen työn mahdollistamiseksi. Kaupungin sisäinen työyhteisösovittelu on käytettävissä, jos työyhteisöissä tunnistetaan soviteltavia ristiriitoja.

Kilpailukykyiset ja monipuoliset henkilöstöedut ovat yksi tapa osoittaa arvostusta työntekijöitä kohtaan. Työntekijä voi vahvistaa omaa osaamistaan palkallisen virkavapaan/ työloman (1-10 työpäivää vuodessa hallintokunnan ohjeen mukaisesti) muodossa, mikäli työntekijä hakeutuu omaehtoiseen koulutukseen. Edellytyksenä on, että opinnoista on olennaista hyötyä henkilön työtehtävien hoitamiselle tai opinnot edistävät toimialan työtehtävien suorittamista. Henkilöstön hyvinvointia tuetaan liikunta-, kulttuuri-, ja hierontaedulla sekä elintapaohjauksella ja neuvonnalla. Työsuhdepyörä-etu kannustaa taitamaan työmatkat liikkuen. Kaupungin henkilöstölle on tarjolla lukuisia alennuksia paikallisten yritysten palveluille ja tuotteille. Ansiotuneelle henkilöstölle voidaan hakea tunnustusta myös ansiomerkin, kunniamerkin tai arvonimen muodossa.

Johtaminen ja esihenkilötyö, henkilöstösuunnittelu ja osaamisen kehittäminen

Rakennamme yhteisöllistä ja inhimillistä toimintakulttuuria. Arvo- ja strategialähtöisellä hyvällä, vastuullisella johtamisella ja esihenkilötyöllä tuemme työhyvinvointia, kehitämme yhteisöohjautuvuutta, sisäistä motivaatiota ja tuloksellisuutta. Hyvään työntekijäkokemukseen panostamalla parannamme sitoutumista sekä työnantajakuva. Laadukkaalla johtamisella mahdollistamme asiakkaiden hyvän palvelun.

Tavoitteena on, että kaupunki koetaan hyvänä ja vetovoimaisena työpaikkana. Osana työnantajakuvan kehittämistä toimii työntekijälähettilästoiminta. Lähettiläät lisäävät tietoisuutta kaupungin moninaisista tehtävistä tuomalla tietoa omasta työstään. He jakavat onnistumisen hetkiä ja hyviä käytäntöjä kaupungin sosiaalisen median kanavissa sekä osallistumalla erilaisiin tapahtumiin ja messuille. Työntekijälähettilästoiminta Oulun kaupungilla on tärkeä työnantajakuva ja työntekijäkokemusta kehittävä toimintamalli.

Myös henkilöstösuunnittelulla edistämme strategisia tavoitteitamme ja varmistamme riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön. Henkilöstösuunnitelman tekoa ohjaavat kaupungin vastuulla olevien tehtävien hyvä hoitaminen ja toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Tavoitteena on suunnitella toimintaan tarvittava henkilöstömäärä ja reagoida mahdollisiin muutoksiin jo etukäteen. Tämä mahdollistaa sujuvuuden ja kustannustehokkuuden, sekä tukee työhyvinvointia.

Henkilöstösuunnittelun ja osaamisen kehittämisen näkökulmasta tulee huomioida henkilöstön ikärakenne ja vaihtuvuus, sekä mahdolliset toimintaympäristössä ja työn tekemisen tavoissa tapahtuvat muutokset. Lähivuosina suuri osa

henkilöstöstä siirtyy vanhuuseläkkeelle. Samaan aikaan useilla ammattialoilla on tietyissä tehtävissä havaittavissa työvoimapulaa.

Hallintokuntien henkilöstösuunnitelmat on esitetty käyttötalousosassa ja ne tarkentuvat käyttösuunnitelmavaiheessa. Hallintokuntien henkilöstötarpeeseen tulevat vaikuttamaan valtakunnalliset ja paikalliset päätökset palveluiden sisällöistä ja laadusta sekä palveluverkosta.

Vuoden 2025 aikana panostetaan rekrytointiprosessin kehittämiseen sekä esihenkilöiden rekrytointiosaamiseen. Ammattitaitoinen, hakijalähtöinen rekrytointi vaikuttaa työnantajakuvaamme ja on avainasemassa uusien osaajien löytämisessä.

Voimakkaasti muuttuva työelämä vaatii kehittymistä ja uuden oppimista työyhteisöissä. Ketterä oppiminen on tapa hallita muutosta ja vastata uusiin haasteisiin. Työpaikkojen on oltava hyviä oppimispaiikkoja ja työn arjessa on jaettava osaamista. Pidämme Oulun kaupungilla yllä vahvaa substanssiosaamista. Jokaisella työntekijällä on oikeus ja vastuu oman osaamisensa kehittämisestä, sillä jokainen on oman osaamisensa paras asiantuntija. Osaamistarpeista on hyvä keskustella myös työyhteisön ja esihenkilön kanssa.

Kaupungin henkilöstöohjelman mukaisesti osaamisen kehittämisessä hyödynnetään 70-20-10-mallia. Mallin mukaan 70 % oppimisesta tapahtuu omassa työssä, työtä kehittämällä ja uudella tavalla työskentelemällä. 20 % oppimisesta tapahtuu yhdessä toisten kanssa. 10 % oppimistamme asioista omaksutaan muodollisessa koulutuksessa. Kaupungin keskitetty henkilöstökoulutus konsernihallinnossa vastaa kaikkien toimialojen yhteisistä lyhytkestoisista koulutuksista. Hallintokunnat vastaavat henkilöstönsä tarvitsemasta työtehtäviin liittyvästä ammatillisesta täydennyskoulutuksesta, joka kuvataan hallintokuntaakohtaisessa henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa (tarkemmin käyttösuunnitelmavaiheessa).

Työnantaja hakee vuosittain koulutuskorvausta Työllisyysrahastolta. Lakiin perustuen korvausta on mahdollisuus saada kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden vuodessa. Korvauksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen osaamista kehittävää koulutusta. Edellytyksenä on, että koulutus perustuu yhteistointimenettelyssä käsiteltyyn koulutussuunnitelmaan.

Henkilöstökoulutusta järjestetään seuraavista teemoista:

- Johtaminen ja esihenkilötyö mm. esihenkilöpassivalmennus, valmentava johtaminen, positiivinen johtaminen, työkykyjohtaminen, muutosjohtaminen, kehityskeskustelut, perehdytys, rekrytointi, ratkaisukeskeinen työote
- Työyhteisötaidot ja hyvän käytöksen opas, tiimityö, yhteisöllisyys
- Työhyvinvointi ja työsuojelu
 - Kaupungin ohjeet ja toimintamallit esim. varhainen tuki ja puheeksi ottaminen
 - Ennakoiva hyvinvointi ja elintavat
 - Työhyvinvointikortti
 - Turvallisuus, riskienhallinta
 - Työkuormituksen hallinta
- Juridiikka, palvelussuhdeasiat
- Henkilöstösuunnittelu- ja raportointi
- Hankinta- ja talousosaaminen
- Asiakaslähtöinen toiminta
- Vuorovaikutustaidot, viestintä
- Kansainvälisyys, kulttuurituntemus
- Tiedolla johtaminen, vaikutusten arviointi
- Asianhallinta, tiedonhallinta, päätöksentekomenettely
- Digitalisaatio, tekoäly ja työelämän murros, tietoturva ja –suoja, fasilitointi

- Osallisuus, avoin hallinto, tasa-arvo, yhdenvertaisuus, monimuotoisuus
- Esteettömyys, saavutettavuus
- Ekotukitoiminta
- Projektinhallinta
- Lapset ja nuoret –teeman koulutukset

Henkilöstön itseopiskelun tukena toimivat oppimisympäristö Eduhouse sekä eOppiva. Työntekijöitä kannustetaan myös omaehtoiseen opiskeluun. OSS-järjestelmän käyttöönotolla tuetaan työntekijän henkilökohtaisia tavoitteita ja osaamisen kehittämisen tarpeita.

5.7.2 Henkilöstön rakenne, määrä sekä arvio näiden kehittymisestä

Henkilöstösuunnitelma, koko kaupunki

	TP2023	ENN2024	TA2025	Muutos-% TA2025 - ENN2024	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	6 654	6 706	6 873	2,5	6 830	6 779
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	95	119	126	5,8	126	126
Kaikki yhteensä	6 749	6 824	6 999	2,6	6 956	6 905
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-325 767	-307 257	-319 781	4,1	-320 499	-320 891
Henkilösivukulut	-79 201	-72 158	-75 502	4,6	-76 046	-76 369
Yhteensä	-404 968	-379 415	-395 283	4,2	-396 546	-397 260
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-2 177	-2 842	-2 864	0,8	-2 865	-2 866
Arpeetti	-87	-198	-315	59,4	-315	-315
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-451	-563	-594	5,5	-595	-595
Arpeetti	-18	-40	-64	60,9	-64	-64
Kaikki yhteensä	-407 702	-383 057	-399 119	4,2	-400 384	-401 100

HTV (palkallinen työpanos/henkilötyövuosi): palkallisesta työpanoksesta on vähennetty palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna, koko vuoden keskiarvo. Henkilötyövuosi (HTV) tarkoittaa osa-aikaisten palvelussuhteiden muuttamista 100% palvelussuhteiksi eli luku ilmoittaa, kuinka monta kokoaikaiseksi muutettua työntekijää Oulun kaupungin palveluksessa on ollut.

Oulun kaupunginhallitus päätti 27. toukokuuta 2024 (KH 27.5.2024 §123) ulkoistaa Oulun Infra -liikelaitoksen katu- ja viheralueiden kunnossapitopalvelut sekä infrarakentamisen VRJ Etelä-Suomi Oy:lle. Oulun Infra -liikelaitoksen toiminnallisen osan liikkeenluovutusta koskeva tarjouskilpailu perustui Oulun kaupunginvaltuuston 22.5.2023 päätökseen §46. Liikkeenluovutuksen piirissä on vajaa 100 työntekijää. Toiminnot siirtyvät VRJ:lle vuoden 2024 viimeisen kvartaalin aikana.

Oulun Infra -liikelaitos lakkautetaan 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62). Maa- ja ympäristörakentamispalvelujen järjestämistehtävät ja ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitopalvelut henkilöstöineen siirtyvät Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kadut- ja liikenneyksikköön ja maa- ja mittausyksikköön sekä ulkoliikuntapaikkojen hoidon osalta Oulun Tilapalvelut -liikelaitokseen 1.1.2025 alkaen. Muutokset on huomioitu talousarviossa.

Määräaikaisten osuus koko henkilöstöstä on ollut hiukan yli 20% ja osuuden arvioidaan pysyvän samassa suhteessa vakituiseen henkilöstöön. Määräaikaista työvoimaa käytetään sijaistamaan poissaoloja, projektiluonteisiin ja muihin määräaikaisiin ja tilapäisiin tehtäviin tai työvoimantarpeeseen. Määräaikaisen työvoiman tarve arvioidaan tapauskohtaisesti ja varmistetaan, että lainsäädännön vaatimukset määräaikaisen työvoiman suhteen täytetään.

Kuntaliitokseen liittyvä palkkaharmonisointi on keskusneuvottelussa kuntatyönantajan (KT) ja pääsopijajärjestöjen välillä. Neuvottelut jatkuvat tämänhetkisen arvion mukaan vähintään vuoden 2025 loppuun asti. Oulun kaupunki on varautunut palkkaharmonisoinnista aiheutuviin 40 milj. euron kustannuksiin. Todellinen ja täsmällinen harmonisointitarve tarkentuu, kun sopimuksien yksittäisiä hinnoitteluita ja työn vaativuuden arviointi (TVA) -tasoja käydään KT:n ja pääsopijajärjestöjen välillä. Arvio kustannuksista kohdistettiin kirjanpitolain mukaisesti vuodelle 2023 pakollisena varauksena. Palkkaharmonisoinnin yleisimmän toimintamallin mukaan kunkin virka- tai työehtosopimuksen neuvotteluiden päättyä pyritään sovintosopimukseen, jonka jälkeen työnantaja aloittaa harmonisoitavien palkkojen maksatuksen.

5.8 TE2024-uudistus

TE-uudistus siirtää työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämismvastuun kunnille vuoden 2025 alusta. Tämän lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa.

TE-uudistuksella on voimaantulovaiheessa merkittäviä kuntatalousvaikutuksia ja työllisyyskehityksellä tulee uudistuksen jälkeen olemaan entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen. Verotulojen kehityksen lisäksi työllisyyskehityksellä on suora vaikutus kunnan työttömyysetuuksien maksuvastuisiin. TE-palveluiden järjestämismvastuun siirron myötä kuntien tehtäväkenttä laajenee huomattavasti ja henkilöstöä arvioidaan siirtyvän kuntiin ja kuntien muodostamiin yhteistoiminta-elimiin reilun 4 000 henkilötyövuoden verran.

Uudistuksen yhteydessä kunnille siirtyy nykyistä laajempi vastuu työttömyysturvanrahoituksesta. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä. Kompensaation taso vastaa kunnille siirtyvän rahoitusvastuun kustannusta vuoden 2023 toteuman mukaisesti.

Lisäksi kuntien järjestämismvastuulle siirtyvien työvoimapalveluiden rahoitus viedään osaksi kuntien peruspalveluiden valtionosuutta. Työvoimapalveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joihin määrätään täysimääräinen rahoitus sellaisena kuin palveluihin olisi budjetoitu määrärahaa tilanteessa, jossa valtio olisi vastannut palveluiden järjestämisestä. Siirtyvissä tehtävissä ja kehityksessä niihin varatun rahoituksen määrässä voi tapahtua muutoksia vielä ennen uudistuksen voimaantuloa. Rahoitus kohdentuu kunnittain työikäisen väestön, työttömyyden ja vieraskielisyyden perusteella. Kustannukset vaihtelevat vuosittain sekä koko maan että yksittäisten kuntien tasolla riippuen työttömien määrästä, työttömyyden rakenteesta, palveluissa olevien asiakkaiden määrästä, palvelurakenteesta sekä palveluiden yksikköhinnoista. Näin ollen työvoimaviranomaisten kustannukset voivat poiketa vuonna 2025 esitetyistä kustannuksista vuosittaisesta vaihtelusta johtuen. Osa kustannusarvioista on tuotettu käytettävissä olevan tietopohjan puutteiden vuoksi laskennallisesti, joten kuntakohtaiset todelliset kustannukset voivat poiketa laskennallisista kuntakohtaisista kustannusarvioista. Pitkällä aikavälillä työvoimaviranomaisella on mahdollisuus vaikuttaa kustannuksiin hoitamalla työvoimapalveluiden järjestämistehtävää mahdollisimman tehokkaasti.

5.9 Ympäristöasioiden taloudellinen arviointi

Kestävän kehityksen budjetointi -kehitystyö on osa ympäristöministeriön koordinoimaa Kestävä kaupunki -ohjelmaa. Oulun kaupungin osalta teemaksi on valittu sosiaalisesti kestävä luontobudjetointi (ympäristöbudjetointi). Teemabudjettiin sisällytettävät toimenpiteet valitaan kaupunkistrategian, ympäristöohjelman ja LUMO-selvityksen toimenpiteistä sekä tarvittaessa muista kaupungin toimintaa ohjaavista ja teemaa sivuavista dokumenteista. Tavoitteena on tunnistaa kestävä kehityksen ja talouden linkityksiä sekä kytkeä kestävä kehitys kuntien talouden suunnittelun ja seurannan prosesseihin.

Ympäristöbudjetoinnin teemojen alle on koottu toimenpiteet vastualueittain. Toimialat ovat esittäneet talousarviossa ympäristöbudjetointiin varatut eurot teemoittain (taulukot liitetiedoissa). Talousarviossa asetettujen toimenpiteiden ja tavoitteiden seuranta ja raportointi tehdään tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.

Tunnusluvut

Oulun kaupunki	TA 2025
Ympäristömenot yhteensä (1 000 €)	24 066
Ympäristötulot yhteensä (1 000 €)	21 822
Ympäristöinvestoinnit (menot, 1 000 €)	13 570
Ympäristötulojen osuus kaupungin kaikista toimintatuotoista	11%
Ympäristötulot suhteessa asukasluukuun (eur/asukas)	10
Ympäristömenot(toimintamenot) osuus kaupungin kaikista toimintamenoista	2%
Ympäristömenot suhteessa asukasluukuun (eur/asukas)	11
Ympäristöinvestointien osuus kaupungin kokonaisinvestoinneista	7%
Ympäristöinvestoinnit suhteessa asukasluukuun (eur/asukas)	62
Ympäristötulot suhteessa ympäristömenoihin	91%

Ympäristömenot sis. osuus poistoista

Toimenpiteet teemoittain TA2025

Teema	Toimenpide	Vastuuhallintokunta, yksikkö
<i>Ulkoilmansuojelu</i>	Ilmanlaatua koskevat mittaukset, seuranta, tutkimuslaboratoriot ja ilmanlaadun tarkkailu	Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos
<i>Ilmastonsuojelu</i>	Vähäpäästöiset ajoneuvot (laki ajoneuvohankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista). Vuonna 2025 hankittavista uusista ajoneuvoista 38,5 % pitää olla päästöttömiä.	YYP
<i>Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely</i>	Kuivasjärven hoitokalastus	YYP, Maa ja mittaus
	Niilesjärven hoitokalastus	YYP, Maa ja mittaus
	Pyykösjärven ja Kuivasjärven vesistö-tarkkailu	YYP, Maa ja mittaus
	eDNA-selvitys Niilesjärvelle	YYP, Maa ja mittaus
<i>Jätehuolto ja roskaantumisen torjuminen</i>	Avustus (maksetaan yyp:lle) Sub -direktiivi roskiksiin kylkeen tupakin tumppeja varten omat roskikset	YYP/kadut ja liikenne
	Katu- ja viheralueella oleva jäteastiaverkosto, n. 2500 kpl	YYP
	Yleisten alueiden puhtaanapito	YYP, Maa ja mittaus
	Vesialueiden siivous	YYP, Maa ja mittaus
<i>Maaperän ja pohjaveden suojelu</i>	Pima -maat investoinnit, Pima-maa tutkimukset käyttötalous	YYP, Maa ja mittaus
<i>Melun ja värinän torjunta</i>	meluvallien rakentaminen	YYP/kadut ja liikenne
<i>Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu</i>	Oulunsalon merenrantaniittyjen hoito ja kunnostus	YYP/maa ja mittaus
	VISU työn päättäminen	YYP
	Kaavoituksen luontoon ja maisemaan liittyen perus- ja lisäselvitykset vuonna 2025	YYP
	Toimenpideohjelman laatiminen ja vieraslajien poisto	YYP
	Vieraslajien ajankohtaisen sijaintitiedon ylläpito	YYP

<i>Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät</i>	Kuntien ympäristönsuojeluhallintolain mukaiset tehtävät ja muut kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitetut tehtävät	Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos
	Vihreä lippu-toiminta	sivistysltk
	Kestävän kehityksen kasvatus ja kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> • Yläkoulun ja lukioiden luonto/kestävyysopetuksen koordinoinnin ja käytäntöön saattamisen • Kestävän tulevaisuuden opinvirran kokonaisuuden jatkuva kehittäminen ja ajantasalla pitäminen • Yksiköiden mittava tukeminen teemojen jalkauttamisessa käytäntöön 	sivistysltk
	Timosenkodin luontokoulu ja luontokoto. Luontokouluohjelmien rakentamisen varhaiskasvatukseen, peruskouluun ja toiselle asteelle. Erityisesti painotetaan tutkimusellisuutta eri toimijoiden kanssa, kuten Metsähallitus, järjestöt, kaupungin toimijat (Y & Y, Kiertokaari, Energia jne) sekä korkeakoulukumppanit ja yritykset.	sivistysltk
	Poistomyynnit, kirjasto	Hyvinvointi, kulttuuri ja liikunta
<i>Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet</i>	Uudisrakentamisen ohjaus energiatehokkaampiin ratkaisuihin	Rakennusvalvonta

5.10 Lapsivaikutusten arviointi

Osana Lapsiystävällinen kunta -toimintamallia, lapsivaikutusten arviointia jatketaan osana talousarviovalmistelua (KH 20.12.2021 § 417). Toimenpiteiden seuranta tehdään tilinpäätöksen ja arviointikertomuksen yhteydessä.

Oulu on lapsiystävällinen kaupunki, jossa lapsen oikeudet toteutuvat: oikeus elämään ja kehittymiseen, syrjimättömyys ja lapsen edun kunnioittaminen. Lapsiystävällinen kunta -tunnustus edellyttää lapsen oikeuksien toteutumista ja edistämistä kaupungissamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmassa ja kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Toimialat ovat koonneet osana kevään talousarviovalmistelua talousarviotoimenpiteiden kohdentumista lapsiin ja nuoriin sekä niiden eurovaikutusta. Lapsiin ja nuoriin suoraan kohdistuvia palveluita tunnistettiin toimialoittain seuraavasti:

Sivistys- ja kulttuuripalvelut: Oppimisen tuen strategian muutosten vaikutukset, Valveen peruskorjaus ja väistötilaratkaisut (2027-2028)

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut: Kaavoitushankkeet, mm. kevyen liikenteen suunnittelu, leikkipuistot ja uimarannat. LAVA-klinikat kaavahankkeisiin liittyen.

Ympäristötoimi: Sisäilman laatu kouluissa ja päiväkodeissa, EU-uimarantojen vesien laatu

BusinessOulu: Kesätyöllistämiseen liittyvien toimien rahoitus ja koordinointi (mm. kesäsetelit, kesäyrittäjyysohjelma), Työn taitajat- ohjelma, ala- ja yläkoulujen yrityskylien sekä Pohjois-Pohjanmaan yrittäjyyskasvatusverkoston vetovastuu ja rahoitus. Byströmin toiminta ja nuorisotyöttömyyteen johtavien syiden selvitys

Liikelaitokset: Päiväkotien ja koulujen ruokapalvelut, ylläpitoisuus ja urheilukenttien ja alueiden hoito.

Rakennuslautakunta: Lasten ja nuorten huomioiminen käyttäjäryhmänä julkisten rakennusten esteettömyyden ohjauksessa ja luvittamisessa.

Lapsivaikutusten arviointikohteet määritellään toimialojen johtoryhmissä osana talousarvion käyttösuunnitelmakäsittelyä.

5.11 Oulu 2026 – kulttuuripääkaupunkivuoteen valmistautuminen

Vuonna 2023 perustetun Oulu2026-yhteistyöryhmän tehtävänä on mahdollistaa eri tavoin koko kaupunkiorganisaation aktiivinen osallistuminen Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026. Vuosi 2025 on ratkaisevan tärkeä, jonka aikana kaupunkiorganisaatio mm. jatkaa kaupungin infrastruktuurin ja palveluiden kehittämistä kulttuuripääkaupunkivuotta 2026 varten. Esimerkiksi seuraavilla isoilla investoinneilla on suuri merkitys Oulu2026-vuoteen:

- Uusi museo- ja tiedekeskus (rakennus 30 miljoonaa euroa, irtaimisto 2,4 miljoonaa euroa ja näyttely 2 miljoonaa). Valmistuu vuoden 2025-2026 vaihteessa.
- Keskustakirjasto Saari ja uusi lastenkulttuurikeskus (rakennus 20 miljoonaa euroa, irtaimisto 1,7 miljoonaa euroa). Valmistuu vuonna 2025.

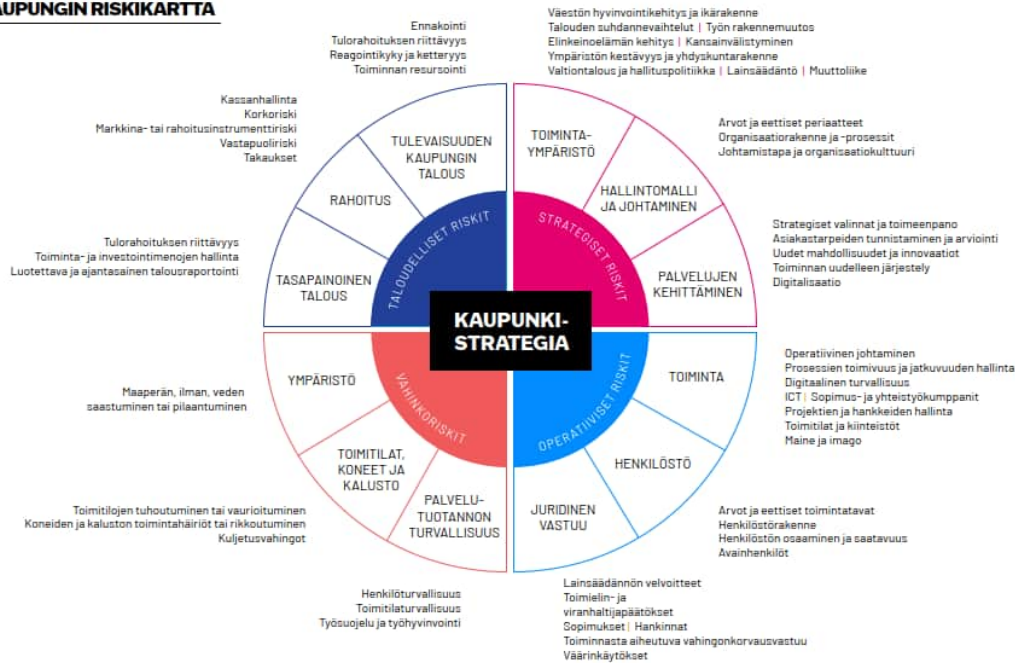
Oulun kaupunki testaa vuoden 2025 asuntomessuilla joukkoliikenteen tapahtumalippua niin, että se olisi käytössä Oulu2026 kulttuurivuoden tapahtumissa. Lisäksi toimialoilla on monia toimintaan ja kehittämiseen liittyviä kokonaisuuksia, jotka tukevat Oulu2026 vuoden toteutusta. Esimerkiksi BusinessOulun lentoliikenteen kehittämishanke ja matkailuun liittyvät kehittämishankkeet tukevat kulttuuripääkaupunkivuotta. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa valmistellaan ja toteutetaan mm. Oulu2026 ja koulu yhteistyö -suunnitelmaa, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaisen koululaisen osallistuminen vähintään yhteen kulttuuripääkaupunkitapahtumaan.

Vuonna 2025 yhteistyöryhmä koordinoi kaupungin henkilöstön mahdollisuuksia osallistua vuoden 2026 ideointiin ja toteutukseen omilla työpaikoillaan. Lisäksi yhteistyöryhmä keskittyy vuonna 2025 myös esteiden purkamiseen, jotka voivat haitata monimuotoisen kulttuuriohjelman toteutusta ja suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä vuoden 2026 hyvien käytäntöjen juurruttamiseksi. Vuoden 2026 perinnön juurruttaminen on olennainen osa onnistunutta Euroopan kulttuuripääkaupunkivuotta, jotta kulttuuripääkaupunki vuoden vaikutukset jäävät pitkäkestoisiksi. Tavoitteena on kasvattaa Oulun vetovoimaa ja pitovoimaa.

6 OULU-KONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on **varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakoinnilla**. Oulu-konsernin riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Vahinkoriskejä hallitaan vakuuttamisen ja vahinkorahaston avulla. Alla olevassa riskikartassa on esitelty yleisiä kaupungin toimintaan liittyviä riskejä.

OULUN KAUPUNGIN RISKIKARTTA

Kuva 7. Oulun kaupungin riskikartta

Oulun kaupungin strategian painopistealueet ovat:

- Suomen yritysmyönteisin kansainvälinen kasvukeskus
- Oulu 2026 vahvistaa veto- ja pitovoimaa
- Oulu on hiilineutraali 2035
- Sivustus rakentaa osaavaa, kestävä ja kansainvälistä Oulua
- Oulussa jokaisella on mahdollisuus elää terveellistä ja turvallista elämää
- Oulussa on vaikuttavat palvelut, kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö

Alla on arvioitu strategiaan painopisteisiin liittyviä merkittävimpiä riskejä.

Elinvoima ja elinkeinoelämän kehitys

Kaupungin elinvoimaisuuden kannalta toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat alueen heikko työpaikkakehitys ja työllisyyden hidas kasvu, mikä vaikuttaa negatiivisesti paikalliseen talouteen ja asukkaiden hyvinvointiin. Lisäksi merkittäviksi arvioituja riskejä ovat Oulun alueen yritysten viennin heikko kehitys, startup-ekosysteemin jatkuvuus, innovaatioympäristöjen konkretisointi, alueelle suuntautuvan investointivolyymien riittävyys. Monilla toimialoilla vallitsee osajapula, mikä vaikeuttaa yritysten kasvua ja toimintaa. Työvoimapula voi johtaa siihen, että yritykset siirtävät toimintonsa paikkakunnille, joissa osaajat ovat lähempänä. Oulun investointien odotetaan tuovan positiivista vaikutusta talouteen ja kaupunkiin. Ukrainan sodan välilliset vaikutukset voivat edelleen lisätä epävarmuutta ja vaikuttaa negatiivisesti kulutukseen ja investointeihin.

Oulun vetovoiman ja alueen houkuttelevuuden väheneminen erityisesti nuorten ja korkeakoulutettujen keskuudessa voi vaikeuttaa osaajien houkuttelemista ja pitää työllisyysasteen alhaisena. Riskiä hallitaan mm. kaupungin

kehittämistoimenpiteillä infrastruktuuriin, palveluihin ja imagon parantamiseen. Kaupunkikonsernin kaikki yksiköt tekevät yhteistyötä, jotta voidaan saavuttaa kaupunkistrategian 2030 tavoite Oulusta Suomen yritysmönteisimpänä kaupunkina.

Johtamisjärjestelmä

Hyvä johtaminen ja hallinto edellyttävät luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolien, tehtävien ja vastuujakojen selkeää määrittelyä ja toimivuuden arviointitiedon hyödyntämistä. Johtamisjärjestelmän ja organisaation muutosten valmistelu edellyttää huolellista valmistelua ja säännöllistä toimivuuden arviointia. Riskinä on myös tunnistettu tehotonta toimintaa aiheuttavaa ja kuntalaisten tai yritysten asiakastyytyväässä epäonnistuminen tilanteissa, joissa vastuu toimeenpanosta kuuluu usealle taholle tai päätökset eivät perustu riittävään kattavaan kokonaistilannekuvaan. Riskiä hallintaan keskitetyn ohjauksen vahvistamisella sitä edellyttävissä asioissa. Kaupungin johtamisen ja palvelujen kehittämisen näkökulmasta riskinä on tunnistettu erityisesti hyvinvointialueen kanssa syntynyt uusi rajapinta ja organisaatorajat ylittävien palveluketjujen toimivuuden heikkenemisen riski. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden edistämistä kaikilla toimialoilla vastuualueiden mukaisesti. Riskinä on valmistelun ja toimeenpanon hajautuminen lukuisiin eri ryhmiin, jolloin kokonaisuuden hallinta heikkenee. Riskiä hallintaan vuonna 2023 käynnistetyllä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmätyöllä.

Talous

Vuosien 2025 ja 2026 tilikauden tulokset jäävät alijäämäisiksi. Verorahoituksen puolittuminen hyvinvointialueuudistuksesta johtuen haastaa edelleen kaupungin taloudellista liikkumavaraa. Kunnilta peritään vuosien 2025–2027 aikana takaisin hyvinvointialueuudistukseen liittyvät valtionosuuksien lisäleikkaukset. Oulun kaupungin osalta vaikutus on noin 40 milj. euroa. TE-palveluiden siirtyminen kuntien tehtäväksi ja työttömyysturvan laajentuminen haastaa myös kaupungin taloutta, koska tehtävään saatavat valtionosuudet jäävät pienemmäksi kuin arvioidut toimintamenot.

Alijäämäisistä tuloksista johtuen Oulun kaupunki vahvistaa kaupungin taloutta sopeuttamalla toimintamenoja vuosien 2025–2027 aikana. Sopeutuksen tavoitteena on mitoittaa nettomenojen (toimintakate) kasvu verorahoituksen kasvua pienemmäksi ja vuosikate sekä investoinnit lähemmäksi toisiaan. Kaupungin investoinnit ovat seuraavien kolmen vuoden aikana edelleen korkeat noin 600 milj. euroa yhteensä ja niiden rahoittamiseen tarvitaan myös ulkopuolista rahoitusta. Kaupungin nykyistä omaisuutta on tarkasteltava edelleen, jotta investointien rahoitukseen saadaan pääomaa myös omaisuuden myyntien kautta. Käyttötalousmenojen hallinta on siten erityisen tärkeää ja palveluverkon tarkastelu on ajankohtaista aina toimintaympäristön muutosten myötä.

Oulun kaupungin taloustilanteen analyysi on kuvattu luvussa 7.

Rahoitus

Rahoitusta hankitaan investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden turvaamiseen. Korkoriskiä hallitaan suojauksilla, joka tarkoittaa kiinteäkorkoisten lainojen ja korkosuojausten hyödyntämistä. Riskiä hallitaan myös pitkillä laina-ajoilla.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassan riittävyttä ja rahoituksen tarvetta jatkuvasti arvioimalla. Aktiivinen ja ennakoiva maksuvalmiuden seuranta mahdollistaa erilaisten rahoitusvaihtoehtojen hyödyntämisen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi hyödynnetään perinteisten rahoituslähteiden lisäksi puitelainaohjelmia, jotka mahdollistavat useiden vuosien kilpailukykyisen rahoituksen. Keskeisenä ohjaavana dokumenttina on valtuuston päättämien varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden noudattaminen.

Korko- ja rahoitusriskin hallintaa edistetään lainojen, suojausten, sijoitusten ja takausten hallinnan järjestelmiä kehittämällä, mikä varmistaa tasokkaan arvioinnin, seurannan ja raportoinnin. Myönnettäviin takauksiin ja antolainoihin vaaditaan vastavakuudet kuntalain linjauksen mukaisesti ja riskin minimoimiseksi. Konsernitason velkaantumisen

lisääntyessä on konsernitasoista riskiarviointia myös kehitettävä, jotta konsernitasoiset vastuut eivät aiheuta liian suurta riskilisiä kaupungin kannettavaksi.

Palvelut, infra ja kiinteistöt

Toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat palvelun kysynnän muutokset, organisaatiomuutokset ja tietojohdamisen haasteet. Hyvinvointialueen ja kunnan tehtävien suhde ja toimintamallien rajapinnoissa tunnistetaan riskejä. Haasteena on yhteistyöryhmien siirtyminen kauemmaksi yhteispinnasta.

Kulttuuripalveluiden kysyntä on vahvasti yhteydessä yhteiskunnan ja elinkeinoelämän vaihteluille. Yleisen taloustilanteen takia voi yksityisten kulttuuri- ja järjestötoimijoiden taloudellinen tilanne vaikeutua ja sillä voi olla vaikutusta palvelujen järjestämiseen tai heijastuksia kulttuuripääkaupunkihankkeen sisällön muutoksiin. Tällöin riskinä voi olla, että kulttuuripääkaupunki 2026 jää yhden vuoden tapahtumakokonaisuudeksi ja laajemmat kaupunkikulttuurin tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuisi.

Ikäihmisten määrän kasvu palveluissa tuo uudenlaisia haasteita palveluiden tavoitettavuuteen ja uusien teknisten sovelusten toimivuuteen sekä tilojen turvalliseen saavutettavuuteen. Kasvava ympäristö- ja tuoteturvallisuuslainsäädäntö tuo resurssihaasteita kasvavien vaatimusten täyttämiseen. Lapsiperheiden ja nuorison hyvinvointia tukevien palvelujen kasvu voi olla merkittävää. Monialaista hyvinvointia tukevien palveluprosessien toimivuuteen on syytä kiinnittää huomiota. Koulutetun henkilöstö saatavuus vaikuttaa koko sivistyspalveluiden toimintaan ja luo samalla riskinsä tuottavaa riittävän laadukasta palvelua.

Perusopetuksessa etenkin oppilashuollon sekä lasten- ja perhetyön palveluja vaativien tukitoimien tarve voi kasvaa. Uudet toimintamallit Pohteen ja kunnan välillä etsivät muotoaan. Riskinä on ennakoivien palveluiden vähentyminen, kuten muutokset kouluterveydenhuollossa, jotka voivat lisätä menoja myöhemmin. Opetuspalveluissa digitaalisten oppimateriaalien osalta tulee huomioida teknillinen toimivuus ja teknologian ajantasaisuus, osaaminen sekä kokonaisarkkitehtuurin toimivuus.

Kaupunki edistää sekä elinvoimaa että palvelujen tehokkuutta ja vaikuttavuutta digitalisaation ja datan hyödyntämisen avulla. Digitalisaation edistämiseksi riskinä on, ettei toimialoilla tunnisteta uusia ja tehokkaampia digitalisaatiota hyödyntäviä toimintamalleja. Toisinaan markkinoilta ei löydy valmiita teknologiaratkaisuja prosessien uudistamiseksi, tai valitun ratkaisun käyttöönotto ja siihen liittyvä muutosjohtaminen epäonnistuu. Digitalisaation aiheuttama murros mahdollistaa palveluprosessien uudistamisen. Muutoksissa onnistuminen edellyttää yhteisiä tavoitteita ja niitä edistävää toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että keskeisten sidosryhmien kanssa. Päätöksenteon tueksi tarvitaan yhteistä jalostettua tietoa.

Joukkoliikenteen valtionrahoitus pienenee ja lisärahoituksen saaminen on epävarmaa, mikä johtaa Oulun kaupungin rahoitusosuuden kasvamiseen. Kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti viime vuosina ja riskinä on kustannusten kasvun jatkuminen. Tämän seurauksena joukkoliikenteen rahoitusta leikataan, mikä johtaa palvelutason laskuun, joka puolestaan heikentää kysyntää ja lipputulota. Matkamääräkehitys pysähtyy tai taantuu. Hiilineutraalisuutta koskeva kaupunkistrategian tavoitteen saavuttaminen vaarantuu. Riskien hallintakeinoiksi tunnistetaan palvelutasopäätöksen ja lippujen hintojen arviointi.

Oulun kaupungin olemassa olevan infran rapautumista nopeuttavat vaativat luonnonolosuhteet ja ilmaston lämpeneminen. Korjausvelka kasvaa, kuntalaisten liikkumisen turvallisuus heikkenee sekä Oulun kaupungin imago laskee. Hulevesiverkostot eivät riitä poikkeuksellisten sääilmiöiden vesienhallintaan. Infraan liittyvien riskien hallitsemiseksi korvausinvestointeihin on varattava riittävät resurssit.

Suuri asemakaavahankkeiden lukumäärä, vaativien hankkeiden samanaikaisuus ja suunnittelumäärärahojen niukkuus aiheuttavat vajetta henkilöstöresursseihin, vaativien hankkeiden viivästymistä, elinkeinoelämän toimintaedellytysten heikkenemistä ja liian vähäistä tonttutuotantoa tavoitteisiin nähden. Teollisuustonttien tarjoaminen hyvältä sijainnilta ei ole mahdollista. Teollisuustontteja ei ole kaavoitettu riittävästi yritysten kysyntään kohdistuneille alueille. Alueita on vuosien saatossa keskeisiltä alueilta muutettu asumiskäyttöön.

Entistä merkittävämpi osa palveluista ja järjestelmistä hankitaan ostopalveluina, jolloin hankintoihin liittyvät riskit ovat myös korkeammat. Markkinoiden tehokkuus ja hankintojen onnistumisen merkitys korostuu palveluiden saatavuuden ja laadun sekä taloudellisten riskien hallinnassa.

Digitaalinen turvallisuus ja ICT

Oulun kaupunkikonsernin palvelutoiminnan luotettavuus ja jatkuvuus ovat riippuvaisia digitaalisen turvallisuuden ja kriittisten ICT-palveluiden toiminnasta. Tietoturvaan, kyberturvaan, toiminnan jatkuvuuteen ja varautumiseen kiinnitetään erityistä huomiota digitaalisen toimintaympäristön kehittämisessä. ICT-infrastruktuuriin häiriöttömään toimintaan liittyy teknisiä riskejä, mitkä toteutuessaan vaikuttavat tietojärjestelmien toimintavarmuuteen ja kaupungin palvelujen tuottamiseen. ICT-palveluissa kaupunki toimii palveluiden järjestäjänä, kumppaneiden vastatessa palvelutuotannosta. Toimenpiteillä on vahvistettu palveluiden ja henkilöstöresurssien saatavuutta ja infrastruktuurin hallintaa, samalla kun riskit oman henkilöstön ja kapasiteetin riittävyyden suhteen ovat pienentyneet. Monitoimittajaympäristössä korostuu palvelukokonaisuuksien ja kumppaneiden hallinta sekä kumppaneiden kyvykkyys varautua toimintaympäristön tapahtumiin. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kriittisiä ICT-ratkaisuja valvotaan ympärivuorokautisesti ja varautumissuunnitelmia päivitetään säännöllisesti. Mahdollisiin ongelmiin ja häiriötilanteisiin reagoidaan kaikkina vuorokauden aikoina.

Digitalisaation kehittämisen toimenpiteitä ja uusien ratkaisujen vaatimustenmukaisuutta ja soveltuvuutta toimintaympäristöön arvioidaan myös tietoturvan ja tietosuojan näkökulmasta. Tekoälyn käytön hyötyjä testataan hallitusti ja vastuullisesti eettisiä sääntöjä noudattaen arvioiden käyttökohteita työteon tukemisessa suhteessa investoitaviin kustannuksiin. Toimintaympäristön hallintaa tuetaan kehittämällä digitaalisen turvallisuuden ja tiedonhallinnan hallintamallia. Riskejä hallitaan vaikutusten arvioinneilla, omavalvonnalla sekä tarkastuksia ja auditointeja tekemällä. Henkilökunnan tietoturvatietoisuutta, tietosuojaosaamista ja uhkien kohtaamista parannetaan tietoisuilla, opastavalla viestinnällä ja säännöllisellä koulutuksella. Vahva verkostoituminen kansallisen tason digitaalisen turvallisuuden kehittämiseen on myös Oulun kaupungin etu.

Henkilöstö

Oulun kaupungissa hakijoiden määrä per rekrytointi oli vuonna 2023 keskimäärin 16 hakemusta työpaikkaa kohti. Luku on suurempi kuin edellisinä vuosina (11 vuonna 2021 ja 10 vuonna 2022). Osaavan työvoiman saatavuus on kasvaneesta hakijamäärästä huolimatta vaikeutunut tietyillä palvelualueilla erityisesti sijaisten kohdalla. Tämä luo riskin, jossa laadukas ja lakisäätäinen palveluiden tuottaminen voi vaarantua. Lisäksi haasteet työvoiman saatavuudessa vaikuttavat vakituisen henkilöstön työssä jaksamiseen. Henkilöstön keski-ikä oli 48,6 vuonna 2023. Suuria muutoksia keski-ään osalta ei viime vuosina ole ollut. Yli 60-vuotiaita henkilöstöstä oli vuoden 2023 lopussa 13 % ja osuus näyttäisi pysyvän samana tai hiukan nousevan myös tulevina vuosina. Keski-ikä ja kasvava eläköityminen sekä haasteet työvoiman saatavuudessa kuormittavat esihenkilöitä ja lisäävät hallinnollista työmäärää. Riskin hallinnan kannalta onkin tärkeää panostaa esihenkilöiden työssä jaksamiseen, voimavaroihin, osaamiseen ja resursseihin.

Henkilöstön vaihtuvuus on riski laadukkaiden ja pysyvien toimintojen kannalta. Työnantajan on seurattava asiaa ja tehtävä asioita veto- ja pitovoiman kehittämiseksi.

Hybridityöskentely yhtenä työskentelytapana on tuonut työssä jaksamiselle ja oman työn rytmittämiseksi työpäivän aikana omat haasteensa. Nämä on huomioitava riittävän teknisen ja tietoturvaosaamisen sekä kotona tapahtuvan

työergonomian osalta. Hybridityöskentely vaatii yhä sujuvammin toimivia ohjelmia ja riittävää osaamista. Työskentelytyöjien kokonaisvaltainen toimivuus on myös henkilöstön jaksamisen kannalta merkityksellistä.

Turvallisuus

Turvallisuuden osalta painopiste on edelleen palvelutuotannon turvallisuuden ja yleisötapahtumien turvallisuuden kehittämässä. Kaupungin omien yleisötapahtumien turvallisuuden osalta on varmistuttava siitä, että ne voidaan viedä terveysturvallisesti läpi. Ulkopuolisten järjestämien tapahtumien turvallisuudesta vastaa aina tapahtumanjärjestäjä poliisi- ja pelastusviranomaisten ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti.

Kaupungin työntekijöitä kohtaan on ilmennyt jonkin verran maalittamisen piirteitä saanutta uhkailua. Tähän on kiinnitetty huomiota mm. parantamalla työntekijöiden tietoisuutta saatavasta tuesta eri ammattilaisilta.

Valmiuteen ja varautumiseen liittyvän yhteistyön ja yhteisen harjoittelun tärkeys Oulun kaupungin ja hyvinvointialueen kesken voi liittyä riskejä, samoin kaupungin (ml. Oulun Vesi) infrastruktuuriin voi liittyä ilkkivaltaa ja mahdollista hybridi-vaikuttamista.

Vesihuolto

Yhdyskunnalle elintärkeiltä vesihuoltopalveluilta edellytetään jatkuvaa korkeaa laatua ja toimintavarmuutta. Riskienhallinta ja poikkeaviin tilanteisiin varautuminen on vesilaitostoiminnassa jatkuvaa. Juomaveden saastumisriskit ja siitä pahimmillaan aiheutuva epidemia on vakavin riski vesilaitoksen näkökulmasta. Puhdistusprosessin kaikissa vaiheissa pyritään eliminomaan tällainen mahdollisuus ja omavalvontalaboratorion sekä viranomaisvalvonnan avulla varmistetaan talousveden ensiluokkaisuus. Säännölliset varautumisharjoitukset ovat myös tärkeitä osaamisen varmistamiseksi.

Oulun vedenhankinnan varmuuden kannalta merkittävä riski on pintavesilaitoskapasiteetti. Hintan pintavesilaitoksen asemakaavan muutoksen saatua lainvoiman vesilaitoksen laajennushanke kapasiteetin ja alavesisäiliötilavuuden lisäämiseksi käynnistetään suunnittelukaudella.

Vakavat riskit liittyvät myös vedenhankinnan varmuuteen. Oulun kantakaupungin vedenhankinta on lähes yksinomaan Oulujoen raakaveden varassa ja valtakunnallisesti varmuusluokitus on heikko (luokka III). Valtuusto teki päätöksen vedenhankinnan varmistamisesta toukokuussa 2015, minkä pohjalta on suunniteltu lisättävän pohjaveden käyttöä nykyisen pintavesijärjestelmän rinnalla, jolla varaudutaan Talousarvio 2025 ja -suunnitelma 2026–2027 paremmin erilaisiin vakaviin häiriötilanteisiin. Pitkittynyt lupaprosessi on siirtänyt investointeja jo vuosia.

7 OULUN KAUPUNGIN TALOUS

7.1 Tuloslaskelmaosa

Kuntalain yhtenä tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Kuntalaissa tarkastelussa on peruskuntaa laajempi kunnan toiminta ja toimintaa ohjataan kokonaisuutena riippumatta tehtävien organisointitavasta. Laaja toiminnan tarkastelu tarkoittaa konsernitaseista tarkastelua (liikelaitokset, tytäryhtiöt, kuntayhtymät, osakkuusyhteisöt) sekä toiminnan järjestämistä yhteistoimintana, avustuksilla ja ostopalveluina.

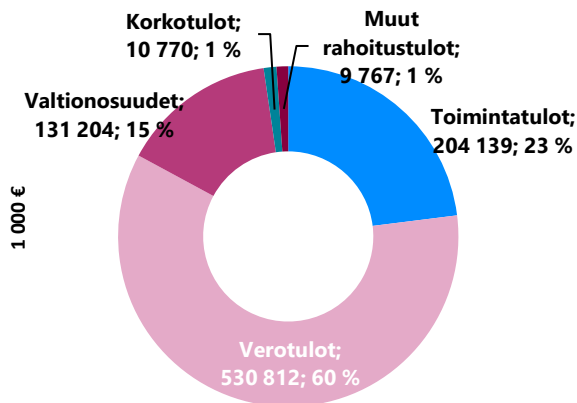
Talousarvion valmistelussa on lähtökohtana talouden tasapaino. Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatulojen lähi-vuosien kehitys määrittää toiminnan kasvuvaran. Tavoitteena on nostaa vuosikate tasolle, joka vastaa poistojen ja investointien määrää.

Laskelmien taustaoletukset:

- Laskelmissa on huomioitu kunnallisveroprosentti 7,90% vuosille 2025-2027 ja verot on Kuntaliiton 8/2024 julkaisemien ennusteiden mukaiset.
- Kiinteistöveroissa on yleisen kiinteistöveron alaisten rakennusten veroprosenttiin huomioitu nosto +0,1 %-y, vakituisten asuinrakennusten veroprosenttiin nosto +0,1 %-y. Rakentamattoman rakennuspaikan vero on nostettu 3 %:iin.
- Valtionosuudet vuosille 2025-2027 perustuu valtiovarainministeriön elokuussa 2024 antamiin tietoihin.
- Ennuste 2024 on kesäkuun ennuste.
- Muutetulla talousarviolla 2024 on huomioitu kesäkuun loppuun hyväksytyt talousarviomuutokset.

TULOSLASKELMA Oulun kaupunki 1 000 EUR	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatulot	404 133	194 640	197 437	200 545	204 139	195 991	199 184
Valmistus omaan käyttöön	20 955	26 178	18 650	16 618	9 779	9 757	9 762
Toimintamenot	-1 487 393	-786 547	-779 908	-786 334	-826 025	-829 389	-805 069
Toimintakate	-1 062 305	-565 730	-563 821	-569 172	-612 107	-623 641	-596 123
Verotulot	954 911	524 326	503 358	497 544	530 812	556 394	581 850
Valtionosuudet	343 952	119 761	116 632	114 827	131 204	140 275	137 443
Rahoitustulot ja -menot	15 741	21 269	4 031	19 069	3 357	-927	-5 171
Korkotulot	11 307	10 450	8 071	15 275	10 770	10 203	10 107
Muut rahoitustulot	22 732	18 967	7 111	21 341	9 767	9 718	8 620
Korkomenot	-9 478	-7 312	-9 971	-16 499	-16 102	-19 765	-22 772
Muut rahoitusmenot	-8 821	-836	-1 179	-1 048	-1 078	-1 083	-1 125
Vuosikate	252 299	99 626	60 200	62 269	53 266	72 100	117 999
Poistot ja arvonalentumiset	-90 259	-88 081	-91 109	-90 035	-96 139	-99 965	-98 701
Poistot	-89 029	-87 362	-90 909	-89 835	-95 939	-99 765	-98 501
Arvonalentumiset	-1 230	-720	-200	-200	-200	-200	-200
Tilikauden tulos	162 040	11 544	-30 909	-27 767	-42 872	-27 865	19 299
Poistoeron muutos	4 333	3 043	2 652	2 704	1 508	1 482	1 469
Vapaaehtoisten varausten muutos	-2 000	-2 000	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	164 373	12 588	-28 256	-25 063	-41 365	-26 382	20 767

TP = tilinpäätös; TAM = talousarvio + talousarviomuutokset; ENN = tilinpäätöksenennuste; TA = talousarvio; TS = taloussuunnitelma

Kuva 8. Oulun kaupungin tulopohja TA2025 (1 000 €)

TUNNUSLUVUT	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Asukasluku vuoden lopussa	211 858	214 651	216 481	216 481	218 329	220 176	222 024
Tulovero %	20,50	7,90	7,90	7,90	7,90	7,90	7,90
Yhden veroprosentin tuotto, 1 000€	39 755	33 414	48 654	48 182	51 339	54 099	56 808
Tuloslaskelman tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot %	27,6	25,6	25,9	26,1	25,0	23,9	25,0
Toimintakate €/asukas	-5 014	-2 636	-2 604	-2 629	-2 804	-2 832	-2 685
Vuosikate/Poistot %	279,5	113,1	66,1	69,2	55,4	72,1	119,6
Vuosikate €/asukas	1 191	464	278	288	244	327	531
Rahoituslaskelman tunnusluvut							
Investointien tulo-rahoitus %	211,9	56,1	25,1	29,6	26,5	34,9	67,4
Nettoinvestoinnit €/asukas	562	827	1 110	972	920	939	789
Lainakanta vuoden lopussa, 1 000€	584 436	667 390	805 390	704 141	888 782	1 020 450	1 074 861
Lainakanta €/asukas	2 759	3 109	3 720	3 253	4 071	4 635	4 841
Laskennallinen lainanhoitokate	3,2	1,2	0,6	0,8	0,5	0,6	0,9

Yhden veroprosentin tuotto = Kunnallisvero / Tuloveroprosentti

Toimintatulot prosenttia toimintamenoista = 100 x Toimintatulot / (Toimintamenot - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate/Poistot-% = 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Nettoinvestoinnit = Bruttoinvestoinnit - Rahoitusosuudet investointimenoihin

Investointien tulo-rahoitus-% = 100 x Vuosikate / Nettoinvestoinnit

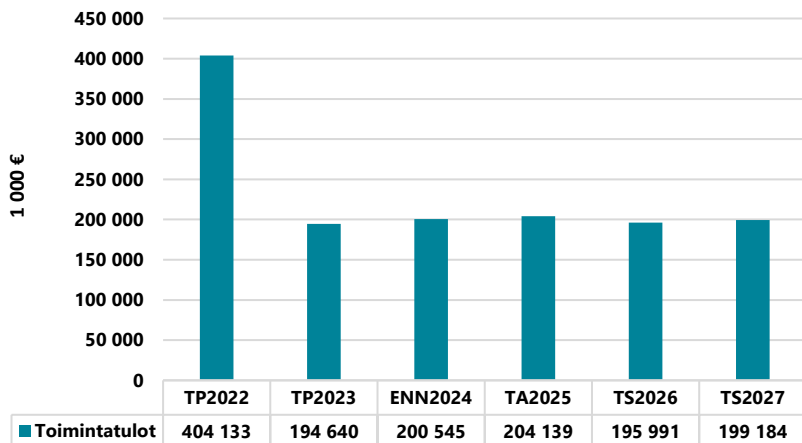
Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut+Laskennalliset lainanlyhennykset)

Laskennalliset lainanlyhennykset = Lainamäärä / 8

Muutokset, %	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintakate	-5,0	-46,7	-0,3	0,6	7,5	1,9	-4,4
Verotulot ja valtionsuudet	6,3	-50,4	-3,7	-4,9	8,1	5,2	3,2

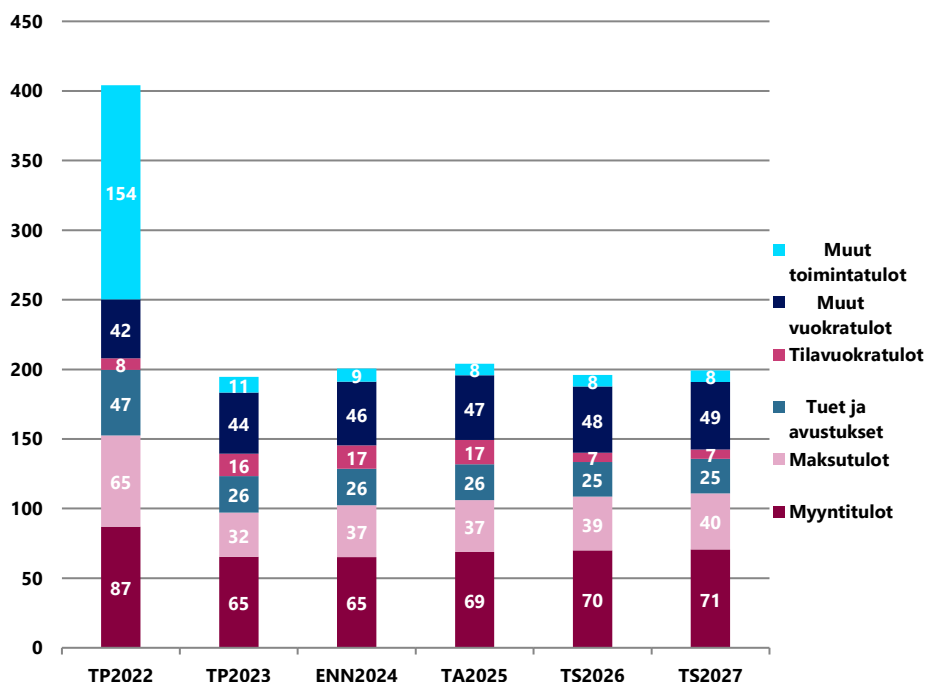
Oulun kaupungin toimintakateen kehitys ja verorahoituksen kehitys (muutos-%)

7.1.1 Toimintatulot

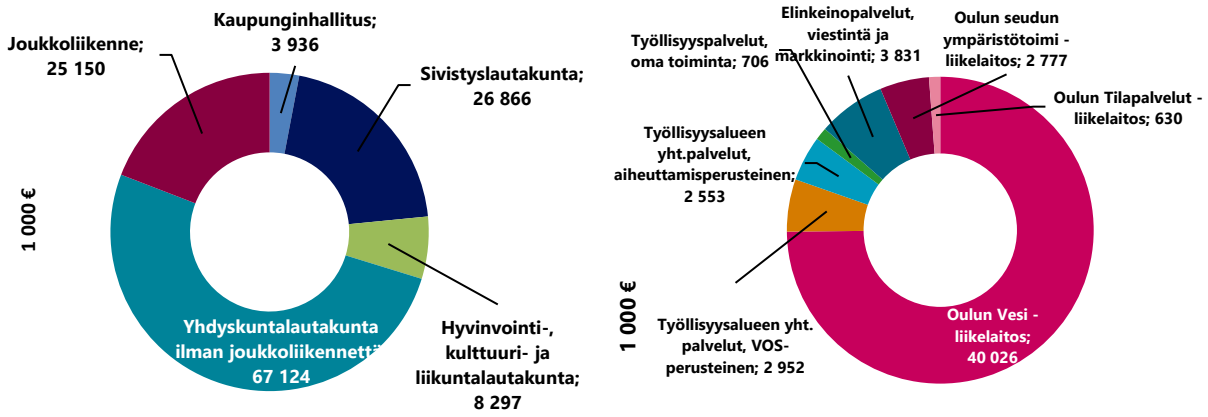
Kuva 9. Oulun kaupungin ulkoisten toimintatulojen kehittyminen (1 000 €)

Oulun kaupungin toimintatulot on 204,1 milj. euroa vuonna 2025. Asiakasmaksutulot, vuokratulot ja vesimaksut muodostavat merkittävimmän osuuden kaupungin toimintatuloista. Vuodelle 2026 ei ole huomioitu vuokratuloissa hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen vuokratuloja, koska sopimusta ei ole vielä tehty. Hyvinvointialueen vuokratulojen osuus on noin 10 milj. euroa ja siksi vuonna 2026 toimintatulojen pienenevät.

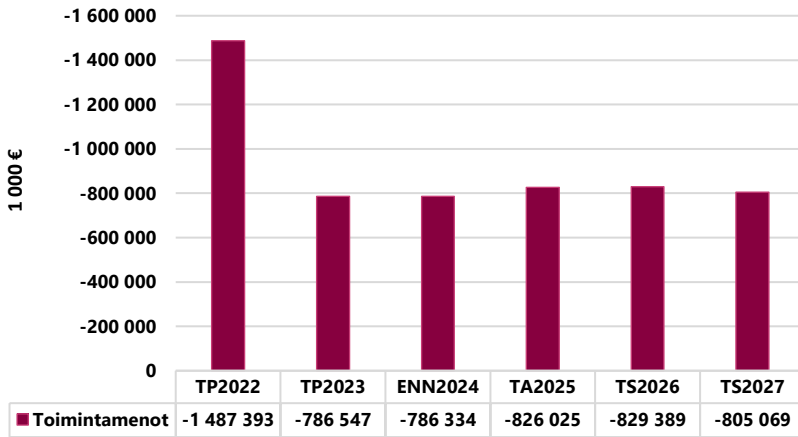
Kuva 10. Oulun kaupungin ulkoisten toimintatulojen jakautuminen (M €)

Peruskunnan ulkoiset toimintatulot ovat vuoden 2025 talousarviossa 64 % kaupungin toimintatuloista. Liikelaitosten ja rakennusomaisuuden taseyksikön osuus on 36 %.

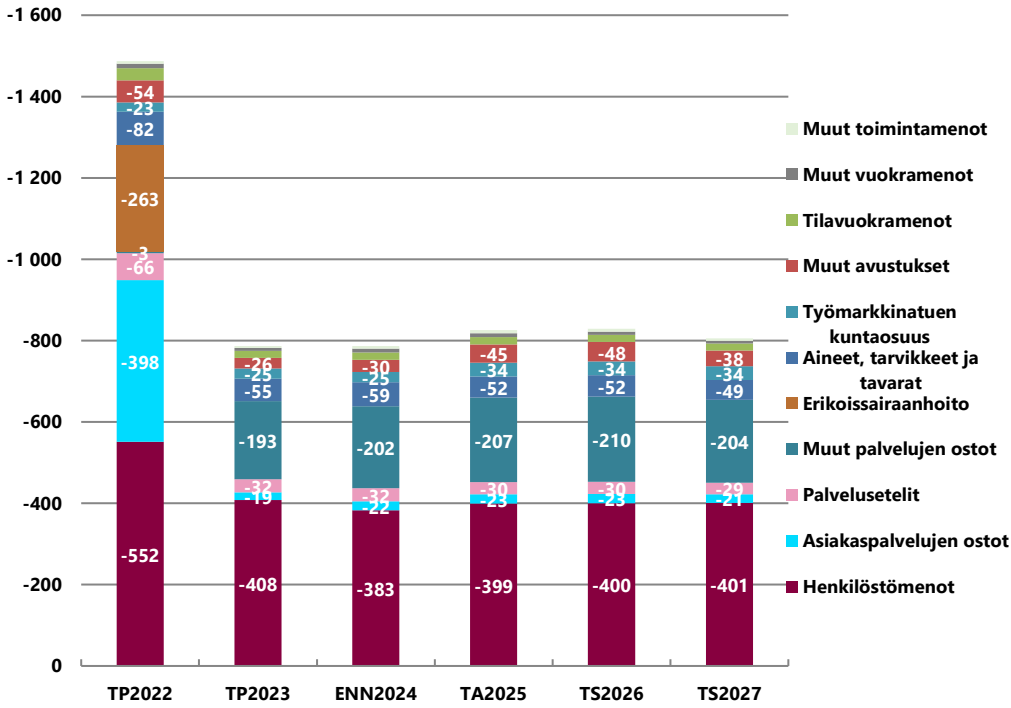
Kuva 11. Peruskunnan ja liikelaitosten ulkoisten toimintatulojen jakautuminen TA2025 (1 000 €)

7.1.2 Toimintamenot

Kuva 12. Oulun kaupungin ulkoisten toimintamenojen kehittyminen (1 000 €)

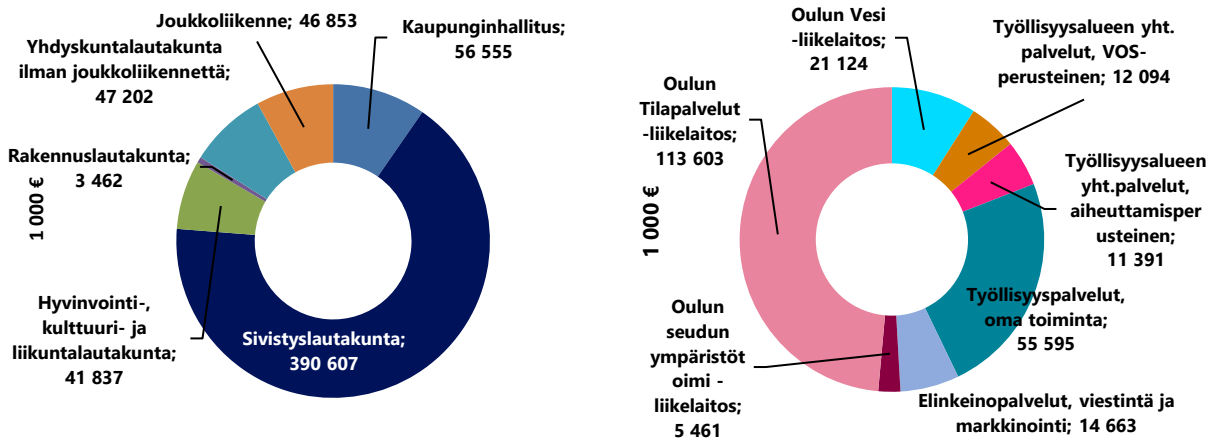
Oulun kaupungin toimintamenot ovat 826 milj. euroa vuonna 2025. Toimintakulut kasvavat noin 40 milj. euroa TE-uudistuksesta johtuen. Merkittävin erä kaupungin toimintamenoissa vuonna 2025 on henkilöstömenot 399 milj. euroa. Palvelujen ostoihin talousarviossa on varattu 260 milj. euroa.

Työmarkkinatukimenot 31.12.2024 asti, työttömyysturva 1.1.2025 alkaen

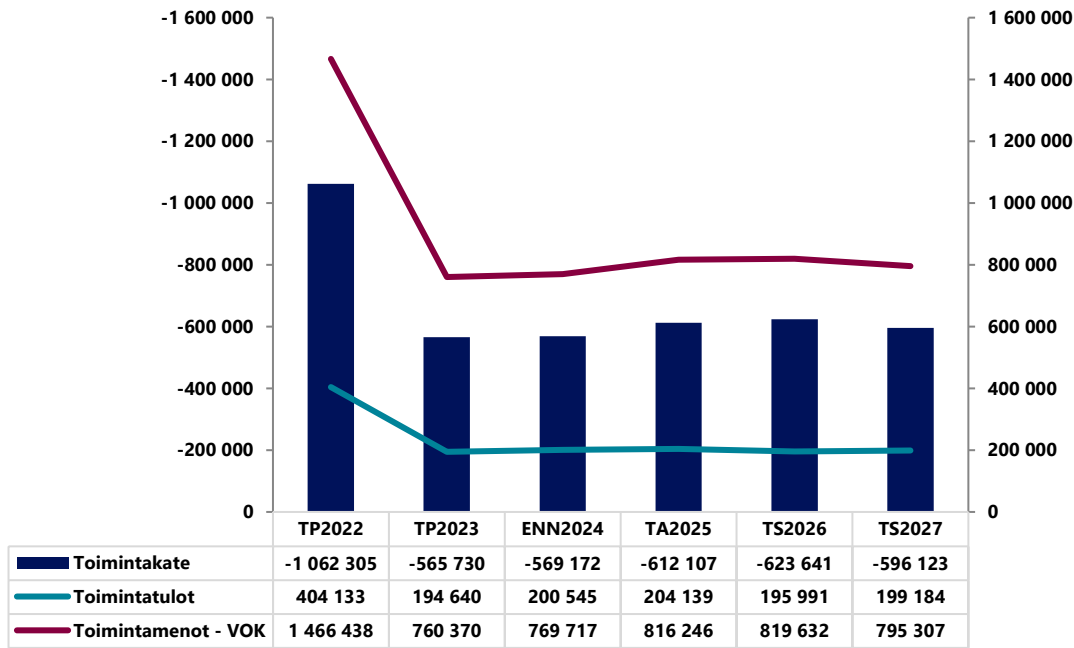
Kuva 13. Oulun kaupungin ulkoisten toimintamenojen jakautuminen (M €)

Oulun kaupungin ulkoisista toimintamenoista peruskunnan osuus on 71 % talousarviossa 2025. Liikelaitoksien ja ta-seyksiköiden osuus menoista on 29 %

Kuva 14. Peruskunnan ja liikelaitosten ulkoisten toimintamenojen jakautuminen TA2025 (1 000 €)

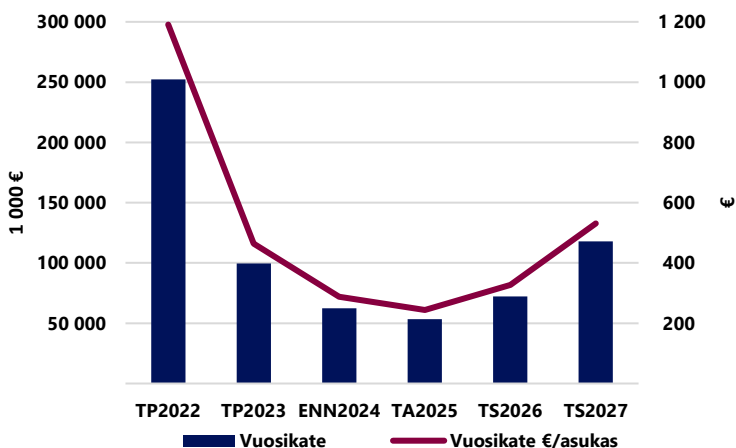
7.1.3 Toimintakate (nettomenot)

Kuva 15. Oulun kaupungin toimintatulot, toimintamenot (vähennetty valmistus omaan käyttöön) ja toimintakate (1 000 €)

Toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus, jossa valmistus omaan käyttöön -erä on huomioitu. Toimintakate osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vuonna 2025 on – 612 milj. euroa ja se heikkenee 43 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on käyttöomaisuuden poistojen suuruinen eikä ns. korjausvelkaa kerry, tulorahoitus on riittävä. Oulun kaupungin vuosikate/poistot % talousarviossa 2025 on 55 %. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuosikate ei kata poistoja vuonna 2025.

Kuva 16. Oulun kaupungin vuosikate (1 000 €) ja vuosikate €/asukas

7.1.4 Verotulot

VEROTULOT 1 000 €	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Kunnallisvero	814 986	404 010	384 363	380 634	405 579	427 381	448 781
<i>Muutos %</i>	5,8	-50,4	-4,9	-5,8	6,6	5,4	5,0
<i>Vero %</i>	20,50	7,86	7,90	7,90	7,90	7,90	7,90
Yhteisövero	75 372	52 068	45 767	42 779	42 008	44 153	46 566
<i>Muutos %</i>	10,6	-30,9	-12,1	-17,8	-1,8	5,1	5,5
Kiinteistövero	64 552	68 248	73 228	74 131	83 225	84 860	86 503
<i>Muutos %</i>	7,2	5,7	7,3	8,6	12,3	2,0	1,9
Verotulot yhteensä	954 911	524 326	503 358	497 544	530 812	556 394	581 850
<i>Muutos %</i>	6,2	-45,1	-4,0	-5,1	6,7	4,8	4,6

Kuntien verotulojen ennuste on Kuntaliiton ennuste koko maan kuntien verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikkoa päivitetään noin 3-5 kertaa vuodessa. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen veroennuste perustuu Kuntaliiton 13.8.2024 julkaisemaan ennakkotietoon ja Kuntaliiton ennuste perustuu osin Valtiovarainministeriön kesäkuun taloudellisen katsauksen verotuloarvioihin.

Talousarvion 2025 ja suunnitelmavuosien 2026–2027 veroennuste päivitetään vielä lokakuussa 2024 Kuntaliiton ja VM:n julkaisemien ennusteiden pohjalta kaupunginhallituksen esitykseen.

Kunnallisveron parantunut ennuste johtuu kehysriihen veropäätöksistä. Suurin muutos koskee ansiotulovähennyksen poistamista kunnallisverotuksesta ensi vuodesta alkaen. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Näin ollen ansiotulovähennyksen poistaminen kasvattaa kunnallisveroa arviolta noin 330 miljoonalla eurolla/vuosi.

Kuntien verotulojen leikkaus hyvinvointialueuudistuksesta johtuen näkyy selvästi vuodesta 2024 lähtien, kun kuntien verotuloissa vähenee aiempien vuosien isomman veroprosentin tuomien verotulojen osuus. Oulun kaupungin verotulot pienenevät 5,1 % vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna.

Vuodesta 2025 lähtien verotulojen odotetaan kuitenkin lähtevän kasvuun ja vuodelle 2025 ennustetaan kasvua 6,7 %. Vuonna 2026 verotulojen ennustetaan kasvavan 4,8 % ja 4,6 % vuonna 2027.

Yhteisöveroennuste kuluvan vuoden osalta on parantunut hieman kevään arviosta. Yhteisöennakot ovat elokuuhun asti kehittyneet odotettua paremmin. Tulevien vuosien kehitys on siten myös hieman kevään arviota parempi.

Alla olevassa taulukossa on Oulun tuloveroprosentit sekä efektiiviset veroasteet vuosina 2022 – 2027. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

VEROPROSENTIT	Kiinteistö- verolaki	TP2022	TP2023	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Tuloveroprosentti		20,50	7,86	7,90	7,90	7,90	7,90
Kiinteistöveroprosentit							
Yleisen kiinteistöveroprosentin alaiset							
maa-alueet*	1,30-2,00	-	-	1,30	1,30	1,30	1,30
rakennukset*	0,93-2,00	1,15	1,15	1,15	1,25	1,25	1,25
Vakituiset asuinrakennukset*	0,41-1,00	0,50	0,50	0,50	0,60	0,60	0,60
Muut asuinrakennukset*	0,93-2,00	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
Voimalaitokset**	<3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt**	<2,00	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16
Rakentamaton rakennuspaikka**	2,00-6,00	-	-	-	3,00	3,00	3,00

* Kunnan tulee määrätä

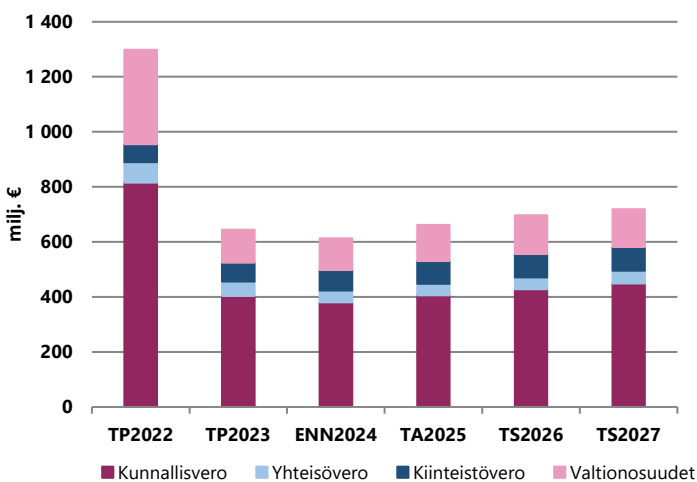
** Kunta voi halutessaan määrätä. Mikäli ei määrätä, sovelletaan kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Jos veroprosenttia ei ole määrätty, kiinteistövero asuntotarkoitukseen kaavoitetusta rakentamattomasta rakennuspaikasta maksuunpannaan maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

Verovuodesta 2024 alkaen maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti on eriytetty rakennusten yleisestä kiinteistöveroprosentista.

Kiinteistöveroissa on yleisen kiinteistöveron alaisten rakennusten veroprosenttiin huomioitu nosto +0,1 %-y ja vakituis-ten asuinrakennusten veroprosenttiin nosto +0,1 %-y. Rakentamattoman rakennuspaikan vero on nostettu 3 %:iin. Näiden euromääräinen laskennallinen vaikutus on noin 20 milj. euroa.

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste

Oulu	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tuloveroprosentti	20,50%	7,86%	7,90%	7,90%	7,90%	7,90%
Kunnallisveroaste (ef.)	14,81%	6,07%	6,17%	6,43%	6,46%	6,47%
Erotus	5,69%	1,79%	1,73%	1,47%	1,44%	1,43%

Kuva 17. Verotulojen ja valtionosuuksien kehittyminen (M€)

7.1.5 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet tulevat kunnille laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Sen lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen taiseisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Rakenteellisesti Suomen valtionosuusjärjestelmä koostuu kahdesta osasta: kustannus- ja tarve-erojen tasauksesta sekä tulopohjan tasauksesta.

Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Suomen järjestelmässä merkittävämpi rooli on kustannuserojen tasauksella, jonka kautta valtion raha ohjataan järjestelmään. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus puolestaan on kuntien välinen. Järjestelmää täydentää tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville kunnille myönnettävä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen rahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan.

Perusopetuksen oppilaskohtaista lisärahoitusta myönnetään:

- lisäopetukseen
- maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen
- muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen
- korotuksena pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille
- sisäoppilaitoslisänä ja koulukotikorotuksena
- joustavan perusopetuksen lisänä

Lisäksi myönnetään rahoitusta:

- yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen
- ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen
- aamu- ja iltapäivätoimintaan
- taiteen perusopetukseen
- liikuntatoimintaan ja nuorisotyöhön ja
- museoille, teattereille ja orkestereille.

Valtioneuvosto laatii julkisen talouden suunnitelman vaalikaudeksi ja tarkistaa sen vuosittain seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Suunnitelma sisältää valtionaloutta koskevan osan, valtionalouden kehyspäättökseen. Julkisen talouden suunnitelman tulee perustua valtiovarainministeriön kansantalousosaston riippumattomaan makrotalouden ja julkisen talouden ennusteeseen.

Pääministeri Orpon hallituksen talousarvioesitys julkaistiin 3.9.2024. Kuntien valtionapuihin ehdotetaan noin 5,6 miljardia euroa vuonna 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat siitä noin 4,7 miljardia euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,5 miljardia euroa ja muut valtionavut noin 0,4 miljardia euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan noin 3,4 miljardia euroa, joka on lähes 900 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuteen kohdennetaan 277 miljoonan euron pysyvä lisäys, jolla lievennetään sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja rahoituksen tarkistuksesta johtuvia valtionosuusvaikutuksia.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2025 alussa valtiolta kunnille, ja kunnille osoitetaan täysi valtionosuus uusiin tehtäviin. Osana uudistusta kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvaa ja valtion vastaavasti pienee. Peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään poikkileikkaustilanteessa rahoitusvastuun kasvua vastaava lisäys. Myös kotoutumislain kokonaisuudistus lisää kuntien vastuuta kotoutumisen edistämisessä. Valtionosuuteen kohdennetaan näihin uudistuksiin liittyen noin 870 miljoonaa euroa siirtona muilta hallinnonaloilta.

Hallitusohjelman mukaisesti perusopetukseen lisätään kolme vuosiviikkotuntia, oppimisen tukea uudistetaan ja maahanmuuttajaäitien asemaa parannetaan. Yhteensä uudet ja laajentuvat tehtävät ja velvoitteet lisäävät valtionosuutta 63 miljoonalla eurolla. Tehtäviin ja velvoitteisiin tehtävät säästöt puolestaan vähentävät valtionosuutta yhteensä 58 miljoonalla eurolla. Euromääräisesti suurimpia säästötoimia ovat työllisyysmäärärahoihin kohdistettava säästö sekä kuntien työllistämiselvellyksen poistaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta.

Siltä osin kuin tehtävien ja velvoitteiden karsiminen ei yltänyt hallituksen keväällä linjaamaan 100 milj. euron säästötoivoteeseen, peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään lisäksi 22,7 miljoonaa euron vähennys. Norminpurkutyö jatkuu kuntien liikkumatilan lisäämiseksi hallitusohjelman ja kehysriihen päätösten mukaisesti.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus on kuntataloutta noin 270 miljoonaa euroa vahvistava vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Valtion vuoden 2025 talousarvioesitys käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa 23. syyskuuta.

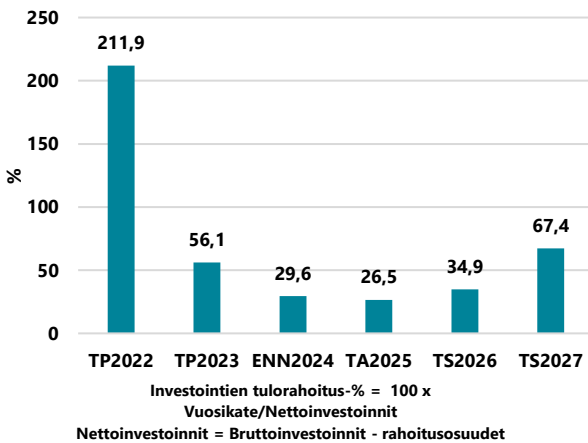
VALTIONOSUUDET 1 000 €	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Valtionosuudet	343 952	119 761	116 632	114 827	131 204	140 275	137 443
<i>Muutos %</i>	6,6	-65,2	-2,6	-4,1	14,3	6,9	-2,0

VERORAAHOITUS 1 000 €	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verotulot yhteensä	954 911	524 326	503 358	497 544	530 812	556 394	581 850
<i>Muutos %</i>	6,2	-45,1	-4,0	-5,1	6,7	4,8	4,6
Valtionosuudet	343 952	119 761	116 632	114 827	131 204	140 275	137 443
<i>Muutos %</i>	6,6	-65,2	-2,6	-4,1	14,3	6,9	-2,0
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	1 298 863	644 087	619 990	612 371	662 016	696 669	719 293
<i>Muutos %</i>	6,3	-50,4	-3,7	-4,9	8,1	5,2	3,2

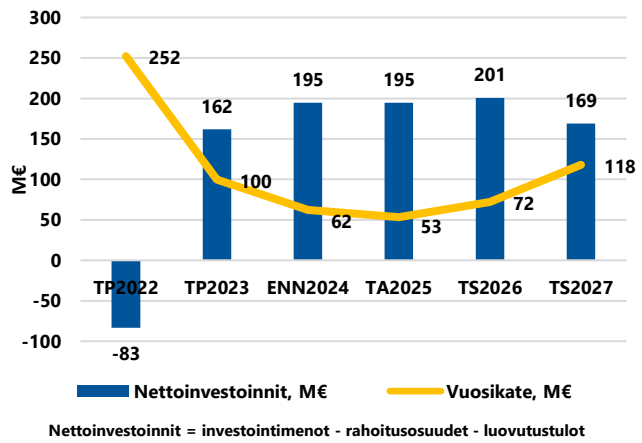
7.2 Rahoituslaskelmaosa

RAHOITUSLASKELMA	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Oulun kaupunki							
1 000 EUR							
Vuosikate	252 299	99 626	60 200	62 269	53 266	72 100	117 999
Tulorahoituksen korjaukset	-151 383	30 654	-46 000	-6 912	-46 000	-6 000	-6 000
Toiminnan rahavirta	100 915	130 280	14 200	55 356	7 266	66 100	111 999
Investointimenot	-123 516	-182 995	-242 995	-214 023	-202 722	-209 790	-177 112
Rahoitusosuudet investointeihin	4 471	5 545	2 709	3 667	1 863	3 096	1 963
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	202 272	15 404	6 000	15 761	6 000	6 000	6 000
Investointien rahavirta	83 227	-162 047	-234 287	-194 596	-194 859	-200 694	-169 149
Toiminnan ja investointien rahavirta	184 143	-31 767	-220 086	-139 239	-187 593	-134 594	-57 150
Antolainasaamisten lisäys	-177	-190	-500	-511	-500	-500	-500
Antolainasaamisten vähennys	7 938	2 422	2 389	2 395	3 451	3 426	3 240
Antolainauksen muutokset	7 761	2 232	1 889	1 884	2 951	2 926	2 740
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	161 249	80 000	212 513	170 090	101 316
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-97 729	-22 677	-23 249	-23 249	-27 871	-38 422	-46 906
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 849	105 632	0	-20 000	0	0	0
Lainakannan muutos	-90 880	82 954	138 000	36 751	184 642	131 668	54 410
Muut maksuvalmiuden muutokset	47 352	-53 658	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-35 767	31 529	139 888	38 634	187 592	134 594	57 150
Rahavarojen muutos	148 376	-238	-80 198	-100 605	0	0	0

7.2.1 Investoinnit

Kuva 18. Investointien tulo-rahoituksen kehittyminen

Kuva 19. Nettoinvestointien ja vuosikatteen kehittyminen

Oulun kaupungin investoinnit

INVESTOINTIMENOT			
1 000 EUR	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Peruskunta			
Osakkeet ja osuudet	2 000	2 000	2 000
Irtain käyttöomaisuus	16 663	15 541	10 083
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 935	60 165	49 600
Maanhankinta	6 000	6 000	6 000
PERUSKUNTA YHTEENSÄ	79 598	83 706	67 683
Liikelaitokset, Kehittämisrahasto ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö			
Rakennusomaisuuden taseyksikkö	99 400	88 350	76 650
Oulun Vesi -liikelaitos	21 634	36 215	30 759
Kehittämisrahasto	1 300	1 300	1 800
Muut sisäiset liikelaitokset	790	220	220
LIIKELAITOKSET, KEHITTÄMISRAHASTO JA RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ YHTEENSÄ	123 124	126 085	109 429
OULUN KAUPUNKI YHTEENSÄ	202 722	209 790	177 112

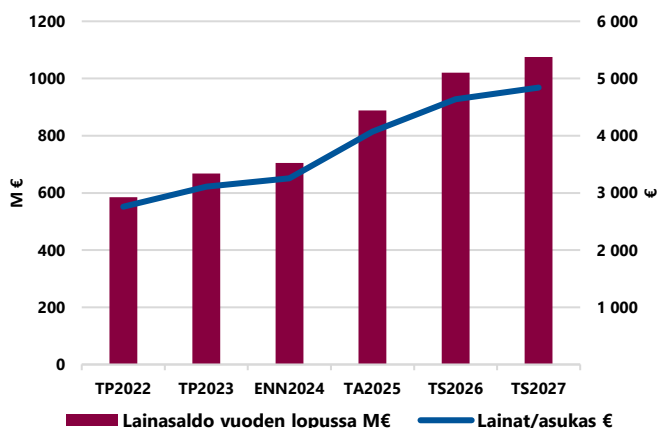
7.2.2 Lainat

Oulun kaupungin lainakanta oli vuoden 2023 lopussa 667 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa on nostettu viimeksi vuonna 2020. Vuosina 2021–2023 ei ole tarvinnut nostaa pitkäaikaista lainaa pienempien investointimenojen, sotekiinteistöjen myyntitulojen ja vuonna 2020 nostetun lainan johdosta.

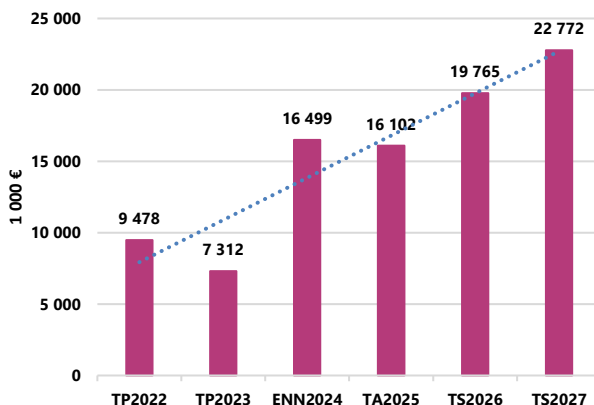
Kaupunki joutuu ottamaan vuosina 2025–2027 merkittävästi uutta pitkäaikaista lainaa investointien rahoitukseen. Talousarviovuodelle 2025 rahoituslaskelmassa on arvioitu investointimenoiksi 203 milj. euroa ja lainanottotarpeeksi 212 milj. euroa. Kaupungin investointimenot eivät yleensä toteudu yhteismäärältään talousarvion suuruisena, joten lainanottotarve myös on todellisuudessa yleensä pienempi. Rahoituslaskelmaan arvio kuitenkin tehdään täysimääräisesti.

Kaupungin taseomaisuutta tarkastellaan samanaikaisesti, ja mahdollisilla omaisuuden myyntituloilla voidaan vähentää myös kaupungin lainanoton määrää talousarviokaudella.

Kaupungin korkomenot kasvavat merkittävästi talousarviokaudella. Laskelmissa on käytetty korkoprosenttina 2,5–2,7 %. Korkotaso määräytyy lainannostohetkellä ja tavoiteena on, että kaupungin nostamien lainojen korko jää alle suunnitelmien tason.

Kuva 20. Oulun kaupungin lainat ja lainat €/asukas

Kuva 21. Korkomenot vuosittain trendiviivalla

7.3 Peruskunnan tulos- ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Peruskunta							
1000 EUR							
Toimintatulot	241 686	152 132	146 708	150 253	151 828	153 466	156 731
Valmistus omaan käyttöön	9 781	11 570	7 994	6 179	0	0	0
Toimintamenot	-1 514 894	-802 333	-790 358	-795 323	-838 927	-848 454	-829 331
Toimintakate	-1 263 426	-638 631	-635 656	-638 890	-687 099	-694 987	-672 600
Verotulot	954 911	524 326	503 358	497 544	530 812	556 394	581 850
Valtionosuudet	343 952	119 761	116 632	114 827	131 204	140 275	137 443
Rahoitustulot ja -menot	29 993	38 894	19 555	34 016	17 646	14 740	12 242
Korkotulot	11 333	11 180	8 727	15 760	11 493	12 299	12 856
Muut rahoitustulot	34 854	35 517	21 582	35 527	23 039	22 990	22 942
Korkomenot	-9 566	-7 312	-9 971	-16 499	-16 102	-19 765	-22 772
Muut rahoitusmenot	-6 628	-491	-783	-772	-783	-783	-783
Vuosikate	65 430	44 350	3 889	7 497	-7 437	16 422	58 935
Poistot ja arvonalentumiset	-46 343	-46 478	-47 733	-46 963	-51 816	-54 801	-53 629
Poistot	-46 343	-46 478	-47 733	-46 963	-51 816	-54 801	-53 629
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	19 087	-2 129	-43 844	-39 467	-59 253	-38 380	5 305
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	19 087	-2 129	-43 844	-39 467	-59 253	-38 380	5 305

Tiedot raportoidaan voimassa olevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Peruskunnan tuloslaskelmalla on huomioitu Oulun Infra -liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaitoksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2022-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

RAHOITUSLASKELMA	TP2022	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Peruskunta							
1000 EUR							
Vuosikate	65 430	44 350	3 889	7 497	-7 437	16 422	58 935
Tulorahoituksen korjaukset	-21 680	30 096	-46 000	-5 098	-46 000	-6 000	-6 000
Toiminnan rahavirta	43 750	74 445	-42 111	2 399	-53 437	10 422	52 935
Investointimenot	-54 859	-90 453	-106 885	-103 821	-79 598	-83 706	-67 683
Rahoitusosuudet investointeihin	2 856	5 545	2 309	3 267	1 403	2 796	1 963
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-							
tulot	33 978	14 574	6 000	12 700	6 000	6 000	6 000
Investointien rahavirta	-18 026	-70 334	-98 577	-87 854	-72 195	-74 910	-59 720
Toiminnan ja investointien rahavirta	25 724	4 111	-140 688	-85 455	-125 632	-64 488	-6 785
Antolainasaamisten lisäys	-158	-125	-30 500	-30 511	-30 500	-40 500	-47 500
Antolainasaamisten vähennys	17 879	12 665	12 669	12 669	16 730	19 706	17 689
Antolainauksen muutokset	17 721	12 541	-17 831	-17 842	-13 770	-20 794	-29 811
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	161 249	80 000	212 513	170 090	101 316
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-97 729	-22 677	-23 249	-23 249	-27 871	-38 422	-46 906
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 849	105 632	0	-20 000	0	0	0
Lainakannan muutos	-90 880	82 954	138 000	36 751	184 642	131 668	54 410
Muut maksuvalmiuden muutokset	198 026	-95 741	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	124 868	-246	120 168	18 909	170 872	110 874	24 599
Rahavarojen muutos	150 592	3 865	-20 519	-66 547	45 240	46 386	17 813

Tiedot raportoidaan voimassa olevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Peruskunnan rahoituslaskelmalla on huomioitu Oulun Infra -liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaitoksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2023-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

7.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

Taulukko kuvaa peruskunnan toimialojen, liikelaitosten ja taseyksiköiden (Kehittämisrahasto, Valistustalorahasto ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö) vaikutusta Oulun kaupungin tulokseen (ulkoiset erät). Alempi taulukko sisältää ulkoiset ja sisäiset erät.

TULOSSLASKELMA 1 000 € TA2025 (ulkoiset erät)	Oulun kaupunki yhteensä	Peruskunta yhteensä	Liikelaitokset yhteensä	Oulun Vesi -liikelaitos	Oulun Tilapalvelut - liikelaitos	Business Oulu -liikelaitos	Oulun seudun ympäristö- toimi -liikelaitos	Taseyksiköt yhteensä
Toimintatulot	204 139	135 176	53 474	40 026	630	10 042	2 777	15 489
Valmistus omaan käyttöön	9 779	0	589	589	0	0	0	9 190
Toimintamenot	-826 025	-588 180	-233 932	-21 124	-113 603	-93 743	-5 461	-3 913
Toimintakate	-612 107	-453 004	-179 868	19 491	-112 974	-83 701	-2 685	20 765
Verotulot	530 812	530 812	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	131 204	131 204	0	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	3 357	1 254	18	18	0	0	0	2 085
Korkotulot	10 770	10 270	0	0	0	0	0	500
Muut rahoitustulot	9 767	7 869	18	18	0	0	0	1 880
Korkomenot	-16 102	-16 102	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-1 078	-783	0	0	0	0	0	-295
Vuosikate	53 266	210 266	-179 850	19 509	-112 974	-83 701	-2 685	22 850
Poistot ja arvonalentumiset	-96 139	-51 816	-11 826	-11 223	-391	-212	0	-32 497
Poistot	-95 939	-51 816	-11 826	-11 223	-391	-212	0	-32 297
Arvonalentumiset	-200	0	0	0	0	0	0	-200
Tilikauden tulos	-42 872	158 450	-191 676	8 286	-113 364	-83 913	-2 685	-9 646
Poistoeron muutos	1 508	0	970	970	0	0	0	538
Yli-/alijäämä	-41 365	158 450	-190 706	9 256	-113 364	-83 913	-2 685	-9 109

TULOSSLASKELMA 1 000 € TA2025 (sis. sisäiset erät)	Oulun kaupunki yhteensä	Peruskunta yhteensä	Liikelaitokset yhteensä	Oulun Vesi -liikelaitos	Oulun Tilapalvelut - liikelaitos	Business Oulu -lii- kelaitos	Oulun seudun ympäristö- toimi -liikelaitos	Taseyksiköt yhteensä
Toimintatulot	525 175	154 888	265 298	41 942	115 929	101 516	5 911	104 990
Valmistus omaan käyttöön	9 779	0	589	589	0	0	0	9 190
Toimintamenot	-1 147 061	-841 748	-245 230	-22 118	-115 896	-101 304	-5 911	-60 083
Toimintakate	-612 107	-686 860	20 657	20 413	32	212	0	54 096
Verotulot	530 812	530 812	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	131 204	131 204	0	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	3 357	17 646	-3 453	-3 453	0	0	0	-10 836
Korkotulot	11 993	11 493	0	0	0	0	0	500
Muut rahoitustulot	24 937	23 039	18	18	0	0	0	1 880
Korkomenot	-17 325	-16 102	-165	-165	0	0	0	-1 058
Muut rahoitusmenot	-16 247	-783	-3 306	-3 307	0	0	0	-12 158
Vuosikate	53 266	-7 198	17 204	16 959	33	212	0	43 260
Poistot ja arvonalentumiset	-96 139	-51 816	-11 826	-11 223	-391	-212	0	-32 497
Poistot	-95 939	-51 816	-11 826	-11 223	-391	-212	0	-32 297
Arvonalentumiset	-200	0	0	0	0	0	0	-200
Tilikauden tulos	-42 872	-59 014	5 378	5 736	-358	0	0	10 764
Poistoeron muutos	1 508	0	970	970	0	0	0	538
Yli-/alijäämä	-41 365	-59 014	6 348	6 706	-358	0	0	11 301

8 KÄYTTÖTALOUSOSA

8.1 Käyttötalous lautakunnittain

Taulukossa esitetään peruskunnan lautakuntien toimintatulot, toimintamenot ja toimintakatteet sisältäen sisäiset erät.

Peruskunnan käyttötalous 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos TA2025 - ENN2024	Muutos TA2025/ ENN2024, %
Keskusvaalilautakunta								
Toimintatulot	390	1 000	1 150	30	0	390	-1 120	-97,4
Toimintamenot	-403	-1 120	-1 120	-480	-19	-402	640	-57,2
Toimintakate	-13	-120	31	-450	-19	-12	-480	-1 569,9
Tarkastuslautakunta								
Toimintatulot	1	1	0	1	1	1	1	100,4
Toimintamenot	-468	-564	-522	-573	-576	-579	-51	9,7
Toimintakate	-468	-563	-522	-572	-575	-578	-50	9,6
Kaupunginvaltuusto								
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0	-
Toimintamenot	-433	-779	-720	-1 048	-945	-945	-328	45,6
Toimintakate	-433	-779	-720	-1 048	-945	-945	-328	45,6
Kaupunginhallitus Yhteensä								
Toimintatulot	20 885	16 323	18 151	16 861	16 885	16 824	-1 289	-7,1
Toimintamenot	-136 994	-104 228	-105 083	-150 269	-152 100	-143 501	-45 186	43,0
Toimintakate	-116 109	-87 906	-86 932	-133 407	-135 216	-126 677	-46 475	53,5
KH ilman erillissitovuutta								
Toimintatulot	6	2	1	0	0	0	-1	-100,0
Toimintamenot	-61 281	-66 692	-66 936	-110 100	-113 127	-105 666	-43 164	64,5
Toimintakate	-61 275	-66 690	-66 935	-110 100	-113 127	-105 666	-43 165	64,5
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset								
Toimintatulot	1 748	45	388	45	45	45	-343	-88,4
Toimintamenot	-43 052	-2 594	-2 674	-2 576	-2 577	-2 579	98	-3,7
Toimintakate	-41 304	-2 549	-2 286	-2 531	-2 532	-2 534	-245	10,7
Konsernihallinto Yhteensä								
Toimintatulot	19 130	15 120	16 606	15 136	15 160	15 099	-1 470	-8,9
Toimintamenot	-32 299	-30 830	-31 361	-32 824	-32 628	-32 487	-1 463	4,7
Toimintakate	-13 168	-15 710	-14 754	-17 687	-17 468	-17 388	-2 933	19,9
Konsernihallinto ilman Digiä								
Toimintatulot	1 279	744	1 266	375	425	365	-891	-70,4
Toimintamenot	-14 020	-16 745	-16 294	-17 759	-17 618	-17 395	-1 465	9,0
Toimintakate	-12 741	-16 001	-15 028	-17 385	-17 193	-17 030	-2 357	15,7
Digi ja ICT								
Toimintatulot	17 852	14 376	15 340	14 762	14 734	14 734	-578	-3,8
Toimintamenot	-18 279	-14 085	-15 066	-15 065	-15 010	-15 092	2	0,0
Toimintakate	-427	291	274	-303	-276	-358	-577	-210,6
Kehittämiskulut								
Toimintatulot	0	1 156	1 156	1 680	1 680	1 680	524	45,4
Toimintamenot	-362	-4 112	-4 112	-4 769	-3 769	-2 769	-656	16,0
Toimintakate	-362	-2 957	-2 957	-3 089	-2 089	-1 089	-132	4,5
Sivistyslautakunta								
Toimintatulot	28 413	25 805	26 807	26 866	26 866	26 873	59	0,2
Toimintamenot	-499 883	-512 046	-519 847	-516 372	-522 348	-512 588	3 475	-0,7
Toimintakate	-471 470	-486 240	-493 040	-489 506	-495 482	-485 715	3 534	-0,7
Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta								
Toimintatulot	10 204	8 211	9 159	8 321	8 778	9 028	-838	-9,1
Toimintamenot	-60 958	-66 136	-65 089	-69 583	-72 512	-69 305	-4 493	6,9
Toimintakate	-50 754	-57 924	-55 930	-61 262	-63 734	-60 277	-5 331	9,5
Yhdyskuntalautakunta Yhteensä								
Toimintatulot	89 325	91 548	92 048	95 954	97 142	99 820	3 906	4,2
Toimintamenot	-87 959	-93 677	-93 111	-96 819	-96 358	-98 388	-3 708	4,0
Toimintakate	1 366	-2 129	-1 063	-866	783	1 432	198	-18,6
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä								
Toimintatulot	65 085	66 448	68 248	70 254	70 742	72 820	2 006	2,9
Toimintamenot	-47 019	-49 886	-49 221	-49 923	-47 669	-47 665	-703	1,4
Toimintakate	18 066	16 562	19 027	20 330	23 073	25 155	1 304	6,9
Joukkoliikenne								
Toimintatulot	24 240	25 100	23 800	25 700	26 400	27 000	1 900	8,0
Toimintamenot	-40 939	-43 791	-43 890	-46 896	-48 690	-50 723	-3 006	6,8
Toimintakate	-16 700	-18 691	-20 090	-21 196	-22 290	-23 723	-1 106	5,5

Peruskunnan käyttötalous 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos TA2025 - ENN2024	Muutos TA2025/ ENN2024, %
Rakennuslautakunta								
Toimintatulot	2 913	3 820	2 939	3 795	3 795	3 795	856	29,1
Toimintamenot	-3 664	-3 814	-3 639	-3 784	-3 595	-3 624	-145	4,0
Toimintakate	-751	6	-700	11	200	171	711	-101,5
Peruskunta käyttötalous yhteensä								
Toimintatulot	152 132	146 708	150 253	151 828	153 466	156 731	1 575	1,0
Toimintamenot	-790 763	-782 364	-789 130	-838 927	-848 454	-829 331	-49 797	6,3
Toimintakate	-638 631	-635 656	-638 877	-687 099	-694 987	-672 600	-48 222	7,5

TP = tilinpäätös; TAM = talousarvio + talousarviomuutokset; ENN = tilinpäätöksenuste; TA = talousarvio; TS = taloussuunnitelma

Tiedot raportoidaan voimassaolevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä -sitovuudella on huomioitu Oulun Infra -liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaitoksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2023-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

8.2 Keskusvaalilautakunta

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	390	1 000	1 150	30	0	390
TOIMINTAMENOT	-403	-1 120	-1 120	-480	-19	-402
TOIMINTAKATE	-13	-120	31	-450	-19	-12

Vuonna 2025 järjestetään aluevaalit ja kuntavaalit samalla kertaa (kaupunki toimii järjestäjänä). Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

8.3 Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntalain mukaisesti, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta tuottaa kaupunginvaltuustolle objektiivista arviointitietoa toiminnan ja talouden ohjausta, kehittämistä ja päätöksentekoa varten. Se raportoi arviointityönsä tuloksista valtuustolle arviointikertomuksessa, jonka lisäksi Oulun tarkastuslautakunta laatii arviointiraportin 30.6. tilanteesta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida myös talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Lautakunnan tehtäviin kuuluu lisäksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Tarkastuslautakunta valmistele valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat kuten tilintarkastusyhteisön valinnan. Oulun kaupungin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö vastaa myös kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ja säätiöiden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tarkastuslautakunta saattaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen tilinpäätöksen ja vastuuvapauden käsitelyyn.

Toimintasuunnitelma**Toimintaympäristöanalyysi**

Kaupungin yleiset toimintaympäristön muutokset sekä kunnan toimialan muutokset vaikuttavat myös tarkastuslautakuntaan ja ulkoisen tarkastuksen yksikköön.

Kehittäminen

Tarkastuslautakunta kehittää toimintaansa ja tehtäviensä toteuttamistapoja jatkuvan kehittämisen periaatteella. Vuosittaiset kehittämiskohteensa se määrittää työohjelmassaan.

Tarkastuslautakunnan laaja-alainen tehtäväalue edellyttää sekä lautakunnan että ulkoisen tarkastuksen yksikön henkilökunnan koulutusta ja osaamisen jatkuvaa kehittymistä.

Talous**Lautakunnan sitovuus valtuustoon**

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	1	1	0	1	1	1
TOIMINTAMENOT	-468	-564	-522	-573	-576	-579
TOIMINTAKATE	-468	-563	-522	-572	-575	-578

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Tuet ja avustukset	1	1	0	1	1	1
Toimintatulot yhteensä	1	1	0	1	1	1
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-353	-358	-356	-364	-367	-370
Palkat ja palkkiot	-290	-298	-298	-303	-305	-307
Henkilösivukulut	-63	-59	-58	-62	-62	-63
Palvelujen ostot	-100	-193	-152	-195	-195	-195
Muut palvelujen ostot	-100	-193	-152	-195	-195	-195
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-4	-4	-4	-4	-4
Tilavuokramenot	-12	-9	-9	-8	-9	-9
Muut vuokramenot	-1	-2	-2	-2	-2	-2
Toimintamenot yhteensä	-468	-564	-522	-573	-576	-579
TOIMINTAKATE	-468	-563	-522	-572	-575	-578

Ostopalveluista merkittävin on tilintarkastuspalvelujen osto. Ostopalveluihin on varauduttu, koska niihin voi vuoden aikana tulla tarve myös lautakunnan muiden vastuiden toteuttamisessa.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Kaupungin ulkoisen tarkastuksen yksikkö valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat. Yksikkö avustaa myös tilintarkastusyhteisöä sopimuksessa sovitulla tavalla. Yksikössä työskentelee kolme henkilöä: kaupunginreviisori, kaupunkitarkastaja ja tarkastaja. Henkilöstömäärä supistui yhdellä hyvinvointialueen aloittamisen jälkeen.

Arviointi- ja tarkastustyö edellyttävät laaja-alaista kuntiin vaikuttavien yhteiskunnallisten asioiden ja muutosten seuranta, kaupungin toiminnan ja kehityksen laaja-alaista seuranta, tietojenhankinnan ja tietojärjestelmien osaamista, analysointitaitoja ja viestintätaitoja. Tekoälyn hyödyntämistä jatketaan.

Yksikössä on hyvä perusosaaminen, mutta työn luonne ja vuosittain vaihtuvat arviointikohteet edellyttävät jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Yksikössä hyödynnetään sekä sisäistä koulutustarjontaa että ulkoisia koulutuksia. Osaamista kehitetään myös tiimimaisella työtavalla.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	3	3	3	3	3	3
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-290	-298	-298	-303	-305	-307
Henkilösivukulut	-63	-59	-58	-62	-62	-63
Yhteensä	-353	-358	-356	-364	-367	-370

8.4 Kaupunginvaltuusto

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-433	-779	-720	-1 048	-945	-945
TOIMINTAKATE	-433	-779	-720	-1 048	-945	-945

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Määrärahat on varattu valtuuston perustoimintaan ja sen hoitamiseen.

8.5 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus yhteensä (informatiivinen tieto)

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	20 885	16 323	18 151	16 861	16 885	16 824
TOIMINTAMENOT	-136 994	-104 228	-105 083	-150 269	-152 100	-143 501
TOIMINTAKATE	-116 109	-87 906	-86 932	-133 407	-135 216	-126 677

Kaupunginhallitus yhteensä sisältää viisi eri sitovuutta, jotka ovat toimintakatteeltaan nettositovia:

- **Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia**
- **Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset**
- Konsernihallinto:
 - **Konsernihallinto ilman Digi ja ICT**
 - **Digi ja ICT**
- **Kehittämiskulut**

8.5.1 Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	6	2	1	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-61 281	-66 692	-66 936	-110 100	-113 127	-105 666
TOIMINTAKATE	-61 275	-66 690	-66 935	-110 100	-113 127	-105 666

Sitovuuden menot muodostuvat seuraavasti (1 000 €):

- Kaupunginhallitus 479
- Muut toimielimet 89
- Käyttövarausmäärärahat 1 319
- Suhdetoiminta ja edustus 428
- Pehkolanlampi 141
- Verotuskustannukset ja jäsenmaksut 5 350
- Kierrätyskeskustoiminnan palvelun osto Kiertokaari Oy:ltä 265

Toiminta-avustukset ja maksuosuudet, yhteensä 102 029:

- Business Oulu -liikelaitos yhteensä 88 565:
 - elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi 9 375
 - työllisyysalueen keskitettyjen palveluiden Oulun kaupungin maksuosuus 9 371 (vos)
 - työllisyysalueen keskitettyjen palveluiden Oulun kaupungin maksuosuus 8 838 (aiheuttamisperusteinen)
 - työllisyyspalvelut, oma toiminta 60 981 (josta työttömyysturva 34 000)
- Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen Oulun kaupungin maksuosuus 3 036
- Oulun Kaupunginteatteri Oy 5 100
 - Oulun Kaupunginteatteri Oy, toiminta- ja tila-avustus 4 950
 - Oulun Kaupunginteatteri Oy ehdollinen toiminta-avustus korkeintaan 150. Avustuksen maksamisen ehtona on, että teatterin tulot kasvavat lipunmyynnin, tilavuokrauksen ja ravintolatoiminnan ansiosta vähintään vastaavalla summalla 1:1 suhteella. Vertailulukuna käytetään lipunmyynnin ja tilavuokrauksen osalta vuoden 2023 tilinpäätöksen myyntituloja ja ravintolatoiminnan osalta 2024 tilinpäätöksen myyntituloja.
- Oulun Kulttuurisäätiö 5 000
- Oulun musiikkijuhlasäätiö 250
- Muut avustukset yhdistyksille ja yhteisöille 68
- Työttömien ja vähävaraisten joulujuhlatapahtumat 10

Vuoden 2025 alusta toimeenpantavalla TE-uudistuksella on huomattava vaikutus sitovuuden toimintamenoihin.

Talouden tasapainotus 2025–2027

Sitovuudelle on asetettu talousarvion suunnitteluohjeessa 191 000 €:n toimintamenojen tasapainotus vuosien 2025–2027 aikana. Tasapainotus on kohdistettu avustuksiin ja palveluiden ostoihin.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
KH ilman erillissitovuutta				
Toimintamenojen vähennys	37	2	152	191
Yhteensä	37	2	152	191

Suhdetoiminta

Kaupunginhallituksen suhdetoiminnassa huomioidaan strategisesti merkittäviä kansallisia sekä kansainvälisiä vieraita, tapahtumia ja verkostoja kaupungin edunvalvonnan, elinvoiman sekä markkinoinnin näkökulmasta. Yhteistyössä korostuu alueen elinkeinoelämän merkittävät yhteistyötahot, Ruotsin ja Norjan pohjoiset alueet sekä EU-maat, Euroopan Unionin eri organisaatiot, diplomaattikunta sekä kaupungin kumppani- ja partnerikaupungit maailmalla.

Vuoden 2025 tilaisuuksia ovat mm. Martti Ahtisaari Symposium, arktisten parlamentaarikkojen kokous sekä tapauskohtaisesti vastaanottoja sidosryhmien konferenssien ja seminaarien yhteydessä, suurlähettiläiden ja ministereiden vierailuja sekä edunvalvonnan tilaisuuksia.

Yksi vuoden 2025 edunvalvonnan päätapahtumista järjestetään Qstock -musiikkifestivaalien yhteyteen. Muita vuosittain toistuvia merkittäviä edunvalvonnan tilaisuuksia ovat Pohjoisen Talous- ja Turvallisuusfoorumi sekä konferenssi arktisen/pohjoisen yhteistyön teemassa. Asuntomessut, Kuninkuusravit sekä Oulun valinta Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026 kasvattavat kaupungin kansallisten sekä kansainvälisten vieraiden ja vastaanottojen määrää.

8.5.2 Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset

1 000 €	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
		+ muutokset				
TOIMINTATULOT	1 748	45	388	45	45	45
TOIMINTAMENOT	-43 052	-2 594	-2 674	-2 576	-2 577	-2 579
TOIMINTAKATE	-41 304	-2 549	-2 286	-2 531	-2 532	-2 534

Sitovuudelle on varattu määräraha koko kaupunkia koskeviin menoihin ja varauksiin. Toimintatulot sisältävät Oulu10-palveluista saadut asiakasmaksut. Toimintamenoihin sisältyy muun muassa Oulu10-palveluiden toimintaan ja sen kehittämiseen liittyvät menot sekä koko kaupunkia koskevia henkilöstöön kohdistuvia menovarauksia.

Sitovuudelle on kirjautunut edelleen alkuvuonna 2024 sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen tuloja ja menoja, jotka kuuluvat kaupungin vastuulle ja joita ei ole voitu arvioida talousarvioon.

Sitovuudelle toteutui vuonna 2023 normaalista toiminnasta poikkeavia huomattavia eriä: palkkaharmonisoinnista aiheutuvat 40 milj. euron kustannukset sekä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen tuloja ja menoja, jotka kuuluvat kaupungin vastuulle.

Talouden tasapainotus 2025–2027

Sitovuudelle on asetettu talousarvion suunnitteluohjeessa 87 000 €:n toimintamenojen tasapainotus vuosien 2025–2027 aikana. Tasapainotus on kohdistettu palveluiden ostoihin.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
Koko kaupunkia koskevat varaukset				
Toimintamenojen vähennys	29	29	29	87
Yhteensä	29	29	29	87

8.5.3 Konsernihallinto

Toiminnan kuvaus

Konsernihallinto toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa ja sitä johtaa kaupunginjohtaja. Konsernihallinto ohjaa, valvoo ja tukee koko kaupunkiorganisaatiota ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta sekä huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja jaostojen päätösvalmistelusta.

Konsernihallinnon tehtävänä on huolehtia toiminnan ja talouden, rahoituksen, hankintojen, kehittämishankkeiden, tiedolla johtamisen ja asioinnin ohjauksesta, konsernin yhteisöjen omistajaohjauksesta, sekä kaupunkistrategian ja johtamisjärjestelmän valmistelusta. Konsernihallinto huolehtii henkilöstöpolitiikan ohjauksesta sekä kaupungin toimintaan ja poliittiseen päätöksentekoon liittyvän hallinnon järjestämisestä, asianhallinnasta, lakipalveluista, edunvalvonnasta, suhdetoiminnasta, viestinnästä ja kaupungin yhteisistä tapahtumista. Konsernihallinto järjestää myös vastualueidensa keskitetyt asiantuntijapalvelut.

Konsernihallinnon tehtävänä on myös järjestää Oulun kaupungin ICT-palvelut, vastata strategisesta digitalisaation kehittämisestä, ohjata ja tukea toimialoja digitalisoinnissa, hoitaa Oulun kaupungin tietohallintotehtäviä, tukea alueen ICT-tutkimus- ja kehitystoimintaa yhdessä hallintokuntien ja liikelaitosten kanssa, ohjata tietoturva- ja tietosuojaa sekä valmista tietoturvapoliittikka kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Toimintasuunnitelma

Toimintaympäristöanalyysi

Kaupunkistrategia Oulu 2030 toimeenpano, lainsäädännön muutokset ja muutoksiin valmistautuminen ohjaavat konsernihallinnon toimintaa. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa korostetaan kaupunkien roolia talouden vauhdittamisessa työllisyyden, korkeakoulutuksen, innovaatiopolitiikan ja kansainvälistymisen keinoin. Hallitusohjelma pyrkii vahvistamaan kaupunkien asemaa taloudellisina ja innovaatiokeskuksina, mikä voi houkuttaa investointeja ja luoda uusia työpaikkoja kaupungeissa. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi investointeja kaupunkien infrastruktuuriin, kehityshankkeisiin ja yritysten kasvun edistämiseen. Hallitus on päättänyt syksyllä 2024 lisäsäästötoimenpiteistä hallituskauden lopulle. Säästötoimenpiteillä on vaikutuksia myös kuntien toimintaan ja toimintaympäristöön. Vuonna 2025 valmistellaan uusi kaupunkistrategia, jonka uusi kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden lopulla. Oulun talousalueella on erinomaiset mahdollisuudet menestyä muuttuvassa toimintaympäristössä. Alueen vetovoiman ja työpaikkojen määrän kasvun vauhdittamiseksi varmistetaan elinvoimaa edistävien kaupunkistrategian toimenpiteiden eteneminen. Oulun seudun TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy Oulun kaupungille 1.1.2025 alkaen.

Konsernihallinto ohjaa asioinnin ja digitalisoinnin kehittämistä. Digitaalisten palveluiden edistyminen ja uusien teknologioiden kuten tekoälyn hyödyntäminen tuovat mahdollisuuksia niin kaupungin sisäisten toimintojen kuin kuntalaispalveluiden kehittämiseen. Kuntalaisten odotusarvona on, että asiat hoituvat myös kaupungin palveluissa vastaavalla tavalla kuin muussa arjessa on totuttu, mm. aika- ja paikkariippumattomasti digitaalisia kanavia hyödyntäen. Kaupungin tulee huomioida myös eri asiakasryhmien tarpeet ja digivalmiudet. Digitaalisen turvallisuuden merkitys kaupungin palvelutuotannossa on kasvanut huomattavaksi. Häiriöt digitaalisessa infrastruktuurissa voivat estää lähes kokonaan kaupungin palvelutuotannon ja perustoiminnan, joten varautumisen merkitys on suuri. Laajoja häiriöitä toiminnassa voivat aiheuttaa esim. kyberhyökkäykset, tietoliikenteen häiriöt tai jopa yksittäisen tietojärjestelmän tai palvelun häiriötilanne.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Talouden, strategian ja omistajaohjauksen vastuualue

Talouden ja rahoituksen ohjauksen prosesseja ja -tehtäviä ovat kaupungin taloushallintopalveluiden ohjaus ja kehittäminen, kaupungin talousarvion ja -suunnitelman ohjaus ja valmistelu, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen ohjaus ja valmistelu, talousarvioon perustuva toiminnan ja talouden seuranta ja raportointi, kaupungin yhteisten taloushallinnon tietojärjestelmien kehittäminen, controller-palvelut, kaupungin maksuvalmiuden ylläpitäminen, varainhankinnan ja korkosuojausten hallinnointi sekä sijoitustoiminta. Talous- ja rahoitusryhmälle kuuluu myös kirjanpitoon, myyntilaskutukseen, perintään sekä menojen ja maksujen hyväksymiseen liittyvä valmistelu ja ohjaus.

Kaupungin taloudellinen liikkumavara on edelleen muutosten keskellä ja talous- ja rahoitusryhmän keskeinen tehtävä on sopeuttaa kaupungin menoja tulopohjan mukaiseksi. Oulun kaupungin talouden sopeuttaminen talousarvio- ja suunnitelmavuosina edellyttää vahvaa hallintokuntakohtaista talouden ohjausta. Ryhmällä on keskeinen tehtävä valvoa, että hallintokuntaiset tavoitteet toteutuvat ja toimenpiteistä raportoidaan päättäjille.

Kehittäminen, tietojohtaminen ja asiointi -ryhmän keskeisiä tehtäviä ovat kaupungin poikkitoiminnallisen kehittämis- ja hanketoiminnan ohjaus ja koordinointi, poikkitoiminnallisen asiakkuuden hallintamallin ohjaus ja koordinointi sekä digitaalisten ratkaisujen kehittäminen, kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen, tietojohtamisen ohjaus, koordinointi ja kehittäminen, Suomi.fi-palvelutietovarantotyön koordinointi ja ohjaus, tietopalvelujen tuotanto ja koordinointi sekä kaupungin avoimen datan ohjaus ja koordinointi.

Hankintojen ohjaus ja kehittäminen -ryhmän keskeisiä tehtäviä ovat kaupungin hankintojen ohjaus ja kehittäminen, strategisten hankintalinjausten laatiminen, toimeenpanon tuki ja seuranta, kaupunkitasoinen ja kansallinen

hankintayhteistyö, keskitettyjen hankintojen ohjaaminen sekä yhteishankittavista hankinnoista ja hankinnoista yhteishankintayksiköiltä päättäminen. Kehittämistyö hankinta- ja sopimusdatan hyödyntämisen sekä hankintojen prosessien kuvaamisen ja kehittämisen tiimoilta jatkuu.

Strategia- ja omistajaohjauksen keskeisiä tehtäviä ovat kaupungin strategisen ohjausjärjestelmän, johtamisjärjestelmän ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan koordinointi, toimeenpanon tuki ja arviointi, konsernijaoston päätöksenteon valmistelu, konserniohjaus ja valvonta sekä maankäytön, asuntopolitiikan ja kaupungin erillisinvestointien ohjaus ja valvonta. Vuonna 2025 valmistellaan uuden kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi uusi kaupunkistrategia ja omistajapolitiisten linjausten päivitys.

Hankeryhmän tehtävänä on houkuttaa yksityisiä sijoittajia ja toteuttajia strategisesti tärkeisiin investointihankkeisiin. Hankeryhmä vastaa kaupunginhallituksen strategiseksi määrittelemien investointien vetovastuusta ja koordinoi hankkeiden suunnittelua, toteuttamista ja markkinointia. Ensimmäisiksi strategisiksi hankkeiksi on määritelty Raksilan elämysareena ja sen ympäristö sekä Virpiniemen kehittäminen. Hankeryhmä toimii yhteistyössä konsernihallinnon, Business Oulun, kaupunkiympäristöpalveluiden sekä sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa ja edistää Oulun kaupungin strategista tavoitetta olla Suomen yritysmänteisin kansainvälinen kasvukeskus.

Henkilöstön vastuualue

Henkilöstön vastuualueen tehtäviä ovat Oulun kaupungin henkilöstöpolitiikkaan liittyvien asioiden valmistelu ja koordinointi, kaupungin henkilöstöprosessien kehittäminen ja ohjaaminen sekä henkilöstöasioihin liittyvistä paikallisneuvotteiluista vastaaminen. Tavoitteena on, että kaupungin organisaatiossa työskentelee ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja innostunut henkilöstö tuottamassa palveluita tehokkaasti. Kaupunkitasoinen työsuojelun toimintaohjelma sekä riskienhallinnan osalta vakuuttaminen ja varautumissuunnittelu ovat myös henkilöstön vastuualueen tehtävinä. Henkilöstön vastuualue tuottaa lisäksi kaupunkiympäristötoimialan HR-palvelut.

Hallinnon, edunvalvonnan ja viestinnän vastuualue

Hallinnon keskeisiä tehtäviä ovat päätösvalmistelun tuen, lakipalveluiden ja asianhallinnan järjestäminen. Hallintoryhmään kuuluvan asianhallintayksikön keskeisiin tehtäviin kuuluu asianhallinnan ja arkistotoimen järjestämiseen liittyvät viranomaistehtävät, asian- ja asiakirjahallinnon konserniohjaus, asiakäsittelyjärjestelmäkokonaisuuden kehittäminen ja ylläpito sekä keskitetyn sähköisen säilyttämisen järjestelmän ja sähköisen allekirjoittamisen ratkaisun ohjaus, kehittäminen ja ylläpito.

Edunvalvonnan osalta vaikutetaan hallitusohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden, kuten esimerkiksi Pohjoisen ohjelman ja suurten kaupunkien allianssimallin toteuttamiseen. Vaikuttamistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä alueen sidosryhmien kanssa, kuuden suurimman kaupungin ja 21 suurimman kaupungin kanssa.

Seutuyhteistyötä tehdään kahdeksan Oulun seudun kunnan (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä) kanssa. Seutuyhteistyötä koordinoidaan Oulun kaupungin toimesta seudun yhteisen talousarvion pohjalta. Keskeiset toimenpiteet liittyvät MAL-sopimuksen ja Oulun seudun kehityskuva 2030+ suunnitelman toteuttamiseen.

Viestinnän keskeisiin tehtäviin kuuluvat viranomaisviestintä, palveluviestintä, mediaviestintä, työyhteisöviestintä, markkinointiviestintä ja kaupunkibrändin hallinta. Viestinnän tarkoituksena on lisätä kuntalaisten tietoisuutta ja osallisuutta kaupungin päätöksenteosta ja palveluista. Olennaista viestinnässä on syvällinen vuorovaikutus kuntalaisten kanssa, johon uudet digitaaliset ratkaisut ja tapahtumat tarjoavat hyvän alustan. Vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön kaupunkiapplikaatio yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Vuonna 2025 viestinnän painopisteenä ovat vastuullisuusviestinnän kehittäminen, kärkihankkeiden (Urbaani ja Merellinen Oulu) viestintä ja markkinointi sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen viestintä. Olennaista on kyetä vahvistamaan kuntalaisten turvallisuuden tunnetta ja keskinäistä luottamusta.

Kaupunkimarkkinointiin keskittyvän markkinoinnin yksikön tehtävänä on kaupunkikonsernin markkinoinnin koordinointi ja linjaukset sekä sidosryhmätyöskentely. Vuoden 2025 alusta kaupunki siirtyy käyttämään Oulu2026-sisältöjä viestinnässään ja markkinoinnissaan.

Vuonna 2025 kaupunkimarkkinoinnin painopisteenä on opiskelijakaupungin brändin vahvistaminen. Yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa toteutetaan Opiskelijakaupunki Oulu -suunnitelma, joka pyrkii luomaan uudenlaisen yhteistyön konseptin ja toimenpiteet opiskelijakaupunkibrändin vahvistamiseksi. Lisäksi kansainvälisen markkinoinnin vahvistamiseen panostetaan mm. hanketoiminnan kautta.

Tapahtumayksikkö alkaa toteuttaa Tapahtumaystävällinen Oulu 2030 -suunnitelman mukaista tapahtumakaupungin kehittämistä. Suunnitelman tavoitteena on moniammatillinen ja poikkihallinnollinen yhteistyö, jonka tarkoituksena on vahvistaa Oulua valtakunnallisesti tunnettujen ja omaleimaisten tapahtumien näyttämönä. Tarkoituksena on varmistaa asiakaslähtöiset lupaprosessit sekä tapahtumahankinnan ja tapahtumayhteistyön sujuvat prosessit. Vuoden 2025 alussa rekrytoidaan kehittämispäällikkö yhteistyössä sivistys- ja kulttuuripalvelujen kanssa. Kehittämispäällikön tehtävänä on rakentaa toimiva organisaatio kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeiselle kulttuuri- ja tapahtumatoiminnalle.

Vastuualueen tehtäviin kuuluu Oulun kaupungin kansainvälistymiseen ja kansainväliseen verkosto- ja kumppanuustoimintaan sekä kansainväliseen suhdetoimintaan, vaikuttamiseen, viestintään ja markkinointiin liittyvät johto- ja koordinaatiotehtävät kaupunkistrategian ja kansainvälisen toiminnan linjausten mukaisesti. Toiminnassa korostuu verkosto- ja kumppanuusyhteistyö pohjoiseen Ruotsiin ja Norjaan sekä eurooppalaisessa viitekehelyssä. Kansainvälinen sidosryhmätyö palvelee myös edunvalvonnan tavoitteiden edistämistä.

Digi ja ICT-vastuualue

Digi ja ICT-vastuualueen keskeisinä tehtävinä on järjestää Oulun kaupungin tarvitsemat ICT-palvelut ja teknologiat. Vastata strategisesta digitalisaation kehittämisestä, ohjata ja tukea toimialoja digitalisoinnissa, hoitaa Oulun kaupungin tietohallintotoimintoja ja tukea alueen tutkimus- ja kehitystoimintaa yhdessä hallintokuntien ja liikelaitosten kanssa. Digitaalisen turvallisuuden osalta vastuualue ohjaa kaupungin tietoturva- ja tietosuojaa sekä valmistelelee tietoturvapoliittikan kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Digi ja ICT-vastuualue on mukana sekä kaupunkia poikkileikkaavissa että toimialakohtaisissa palveluiden ja sisäisten prosessien ja tiedolla johtamisen kehittämishankkeissa. Tietohallintotoimintoihin sisältyy ICT-talouden suunnittelu ja seuranta sekä ICT-lainsäädännön ja velvoittavien palveluiden jalkauttaminen. Digitaalisen turvallisuuden osa-alueet huomioidaan kaikessa sisäisessä toiminnassa ja kumppaniyhteistyössä.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö

Sisäisen tarkastuksen riskiperusteisen arviointi-, tarkastus- ja konsultointityön painopiste on kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmän toimivuudessa ja toiminnan tuloksellisuudessa. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma rakentuu kaupunkikonsernin ja kaupungin eri hallintokuntien tavoitteita uhkaavien riskien ja niiden hallintamenettelyiden sekä sisäisen valvonnan toimivuuden arviointiin ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuuden ja riittävyyden varmistamiseen.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtoa sisäisen valvonnan selonteon valmistelussa. Tarkastus- ja arviointitoiminnan koordinointi tehdään yhteistyössä ulkoisen tarkastuksen kanssa tarkastusten suunnitelmien läpikäyntien ja riittävän tiedon jakamisen avulla.

Kehittäminen

Vastuu kuntalaisen hyvinvoinnista on kunnalla, vaikka palvelutuotanto jakautuu yhä useammalle taholle. Kunnan oman tuotannon suhteellinen osuus vähenee. Verkostomaisen toiminnan merkitys korostuu. Lisäksi talouden haasteet lisäävät kuntalaisten osallisuuden ja myös oman vastuun merkitystä. Ihmiskeskeisessä palveluiden digitaalisessa kehittämisessä tulee muistaa monikanavaisuus, jolla varmistetaan palveluiden saavutettavuus kuntalaisille. Kehittämisen tavoitteena ovat kustannustehokkaat palvelumallit.

Jatketaan ihmiskeskeisen OUTO-toimintamallin laajentamista kehityspotkineen. Laajennetun johtoryhmän vastuulla on strategisten painopisteiden johtaminen ja kehittäminen, mihin OUTO-toimintamalli soveltuu hyvin. OUTO-asiakaspalvelu-toimintamallin kehittämistä jatketaan hyvien kokemusten pohjalta. OUTO-toimintamallin tavoitteena on edistää kuntalaislähtöisten palveluiden kehittämistä siten, että palvelut olisivat mahdollisimman käyttäjäystävällisiä ja että asiointi olisi mahdollista paikka- ja aikariippumattomasti.

Asiakasohjausta ja neuvontaa kehitetään monikanavaisena perinteistä kasvokkain palvelua unohtamatta. Kehitetään Oulu10:n yhteispalvelua verkostomaisesti erityisesti yhdessä Pohteen kanssa. Kuntalaisten digiasiointia edistetään digitaalisen toimintamallin avulla. Perinteisen asiakaspalvelun vähetessä vapautuvaa asiakaspalveluresurssia suunnataan digitalisoinnin käytön lisäämiseen mm. OuluBotin sisällön kehittämiseen ja kuntalaisten digitukeen. Palvelumuotoilulla kehitetään kuntalaisten palvelupolkuja.

Tekoälypohjaista OuluBottia tehdään tunnetuksi sisällön laajentamisella ja syventämisellä, markkinoinnilla ja pilotoimalla bottien välistä yhteistyötä (esim. Kelan Kelpo-botti) sekä lisäämällä oppilaitosyhteistyötä. Hyödynnetään OuluBot-dataa tutkimuksissa ja palveluiden kehittämisessä.

Kaupunkitasoista hyvinvointitiedolla johtamista kehitetään verkostoyhteistyönä mm. ministeriöiden, kuntien, yliopistojen ja muiden tutkimusyhteisöjen sekä hyvinvointialueen kanssa. Tietojohtamista kehitetään ilmiölähtöisesti pilotoimalla datahuonemallia yhteistyössä kuutoskaupunkien kanssa. Osallistutaan elämäntapahtumalähtöisten palveluiden kehittämiseen verkostomaisessa yhteistyössä.

Digitaalisten palveluiden toimivuutta kehitetään keräämällä käyttäjiltä palautetta mm. Suomi.fi-laaturyökälulla.

Hanketoiminnan kokonaisuuden koordinoimisessa kehitetään tiedonkulkua ja yhteistyötä eri hallintokuntien kesken järjestämällä yhteisiä projektikoulutuksia ja -valmennuksia. Kaupungin sähköiseen projektisalkkuun Bägiiin tehtyjen muutosten ansiosta sen käyttöön kannustetaan tuomalla aiempaa vahvemmin esiin järjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntää sitä projektien johtamisessa ja hallinnoimisessa. Kuntaliiton koordinoimaan valtakunnallisen salkkuverkoston tilaisuuksiin osallistumalla kehitetään projektikokonaisuuksien johtamista ja hallinnoimista kaupunkitasolla. Kaupungin projektiohjeita ja määräyksiä jalkautetaan hallintokuntiin tarjoamalla niille koulutusten lisäksi projektipalveluja aiempien vuosien tapaan.

Kaupunkistrategian digitalisaatiotavoitteita toteutetaan ja seurataan kaupunkitasolla. Hallintokunnat laativat digikehitysuunnitelmansa, joiden toteuttamista Digi- ja ICT-vastuualueen asiantuntijat tukevat. Kaupunkistrategiasta nousevia keskeisiä teemoja ovat mm. palveluprosessien ja asiointiratkaisujen tehostaminen, digitalisointi ja automatisointi (mm. OuluBot- ja eAsiointi-alustat sekä Suomi.fi-palvelut), tietoturvallinen asiointi, datan hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteon tukemisessa, kaupungin sisäisten prosessien tehostaminen (ohjelmistorobotiikka, tietojärjestelmä uudistukset, koneoppiminen ja tekoäly). Kaupunkilaajuisilla, kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä toteutettavilla kokeiluilla ja merkittävillä uudistuskohteilla, kuten radiopuisto ja asuntomessualue, on uusilla teknologioilla (5G, IoT, dronet) keskeinen palvelujen ja elinvoiman kehittämisrooli.

Kehittämis- ja perustoiminnan hankkeet

Kaupunginhallitus, 1 000 €	2025 / Kh	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tulot	31	81	21	132
Menot	-31	-81	-21	-132
Menoista henkilöstömenoja	11	11	7	29
HTV / Palkallinen työpanos	0	0	0	1

Art of Darkness

Oulun yliopiston koordinoiman Art of Darkness -hankkeen tavoitteena on kehittää Euroopan laajuinen yhteistyöverkosto, joka laatii yhteiskehittämällä pimeän ajan kokemusta kehittäviä, taiteellisia pilottikokeiluja kulttuuriperintökohteissa. Art of Darkness -yhteistyöverkoston jäsenet ja paikalliset osalliset – kaupungit, tutkimuslaitokset, yritykset sekä paikalliset kulttuuri- ja luovien alojen toimijat ja yhteisöt – testaavat, demonstroivat ja jalostavat pilottikokeiluillaan innovatiivisia ratkaisuja kulttuuriperintökohteisiin. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta kulttuuriperintökohteiden kehittämisen ja ympäristösuunnittelun tavasta, joka kunnioittaa pimeän ja hämärän taiteellisia ja kulttuurisia arvoja, vaikuttaa paikallisiin käytäntöihin, lisää paikallista osaamista ja houkuttelee pimeän ajan kulttuuriympäristöjen kestäväan kehitystyöhön strategisia investointeja.

Oulun kaupungin pilottikohteeksi on esitetty Pikisaarta, ja mahdollisesti sen valaisemattomalle rantareitille Oulu2026-vuoden aikana toteutettavaa talvikauden valotaidepolkua.

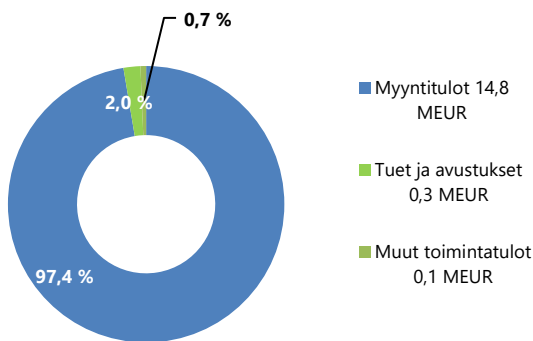
Talous**Konsernihallinto yhteensä****Konsernihallinto yhteensä (informatiivinen tieto)**

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	19 130	15 120	16 606	15 136	15 160	15 099
TOIMINTAMENOT	-32 299	-30 830	-31 361	-32 824	-32 628	-32 487
TOIMINTAKATE	-13 168	-15 710	-14 754	-17 687	-17 468	-17 388

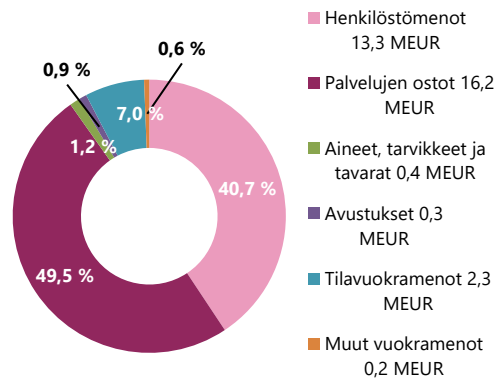
Konsernihallinto tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	17 864	14 396	15 377	14 796	14 768	14 768
Tuet ja avustukset	889	490	1 006	266	316	256
Muut vuokratulot	13	8	9	6	6	6
Muut toimintatulot	365	226	214	69	69	69
Toimintatulot yhteensä	19 130	15 120	16 606	15 136	15 160	15 099
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-11 912	-12 716	-12 566	-13 323	-13 157	-13 120
Palkat ja palkkiot	-9 563	-10 294	-10 220	-10 771	-10 632	-10 603
Henkilösivukulut	-2 349	-2 422	-2 346	-2 551	-2 525	-2 518
Palvelujen ostot	-16 847	-15 495	-16 428	-16 221	-16 188	-16 083
Muut palvelujen ostot	-16 847	-15 495	-16 428	-16 221	-16 188	-16 083
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 240	-380	-368	-402	-402	-402
Avustukset	-116	-286	-324	-286	-286	-286
Tilavuokramenot	-920	-1 649	-1 366	-2 340	-2 341	-2 343
Muut vuokramenot	-234	-283	-281	-239	-239	-239
Muut toimintamenot	-30	-21	-28	-14	-14	-14
Toimintamenot yhteensä	-32 299	-30 830	-31 361	-32 824	-32 628	-32 487
TOIMINTAKATE	-13 168	-15 710	-14 754	-17 687	-17 468	-17 388

**KOHA/TOIMINTATULOT TA2025
TILIRYHMITÄIN, YHT. 15,1 MEUR**

**KOHA/TOIMINTAMENOT TA2025
TILIRYHMITÄIN, YHT. 32,8 MEUR**

Konsernihallinto ilman Digi ja ICT

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	1 279	744	1 266	375	425	365
TOIMINTAMENOT	-14 020	-16 745	-16 294	-17 759	-17 618	-17 395
TOIMINTAKATE	-12 741	-16 001	-15 028	-17 385	-17 193	-17 030

Talouden tasapainotus 2025–2027

Sitovuudelle on asetettu talousarvion suunnitteluohjeessa toimintamenojen tasapainotus vuosien 2025-2027 aikana. Tasapainotus on kohdistettu palveluiden ostoihin ja henkilöstökuluihin.

Kaupunginjohtajan esityksellä on huomioitu lisäksi myös vähennykset toimintakatteeseen.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
Konsernihallinto ilman Digi ja ICT				
Toimintamenojen vähennys	0	230	370	600
Toimintakatteen vähennys	50	50	50	150
Yhteensä	50	280	420	750

Digi ja ICT

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	17 852	14 376	15 340	14 762	14 734	14 734
TOIMINTAMENOT	-18 279	-14 085	-15 066	-15 065	-15 010	-15 092
TOIMINTAKATE	-427	291	274	-303	-276	-358

Konsernihallinnon henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma on laadittu suunnitteluohjeen mukaisesti. Kuntaliitokseen liittyvää palkkaharmonisointiprojektia koskeva lisäresurssi näkyy vuoden 2024 tapaan myös vuodella 2025. Vuosille 2025 ja 2026 on suunniteltu tiettyjä määrällisiä tehtäviä, mutta määrärahoja ei ole suunniteltu pysyväisluonteisesti sitä seuraaville vuosille. Oulun kaupungin päätoimisten päaluottamusmiesten lisäksi osa-aikaiset päaluottamusmiehet on suunniteltu konsernihallintoon 1.1.2025 alkaen. Konsernihallinnon henkilöstölle suositellaan keskitetyn koulutuksen lisäksi Eduhouse koulutuksia.

HENKILÖSTÖRAPORTTI	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	158	164	161	166	163	160
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-9 563	-10 294	-10 220	-10 771	-10 632	-10 603
Henkilösivukulut	-2 349	-2 422	-2 346	-2 551	-2 525	-2 518
Yhteensä	-11 912	-12 716	-12 566	-13 323	-13 157	-13 120
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-48	0	-16	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-10	0	-3	0	0	0
Kaikki yhteensä	-11 970	-12 716	-12 584	-13 323	-13 157	-13 120

8.5.4 Kehittämissalkut

1 000 €	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
		+ muutokset				
TOIMINTATULOT	0	1 156	1 156	1 680	1 680	1 680
TOIMINTAMENOT	-362	-4 112	-4 112	-4 769	-3 769	-2 769
TOIMINTAKATE	-362	-2 957	-2 957	-3 089	-2 089	-1 089

Kehittämissalkkujen määrärahat on varattu ensisijaisesti kesken talousarviovuotta käynnistyviin uusiin kehittämishankkeisiin ja -projekteihin, joita ei ole otettu huomioon vuoden 2025 talousarvion laadintavaiheessa hankkeen suunnittelu- tai rahoituksen hakuvaiheesta johtuen. Peruskunnan kehittämishankkeissa määrärahoista katetaan hankkeiden ensimmäisen talousarviovuoden tulo- ja menomäärärahat. Liikelaitosten käynnistyville hankkeille voidaan siirtää aloitusvuoden omarahoitussuosuuksia tarvittaessa. Lisäksi määrärahaa käytetään rahoitushankkeisiin, joissa kaupunki rahoittaa muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden hankkeita. Määrärahoista voidaan kattaa kehittämishankkeisiin tehtävien esiselvitysten kustannukset edellyttäen, että niihin saadaan ulkopuolista osarahoitusta. Määrärahoista katetaan myös aiemmilta vuosilta jatkuvissa kehittämishankkeissa käyttämättä jääneiden määrärahojen siirrot hankekohtaisen arvion perusteella.

Kehittämissalkkujen määrärahoihin sisältyy lisäksi varaus Oulun Innovaatioallianssin hankkeiden osarahoitukseen 2,0 milj. euroa vuodelle 2025 ja 1,0 milj. euroa vuodelle 2026.

Talouden tasapainotus 2025–2027

Sitovuudelle on asetettu talousarvion suunnitteluohjeessa 94 000 €:n toimintamenojen tasapainotus vuosien 2025–2027 aikana. Tasapainotus on kohdistettu toimintamenoihin.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
	Kehittämissalkut			
Toimintamenojen vähennys	31	31	31	94
Yhteensä	31	31	31	94

8.6 Sivistyslautakunta

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden keskeisenä tavoitteena on edistää yksilön ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa toimii kaksi lautakuntaa: sivistyslautakunta sekä hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Sivistyslautakunta jakautuu seuraaviin vastuualueisiin: varhaiskasvatus, perusopetus- ja nuorisopalvelut, lukio-koulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus. Kokonaisuuteen kuuluu myös Oulun nuorisovaltuusto (ONE). Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta kuuluvat seuraavat vastuualueet: liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut sekä omina palveluina osallisuus ja yhteisötoiminta sekä kansainväliset palvelut. Kokonaisuuteen kuuluvat myös vammais-, vanhus- ja maahanmuuttajaneuvostot sekä lähidemokratiatoimikunta.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan ja opetussuunnitelmat toteuttamistavan. Kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluissa sekä osallisuuden ja yhteisötoiminnan järjestämisessä kaupunki voi itse määrittellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden rooli ja tehtävä on kirjattu eri näkökulmista kaupunkistrategiaan ja sitä on avattu yksityiskohtaisemmin sivistysohjelmassa, kulttuuristrategiassa ja hyvinvointisuunnitelmassa. Visiomme on ”Sivistys rakentaa Oulua”. Olemme se kulmakivi, jonka varaan oululaisten palvelut pitkälle rakentuvat. Lähes kaikki järjestämistä vastaavat palvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja yksilön hyvinvointia sekä elämänlaatua vahvistavia. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden osuus kaupunkistrategian ja sivistysohjelman toteutumiseksi vaatii aiempaakin tiiviimpää yhteistyötä ja -

suunnittelua kaupungin sisällä sekä hyvinvointialueen kanssa. Kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa olemme edelleen aktiivinen toimija ja haluttu kumppani.

Alueellinen työskentelytapa on yksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnan järjestämisen painopisteistä. Toiminnan tavoitteena on alueiden henkilöstön yhteisöllisyyden tukeminen sekä monialaisen osaamisen ja verkostomaisen toiminnan kehittäminen.

Oulu on lapsiystävällinen kaupunki, jossa lapsen oikeudet toteutuvat: oikeus elämään ja kehittymiseen, syrjimättömyys ja lapsen edun kunnioittaminen. Lapsiystävällinen kunta -tunnustus edellyttää jatkuvaa lapsen oikeuksien toteutumista ja edistämistä kaupungissamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Toimintasuunnitelma

Toimintaympäristöanalyysi

Kansainvälinen ja kansallinen toimintaympäristön kehitys heijastuu vääjäämättä toimintaamme. On ilmiöitä, joihin emme juuri voi vaikuttaa, mutta niitä on ennakoitava ja niihin on reagoitava. Ympäristön kestävyys ja luonnon kantokyky – vihreä siirtymä, Euroopan turvallisuustilanne, arktisten alueiden merkitys, demokratiakehitys, talouden kriisiytyminen, demografian muutos, digivalta ja -vaikuttaminen, kyberturvallisuus ja tekoäly sekä hyvinvoinnin haasteet ovat globaalisti vaikuttavia ilmiöitä, jotka vaikuttavat jokaisen meidän arkeemme.

Kansallisessa viitekehyksessä kuntakenttä eriytyy ja vaikutukset kohdistuvat väestörakenteeseen, palvelutarpeisiin, muuttoliikkeeseen, kuntien tehtäviin, elinvoimaan, hyvinvointiin, työllisyyteen, elinkeinoihin, demokratiaan ja henkilöstöön. Demografian muutos, jossa syntyneet ikäluokat pienenevät pienenemistään pakottaa kaikki kunnat tarkastelemaan palveluitaan ja palveluverkkojaan.

Työvoimatarpeisiin voidaan vastata ainoastaan koulutetun ja osaavan maahanmuuton kautta. Lisäksi nykyisellään osaaminen ja työvoimatarve eivät kohtaa riittävän hyvin ja toisaalta nuorten odotuksen työelämään ovat muuttuneet ja vapaa-ajan merkitys arvoissa korostuu. Nuorten hyvinvointi on aiempaa polarisoituneempaa: yhä useampi nuori voi entistä paremmin, mutta pahoinvoivat nuoret voivat aiempaa huonommin. Lasten ja nuorten hyvinvointihaasteet heijastelevat usein perheiden haasteita. Vanhemmuuden tukeen ja koulukiusaamisen ehkäisemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kaikissa ikäryhmissä hyvinvoinnin haasteissa korostuu mielenterveyden, liikkumattomuuden ja yksinäisyyden ongelmat. Lisäksi onnellisuuden kokemus ja tyytyväisyys elämään on laskenut merkittävästi ihmisen iästä riippumatta.

Hallitusohjelmassa kunnat ja kaupungit toimivat elinvoiman vetureina, ja kansallinen menestyksemme perustuu korkeaan osaamiseen. Toimialan näkökulmasta hallitusohjelma sisältää paljon hyviä kirjauksia, kuten vakaan perusrahoituksen ja moniammatillisen työn vahvistamisen, panostukset varhaiskasvatukseen ja peruskouluun sekä etsivään nuorisotyöhön ja nuorten työpajoihin, laaja-alaisen peruskoulun tulevaisuustyön sekä laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten haasteiden ratkaisemiseksi, etäopetuksen hyödyntämisen sekä englanninkielisen ylioppilastutkinnon mahdollisuuden. Nämä ovat välttämättömiä toimia kansainvälistyvässä maailmassa, jossa kansalliset oppimistuloksemme rapautuvat ja kokemus hyvinvoinnista heikkenee.

Hallitusohjelman onnistunut toimeenpano edellyttää ministeriöiden välistä tiivistä yhteistyötä, mutta myös jatkuvaa edunvalvontaa Oulun kaupungin näkökulmasta. Edunvalvonnan osalta tehdäänkin erinomaista allianssiyhteistyötä kunnan suurimman kaupungin ja valtion välillä. Hyvinvointialueiden myötä on erityistä huomiota kiinnitettävä kuntalaisen näkökulmasta toimiviin yhdyspintoihin, varmistettavat yhteiset tavoitteet ja toimivat rakenteet, vahvistettava yhteistä tiedolla johtamista ja erityisesti annettava operatiivisille toimijoille mahdollisuus monialaiseen yhteistyöhön asiakasrajapinnassa.

Kuntakentässä tapahtuu merkittävä uudistus myös 1.1.2025 alkaen, kun TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Tällä muutoksella pyritään hallitusohjelman mukaisesti työntekijöiden nopeaan työllistymiseen sekä lisäämään työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Jatkossa työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Tavoitteena on siirtyä työttömyyden hoidosta työllisyyden edistämiseen sekä ratkaista kohtaantoon ja osajapulaan liittyviä haasteita.

Oulun merkittävimpiä vahvuuksia ovat edelleen nuori väestörakenne, osaaminen ja korkea koulutustaso. Huomionarvoista on, että myös PISA-tulokset ovat Oulussa edelleen hyviä. Väestökehityksen osalta kaupungin väkiluku kasvaa edelleen, mutta oululaisten 0-6-vuotiaiden lasten määrä on jatkanut laskuaan viime vuosina ja syntyvä ikäluokka on pienentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana yli 25 prosenttia. Perusopetuksen oppilasmäärän ennakoitaan vähenävän noin 4800 oppilaalla vuoteen 2032 mennessä; tällä on merkittävä vaikutus myös toimialan valtionosuuksiin. Ikäluokkien pieneneminen ei näy vielä lukiokoulutukseen hakeutuvien määrissä.

Demografiakehityksessä syntyvien määrän pienenemisen lisäksi merkittävää on ikääntyvien määrän samanaikainen kasvu, kun ns. suurten ikäluokkien vanhetessa ikäihmisten määrä lisääntyy. Tämän ennakoitaan johtavan taloudellisen huoltosuhteen laskuun. Vieraskielisten osuus Oulussa asuvista on tällä hetkellä noin 5 % ja huomattava osa kaupungin väkiluvun kasvusta syntyy maahanmuutosta.

Oululaisten sairastavuus on korkeammalla tasolla kuin maamme muissa suurissa kaupungeissa. Raskaampien palveluiden käyttö on edelleen kasvanut. Palvelutarpeen taustalla on usein päihteiden käyttö ja mielenterveysongelmat. Oululaisten työikäisten korkea sairastavuus näkyy myös alhaisempana eläköitymisikänä ja työkyvyttömyyseläkkeen saajien suurena osuutena. Noin puolella synnä työkyvyttömyyseläkkeeseen ovat juuri mielenterveyden ja käyttäytymisen ongelmat. Demografisen muutoksen myötä ikäihmisten palvelutarve kasvaa merkittävästi tulevina vuosina.

Oulun kaupungin keskeisimpiin haasteisiin: nuorisotyöttömyyteen, lapsiperheiden kasautuvaan pahoinvointiin ja lapsiperheköyhyyteen, nuorten yksinäisyyteen ja mielenterveyden ongelmiin voidaan vaikuttavasti puuttua ainoastaan monialaisella yhteistyöllä. Perheiden tukemiseksi lapsen omissa kasvu- ja kehitysympäristöissä on luotava uusia toimintamalleja ja vahvistettava jo hyväksi todettuja. Samanaikaisesti on tunnistettava, että digitaaliset palvelut tulevat osaksi kaikkien vastualueiden toimintaa. Palvelut, jotka eivät ole paikkaan sidonnaisia, lisääntyvät. Palveluiden saavutettavuuden kannalta fyysisen ja digitaalisen palveluverkon on muodostettava ehyt kokonaisuus. Talousarviovuoteen 2025 sisältyy palveluverkkotyön erillisselvitysten tekeminen. Tekoälyn ja analytiikan, tietojohdamisen sekä liikkumattomuuden kehittämistoimet vastaavat osaltaan toimintaympäristön luomisiin haasteisiin. Vaikka lasten määrä vähenee niin nuorten määrä jatkaa kasvamista vielä muutaman vuoden.

Alueellinen toiminta vahvistaa monialaista ja poikkitoiminnallista yhteistyötä, yhteisöllisyyttä ja verkostoitumista kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Alueiden palvelukeskittymien verkostotyö on toimijoiden vastavuoroista ja luottamukseen perustuvaa yhteistyötä, yhdessä tekemistä sekä ennaltaehkäisevien toimintamallien ja palveluiden kehittämistä. Tämä monialainen työ on välttämätöntä toimintaympäristössä, jossa peruskoulusta poissaolot ovat kasvaneet vuodesta 2017 alkaen, ja oppilaista jo 13 % saa tehostettua tukea (erityistä tukea 7 %) sekä samanaikaisesti nuorten tyytyväisyys elämään laskee. Monialaisella yhteistyöllä meidän tulee luoda toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Sujuvan arjen tulee tukea hyvinvointia sekä rakentaa vahvaa mielenterveyden ja pärjäävyyden pohjaa.

Sivistyspalveluiden osalta toimintaympäristön keskeisimpiä muutoksia ovat lasten määrän vähenemisen ja erityisen tuen kasvun lisäksi: 1.) varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatustien muutokseen valmistautuminen ja henkilöstörakenteen mukauttaminen, 2.) perusopetuksen opetussuunnitelman tuntimäärien muutokset, 3.) lukiokoulutuksen kasvava 4. vuosikurssin opiskelijoiden määrä sekä 4.) nuorten hyvinvoinnin tuki ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

Vallitsevassa toimintaympäristössä meidän tulee tarttua asioihin aiempaakin rohkeammin, toimijoiden yh-teistyöllä ja positiivisesta toimintakulttuuria edistäen. Palvelujen suunnittelussa meidän tulee ottaa entistä paremmin huomioon käyttäjien erilaiset kulttuuriset, taloudelliset ja sosiaaliset lähtökohdat. Ovathan sivistys- ja kulttuuripalvelut peruspalveluita, joita käyttää päivittäin kymmeniä tuhansia oululaisia. Ne luovat kaupunkiin elinvoimaisuutta ja vetovoimaa. Osavat ja luovat ihmiset ovat Oulun tärkein voimavara ja kilpailutekijä - Sivistys rakentaa Oulua.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja nuorisopalvelut tuotetaan aluemallin mukaisesti neljällä alueella: eteläisellä, keskisellä, pohjoisella ja itäisellä alueella. Tämän lisäksi aluetoiminnassa huomioidaan lasten, nuorten ja perheiden monialainen hyvinvointityö yhdessä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen vastualueeseen kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus. Varhaiskasvatus tarjoaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta muodostuvaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään inklusiivisen periaatteen mukaisesti siten, että varhaiskasvatus ja esiopetus toteutuvat pääsääntöisesti lapsen lähipäiväkodissa tai perhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimena kerhotoimintana. Esiopetusta järjestetään kunnallisesti päiväkodeissa ja myös lähikoulujen tiloja hyödyntäen sekä ostopalveluna yksityisistä päiväkodeista. Yksityisen päiväkotitoiminnan osuus palvelutuotannosta on 37,5 % ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on noin 28 % koko varhaiskasvatuksesta (toukokuun 2024 tilanne).

Varhaiskasvatuksen asiakasmääräennusteisiin vaikuttavat syntyvyyden lasku ja toisaalta vielä varhaiskasvatuspalvelun piiriin tulevien alle kolmevuotiaiden määrän kasvu. Varhaiskasvatuspalveluissa ennustetaan palvelujen piirissä olevien lasten määrän kasvun tasoittuvan. Kuuden suurimman kaupungin vertailussa oululaisten lasten varhaiskasvatuspalveluihin osallistumisen aste on korkea: toukokuun 2024 tilanteen mukaan 85 % Oulun kaupungin 9kk–6-vuotiaista on varhaiskasvatuspalveluiden piirissä. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluiden käyttöön vaikuttavat monet yhteiskunnalliset muutokset ja mm. työllisyystilanne.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä kohdistuu kunnallisissa ja yksityisissä yksiköissä pääasiassa kokoaikaiseen varhaiskasvatuspalveluun, siksi avoimen kerhotoiminnan ryhmien määrää joudutaan edelleen tarkastelemaan kriittisesti. Joillain alueilla tapahtuva palvelutarpeen väheneminen haastaa palveluverkkotarkasteluun, jolloin huonokuntoisista ja ulkoavuokratuista kiinteistöistä voidaan luopua.

Kaupungin päiväkotien käyttöaste pidetään vähintään tavoitetasolla 85 %. Tavoitteen saavuttamiseksi keskitetyn palveluohjauksen prosessien ja toimintamallien kehittäminen jatkuu. eVaka-ohjelmiston kehittäminen ja toimintakulttuurin muutostyö jatkuu edelleen; sopimuksellinen yhteistyö jatkuu optiovuotena 2025 Espoon, Tampereen ja Turun kanssa.

Esi- ja perusopetukseen on tulossa oppimisen tukeen liittyvä lainsäädännön muutos 1.8.2025 alkaen. Oulussa esiopetuksessa on otettu käyttöön uudet oppilaaksioton periaatteet 1.8.2023 alkaen ja niitä arvioidaan syksyllä 2024 saadun lapsivaikutusten arviointitulosten perusteella. Esiopetusta toteutetaan monituottajamallin mukaisesti, joskin esiopetusverkkoa joudutaan arvioimaan kriittisesti ja mahdollisesti supistamaan lasten määrän muuttuessa alueilla. Yksityisiltä

toimijoilta ostopalveluna hankittavassa esiopetuksessa hyödynnetään kilpailutusasiakirjan mukaista optiovuotta luku-
vuonna 2025–2026.

Vuosille 2025–2027 laaditaan talouden tasapainottamisohjelma. TA-vuoden 2025 kustannustasoa nostavia riskitekijöitä ovat palvelun piiriin mahdollisesti tulevien alle 3-vuotiaiden lasten määrän kasvu, sekä eriasteista tukea tarvitsevien lasten määrän kasvu.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuina saatavien tulojen väheneminen ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitar-
kistuksen vaikutukset palveluseteliin ovat taloudellisesti merkittäviä muutoksia.

Varhaiskasvatuksessa jatkuvat valtion erityisavustusten turvin kehittämishankkeet. Pedagogista kehittämistä tehdään myös sivistysohjelman tavoitteiden mukaisesti: hyvinvointi ja osallisuus, kestävä tulevaisuus, kansainvälisyys ja digitali-
saatio.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestämistä jatketaan kouluttamalla henkilökuntaa sekä kehittämällä pedagogiikkaa ja arviointia. Varhaiskasvatuksen työvoimatilanteen aktiivinen tarkastelu jatkuu yhdessä kuuden suurimman kaupungin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Henkilöstön koulutustasoa nostetaan vuoteen 2030 mennessä muuttamalla vuosittain noin 30 vapautuvaa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskas-
vatuksen sosionomin tehtäviksi.

Päiväkotien johtamisjärjestelmän kehittäminen jatkuu, kehittämisen suunnitelma valmistuu 01/2025. Apulaisjohtajan nimike otetaan käyttöön tukemaan johtamista ja sen kehittämistä.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluverkon tarkastelua ja suunnitelmallista kehittämistä jatketaan. Kaupungin päiväkotien käyttöaste pidetään vuositasolla vähintään tavoitetasolla 85 %.

Laaditaan ja toteutetaan talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2025–2027.

eVaka-ohjelmiston kehittäminen ja toimintakulttuurin muutostyö jatkuu.

Jatketaan laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestämistä kouluttamalla henkilökuntaa ja kehittämällä pedagogiikkaa, opetussuunnitelmia sekä arviointimenetelmiä.

Seurataan ja arvioidaan tuen strategian toimenpiteiden vaikuttavuutta, ja valmistaudutaan esi- ja perusopetuksen oppi-
misen tuen lainsäädännön muutokseen.

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Perusopetus- ja nuorisopalvelujen toiminnan tavoitteena on lapsen ja nuoren oppimisen, sivistyksen ja kokonaisvaltai-
sen hyvinvoinnin edistäminen. Oululainen lapsi oppii hyvinvoivassa koulussa. Hyvinvoiva koulu on turvallinen ja kan-
nustava kasvu- ja oppimisympäristö. Nuorisotyön keskeinen tehtävä on kasvun ja itsenäistymisen vahvistaminen sekä
nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja nuorten osallisuutta koskevan tietoisuuden lisääminen.

Perusopetus

Perusopetuksen oppilasmäärien väheneminen on alkanut alakouluikäisistä ja siirtyy muutaman vuoden viiveellä yläkou-
luikäisiin. Suurimmat vähenemiset kohdistuvat alakouluikäisten osalta vuosiin 2025–2027 ja yläkoululaisten osalta vuo-
siin 2029–2031. Vuonna 2025 oppilasmäärän Oulun kaupungin perusopetuksessa ennustetaan laskevan 558 oppilaalla.
Perusopetuksen henkilöstörakenteessa on odotettavissa suuri joukko eläköitymisiä vuoteen 2032 mennessä. Lähivuo-
sina eläköityvien määrä on noin 50 opettajaa vuosittain.

Yksi hallituskauden tärkeimmistä panostuksista perusopetukseen on alakoulun 1.–6. vuosiluokkien tuntimäärän lisääminen. Vuosiluokilla 1–2 sekä äidinkielen ja kirjallisuuden että matematiikan opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla ja vuosiluokilla 3–6 äidinkielen opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla 1.8.2025 alkaen. B1-ruotsin oppimäärä lisääntyy kahdella tunnilla viikossa. Samoin tuen lainsäädäntö muuttuu ja vaikuttanee osaltaan myös käynnissä olevaan Oulun kaupungin tuen strategiatyöhön.

Oulun kaupunki on vahvasti mukana ns. Harrastamisen Suomen mallin, Oulussa Harrastamisen aarrearkku, kehittämässä, jossa kerhotoiminta on osa koulupäivää. Lukuvuonna 2024–2025 koulupäivien yhteydessä järjestettiin kahdella kansallisella kerhorahoituksella 680 ilmaista kerhoa perusopetusikäisille.

Palveluverkkoon liittyvät toimenpiteet vuodelle 2025 toteutetaan kaupunginvaltuuston 19.6.2023 tekemien päätösten mukaisesti.

Nuorisopalvelut

Organisaatioon ja johtamisjärjestelmään liittyviä toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmien mukaisesti vuoden 2025 aikana.

Lasten ja nuorten tuen tarve, pahoinvointi, yksinäisyys ja mielenterveyspalvelujen tarve sekä taloudelliset ongelmat jatkavat kasvuaan. Julkisten tilojen turvattuus ja rasmin lisääntyminen näkyy toimintaympäristössä. Nuorisopalvelujen toiminta pyrkii vastaamaan nopeastikin muuttuviin nuorisokulttuurisiin sekä muihin ajan ilmiöihin muun muassa muuttamalla toimintatapoja ja työmuotoja sekä hakemalla lisäresurssia. Julkisissa tiloissa tehtävä nuorisotyö kohtaa paljon nuoria, jotka eivät ole muiden nuorisotyön palvelujen piirissä. Nuorisopalvelujen osalta on huomioitava, että nuorten määrä jatkaa kasvuaan vielä useamman vuoden ja se asettaa haasteita palvelujen tuottamiselle.

Nuorisotyön kehittämisen osalta toimitaan aktiivisesti Kunnallisen nuorisotyön yhdistyksessä, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa sekä Kuusikko-kaupunkien toiminnassa.

Nuorten aikuisten palveluissa Byströmin Ohjaamossa ja nuorten työpajatoiminnassa ilmenee nuorten yksinäisyyttä, ulkopuolisuuden kokemuksia ja mielenterveydellisiä haasteita, jotka näkyvät nuorten arjen kaventumisena. Nuorten aikuisten kaventunutta arkea laajennetaan ennaltaehkäisemällä yksinäisyyttä harraste- ja ryhmätoiminnan kautta, tekemällä tiivistä yhteistyötä oppilaitostoimijoiden kanssa ja edistämällä nuorten työllisyyttä. Nuorten aikuisten kokonaisvaltaista hyvinvointia tuetaan luonto- ja osallisuustoiminnan keinoin. Palvelutarpeeseen vastataan tiivistämällä entisestään monialaista yhteistyötä ja osallistamalla niin paikalliseen, alueelliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Jatketaan tuen strategiatyötä kansallisesti päätettävät lakimuutokset huomioiden (tuen resursointi ja uudelleenjärjestely sekä opintojen ohjauksen ja joustavan perusopetuksen (jopo) tarpeen tarkastelu osana oppivelvollisuuden laajenemista).

DigiOne* otetaan mahdollisesti käyttöön vuoden 2025 aikana kaikissa Oulun peruskouluissa. Käyttöönotto tulee muuttamaan koulun toimintakulttuuria, prosesseja ja tiedolla johtamisen käytänteitä merkittävästi. Käyttöönotosta tehdään erillinen päätös ennen käyttöönottoa.

Valmistellaan linjaukset erikoisluokkatoiminnan ja painotetun opetuksen kehittämiseksi.

Digitaalinen nuorisotyö nostetaan yhdeksi kehittämisen painopisteeksi. Tilastointi- ja toiminnanohjausjärjestelmän toiminnallisuuksia jatkokehitetään tukemaan nuorisotyön laadun mittaamista ja tietojohdajamista, sekä vahvistetaan järjestelmän käyttöä.

Julkisten tilojen nuorisotyöhön panostetaan kauppakeskusnuorisotyön sekä jalkautuvan nuorisotyön osalta.

*DigiOne: Koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava kansallinen digitaalinen palvelualusta, jossa on koottuna käyttäjäystävällisesti kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut.

Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Palvelujen järjestämishjelman mukaan lukiokoulutus on seudullinen palvelu ja osa toisen asteen kokonaisuutta. Yhteistyö ammatillisen ja korkeakoulutuksen kanssa on suunniteltua ja yhdessä ohjattua. Työjärjestysten koordinoinnilla ja markkinoinnilla pyritään lisäämään opiskelijoiden mahdollisuutta valita opintoja useammista lukioista ja korkeakouluista.

Lähiopetuksesta ja eLukion digitaalisesta alustasta muodostetaan kaikkia kaupungin lukioita palveleva oppimisympäristö. Lukiokoulutukseen rakennetaan digitaalisia oppimisympäristöjä ja osallistavaa pedagogiikkaa tukeva toimintamalli. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä koulutuksen järjestäjä hankkii lukiolaisille digitaaliset oppimateriaalit ja päätelaitteet sekä vastaa ylioppilastutkintomaksuista.

Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 50–57,5 prosentilla oululaisista peruskoulun päättävistä on mahdollisuus siirtyä opiskelemaan Oulun kaupungin lukioihin. Koulutuspaikkamitoitus tehdään yhteistyössä alueen toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa siten, että oppivelvollisuuden toteutuminen mahdollistuu. Opintojen suorittamisen täydentävänä vaihtoehtona toimii tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA). Uudistunut ylioppilaskoe toteutuu asteittain: kokelailla on rajoittamaton mahdollisuus kokeen uusimiseen ja pakollisten kokeiden määrä on kasvanut neljästä viiteen.

Hallituksen esitys englanninkielisen lukiokoulutuksen ja ylioppilastutkinnon sekä taito- ja taideaineiden kokeen toteuttamisesta annetaan eduskunnalle vuoden 2024 aikana. Oulun kaupungin sivistyspalvelut aloittaa uudistusten käytännön valmistelun vuoden 2025 aikana.

Oulun aikuislukio on oppimiskeskus, joka järjestää aikuisille ja nuorille lukio- ja perusopetusta. Aikuislukio tarjoaa koulutusta maahanmuuttajille. Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta järjestetään yhdessä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Yhteistyössä rikosseuraamustoimiston kanssa aikuislukio järjestää myös vankilaopetusta.

Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut tuotetaan monipuolisesti alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan kaupungin omia tiloja hyödyntäen. Oulu-opisto vastaa kansalaisopistopalveluista koko kaupungin alueella. Yhteistyötä seudun kansalaisopistojen kanssa vahvistetaan. Kansalaisopistotoiminnassa halutaan monipuolisella tarjonnalla lisätä aikuisväestön harrastusmahdollisuuksia ja luoda elinvoimaa.

Taiteen perusopetuksen palveluja järjestetään lasten ja nuorten ohella myös aikuisille. Oulun taidekoulun, Oulu-opiston taidekoulu Upian ja kulttuuritalo Valveen yhteistyötä tiivistetään. Media- ja sanataiteen opetuksen järjestämistä taidekoulun toimintana valmistellaan. Tanssin opiskelijoille on luotu mahdollisuus taiteen perusopetuksen opintoihin, lukiodiplomiin sekä avoimiin ammattikorkeakouluopintoihin. Tätä tukemaan on perustettu tanssireitti-verkosto, jossa paikalliset toimijat ovat laajalti edustettuina. Tanssireitin opetus ulotetaan myös peruskoulussa toteutettavaksi.

Oulun kaupunki pyrkii parantamaan lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen saatavuutta valtioneuvoston tavoitteiden mukaisesti. Oulun konservatorio vastaa muun toimintansa ohessa musiikin ammatillisesta peruskoulutuksesta. Oulun kaupunki ja Oulun seurakunnat tiivistävät yhteistyötään nuorten musiikkiharrastuksen tukemiseksi.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (Tuva)

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on korvannut perusopetuksen lisäopetuksen (kymppiluokka), lukioon valmistavan koulutuksen (Luva) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (Valma).

Oulun kaupungissa Tuva-koulutus on osa lukiokoulutusta ja sitä hallinnoi Oulun aikuislukio. Koulutus järjestetään yhteistyössä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuorisopalveluiden sekä alueen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Koulutuksen osissa yhteistyötä tehdään myös yksityisten yhteisöjen sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta, opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Varmistetaan oppivelvollisuuden toteuttaminen toisen asteen koulutuksen yhteistyöllä ja Tuva-koulutuksella.

Vahvistetaan lukiokoulutuksen laatua opetuksen koordinoivilla opettajilla.

eLukion opintotarjotin laajentuu. Pyrkimyksenä on edistää erityisesti kieltenopiskelua.

Digitaalisen toiminnan ohjausmalli ja digitaaliset oppimisympäristöt vahvistuvat. Tukiälyn kasvuun valmistaudutaan.

Sivistysohjelman keskeiset tavoitteet toteutetaan (osa toteutettu).

Vahvistamme jatkuvan oppimisen polkua aikuislukion koulutuksessa (maahanmuuttajien opetus, Tuva, ammattilukio, vankilaopetus).

Vahvistetaan osaamisperusteista opetusta vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen osalta.

Kehittäminen

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden kehittämistoiminta perustuu kaupunkistrategiaan 2030 ja sitä konkretisoiviin toimenpideohjelmiin ja palvelee niissä määriteltyjen yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Kaupunkistrategiaan on kirjattu useita toimialan keskeisiä strategialupauksia, joita kehittämistoimien kautta tavoittelemme ja toimeenpanemme:

- Kulttuuripääkaupunki 2026
- Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki 2026
- STEAM-pääkaupunki
- Oppivin kiertotalouskaupunki 2026
- Henkilöstöjohtamisen pääkaupunki 2026

Kaupunkistrategiaa 2030 konkretisoivaan sivistysohjelmaan on sisäankirjoitettu kaikki konsernin keskeiset toimenpideohjelmat, jotta toimialan johtaminen yhteisten tavoitteiden suunnassa vahvistuu.

Talousarviovuonna 2025 kehittämisen kärkenä ovat sivistysohjelman strategiset painopisteet:

- Hyvinvointi ja osallisuus
- Digitalisaatio
- Kansainvälisyys
- Kestävä tulevaisuus.

Kehittämistoiminnalla pyrimme vastaamaan toimintaympäristön vaatimuksiin. Vuonna 2025 tekoäly ja analytiikka, tietojohdaminen ja tiedolla johtaminen sekä liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen nousevat kehittämisen keskiöön. Edellisvuoden tapaan yhdessä tekeminen, kokeilutoiminnan vahvistaminen ja osaamiskeskusverkoston luominen (STEAM, KESTU ja TAKOMO) ovat myös edelleen alkavan talousarviovuoden keskeisiä kehittämisteemoja. Palveluverkko- ja palvelurakennetarkastelut ovat keskeinen osa vaikuttavan toimintamme varmistamista. Kehittämistyössä valmistaudutaan myös Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026. Haluamme yhdessä rakentaa ilon ja uteliaisuuden kautta hyväntuulisten asukkaiden kaupunkia, jossa hyvinvointi kasvaa ihmisten ja asioiden kohdatessa. Olemme

toimialamme kansallisen ja kansainvälisen kehittämisen edelläkävijä, joka luovuudella ja ketterien kokeilujen avulla parantaa edelleen vaikuttavia kuntalaispalveluita.

Oulun kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja kansallisen lapsistrategian toimeenpano vahvistaa monialaisen verkostotyön ja kuntalaislähtöisten palveluiden kehittämistä hyvinvointialueen ja kaupungin yhdyspinnoissa. Lapsiystävällisenä kuntana lapsen oikeudet ja asema pyritään vakiinnuttamaan Oulussa niin, että lapset huomioidaan johdonmukaisesti kaikessa toiminnassa ja heidän oikeutensa toteutuvat entistä paremmin ja hyvinvointi kasvaa.

Hyvinvointi ja osallisuus

Oppimisen, kasvun ja kehityksen tuen strategian toimeenpano etenee kaikilla vastuualueilla vahvistaen tuen jatkumon tarkoituksenmukaista toteuttamista ja ohjaten toimintaa ennalta ehkäiseviin ja varhaisiin hyvinvointia edistäviin toimiin. Yhteisövaikuttavuuteen perustuva monialainen verkostotyö jatkuu tavoitteellisena ja suunnitelmallisena yhteistyönä kaupunkiorganisaation, hyvinvointialueen palvelujen ja kolmannen sektorin edustajien kanssa.

Opiskeluhoitoa toteutetaan ja kehitetään suunnitelmallisesti yhteistyössä hyvinvointialue Pohteen kanssa. Tämä edellyttää toiminnan jatkuvaa seurantaa ja arviointia. Strategisella tasolla tehtyjen linjausten toimeenpanon tuki ja ohjaus varmistaa opiskeluhoillon yhteisöllisen työn yhdenmukaista ja laadukasta toteuttamista. Koulutuksen järjestäjältä saatavaa opiskeluhoillon toteumatietoa sekä hyvinvointialueelta opiskeluhoitopalvelujen lakisäätöisiä määräaikoja ja henkilöstömitoituksia koskevaa tilastotietoa hyödynnetään kaikkien eri koulutusasteiden ja -muotojen opiskeluhoitosuunnitelmien päivitystyössä ja opiskeluhoillon toimeenpanon ohjauksessa. Toiminnan arvioinnista saatu tieto luo pohjan opiskeluhoillon tiedolla johtamisen kokonaisuuteen, ml. tiedon analysointiosaamisen vahvistamisen ja prosessin kehittämisen.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden vahvistaminen edellyttää tiedolla johtamisen organisoitumisen ja analysointiprosessien kehittämistä. Tarve- ja tietoperustaisuus yhteisöllisen opiskeluhoillon (TATTI) -kehittämishankkeessa kiinnittää huomion lasten ja nuorten hyvinvointia uhkaavien merkkien havaitsemiseen, tiedon analysointiosaamisen vahvistamiseen sekä yhteisöllisen työn toimintamallien selkeyttämiseen eri toimijoiden välillä. Hyvinvointitiedon kokonaisarkkitehtuurityöllä vahvistetaan tarkoituksenmukaisen tiedon keräämistä ja tietojärjestelmien validointia tarvetta vastaavaksi. Lapsibudjetoinnin ja laajemmin elämänkaaribudjetoinnin kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu vuoden 2025 aikana osana sivistys- ja kulttuuripalveluissa toteutettavaa tiedolla johtamisen projektia.

Lapsiystävällinen kunta-toimintamalliin (LYK) kuuluvan nykytilan kartoituksen pohjalta laadittavan toimintasuunnitelman toimeenpano käynnistetään vuoden 2025 aikana. Sen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain niin kaupungin sisällä kuin Suomen UNICEFin toimesta. Osana LYK-toimintamallin toteutusta jatketaan lapsivaikutusten arviointeja ja prosessin kehittämistä. Toimintamallin mukaan toimialalla tunnistetaan ja kirjataan osana talousarvion suunnittelutyötä ne isot muutokset, jotka edellyttävät lapsivaikutusten arviointia.

Talousarviovuonna 2025 sivistyslautakunnan vastuualueella toteutettavat lapsivaikutusten arviointikohteet ilmoitetaan talousarvioprosessin käyttösuunnitelmavaiheessa.

Digitalisaatio

Oulun kaupunkistrategian 2030 keskeinen tavoite on digitalisaation hyödyntäminen toiminnan tehostamisessa. Sivistysohjelman keskeiset, digitalisaatiota edistävät toimenpiteet, on kirjattu toimialan digikehityssuunnitelmaan. Lähtökohtaisesti tuemme digitaalisilla ratkaisuilla toiminnan kehittämisen päämääriä, positiivista muutosta ja ongelmien ratkaisua – ei nykyisiä tekemisen tapoja. Digitaalisuuden lisääminen ei ole meille arvo ja tavoite itsessään.

Digitalisaatiota vahvistavia kärkitoimenpiteitämme ovat toiminnanmuutosta tukevien keskeisten tietojärjestelmien Di-giOnen ja eVakan kehittäminen, STEAM-toiminnan syventäminen ja laajentaminen, tietojohdamisen edellytysten

parantaminen sekä edistykseen teknologioihin, kuten tekoälyn laaja-alaiseen hyödyntämiseen liittyvät avaukset ja toteutukset. Uusien digitaalisten palvelujen ja toimintatapojen syntymistä edistämme myös kokeilutoiminnan kautta.

Oppimisympäristöjen kehittämisessä tavoittelemme tarkoituksenmukaisia ja palvelevia, monipuolisia ja ehyitä ratkaisuja. Tavoitteenamme on muodostaa kokonaisuuksia, joissa fyysiset tilat, digitaaliset laitteet ja välineet sekä sisällöntuotannon teknologiat, kuten ajantasainen STEAM-välineistö sekä virtuaalinen ja lisätty todellisuus, uudistavat osaltaan opetusta ja myötävaikuttavat positiivisella tavalla oppimiseen.

STEAM-toiminnassa keskitymme edelleen tukemaan ehyen kasvun ja opin polun kehittymistä alueellisen toiminnan kautta. STEAM-opinpolkua kehitämme yhdessä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuorisopalveluiden, kulttuuripalveluiden ja Oulun yliopiston kanssa. Verkoston toimintaa vahvistamme johtajuutta ja osaamista tukemalla sekä syventämällä yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä. Olemme aktiivisia kansallisen STEAM-verkoston edistäjiä ja suunnannäyttäjiä tiiviissä yhteistyössä Turun kaupungin kanssa.

Kansainvälisyys

Sivistys- ja kulttuuripalvelut toteuttaa kansainvälistä toimintaa eri tasoilla: konsernipalvelujen ja Business Oulun kansainvälisyyden kehittämisen yhteistyö, kieli- ja kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, koulutusvienti, kansainvälistymisen kokemukset Oulussa, verkostot ja vaikuttaminen sekä edellä mainittuja toimintoja tukevat liikkuvuudet. Vuonna 2025 panostamme henkilöstömme sekä lasten ja nuorten kansainvälistymisvalmiuksien vahvistamiseen. Vahvistamme henkilöstömme kansainvälistymisvalmiuksia koulutusten avulla ja tarjoamme mahdollisuuksia toimia kansainvälisissä verkostoissa. Tuemme henkilöstömme mahdollisuuksia osallistua Euroopan komission rahoittamiin Erasmus+-ohjelmiin. Erasmus+-rahoitus tarjoaa henkilöstöllemme mahdollisuuden kehittää ammatillista osaamistaan kansainvälisissä verkostoissa. Tarjoamme tukea Erasmus+-rahoitushakuihin sekä projektien hallintaan. Ulkomaille suuntautuvissa liikkuvuuksissamme toteutamme oululaisen kestävän kansainvälisyyden käsikirjan periaatteita. Toimimme aktiivisesti pohjoismaisissa, eurooppalaisissa sekä maailmanlaajuisissa verkostoissa.

Varhaiskasvatuksessa tuemme lasten kieli- ja kulttuuritietoisuuden kehittymistä mm. kielisuihkutusten avulla. Perusopetuksessa tarjoamme oppilaille mahdollisuuden monipuolisiin kielivalintoihin. Lisäksi kehitämme nuorille suunnattuja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollistavia kansainvälisyystoiminnan foorumeja ja kanavia.

Oulun kaupunki tekee omalta osaltaan suomalaista koulutusjärjestelmää näkyväksi maailmalla. Työn suunnan määrittää Opetushallituksen laatima Koulutusviennin tiekartta. Teemme yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa ja rakennamme täydennyskoulutustoimintaa sekä asiantuntijaosaamisen myyntiä kehittäviä kumppanuuksia aktiivisesti. Laajennamme IB-koulutuksen myyntitoimintaa. Asiantuntijapoolin kautta henkilöstölle avautuu mahdollisuuksia oman asiantuntemuksen käyttöön. Koulutusviennin painopisteinä ovat sivistysohjelman mukaisesti muun muassa STEAM, kestävä tulevaisuus, yrittäjyyskasvatus sekä osallisuus ja hyvinvointi.

Kestävä tulevaisuus

Kestävän tulevaisuuden Opinvirtaa kehitetään edelleen yhdessä muiden kaupunkien kanssa verkostoituen ja kestävyysteemoja edistetään moniammatillisesti varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso-, lukio-, kulttuuri-, kirjasto-, hyvinvoinnin edistämisen ja liikuntapalveluiden palveluiden sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden, Tilapalveluiden ja Kiertokaaren yhteistyössä. Täydennyskoulutuksen erityiskohderyhmänä vuonna 2025 ovat varhaiskasvattajat, opettajat ja nuorisopalvelujen henkilökunta. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yksiköjä tuetaan Opinvirran jalkauttamisessa yksiköiden toimintaan. Osaamiskeskusajattelua edistetään erityisesti kolmella pääteemalla: luonto-, kiertotalous- ja ilmasto-osaaminen.

Timosen uusi luontokoulukokonaisuus kokoaa yhteen saman katon alle kestävyystoimijoita varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja laajentaa luontokoulutoimintaa yläkouluun ja toiselle asteelle. Toimintaa kehitetään edelleen

Opetushallituksen hankeavun päätyttyä ja varmistetaan, ettei polkumainen kestävyysoppiminen katkea alakouluun. Koulujen ja päiväkotien kierrätys saatetaan ajantasaiseen kuntoon. Kierrätystä on mallinnettu neljällä pilottikohteella, josta laajennamme toimet kaikkiin yksiköihin vuonna 2025. Lisäksi vahvistamme kestävänsä tulevaisuuden opinvirran teemojen innovatiivista kehittämistä moniammatillisilla hankkeilla.

Muuta

Vuonna 2025 panostamme myös lasten, nuorten ja opetushenkilöstön työelämätaitojen ja -yhteistyön kehittämiseen Työn Taitajat -ohjelman kautta. Työn Taitajat on Business Oulun ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhteinen työelämätaitojen kehittämisohjelma, jota tehdään laajan yritys- ja työnantajaverkoston kanssa.

STEAMin ja KESTUn lisäksi yksi osaamiskeskuksestämme on Takomo. Osaamiskeskus Takomo rakentuu useista osakokonaisuuksista, joita ovat mm. oppimateriaalipalvelut, asiantuntijapooli, digiverstas ja koulukirjasto. Takomon kohdeyryhmänä ovat kaikki ikäryhmät lapsista ikäihmisiin. Yhtenä toiminnan kärkenä on varmistaa tavoitteen ”Oulu on Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki” -tavoitteen toteutuminen.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Sivistysohjelman ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpano.

Palveluverkon erilliselvytykset 1) tuen selvitykset, 2) erikoisluokkatoiminta, painotettu opetus ja kv sekä 3) 5–8-vuotiaat).

Toimialan tietojohdamisen kehittäminen: 1) tavoitteet ja indikaattorit, 2) laatu, 3) pääprosessit, 4) analyysi, 5) järjestelmävalidointi ja 6) raportointi.

Tekoälyn ja analytiikan käyttöönottopilotit.

Osaamiskeskusten valmistelu: STEAM, Kestu ja Takomo sekä yhteiskehittäminen yritysten kanssa.

DigiOne-järjestelmän käyttöönotto ja kehittäminen.

Lapsivaikutusten arvioinnit sovitusta talousarviotoimenpiteistä ja niiden vaikuttavuus. Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelman päivitys ja toimeenpano.

Toimivat rakenteet ja prosessit hyvinvointialueen kanssa. Yhteisövaikuttavuuden vahvistaminen. Näkymä-työkalun käyttöönotto.

Kehittämis- ja perustoiminnan hankkeet

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen palvelutuotannon kehittämisessä hyödynnetään EU:n Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027-rakennerahasto-ohjelman, Interreg-ohjelmien ja URBACT IV 2021–2027-ohjelman rahoitusinstrumentteja. Talousarviovuonna 2025 toimialan kehittämisessä huomioidaan myös hallitusohjelman strategiset painopistealueet ja hyödynnetään niiden mahdollistamia kansallisia ministeriöiden sekä niiden alaisten organisaatioiden rahoituksia. Kehittämistyössä valmistaudutaan myös Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026. Toimialan osaamista lisätään koulutusten, tutustumismatkojen ja verkostoitumistilaisuuksien avulla. Lisäksi kartoitetaan mahdollisia yhteistyökumppanuuksia ja vahvistetaan toimialan verkostoja kansallisesti ja kansainvälisesti.

Merkittävimmiiksi kehittämis- ja perustoiminnan hankkeiksi luetaan tässä yhteydessä toimialan prosesseja, toimintamalleja ja toimintaympäristöä kehittävät strategian mukaiset kehittämisprojektit sekä perustoimintaa tukevat valtionavustukset, joille on saatu tai haettu ulkopuolista rahoitusta. Kehittämisprojektit ja valtionavustukset tukevat kaupunkistrategian ja sivistysohjelman toimeenpanoa sekä muiden keskeisten ohjaavien asiakirjojen toimeenpanoa. Jokainen kehittämisprojekti ja valtionavustus toteuttaa vähintään yhtä sivistysohjelman neljästä painopistealueesta.

Talousarviovuonna 2025 käynnissä olevien kehittämisprojektien ja valtionavustusten teemat liittyvät muun muassa varhaiskasvatuspalveluiden ja nuorisopalveluiden henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistamiseen, perusopetuksen oppilaiden ja lukio-opiskelijoiden työelämävierailujen ja yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) ja lukio-opiskelijoiden toimintakyvyn vahvistamiseen, liikunnan avulla tapahtuvan varhaiskasvatushenkilöstön hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen tukemiseen, lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen, harrastus- ja kerhotoiminnan kehittämiseen perusopetuspalveluissa sekä eriarvoistumista ehkäisevien tukitoimien järjestämiseen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun varmistamiseen varhaiskasvatuspalveluissa sekä esi- ja perusopetuspalveluissa.

Lisäksi haussa on kehittämisprojekteja ja valtionavustuksia liittyen ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen kehittämiseen perusopetuksessa, Liikkuva koulu -toiminnan ja Move!-liikuntaneuvonnan prosessin kehittämiseen, nuorten katuväkivallan ehkäisyyn, perusopetuksen oppilaiden ja lukio-opiskelijoiden kansainvälistymisen edistämiseen, perusopetuksen kaksikielisen opetuksen järjestämiseen sekä esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Sivistyslautakunta, 1 000 €	2025 / Kh	2025 / hallintokunnan TA-raami	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA					
Tulot	418	862	487	68	1 835
Menot	-522	-1 145	-611	-85	-2 363
Netto	-103	-283	-124	-17	-528
Menoista henkilöstömenoja	-165	-781	-392	-60	-1 398
HTV / Palkallinen työpanos	6	14	7	1	28
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA					
Tulot	0	2 199	1 724	1 690	5 613
Menot	0	-2 885	-2 261	-2 227	-7 373
Netto	0	-686	-537	-537	-1 760
Menoista henkilöstömenoja	0	-2 511	-2 211	-2 183	-6 905
HTV / Palkallinen työpanos	0	51	46	45	143

Talous

Lautakunnan sitovuus valtuustoon

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	28 413	25 805	26 807	26 866	26 866	26 873
TOIMINTAMENOT	-499 883	-512 046	-519 847	-516 372	-522 348	-512 588
TOIMINTAKATE	-471 470	-486 240	-493 040	-489 506	-495 482	-485 715

Sivistyslautakunnan talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän suunnitteluohjeen mukaisesti. Talousarvion lähtökohtana on toimintaympäristön nykytilan ja toiminnan muutosten pohjalta muodostettu arvio toimintatuloille ja -menoille sekä toimintakatteelle. Sivistyslautakunta on valtuustoon nähden toimintakatteeltaan sitova.

Toimintatulojen ja -menojen valmistelussa on otettu huomioon toiminnan ja lapsimäärän muutosten lisäksi arviot tulojen muutoksista, tilajärjestelyjen muutoksista sekä niiden vaikutukset tilavuokriin ja muihin käyttömenoihin. Talousarviossa on otettu huomioon kaupungin valtuuston palveluverkkopäätösten vuoden 2025 vaikutukset. Esityksessä on huomioitu myös sopimuksien mukaiset palkankorotukset. Esityksessä ei ole huomioitu mahdollisia uusia hallitusohjelman linjauksia, eikä kotikuntakorvauksien heinäkuussa 2024 ilmoitettua yksikköhinnan noston vaikutusta vuoteen 2025 (nettovaikutus 0,7 milj. euroa).

Talousarvion 2025 toimintatulot ovat 27 miljoonaa euroa ja toimintamenot 516 miljoonaa euroa. Talousarvio sisältää laskua edelliseen vuoteen 3,5 miljoonaa euroa. Toimintamenoja on leikattu säästötoimenpiteillä 10,7 miljoonaa euroa, joka on 2,1% vuoden 2025 toimintamenoista. Lisäksi asiakasmäärän väheneminen varhaiskasvatuksessa ja

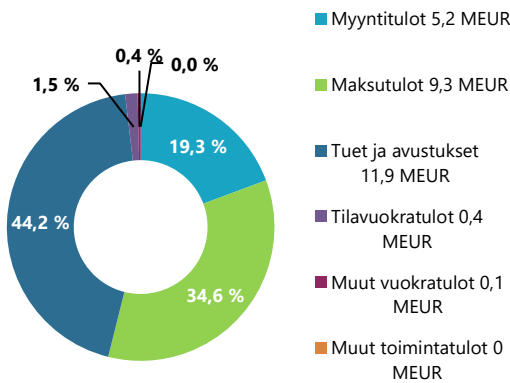
perusopetuksessa edellyttää säästötoimien lisäksi toiminnanmuutoksia, uusia toimintatapoja ja määrärahojen vähentämistä suhteessa vähenevään lapsimäärään. Talousarvio ei sisällä varauksia vuoden 2024 ennusteen ylityksiin.

Tulo- ja menolajikohtaiset eurotiedot tarkentuvat käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä. Talousarvioon lisätään taloudellista panostusta pääasiassa kasvaviin palvelutarpeisiin ja nouseviin henkilöstökustannuksiin. Taloudellista panostusta lisätään perusparannettuihin ja uusiin tiloihin, hyvinvoinnin tukemiseen sekä lakimuutosten vaatimiin toiminnan muutoksiin, kuten perusopetuksen kielten ja matematiikan oppituntien lisäyksiin. Palvelutarve kasvaa myös lukioiden oppilasmäärän ja eri-ikäisten nuorten tuen tarpeen lisääntymisen myötä. Valtiolta saatavan perustoimintaan liittyvään hankerahoitukseen on tullut merkittävä rahoituksen lisäys vuodesta 2021 lähtien. Tämä on lisännyt avustustuloja ja niihin liittyviä henkilöstökuluja ja palvelujen ostoja merkittävästi. Hankkeiden keskimääräinen omarahoitusosuus on 20 prosenttia.

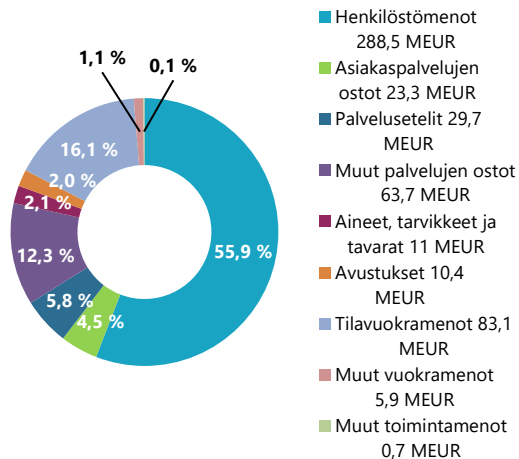
Toimintaympäristöön on viime vuosina tullut useita ennalta tunnistamattomia muutoksia sekä merkittäviä lakimuutoksia, joiden vaikutukset talouteen voivat poiketa talousarviovalmistelun arvioista. Tilannetta seurataan ja raportoidaan vuonna 2025 osana normaalia kuukausiraportoinnin ennusteprosessia. Talouden hallinta edellyttää muutosjohtamista ja ennakointia muuttuvassa toimintaympäristössä. Lasten määrä vähenee varhaiskasvatus- ja alakouluikäisissä, vastaavasti lukioikäisten määrä puolestaan kasvaa.

Ympäristöbudjetoinnin avulla sivistyslautakunta edistää ympäristöasioita monella eri tavalla. Varhaiskasvatus ja perusopetus osallistuvat Vihreä lippu -toimintaan. Kestävän kehityksen asioiden kasvatusta ja kehittämistä toteutetaan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella. Timosenkosken luontokoulu tarjoaa luontokouluohjelmia oululaisille alakouluille ja Heikinharjun Luontokoto toimii vastaavasti Oulun kaupungin varhaiskasvatuksessa luontokasvatuksen kehittämyksikkönä. Heikinharjun Luontokoto kehittää ja tukee varhaiskasvatuksen kestävän tulevaisuuden opinpolun mukaista luontokasvatuksen toimintaa.

**TOIMINTATULOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 26,9 MEUR**

**TOIMINTAMENOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 516,4 MEUR**

Tulo- ja menolajikohtainen eurotarkastelu tarkentuu käyttösuunnitelmavaiheessa.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 +muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	5 595	4 288	5 441	5 187	5 187	5 187
Maksutulot	9 614	9 184	9 484	9 289	9 289	9 289
Tuet ja avustukset	12 071	11 913	11 292	11 869	11 869	11 869
Tilavuokratulot	328	311	375	367	367	374
Muut vuokratulot	211	70	136	114	114	114
Muut toimintatulot	594	40	79	40	40	40
Toimintatulot yhteensä	28 413	25 805	26 807	26 866	26 866	26 873
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-278 858	-280 480	-285 813	-288 538	-291 226	-292 123
Palkat ja palkkiot	-223 288	-226 772	-231 335	-233 426	-235 390	-235 918
Henkilösivukulut	-55 569	-53 708	-54 479	-55 112	-55 836	-56 205
Palvelujen ostot	-114 758	-120 036	-122 866	-116 695	-118 780	-110 537
Asiakaspalvelujen ostot	-18 733	-19 644	-21 626	-23 316	-22 723	-20 711
Palvelusetelit	-31 760	-31 200	-31 950	-29 692	-29 692	-28 692
Muut palvelujen ostot	-64 265	-69 192	-69 290	-63 687	-66 365	-61 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 425	-11 246	-11 283	-11 006	-11 006	-8 006
Avustukset	-10 202	-10 449	-9 864	-10 449	-10 449	-8 449
Tilavuokramenot	-79 553	-82 811	-82 776	-83 129	-85 133	-89 519
Muut vuokramenot	-5 457	-6 324	-6 597	-5 856	-5 055	-3 255
Muut toimintamenot	-631	-699	-647	-699	-699	-699
Toimintamenot yhteensä	-499 883	-512 046	-519 847	-516 372	-522 348	-512 588
TOIMINTAKATE	-471 470	-486 240	-493 040	-489 506	-495 482	-485 715

Talouden tasapainotus 2025–2027

Talousarvioesitys sisältää talouden tasapainotustavoitteita kaupunginhallituksen hyväksymän suunnitteluohjeen mukaisesti. Toimintamenoja sopeutetaan vuosien 2025–2027 aikana yhteensä 17,5 miljoonaa euroa. Toimintamenojen sopeutus jakaantuu eri vuosille seuraavasti.

Tasapainotustoimenpiteitä kohdistuu suunnitteluvuosina mm. palveluverkkoon, tilojen käyttöön, henkilöstömenoihin, hankintoihin ja ostopalveluihin. Varhaiskasvatuksen palvelukapasiteetin täysimääräinen käyttäminen mahdollistaa palveluverkon tiivistämisen ja toiminnallisen sopeuttamisen sekä resurssiviisaan henkilöstön sijoittamisen. Myös perusopetuksessa on tunnistettu palveluverkkoon liittyviä muutoksia, jotka tuovat säästöjä mm. kiinteistökustannuksiin. Koulujen ja lukioiden oppimateriaalihankinnat sekä erilaiset tukipalvelut (mm. ICT) mahdollistavat säästöjä suunnitteluvuosille. Lisäksi ulkopuolisten ostopalveluiden käyttöä voidaan vähentää mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja omien tilojen tehokkaammalla käytöllä. Talouden tasapainotuksen lisäksi lasten määrän ja palvelutarpeen vähenemisen myötä tehdään toimenpiteitä, jotta palveluiden resurssointi on taloudellisesti kestävällä tasolla. Tämä vaatii hyvää muutosjohtamista ja uusien toimintatapojen oppimista, kun siirrymme asiakasmäärän kasvusta aleneviin asiakasmääriin.

Tasapainotustoimenpiteitä tehtäessä pyritään välttämään tasapainotustoimenpiteiden kohdistuminen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ryhmäkokoihin, perusopetuksen tuntikehykseen ja lukioiden kurssitarjontaan. Lisäksi pyritään välttämään varhaiskasvatuksen tuen henkilöstömäärään jäädyttäminen.

Kaupunginjohtajan esityksellä on huomioitu lisäksi myös vähennykset toimintakatteeseen.

Talouden tasapainotus 2025-2027
1 000 EUR

	2025	2026	2027	Yhteensä
Sivistyslautakunta				
Toimintamenojen vähennys	4 197	6 057	7 286	17 539
Toimintakatteen vähennys	2 000	2 000	2 000	6 000
Yhteensä	6 197	8 057	9 286	23 539

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstöjohtaminen sivistys- ja kulttuuripalveluissa

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstöjohtamisen lähtökohtina toimivat Oulun kaupungin kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma sekä sivistysohjelma ja sen toimintakulttuurin kehittämisen viitekehys (ks. Oulu oivaltaa - sivistysohjelma 2023–2026, dia 53).

Oulun kaupunkistrategian henkilöstöpoliittisena tavoitteena on olla vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Tähän pyritään henkilöstöjohtamisen käytäntöjen, kannustavan palkkauksen, kilpailukykyisten henkilöstöetujen, osaamisen varmistamisen sekä työhyvinvointiin panostamisen keinoin. Henkilöstöohjelma ohjaa kaupungin johtamista ja henkilöstötyötä. Henkilöstöohjelman toteuttaminen on jokapäiväistä johtamista, esihenkilötyötä, työntekoa ja yhteistoimintaa.

Henkilöstöjohtaminen on strategian toteuttamista, toiminnan edellyttämän henkilöstön ja osaamisen varmistamista, työhyvinvoinnista huolehtimista ja toimintakulttuurin rakentamista. Henkilöstön määrän ja osaamisen suunnittelu kulkee käsi kädessä toiminnan suunnittelun kanssa. Hyvän henkilöstöjohtamisen avulla huolehdimme siitä, että organisaatiollamme on vision ja strategian toteuttamiseen tarvittava osaava ja hyvinvoiva henkilöstö ja työyhteisöt.

Henkilöstöjohtamisessa huomioitavia ajankohtaisia ilmiöitä ovat mm. osaajapula, henkilöstön keski-ikäen kasvu, vaihtuvuus, kiihtyvä eläköityminen, johtajuuden murros, hyvinvoinnin haasteet, teknologinen kehitys ja monimuotoistuva henkilöstö. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden palveluiden järjestämiseen vaikuttaa voimakkaasti lasten määrän väheneminen. Toimintaympäristön muutokset ja työelämän murros haastavat kehittämään henkilöstöjohtamista. Kehittäminen edellyttää henkilöstöjohtamisen tarpeiden vuorovaikutteista tunnistamista, teknologian hyödyntämistä ja henkilöstöpalveluiden roolin kirkastamista osana kehittämistyötä. Työkaluina ja toimintamalleina hyödynnämme säännöllisiä vastualuekeskusteluja ja vastualueiden henkilöstöjohtamisen toimintasuunnitelmia sekä yksiköiden henkilöstöjohtamisen suunnitelmia. Näille elementeillä edistämme myös henkilöstötiedolla johtamisen kulttuuria.

Johtaminen ja esihenkilötyö sekä toimintakulttuurin kehittäminen

Sivistysohjelman toimintakulttuurin kehittämisen viitekehys ohjaa johtamisen, henkilöstökäytäntöjen ja työyhteisöjen kehittämistä. Toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteena on, että sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstö ja työyhteisöt ovat hyvinvoivia ja henkilöstö voi yhdessä onnistua työssään. Henkilöstön hyvinvoinnin kautta haluamme taata hyvän palvelun asiakkaillemme. Johtamista ja työyhteisöjen toimintaa kehittämällä haluamme vaikuttaa organisaatiomme veto- ja pitovoimaan.

Viitekehiksemme ja kehittämistyömme kantavana sisältönä on yhteisöllinen toimintakulttuuri, jota rakennamme hyvän johtamisen ja työyhteisöjen toiminnan kehittämisen kautta. Tuemme hyvää johtamista positiivisen johtamisen keinoin. Haluamme vahvistaa yhdessä tekemistä ja vuorovaikutteisuutta läpi organisaation. Kehitämme toimintaamme kohti jaettavaa johtajuutta ja yhteisöohjautuvuutta.

Tunnistamme esihenkilötyön voimavara- ja kuormitustekijöitä ja kehitämme keinoja esihenkilötyön ja johtamisen tueksi yhdessä esihenkilöiden kanssa. Tuemme esihenkilötyötä ja työyhteisöjä organisaation muutostilanteissa ja työn murroksessa. Arvioimme ja kehitämme johtamisjärjestelmiämme.

Henkilöstön hyvinvointi

Työhyvinvointi muodostuu kokonaisuudesta, jossa ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö viihtyy työssään, on innostunut tehtävistään, kokee työnsä merkitykselliseksi ja palvelee asiakastyön kautta työnantajan tarpeita tehokkaasti. Työhyvinvoinnin johtamisessa onnistuminen edellyttää hyvää henkilöstöjohtamista, riittävää aikaa esihenkilötyölle, välittäviä työyhteisöjä ja sekä omasta että omalta osaltaan tiimin hyvinvoinnista vastuuta kantavia työntekijöitä. Jokaisella työntekijällä on tärkeä tehtävä työkyvyn ja hyvinvoinnin johtamisessa ja edistämässä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan hyvinvointikyselyiden (Kunta10:n ja muut hyvinvointia mittaavat kyselyt), työpaikkaselvitysten, työn vaarojen arviointien, AVI:n selvitysten sekä muiden mittareiden avulla. Seuraava Kunta10-työhyvinvointikysely toteutetaan syksyllä 2024. Myös henkilöstöjohtamisen suunnitelmat kokoavat tietoa työyhteisöjen työhyvinvoinnin kehittämistavoitteista.

Työhyvinvoinnin, työkykyjohtamisen ja työsuojelun tiimoilta tehdään tiivistä yhteistyötä konsernipalveluiden työhyvinvointiin, työkykykoordinaattoreiden, työhyvinvoinnin asiantuntijoiden ja työsuojeluorganisaation kanssa. Yhteistyötä tehdään myös työterveyshuoltotoimijan ja KEVA:n kanssa.

Ohjaamme työntekijöitä työkyvyn ylläpitoon tähtääviin toimiin oikea-aikaisesti ja suunnitellusti. Tuemme esihenkilöitä henkilöstön työkyvyn ylläpidossa yhteisesti sovittujen toimintamallien avulla, jotka tukevat työssä jaksamista ja auttavat työkyvyn haasteissa. Kannustamme esihenkilöitä varhaisen tuen keskusteluihin, työterveysneuvotteluihin ja muihin työkykyä tukeviin prosesseihin. Pyrimme löytämään ratkaisuja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Näitä keinoja ovat mm. korvaavan työn ja uudelleensijoitustoiminnan hyödyntäminen, tarkoituksenmukaiset sairauspoissaolokäytännöt sekä työhön paluun tukeminen. Pyrimme tukemaan henkilöstön työhyvinvointia ja työn tuottavuutta mahdollistamalla työn muokkaamisen, osa-aikatyön sekä joustavan perhevapaiden hyödyntämisen tarpeen mukaan.

Henkilöstöllä on mahdollisuus hyödyntää kaupungin tarjoamia etuuksia työhyvinvoinnin tukemiseksi. Näitä ovat omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen, liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu, työsuohdepyörä, elintapaohjaus ja neuvonta.

Henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi sekä osaaminen ja oppiminen

Ennakoivan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, millaista henkilöstöä ja osaamista organisaatio tarvitsee muuttuvassa toimintaympäristössä. Ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla huolehdimme henkilöstön oikeasta määrästä, rakenteesta ja laadusta suhteessa tehtäviin ja tavoitteisiin sekä tulevaisuuden suuntaan. Suunnittelun avulla turvaamme myös henkilöstön riittävän osaamisen tavoitteiden saavuttamiseksi, ennakoimme osaamistarpeita ja henkilöstökustannuksia. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen vastuualueilla on tehty erilliset pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitelmat.

Henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet edellyttävät meiltä arviointia sekä toimenpiteitä veto- ja pitovoiman kehittämiseksi. Työntekijöiden odotukset työelämää kohtaan (esim. Työelämän joustot) ovat muuttuneet. Näihin tarpeisiin vastaaminen edellyttää entistä vahvempaa ymmärrystä työntekijäkokemuksen merkityksestä sekä tämän ymmärryksen hyödyntämistä toimintamallien ja ohjeiden päivittämisessä. Pyrimme sujuvoittamaan rekrytointia kehittämällä rekrytointiprosessia vastuualueiden tarpeista lähtien sekä vastaamaan henkilöstösuunnittelun tarpeisiin edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta.

Työn murros ja toimintaympäristön muutokset edellyttävät henkilöstöltä ja työyhteisöiltä jatkuvaa uuden oppimista. Vahvistamme työssä tapahtuvaa oppimista 70-20-10-mallin mukaisesti. Kannustamme henkilöstöä hyödyntämään monipuolisia osaamisen kehittämisen ja oppimisen keinoja ja tuemme omaehtoista kouluttautumista.

Henkilöstön määrä ja henkilöstökustannukset

Sivistyslautakunnan HTV-määrä talousarviovuonna 2025 kasvaa 5 133 henkilötyövuoteen (HTV).

Lasten ja nuorten tuen tarve, pahoinvointi, yksinäisyys ja mielenterveyspalvelujen tarve vaikuttavat erityisesti perusopetuksen ja nuorisopalveluiden henkilöstön määrään. Samoin perusopetuspalveluissa opetussuunnitelmaan lisätään äidinkielen, matematiikan ja ruotsin opetustunteja. Lukioiden oppilasmäärän kasvu lisää myös hieman henkilöstömäärää. Vaikka lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa vähenee, on riskinä, että lasten ja nuorten väheneminen kohdentuu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluihin epätasaisesti. Asiakasmäärän väheneminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa edellyttää säästötoimien lisäksi toiminnanmuutoksia, uusia toimintatapoja ja määrärahojen vähentämistä suhteessa vähenevään lapsimäärään.

Sopimuskorotukset toteutetaan kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisesti.

Henkilöstöraportin tiedot tarkentuvat käyttösuunnitelmassa.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	5 123	5 038	5 115	5 133	5 121	5 100
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-223 288	-226 772	-231 335	-233 426	-235 390	-235 918
Henkilösivukulut	-55 569	-53 708	-54 479	-55 112	-55 836	-56 205
Yhteensä	-278 858	-280 480	-285 813	-288 538	-291 226	-292 123
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-789	0	-381	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-164	0	-76	0	0	0
Kaikki yhteensä	-279 811	-280 480	-286 270	-288 538	-291 226	-292 123

8.7 Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden keskeisenä tavoitteena on edistää yksilön ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Sivistys- ja kulttuuripalvelujen toimiala jakaantuu seuraaviin vastuualueisiin: varhaiskasvatus, perusopetus- ja nuorisopalvelut, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus, liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut sekä hyvinvoinnin edistämisen palvelut ml. osallisuus ja yhteisötoiminta sekä monikulttuurikeskus Villa Victor. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat myös vammais-, vanhus- ja maahanmuuttajaneuvostot, lähidemokratiatoimikunta ja Oulun nuorisovaltuusto (ONE) ja Veteraaniasiain perinneneuvosto.

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa toimii kaksi lautakuntaa: sivistyslautakunta sekä hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakuntaan kuuluvat seuraavat vastualueet: liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut ja hyvinvoinnin edistämisen palvelut.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan ja opetussuunnitelmat toteuttamistavan. Kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluissa sekä hyvinvoinnin edistämisessä kaupunki voi itse määritellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden rooli ja tehtävä on kirjattu eri näkökulmista kaupunkistrategiaan ja sitä on avattu yksityiskohtaisemmin kulttuuristrategiassa, hyvinvointisuunnitelmassa ja sivistysohjelmassa. Visiomme on "Sivistys rakentaa Oulua". Olemme se kulmakivi, jonka varaan oululaisten palvelut pitkälle rakentuvat. Lähes kaikki järjestämistä vastaavamme palvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja yksilön hyvinvointia sekä elämänlaatua vahvistavia. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden osuus kaupunkistrategian, hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä sivistysohjelman toteutumiseksi vaatii aiempaakin tiiviimpää yhteistyötä ja -suunnittelua kaupungin sisällä sekä hyvinvointialueen kanssa. Kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa olemme edelleen aktiivinen toimija ja haluttu kumppani.

Alueellinen työskentelytapa on yksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnan järjestämisen painopisteistä. Toiminnan tavoitteena on alueiden henkilöstön yhteisöllisyyden tukeminen sekä monialaisen osaamisen ja verkostomaisen toiminnan kehittäminen.

Oulu on lapsiystävällinen kaupunki, jossa lapsen oikeudet toteutuvat: oikeus elämään ja kehittymiseen, syrjimättömyys ja lapsen edun kunnioittaminen. Lapsiystävällinen kunta -tunnustus edellyttää jatkuvaa lapsen oikeuksien toteutumista ja edistämistä kaupungissamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Toimintasuunnitelma

Toimintaympäristöanalyysi

Kansainvälinen ja kansallinen toimintaympäristön kehitys heijastuu väijäämättä toimintaamme. On ilmiöitä, joihin emme juuri voi vaikuttaa, mutta niitä on ennakoitava ja niihin on reagoitava. Ympäristön kestävyys ja luonnon kantokyky – vihreä siirtymä, Euroopan turvallisuustilanne, arktisten alueiden merkitys, demokratiakehitys, talouden haasteet, demografian muutos, digivalta ja -vaikuttaminen, kyberturvallisuus ja tekoäly sekä mielenterveyden ja laajemmin hyvinvoinnin haasteet ovat globaalisti vaikuttavia ilmiöitä, jotka vaikuttavat jokaisen meidän arkeemme.

Kuntakenttä eriytyy ja vaikutukset kohdistuvat väestörakenteeseen, palvelutarpeisiin, muuttoliikkeeseen, kuntien tehtäviin, hyvinvointiin, työllisyyteen, elinkeinoihin, demokratiaan ja henkilöstöön. Demografian muutos, jossa syntyneet ikäluokat pienenevät pienenemistään, pakottaa kaikki kunnat tarkastelemaan palveluitaan ja palveluverkkojaan. Työvoimatarpeisiin voidaan vastata ainoastaan koulutetun ja osaavan maahanmuuton kautta. Globaalissa epävarmuudessa ja kriisien keskeltä maahanmuuton ja kotoutumisen kysymykset nousevat keskiöön. Kokemus osallisuudesta ja kiinnittyminen yhteisöön korostuvat entisestään.

Nykyisellään osaaminen ja työvoimatarve eivät kohtaa riittävän hyvin, ja toisaalta nuorten odotukset työelämään ovat muuttuneet ja vapaa-ajan merkitys arvoissa korostuu. Nuorten hyvinvointi on aiempaa polarisoituneempaa: yhä useampi nuori voi entistä paremmin, mutta pahoinvoivat nuoret voivat aiempaa huonommin. Lasten ja nuorten hyvinvointihaasteet heijastelevat usein perheiden haasteita. Vanhemmuuden tukeen ja koulukiusaamisen ehkäisemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kaikissa ikäryhmissä hyvinvoinnin haasteissa korostuu mielenterveyden, liikkumattomuuden ja yksinäisyyden ongelmat. Lisäksi onnellisuuden kokemus ja tyytyväisyys elämään on laskenut merkittävästi ihmisen iästä riippumatta.

Hallitusohjelmassa kunnat ja kaupungit toimivat elinvoiman vetureina, ja kansallinen menestyksemme perustuu korkeaan osaamiseen. Osaaminen ja hyvinvointi liittyvät toisiinsa - ilman hyvinvointia ei voi oppia ja oppiminen puolestaan luo hyvinvointia. Toimialan näkökulmasta hallitusohjelma sisältää paljon hyviä kirjauksia, kuten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden teeman läpileikkaavuus koko hallitusohjelmassa, panostukset taiteeseen ja kulttuuriin sekä liikunnallisen elämäntavan ja toimintakykyohjelman valmistelun. Nämä ovat välttämättömiä toimia, jotta kuntien panostukset voidaan jatkossa kohdistaa aiempaakin vahvemmin ennaltaehkäiseviin toimiin. Lisäksi on hienoa, että luovilla aloilla sekä tapahtuma-alalla nähdään merkittävä työllisyys- ja kasvupotentiaali.

Valtiontalouden edelleen heikentyessä valtiovarainministeriö on tehnyt esityksen, joka toteutuessaan tarkoittaa 37,6 miljoonan euron leikkauksia kulttuurin määrärahoihin. Siitä 21 miljoonaa esitetään taidelaitosten valtionosuuksiin ja loput valtionavustuksiin. Tämä vaikuttaisi Oulun valtionosuuksiin museon ja orkesterin osalta. Valtionavustuksien leikkaus kohdistuisi myös oululaisiin kolmannen sektorin toimijoihin. Vaikutuksia Oulun kulttuuripääkaupunkivuodelle on hankala ennustaa.

Hallitusohjelman onnistunut toimeenpano edellyttääkin ministeriöiden välistä tiivistä yhteistyötä, mutta myös jatkuvaa edunvalvontaa Oulun kaupungin näkökulmasta. Edunvalvonnan osalta tehdäänkin erinomaista allianssiyhteistyötä

kuuden suurimman kaupungin ja valtion välillä. Hyvinvointialueiden myötä on erityistä huomiota kiinnitettävä kuntalaisen näkökulmasta toimiviin yhdyspintoihin, varmistettavat yhteiset tavoitteet ja toimivat rakenteet, vahvistettava yhteistä tiedolla johtamista ja erityisesti annettava operatiivisille toimijoille mahdollisuus monialaiseen yhteistyöhön asiakasrajapinnassa

Kuntakentässä tapahtuu merkittävä uudistus 1.1.2025 alkaen, kun TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle ja kotoutumislaki uudistuu. Tällä muutoksella pyritään hallitusohjelman mukaisesti työntekijöiden nopeaan työllistymiseen sekä lisäämään työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Jatkossa työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Tavoitteena on siirtyä työttömyyden hoidosta työllisyyden edistämiseen sekä ratkaista kohtaantoon ja osaajapulaan liittyviä haasteita. Kotolain uudistumisen myötä sivistys- ja kulttuuripalveluiden vastuulla on edistää erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien ja kotivanhempien kotoutumista, kehittää yleinen ohjaus ja neuvontapalvelu koskettamaan kaikkia vieraskielisiä sekä varmistaa monikielinen yhteiskuntaorientaatio.

Oulun kaupungin merkittävimpiä vahvuuksia ovat edelleen nuori väestörakenne, osaaminen ja korkea koulutustaso. Väestökehityksen osalta kaupungin väkiluku kasvaa edelleen, mutta oululaisten 0–6-vuotiaiden lasten määrä on jatkanut laskuaan viime vuosina, ja syntyvä ikäluokka on pienentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana yli 25 prosenttia. Perusopetuksen oppilasmäärän ennakoitaan vähenevän noin 4800 oppilaalla vuoteen 2032 mennessä. Tällä on merkittävä vaikutus myös kunnan valtionosuuksiin.

Demografiakehityksessä syntyvien määrän pienenemisen lisäksi merkittävää on ikääntyvien määrän samanaikainen kasvu, kun ns. suurten ikäluokkien vanhetessa ikäihmisten määrä lisääntyy. Tämän ennakoitaan johtavan taloudellisen huoltosuhteen laskuun. Vieraskielisten osuus Oulussa asuvista on tällä hetkellä noin 5 %, ja huomattava osa kaupungin väkiluvun kasvusta syntyy maahanmuutosta. Kaupungin rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa korostuu jatkossa yhä vahvemmin.

Oululaisten sairastavuus on korkeammalla tasolla kuin maamme muissa suurissa kaupungeissa. Raskaampien palveluiden käyttö on edelleen kasvanut. Palvelutarpeen taustalla on usein päihteiden käyttö ja mielenterveysongelmat. Oululaisten työikäisten korkea sairastavuus näkyy myös alhaisempana eläköitymisikänä ja työkyvyttömyyseläkkeen saajien suurena osuutena. Noin puolella syynä työkyvyttömyyseläkkeeseen ovat juuri mielenterveyden ja käyttäytymisen ongelmat. Demografisen muutoksen myötä ikäihmisten palvelutarve kasvaa merkittävästi tulevina vuosina.

Työttömyyteen, lapsiperheiden kasautuvaan pahoinvointiin ja lapsiperheköyhyyteen, liikkumattomuuteen sekä yksinäisyyteen ja mielenterveyden ongelmiin voidaan vaikuttavasti puuttua ainoastaan monialaisella yhteistyöllä. Sujuvan arjen tulee tukea hyvinvointia sekä rakentaa vahvaa mielenterveyden ja pärjäävyyden pohjaa. Haluamme olla mahdollisimman ihmissuhteiden kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan sekä jokaiselle turvallisen elinympäristön.

Kaikille suunnattujen palvelujen lisäksi tarvitaan kohdennettuja palveluita, joilla parannetaan palvelujen tasa-arvoista saatavuutta ja käyttöä. Palvelujen suunnittelussa tulee ottaa entistä paremmin huomioon käyttäjien erilaiset kulttuuriset, taloudelliset ja sosiaaliset lähtökohdat. On tunnistettava, että digitaaliset palvelut tulevat osaksi kaikkien vastuualueiden toimintaa. Palvelut, jotka eivät ole paikkaan sidonnaisia, lisääntyvät. Palveluiden saavutettavuuden kannalta fyysisen ja digitaalisen palveluverkon on muodostettava ehyt kokonaisuus.

Talousarviovuoteen 2025 sisältyy palveluverkkotyön erillisselvitysten tekeminen. Lisäksi tekoälyn ja analytiikan, tietojohdamisen sekä liikkumattomuuden kehittämistoimet vastaavat osaltaan toimintaympäristön luomiseen haasteisiin.

Meidän tulee tarttua asioihin aiempaakin rohkeammin, toimijoiden yhteistyöllä ja positiivista toimintakulttuuria edistämällä. Sivistys- ja kulttuuripalvelut ovat peruspalveluita, joita käyttää päivittäin kymmeniä tuhansia oululaisia. Ne luovat kaupunkiin elinvoimaisuutta ja vetovoimaa. Osaavat ja luovat ihmiset ovat Oulun tärkein voimavara ja kilpailutekijä. - Sivistys rakentaa Oulua.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Kulttuuripalvelut

Oulun kaupungin kulttuuripalvelut toteuttaa kaupunkistrategiassa, hyvinvointisuunnitelmassa, kulttuuristrategiassa ja sivistysohjelmassa linjattuja tavoitteita. Kulttuuristrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti kulttuuri rakentaa identiteettiä, luo yhteisöllisyyttä ja tuottaa luovuutta. Tavoitteita toteuttavat kaupungin taide- ja kulttuurilaitokset Oulu Sinfonia, Oulun kaupunginkirjasto, kulttuuritalo Valve, tapahtuma-aluepalvelut, museo- ja tiedekeskus sekä yleiset kulttuuripalvelut yhteistyössä Oulun teatterin, Oulun Musiikkijuhlasäätiön, Oulun kulttuurisäätiön, kulttuurin kolmannen sektorin, tapahtumajärjestäjien sekä kulttuurin sopimuskumppaneiden kanssa.

Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2026. Kulttuuripalvelut ovat merkittävässä roolissa kulttuuripääkaupunkivuoden toteutuksen kannalta. Keskeisimmät toimet kulttuuripääkaupungin perustan vahvistamiseksi ja kulttuuristrategian toteuttamiseksi liittyvät oman palvelutuotannon toiminnan kehittämiseen ja tilainvestointien hallintaan sekä tuotantojen ja Museo- ja tiedekeskus Tiiman uusien näyttelyiden rakentamiseen.

Kulttuuritalo Valve ja sen toimintaan organisoitu yleiset kulttuuripalvelut kehittävät edelleen yhteistuottamisen toimintamallia kulttuuritoimijoiden kanssa sekä uusia digitaalisia kulttuuripalveluita. Lisäksi varmistetaan, että Kulttuuritalo Valveen perusparannushankkeen ajoitus on harkittu ja sille on löydetty hyvät väistötilat.

Kulttuurihyvinvointisuunnitelman mukaisesti edistetään hyvinvointia parantavaa taide- ja kulttuuritoimintaa. Kulttuurisen kaupunkikehityksen tavoitteita, Oulun kaupunkistrategiaa, Oulun taiteen ja kulttuurin toimialaa ja lähikulttuuripalveluja toteutetaan eri puolilla kaupunkia mm. tapahtumatuotannoilla ja erilaisilla hankkeilla.

Oulun lastenkulttuurikeskus edistää lasten ja nuorten osallisuutta ja kehittää yhdenvertaisuutta edistäviä palveluita vuonna 2023 valmistuneen toiminnallisen suunnitelman mukaisesti. Valve ja kirjasto valmistelevat yhteistyössä uutta elämysellistä lastenkulttuurikeskuksen tilaa keskustakirjaston neljänteen kerrokseen.

Oulun kaupunginkirjasto tähtää tulevaisuuteen ja huomioi digitaalisen aineiston laajenemisen kirjastoihin. Oulun kaupunginkirjasto (ml. kaikki OUTI-kirjastot) ottaa asiakkaiden käyttöön valtakunnallisen eKirjaston sisällöt (e-kirjoja, äänikirjoja, digilehtiä) heti vuoden 2025 alussa. Muut e-aineistot välitetään kirjaston asiakkaille edelleen Pohjoisen eKirjaston kautta. Oulun kaupunginkirjaston tavoitteena ovat kuntalaisten tukeminen digitaalisissa palveluissa, digiturvallisuus ja kansalaistaitojen edistäminen, jatkuva oppiminen ja kestävä kehitys sekä digitaalisten palveluiden parempi saavutettavuus. Oulun kaupunginkirjasto järjestää kirjastolain ja asetuksen määräävän alueellisen kirjastoalan kehittämistyön Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kuntien alueille.

Oulun kaupunginkirjasto panostaa tavoitteeseen olla Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki 2026. Kaupunginkirjasto hoitaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin laajoilla aukioloajoilla, ja ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Kirjasto edistää aktiivista kansalaisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Keskustakirjaston peruskorjauksessa tavoitellaan uudenlaista tiedon, kohtaamisten ja elämysten tilakonseptia. Keskustakirjaston ja muiden kirjaston rakentamiskohteiden suunnittelua ja käyttöönottoa viedään aikataulussa eteenpäin. Keskustakirjasto avataan asiakkaille vuoden 2025 aikana.

Oulu Sinfonia on kansainvälinen taidelaitos, joka vastaa korkeatasoisten ja ammattimaisten konserttisisältöjen tuotannosta eri yleisösegmenteille. Elokuu on yleisötyökuukausi, jolloin yleisölle on tarjolla avoimia tapahtumia, musikat myös vierailevat palvelutaloissa, oppilaitoksissa ja työpaikoilla. Yhteistyö muiden taidelaitosten, festivaalien,

orkestereiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa huomioidaan tuotantosunnittelussa. Kulttuurikummitoiminta mahdollistaa päiväkotien ja koulujen konserttavierailut, ja musiikkiluokkien kanssa jatketaan vuosittaista yhteistyötä. Toiminnan keskiössä ovat yhdenvertaisuus, saavutettavuus ja hyvinvointi.

Museo- ja tiedekeskuksen toiminnan ytimessä on valmistautuminen kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026 ja erityisesti tuolloin valmistuvan uudisrakennus Tiiman toiminnan organisointiin. Sekä Pohjois-Pohjanmaan museon että tiedekeskus Tietomaan toiminnot siirtyvät uudisrakennus Tiimaan ja uudessa talossa tulevat näkymään vahvasti myös taidemuseon ja muiden museo- ja tiedekeskuksen käyntikohteiden toiminnot. Monipuolisen ja –muotoisen toiminnan organisointi edellyttää vahvaa toimintalogiikkaa ja uuden identiteetin vahvistamista; Tiiman toimintaan liittyvä brändityö ja näyttelytoiminnan suunnittelu ovatkin vuoden 2025 keskeisiä tavoitteita.

Kahden vuoden siirtymäkausi kohti uutta rakennusta vaatii henkilöstöltä sopeutumista väliaikaisiin tila- ja työskentelyratkaisuihin. Samalla museo- ja tiedekeskuksen organisaatio ja tiimirakenne uudistetaan, mikä tuo osaltaan lisävaatimuksia henkilöstön sopeutumiselle. Tietomaa tien päällä -projekti ulottuu vuoden 2025 aikana koko pohjoiseen Suomeen, mikä vahvistaa edelleen yhteistyötä kansallisissa STEAM-verkostoissa. Museo- ja tiedekeskus vahvistaa myös kansainvälistä yhteistyöverkostoaan ja rakentaa uutta yhteistyötä erityisesti digitaalisen sisällöntuotannon alueella.

Tapahtuma-aluepalvelut keskittyvät perustehtäväänsä keskeisten tapahtuma-alueiden vuokraajana valmistautuen kulttuuripääkaupunkivuoden mukanaan tuomiin haasteisiin. Madetojan salin sekä Pohjankartanon salin toimintavuodesta odotetaan erittäin vilkasta ulkoisten konserttien osalta. Lyseon juhlasalin vuokraustoiminta saadaan käyntiin. Hupisaarten kesäteatterin toimintamalli tuottaa monipuolista tarjontaa Hupisaarille. Kuusisaaren tapahtumapuisto on käytännössä loppuunmyyty isojen festivaalien osalta ja Ouluhallin suur tapahtumat jatkavat kasvuaan.

Tapahtuma-aluepalvelut jatkaa työtään edistäen vuoropuhelua tapahtumajärjestäjien sekä kaupungin toimihenkilöiden ja viranomaisten välillä, edistäen näin Oulun matkaa kohti vetovoimaista tapahtumakaupungin statusta.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Kulttuuristrategiassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttaminen

Keskustakirjasto Saaren ja uuden lastenkulttuurikeskuksen käyttöönotto.

Museo- ja Tiedekeskus Tiiman valmistuminen ja näyttelyiden rakentuminen.

Oulu2026 tuotantojen eteneminen ja perintötyön käynnistäminen

Valveen sekä Museo- ja tiedekeskuksen uuden organisaation juurruttaminen.

Saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen kaikissa toiminnoissa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveysliikuntaa, hyvinvointiaktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla siten, että liikuntapalvelut ovat kuntalaisten käytettävissä iästä, sukupuolesta, varallisuudesta, taidoista tai liikunta-aktiivisuudesta riippumatta. Liikunnan edistäminen on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä, mahdollistetaan ikäihmisten omatoimisuutta sekä vahvistetaan yhteisöllisyyttä. Myös runsas lajitarjonta sekä eri lajien tasokkaat liikuntapaikat ja menestys vahvistavat Oulun imagoa liikunta- ja urheilukaupunkina.

Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita vuonna 2025 ovat lasten, nuorten ja perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Myös luontoliikunnan edistäminen, arkiliikuntaan kannustaminen sekä matalan kynnyksen liikuntatoiminta ovat toiminnan painopistealueina. Oulussa pyritään edistämään esimerkiksi kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita, mikä tukee kaikenikäisten arkiliikuntaa. Näitä toimenpiteitä toteutamme Liikkuva Oulu -kokonaisuuden kautta.

Lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa vahvistetaan sivistys- ja kulttuuripalveluissa monitoimijaisen yhteistyön kautta. Erilaisilla kansalaistoimijoilla, kuten liikunta- ja urheiluseuroilla, eläkeläisjärjestöillä, vammais- ja kansanterveysjärjestöillä on myös keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkoston. Liikuntapalvelut toteuttaa vuoden 2025 aikana ohjattujen liikuntapalvelujen lisäksi terveystuntomittauksia, liikuntaneuvontaa, luento- ja infotilaisuuksia sekä eri yhteistyökumppaneiden kanssa erilaisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapaikkojen kehittämistä jatketaan Liikuntapaikkarakentaminen Oulussa 2022–2031 -asiakirjan, lähiliikuntapaikkaohjelman sekä tekojääohjelman linjausten ja kehittämisperiaatteiden mukaisesti. Myös hyvinvointisuunnitelmassa ja sivistysohjelmassa on liikunnan osalta linjattu tavoitteita kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Terveystieteiden vaikutusten arvioinnin suunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana.

Linnanmaan uimahallin rakentaminen on edennyt aikataulun mukaisesti ja se otetaan käyttöön vuoden 2025 alkupuolella kuten myös peruskorjattu Linnanmaan liikuntahalli. Raksilan vesiliikuntakeskuksen suunnittelu etenee. Haukiputaan ulkoliikunta-alueiden toteutus on aloitettu vuonna 2024 ns. hajautetulla mallilla. Virpiniemen kehittämistä jatketaan erillisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Liikuntapaikkojen vuorojen kysyntä on paljon tarjontaa suurempaa ja useat seurat ovatkin kasvavassa määrin rakentaneet liikuntatiloja itse tai vuokranneet niitä yksityisiltä markkinoilta. Tämän tukemiseksi Oulussa on hyväksytty yksityisen liikuntapaikkarakentamisen säännöt ja kriteerit. Määräaikaan mennessä saapui kaksi yksityisen liikuntapaikkarakentamisen investointiavustushakemusta: Oulun NMKY:n harjoitushalli ja Tervarit Junioreiden jalkapallohalli.

Pienempien ulkoliikunta-alueiden, lähiliikuntapaikkojen, urheilukeskusten, ulkoilureittien, uimarantojen peruskorjauksia toteutetaan liikuntapalvelujen vuosittain hyväksytyin ns. työohjelman mukaisesti. Kaupungin maastoliikuntareitistöjä ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä liikuntapalveluiden sekä yhdyskunta ja ympäristöpalveluiden kanssa.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Oululaisten hyvinvointiaktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Liikunnan olosuhteiden turvaaminen ja kehittäminen.

Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan mahdollistaminen ja arkiliikuntaan kannustaminen.

Monikanavaiseen ja vuorovaikutteiseen viestintään panostaminen.

Oulun vahvistaminen liikunta- ja urheilutapahtumakaupunkina.

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistämisen laaja-alaista työtä tehdään poikkihallinnollisella ja monitoimijaisella yhteistyöllä. Oulun kaupungin hyvinvoinnin edistämisen rakenne ja systemaattinen hyvinvointityö tukevat asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kaikki kaupungin toimialat luovat yhteistyössä asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Asukkaiden hyvinvointi on yhteydessä esimerkiksi koulutukseen, työllisyys-, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin, viher- ja virkistysalueisiin sekä moniin muihin kaupungin hoitamiin tehtäviin. Näitä poikkihallinnollisia hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistäviä sisältöjä tulee vuoden 2025 aikana tehdä myös viestinnällisesti näkyväksi kuntalaisille.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia linjaa kaupungin toimintaa. Hyvinvointisuunnitelma on kaupunkistrategian toteuttamisohjelma, jolla toimeenpannaan hyvinvoinnin edistämisen strategiset linjaukset. Hyvinvointisuunnitelmasta laaditaan osaksi vuoden 2025 talousarviota esitys, jossa määritellään osaltaan valtionosuuden lisäosan eli hyte-kertoimen käyttöä.

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet edistävät erityisesti seuraavia YK:n Agenda 2030 kestävä kehityksen päätavoitteita: Ei köyhyyttä, Ei nälkää, Terveyttä ja hyvinvointia, Hyvä koulutus, Sukupuolten tasa-arvo, Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, Eriarvoisuuden vähentäminen, Kestävät kaupungit ja yhteisöt, Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta.

Oulun kaupungin hyvinvointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupungin eri toimialojen edustajien, Pohteen, neuvostojen ja järjestöedustajien kanssa. Syksyllä 2023 käynnistyi vuoden 2026 loppuun kestävä pilotti neljän alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäjän tehtävästä. Nämä neljä työntekijää tekevät konkreettista käytännön hyvinvointityötä hyvinvointisuunnitelmaan kaikenikäisten ja ikäkausittaisten hyvinvoinnin edistämiseksi kirjattujen toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Hyvinvointisuunnitelman toteutusta seurataan ja arvioidaan vuosittain. Hyvinvointisuunnitelman päivitys aloitetaan ennen seuraavaa valtuustokautta. Oulun kaupunki on käynnistänyt itsenäistyvän nuoren elämäntapahtumakehittämisen yhdessä Turun ja Tampereen kaupunkien, Kelan sekä hyvinvointialueiden kanssa. Vastaavaa kehittämistyötä Oulussa tehdään työikäisen tuen kartan kokoamiseksi.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutus.

Ehkäisevän päihde- ja mielenterveysuunnitelman toteutus.

Ikävoimainen Oulu -ohjelman toteutus.

Ihmiskeskeinen elämäntapahtumakehittäminen ja tuen kartta.

Yhdyspintojen kehittämistä jatketaan Pohteen ja muiden toimijoiden kanssa.

Yhteisötoiminta

Kuntalain mukaisesti kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunnan vastuulla on hyvinvoinnin edistämisen palveluiden järjestämistehtäviä. Osallisuus, vuorovaikutus ja luottamus kuntaorganisaation ja kuntalaisten kesken on keskiössä hyvinvoinnin edistämisessä. Yhteisötoiminnan, asukkaiden ja kaupunkiorganisaation aktiivista yhteistyötä jatketaan. Asukasiloja järjestetään alueellisesti ja koko kaupungin laajuisesti asukaslähtöisyyttä ja asioiden ajankohtaisuutta painottaen.

Yhteisötoiminnassa tehdään tiivistä yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyötä tehdään edelleen ja sitä vahvistetaan järjestöjen ja eri ikäryhmille tarkoitettujen elämänkaariverkostojen kanssa. Uusi vammais- ja vanhusneuvosto sekä lähidemokratiatoimikunta aloittavat tehtävänsä.

Asukaslähtöisiä asukasiloja jatketaan ja vastaamme edelleen kuntalaisten toiveisiin ajankohtaisista aiheista. Hyödynnämme digitaalisen osallisuuden eri muotoja. Ylläpidämme kumppanuuksia kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteisötilojen tunnettuuden lisäämistä jatketaan viestinnän keinoin.

Lähidemokratiatoimikunnan sekä vammais- ja vanhusneuvoston asiat valmistellaan asiantuntijatyönä. Neuvostot tekevät tiivistä yhteistyötä kaupunginhallituksen sekä kaupungin eri toimialojen kanssa. Priikka kierto 2.0 -hanke jatkuu vielä vuoden 2025. Pyritään löytämään ratkaisu yhteistyökumppaneiden kanssa, jolla Priikkatoiminta jatkuisi.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Aleksinkulman peruskorjaus valmistuu. Jääkärikankaan monitoimitalon yhteisötilan ja Merikosken koulun C-rakennukseen tulevan yhteisötilan suunnittelu jatkuu.

Vammais- ja vanhusneuvosto nimetään ja lähidemokratiatoimikunta valitaan. Ne aloittavat tehtävänsä 1.6.2025.

Kumppanuussopimus- ja toimintasääntö yhteisötiloille päivitetään.

Järjestömarkkinat helmikuussa 2025.

Priikka kierto 2.0 -hankkeen vakiintuminen pysyväksi toiminnaksi selvitetään.

Yhteisötoiminta muuttaa uuteen kirjasto Saareen.

Yhteisötoiminnan koordinoimien avustusten toimintamallin kehittäminen aloitetaan.

Kotouttaminen

Vuoden 2025 alussa astuu voimaan merkittävä uudistus, kun laki kotoutumisesta (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Kotoutumislain kokonaisuudistuksen (KOTO24) tavoitteena on vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttaneiden kotoutumista, selkeyttää eri toimijoiden vastuita, vahvistaa monialaista sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomaistehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin.

Kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä on kunnilla. Kotoutumista edistävät kunnan peruspalvelut sekä erityiset kotoutumispalvelut, jotka sisältyvät kunnan kotoutumishjelmaan. Kaupungin tehtävänä kotoutumisen edistämisessä on huolehtia kunnan peruspalveluiden (mm. varhaiskasvatus, koulutus, nuoriso-, vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalvelut) soveltuvuudesta maahanmuuttajille, matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelujen sekä kunnan kotoutumishjelmaan sisältyvien alkuvaiheen palveluiden järjestäminen.

Kotoutumishjelmaan tulee sisältyä myös osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelman tai monialainen kotoutumissuunnitelma laatiminen ja seuranta, monikielinen yhteiskuntaorientaatio sekä kotoutumiskoulutus ja muu kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättöttestaus.

Syksyn 2024 aikana laaditaan kotoutumishjelmasta asiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi huolehditaan henkilöstön osaamistarpeista, palveluiden yhteensovittamisesta, erityisesti työvoimapalveluiden (Business Oulu) ja muiden paikallisten viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa sekä varaudutaan valtakunnallisen asiakastietojärjestelmän (Koto-digi) käyttöönottoon viimeistään 1.1.2027 alkaen.

Vuoden 2025 aikana laaditaan erillinen toimenpideohjelma, jossa kuvataan, miten kunta edistää vieraskielisten osallisuutta, hyvinvointia, työllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja hyviä väestösuhteita. Ohjelmasta raportoidaan vähintään kahden vuoden välein ELY-keskukselle tavoitteiden ja toimenpiteiden saavuttamisesta ja toteutumisesta, palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, rahoituksen tasosta ja vaikuttavuudesta. Pakolaisten vastaanotosta kunta sopii ELY-keskuksen kanssa ja vastaa edelleen vastaanoton koordinoinnista ja palveluiden yhteensovittamisesta hyvinvointialueen kanssa.

Talousarviossa 2025 varataan riittävät resurssit yllä mainituin lakisäätteisten ja strategian mukaisten palvelujen järjestämiseen. Vuoden 2025 alusta palvelukokonaisuus tulee vastata lain kotoutumisen edistämisen kaupunkia velvoittaviin vaatimuksiin. Palveluiden riittävydestä, rahoituksesta ja vaikuttavuudesta raportoidaan alueen Ely-keskukselle.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Organisoidaan ja yhteensovitetaan palvelut vastaamaan uutta kotoutumislakia.

Vahvistetaan maahanmuuttajien ja vieraskielisten osallisuutta sekä hyviä väestösuhteita.

Kehittäminen

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden kehittämistoiminta perustuu kaupunkistrategiaan 2030 ja sitä konkretisoiivii toimenpideohjelmiin ja palvelee niissä määriteltyjen yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Kaupunkistrategiaan on kirjattu useita toimialan keskeisiä strategialupauksia, joita kehittämistoimien kautta tavoitellaan ja toimeenpanemme:

- Kulttuuripääkaupunki 2026
- Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki 2026
- STEAM-pääkaupunki
- Oppivin kiertotalouskaupunki 2026
- Henkilöstöjohtamisen pääkaupunki 2026

Kaupunkistrategiaa 2030 konkretisoivaan sivistysohjelmaan on sisäankirjoitettu kaikki konsernin keskeiset toimenpideohjelmat, jotta toimialan johtaminen yhteisten tavoitteiden suunnassa vahvistuu.

Talousarviovuonna 2025 kehittämisen kärkenä ovat sivistysohjelman strategiset painopisteet:

- Hyvinvointi ja osallisuus
- Digitalisaatio
- Kansainvälisyys
- Kestävä tulevaisuus.

Kehittämistoiminnalla pyrimme vastaamaan toimintaympäristön vaatimuksiin. Vuonna 2025 tekoäly ja analytiikka, tietojohdaminen ja tiedolla johtaminen sekä liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen nousevat kehittämisen keskiöön. Edellisvuoden tapaan yhdessä tekeminen, kokeilutoiminnan vahvistaminen ja osaamiskeskusverkoston luominen (STEAM, KESTU ja TAKOMO) ovat myös edelleen alkavan talousarviovuoden keskeisiä kehittämisteemoja. Palveluverkko- ja palvelurakennetarkastelut ovat keskeinen osa vaikuttavan toimintamme varmistamista. Kehittämistyössä valmistaudutaan myös Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026. Haluamme yhdessä rakentaa ilon ja uteliaisuuden kautta hyväntuulisten asukkaiden kaupunkia, jossa hyvinvointi kasvaa ihmisten ja asioiden kohdatessa. Olemme toimialamme kansallisen ja kansainvälisen kehittämisen edelläkävijä, joka luovuudella ja ketterien kokeilujen avulla parantaa edelleen vaikuttavia kuntalaispalveluita.

Oulun kaupungin hyvinvointisuunnitelman toimeenpano vahvistaa monialaisen verkostotyön ja kuntalaislähtöisten palveluiden kehittämistä hyvinvointialueen ja kaupungin yhdyspinnoissa. Lapsiystävällisenä kuntana lapsen oikeudet ja asema pyritään vakiinnuttamaan Oulussa niin, että lapset huomioidaan johdonmukaisesti kaikessa toiminnassa ja heidän oikeutensa toteutuvat entistä paremmin ja hyvinvointi kasvaa. Toimeenpanemme myös kansallista lapsistrategiaa.

Hyvinvointi ja osallisuus

Oppimisen, kasvun ja kehityksen tuen strategian toimeenpano etenee kaikilla vastuualueilla vahvistaen tuen jatkumon tarkoituksenmukaista toteuttamista ja ohjaten toimintaa ennalta ehkäiseviin ja varhaisiin hyvinvointia edistäviin toimiin. Yhteisövaikuttavuuteen perustuva monialainen verkostotyö jatkuu tavoitteellisena ja suunnitelmallisena yhteistyönä kaupunkiorganisaation, hyvinvointialueen palvelujen ja kolmannen sektorin edustajien kanssa. Yhteisötoiminnan roolia sivistys- ja kulttuuripalveluiden osallisuuden edistämisessä kehitetään edelleen osana koko kaupungin osallisuuden edistämistä.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden vahvistaminen edellyttää tiedolla johtamisen organisoitumisen ja analysointiprosessien kehittämistä sekä systemaattista ja suunnitelmallista yhteistä työtä poikkihallinnollisesti. Tarve ja tietoperustaisuus yhteisöllisen opiskeluhuollon (TATTI) -kehittämishankkeessa kiinnittää huomion lasten ja nuorten hyvinvointia uhkaavien merkkien havaitsemiseen, tiedon analysointiosaamisen vahvistamiseen sekä yhteisöllisen työn toimintamallien selkeyttämiseen eri toimijoiden välillä. Hyvinvointitiedon kokonaisarkkitehtuurityöllä vahvistetaan tarkoituksenmukaisen tiedon keräämistä ja tietojärjestelmien validointia tarvetta vastaavaksi. Lapsibudjetoinnin ja laajemmin elämäkaaribudjetoinnin kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu vuoden 2025 aikana osana sivistys- ja kulttuuripalveluissa toteutettavaa tiedolla johtamisen projektia.

Lapsiystävällinen kunta-toimintamalliin (LYK) kuuluvan nykytilan kartoituksen pohjalta laadittavan toimintasuunnitelman toimeenpano käynnistetään vuoden 2025 aikana. Sen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain niin kaupungin sisällä kuin Suomen UNICEFin toimesta. Osana LYK-toimintamallin toteutusta jatketaan lapsivaikutusten arviointeja ja prosessin kehittämistä. Toimintamallin mukaan toimialalla tunnistetaan ja kirjataan osana talousarvion suunnittelutyötä ne isot muutokset, jotka edellyttävät lapsivaikutusten arviointia.

Talousarviovuonna 2025 hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan vastuualueella toteutettavat lapsivaikutusten arviointikohteet ilmoitetaan talousarvioprosessin käyttösuunnitelmavaiheessa.

Digitalisaatio

Oulun kaupunkistrategian 2030 keskeinen tavoite on digitalisaation hyödyntäminen toiminnan tehostamisessa. Sivistyshjelman keskeiset, digitalisaatiota edistävät toimenpiteet on kirjattu toimialan digikehityssuunnitelmaan. Lähtökohteisesti digitaalisilla ratkaisuilla tuetaan toiminnan kehittämisen päämääriä, positiivista muutosta ja ongelmien ratkaisua – ei nykyisiä tekemisen tapoja. Digitaalisuuden lisääminen ei ole arvo ja tavoite itsessään.

Digitalisaatiota vahvistavia kärkitoimenpiteitä ovat STEAM-toiminnan syventäminen ja laajentaminen, tietojohtamisen edellytysten parantaminen sekä edistykseellisiin teknologioihin, kuten tekoälyn laaja-alaiseen hyödyntämiseen liittyvät avaukset ja kokeilut. Digitalisaation suomat mahdollisuudet hyödynnetään palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden vahvistamiseksi sekä uudenlaisen toiminnan ja uusien palvelujen muodostamiseksi.

STEAM-toiminnassa STEAM-opinpolkua kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso- ja kulttuuripalveluiden sekä Oulun yliopiston kanssa. Erilaisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia STEAM-pedagogiikan kehittämisen tukena kartoitetaan ja mahdollistetaan. Verkoston toimintaa vahvistetaan johtajuutta tukemalla ja yhteisöllisyyttä vahvistamalla. Kirjastopalveluiden STEAM keskittyy paitsi kasvatuksen ja opetuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön, myös kaupunkilaisille tarjottavien mahdollisuuksien laajentamiseen. STEAM on keskeinen elementti Oulu2026-toimenpiteissä. Olemme aktiivisia kansallisen STEAM-verkoston edistäjiä ja suunnan näyttäjiä tiiviissä yhteistyössä Turun kaupungin kanssa. Tiede- ja museoreitin sisällöissä tulee näkymään enenevässä määrin STEAM-toimintaa. Kulttuurilaitosten kanssa on aloitettu yhteistyö STEAM-toiminnan näkyväksi tekemiseksi.

* STEAM muodostuu englannin kielen sanoista Science, Technology, Engineering, Arts ja Mathematics — oululaisittain tiede, teknologia, insinööritaito, taide ja matikka.

Kansainvälisyys

Sivistys- ja kulttuuripalvelut toteuttaa kansainvälistä toimintaa eri tasoilla: konsernipalvelujen ja Business Oulun kansainvälisyyden kehittämisen yhteistyö, kieli- ja kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, koulutusvienti, kansainvälistymisen kokemukset Oulussa, verkostot ja vaikuttaminen sekä edellä mainittuja toimintoja tukevat liikkuvuudet.

Vuonna 2025 kehittämiskohteenamme on henkilöstön kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen mm. kieli- ja kulttuuritietoisuuskoulutusten avulla. Lisäksi tuemme henkilöstömme mahdollisuuksia osallistua Euroopan komission rahoittamiin Erasmus+ -ohjelmiin. Erasmus+ -rahoitus tarjoaa henkilöstöllemme mahdollisuuden kehittää ammatillista osaamistaan kansainvälisissä verkostoissa. Tarjoamme tukea Erasmus+ -rahoitushakuihin sekä projektien hallintaan. Lisäksi kehitämme nuorille suunnattuja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollistavia kansainvälisyystoiminnan foorumeja ja kanavia. Ulkomaille suuntautuviin liikkuvuuksissamme toteutamme oululaisen kestävän kansainvälisyyden käsikirjan periaatteita. Toimimme aktiivisesti pohjoismaisissa, eurooppalaisissa sekä maailmanlaajuisissa verkostoissa.

Oulun kaupunki tekee omalta osaltaan myös suomalaista osaamista näkyväksi maailmalla. Työn suuntaa määrittää Koulutusviennin tiekartta. Koulutusvientiä toteutetaan yhteistyössä yhteistyötä alueen oppilaitosten, BusinessOulun ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden eri toimijoiden kanssa, kuten esimerkiksi Luuppi, Valve, Oulu-opisto ja kirjasto. Koulutusvientiin liittyvän asiantuntijapoolin kautta henkilöstölle avautuu mahdollisuuksia oman asiantuntijuutensa laajempaan käyttöön.

Kestävä tulevaisuus

Toimialan kestävyysteemoja edistetään moniammatillisesti. Kestävän tulevaisuuden Opinvirtaa kehitetään edelleen yhdessä muiden kaupunkien kanssa verkostoituen. Työtä koordinoivassa ohjausryhmässä on edustajat koulutussekoreiden lisäksi kulttuuripalveluista, kirjasto ja liikuntapalveluista, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista, Tilapalveluista ja Kiertokaaresta. Tietoisuuden lisäämisen erityiskohderyhmänä vuonna 2025 on lasten ja nuorten lisäksi myös työikäiset ja

ikäihmiset. KESTU-osaamiskeskusajattelua edistetään erityisesti kolmella pääteemalla: luonto-, kiertotalous- ja ilmasto-osaaminen. Yksikköjen kierrätys saatetaan ajantasaiseen kuntoon ja sitä mallinnetaan neljällä pilottikohteella, josta laajennamme toimet kaikkiin yksiköihin.

Vuonna 2024 aloitettiin Sitran kanssa projekti, jossa luontoteemaa esitetään moniammatillisesti. Mukana on sivistys- ja kulttuuripalveluista opetuksen, hyvinvoinnin edistämisen ja nuorisopalveluiden asiantuntijoita sekä Oulun seudun ympäristötoimi. ”Lähekkö nää luontoon” -kokeilussa pyritään ylisukupolvisen lähiluonnon tutuksi tekemiseen ja vaalimiseen. Tätä avausta tulee edelleen vahvistaa ja jatkaa moniammatillista kehittämistyötä vastuualueiden ja toimialojen välillä.

* KESTU=Kestävä tulevaisuus

Muuta

Vuonna 2025 panostamme myös työelämätaitojen ja -yhteistyön kehittämiseen Työn Taitajat -ohjelman kautta. Työn Taitajat on Business Oulun ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhteinen työelämätaitojen kehittämisohjelma, jota tehdään laajan yritys- ja työnantajaverkoston kanssa.

STEAMin ja KESTUn lisäksi yksi osaamiskeskusistamme on Takomo. Osaamiskeskus Takomo rakentuu useista osakokonaisuuksista, joita ovat mm. oppimateriaalipalvelut, asiantuntijapooli, digiverstas ja koulukirjasto. Takomon kohdeyhtymänä ovat kaikki ikäryhmät lapsista ikäihmisiin. Yhtenä toiminnan kärkenä on varmistaa tavoitteen ”Oulu on Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki” -tavoitteen toteutuminen.

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano ja poikkihallinnollisen hyte-työn edistäminen yhdessä hyvinvoinnin edistämisen palvelujen kanssa

Keskeiset toimenpiteet TA2025 valmistelu toteutetaan molempien lautakuntien asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä.

Sivistysohjelman toimeenpano

Toimivat rakenteet ja prosessit hyvinvointialueen kanssa. Yhteisövaikuttavuuden vahvistaminen. Näkymä-työkalun käyttöönotto.

Toimialan tietojohdamisen kehittäminen: 1.) tavoitteet ja indikaattorit, 2.) laatu, 3.) pääprosessit, 4.) analyysi, 5.) järjestelmävalidointi ja 6.) raportointi.

Tekoälyn ja analytiikan käyttöönottopilotit.

Osaamiskeskusten valmistelu: STEAM, Kestu ja Takomo sekä yhteiskehittäminen yritysten kanssa.

Lapsivaikutusten arvioinnit sovitusta talousarviotoimenpiteistä ja niiden vaikuttavuus. Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman päivitys ja toimeenpano.

Kiertotalous, luontosuhde ja ilmastoteemojen ymmärryksen rakentaminen. Agenda 2030 -tavoitteiden edistäminen moniammatillisesti.

Kehittämis- ja perustoiminnan hankkeet

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen palvelutuotannon kehittämisessä hyödynnetään EU:n Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027-rakennerahasto-ohjelman, Luova Eurooppa 2021–2027 -ohjelman ja Interreg 2021–2027 -ohjelmien rahoitusinstrumentteja. Talousarviovuonna 2025 toimialan kehittämisessä huomioidaan myös hallitusohjelman strategiset painopistealueet ja hyödynnetään niiden mahdollistamia kansallisia ministeriöiden sekä niiden alaisten organisaatioiden rahoituksia.

Kehittämistyössä valmistaudutaan myös Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026 ja sen legacy- eli perintötyön edistämiseen. Toimialan osaamista lisätään koulutusten, tutustumismatkojen ja verkostoitumistilaisuuksien avulla. Lisäksi kartoitetaan mahdollisia yhteistyökumppanuuksia ja vahvistetaan toimialan verkostoja kansallisesti ja kansainvälisesti.

Merkittävimmiksi kehittämis- ja perustoiminnan hankkeiksi luetaan tässä yhteydessä toimialan prosesseja, toimintamalleja ja toimintaympäristöä kehittävät strategian mukaiset kehittämisprojektit sekä perustoimintaa tukevat valtionavustukset, joille on saatu tai haettu ulkopuolista rahoitusta. Kehittämisprojektit ja valtionavustukset tukevat kaupunkistrategian ja sivistysohjelman toimeenpanoa sekä muiden keskeisten ohjaavien asiakirjojen, kuten kulttuuristrategian ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Jokainen kehittämisprojekti ja valtionavustus toteuttaa vähintään yhtä sivistysohjelman neljästä painopistealueesta.

Talousarviovuonna 2025 käynnissä olevien kehittämisprojektien ja valtionavustusten teemat liittyvät muun muassa kulttuuripalveluiden kansainvälisten verkostojen ja yhteyksien vahvistamiseen, eri taiteen alojen toimintakentän ja kulttuurin digitalisaation kehittämiseen, ruokaylijäämän hyötykäytön edistämiseen ja heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien työmahdollisuuksien edistämiseen sekä kiintiöpakolaisten vastaanoton liittyvien prosessien kehittämiseen.

Lisäksi haussa on kehittämisprojekteja ja valtionavustuksia liittyen kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseen, uusien teknologioiden hyödyntämiseen kulttuurialalla, kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen taiteen ja kulttuurin keinoin, ihmislähtöisen asukkaiden osallisuuden mahdollistavaan yhteiskehittämiseen ja hyvinvointitiedolla johtamiseen, huumevalistustyön sisältöjen ja menetelmien kehittämiseen sekä ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämiseen.

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta, 1 000 €	2025 / Kh	2025 / hallinto- kunnan TA- raami	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA					
Tulot	9	439	572	54	1 074
Menot	-53	-576	-770	-68	-1 467
Netto	-44	-137	-198	-14	-393
Menoista henkilöstömenoja	-118	-302	-316	-35	-771
HTV / Palkallinen työpanos	2	5	6	1	13
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA					
Tulot	0	38	0	0	38
Menot	0	-51	0	0	-51
Netto	0	-14	0	0	-14
Menoista henkilöstömenoja	0	-43	0	0	-43
HTV / Palkallinen työpanos	0	1	0	0	1

Talous

Lautakunnan sitovuus valtuustoon

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	10 204	8 211	9 159	8 321	8 778	9 028
TOIMINTAMENOT	-60 958	-66 136	-65 089	-69 583	-72 512	-69 305
TOIMINTAKATE	-50 754	-57 924	-55 930	-61 262	-63 734	-60 277

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän suunniteluohjeen mukaisesti. Talousarvion lähtökohtana on toimintaympäristön nykytilan ja toiminnan muutosten pohjalta muodostettu arvio toimintatuloille ja -menoille sekä toimintakatteelle. Hyvinvointi-, kulttuuri - ja liikuntalautakunta on valtuustoon nähden toimintakatteeltaan sitova.

Toimintatulojen ja -menojen valmistelussa on otettu huomioon toiminnan muutosten lisäksi arviot tulojen muutoksista, tilajärjestelyjen muutoksista sekä niiden vaikutukset tilavuokriin ja muihin käyttömenoihin. Esityksessä on huomioitu

myös sopimuksien mukaiset palkankorotukset. Esityksessä ei ole huomioitu mahdollisia hallitusohjelman uusia linjauksia eikä kevään jälkeen tulleita mahdollisia vuokrien tarkistuksia. Ne päivitetään myöhemmin syksyn aikana uusien tietojen mukaan.

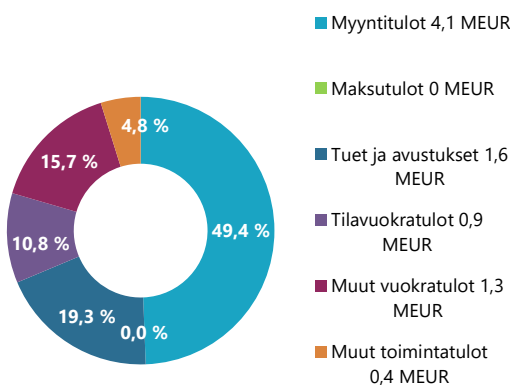
Talousarvion 2025 toimintatulot ovat 8 miljoonaa euroa ja toimintamenot 70 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen määrittelemässä lautakunnan raamissa on huomioitu palkankorotukset ja tilavuokrien korotukset, se ei sisällä varauksia toiminnan muutoksiin liittyviin kasvuihin. Talousarvion 2025–2027 sisältää talouden tasapainotustoimenpiteet, joiden vaikutus vuodelle 2025 on 1,1 miljoonaa euroa. Kasvun edellyttämä säästövaikutus vuoteen 2025 noin 0,6 miljoonaa euroa. Talousarvioraamin 2025 toimintakate on -61 miljoonaa euroa.

Tulo – ja menolajikohtaiset eurotiedot tarkentuvat käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä. Talousarvioon lisätään taloudellista panostusta hyvinvoinnin tukemiseen sekä perusparannettuihin ja uusiin tiloihin. Tulevina vuosina on useiden kiinteistöjen perusparannuskorjaukset ajankohtaisia. Tämä vaikuttaa suunnitteluvuosien toimintaan, toiminnan suunnitteluun, toimintatapoihin sekä talouteen. Vuonna 2023 aloitettiin hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet uuden kunnan roolin mukaisesti. Seuraavien vuosien toimintaan ja talouteen vaikuttavat lähestyvä kulttuuripääkaupunki vuosi 2026 sekä kulttuuri- ja liikuntalaitosten merkittävät perusparannusprojektit kuten keskuskirjasto Saari, museo- ja tiede-keskus Tiima, Linnanmaan liikuntakeskus ja Raksilan vesiliikuntakeskus.

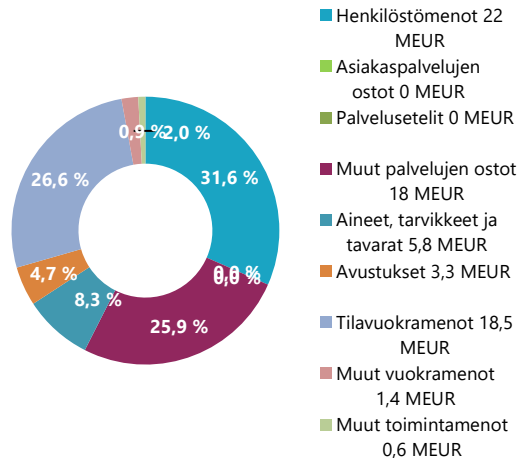
Toimintaympäristöön on viime vuosina tullut useita ennalta tunnistamattomia muutoksia sekä merkittäviä lakimuutoksia, joiden vaikutukset talouteen voivat poiketa talousarviovalmistelun arvioista. Tilannetta seurataan ja raportoidaan vuonna 2025 osana normaalia kuukausiraportoinnin ennusteprosessia. Talouden hallinta edellyttää muutosjohtamista ja ennakoitua muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ympäristöbudjetoinnin avulla hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaisuudessa huomioidaan ympäristöasioita eri tavoin. Kulttuuripalvelut kierrättää kirjastoista käytöstä poistettuja kirjoja myymällä niitä eteenpäin. Kaikkiin kulttuurin yksiköihin on tehty 2023 Suomen ympäristökeskuksen toimesta ekosertifiointi, joka auditoidaan ympäristökeskuksen puolesta vuosittain. Liikuntapalvelut uusiokäyttää keinonurmia esimerkiksi frisbeegolfheittotalustoina. Liikuntapaikkarakentamisessa hyödynnetään ylijäämämaita ja etäohjautuvaa valaistusta käytetään joillakin kentillä.

**TOIMINTATULOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 8,3 MEUR**

**TOIMINTAMENOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 69,6 MEUR**

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 +muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	5 825	3 914	4 774	4 097	4 555	4 805
Maksutulot	31	32	32	32	32	32
Tuet ja avustukset	1 778	1 638	1 585	1 585	1 585	1 585
Tilavuokratulot	774	893	893	919	908	908
Muut vuokratulot	1 379	1 347	1 487	1 300	1 311	1 311
Muut toimintatulot	418	387	387	388	387	387
Toimintatulot yhteensä	10 204	8 211	9 159	8 321	8 778	9 028
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-19 238	-20 555	-20 907	-22 035	-22 343	-21 399
Palkat ja palkkiot	-15 547	-16 671	-16 998	-17 852	-18 088	-17 306
Henkilösivukulut	-3 691	-3 885	-3 909	-4 183	-4 255	-4 092
Palvelujen ostot	-16 389	-18 330	-18 002	-17 983	-17 913	-15 456
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	8	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-16 389	-18 330	-18 011	-17 983	-17 913	-15 456
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 974	-5 902	-5 979	-5 781	-5 974	-5 682
Avustukset	-2 248	-3 334	-2 634	-3 334	-3 384	-3 113
Tilavuokramenot	-16 196	-16 480	-16 476	-18 533	-21 015	-22 365
Muut vuokramenot	-818	-1 490	-1 050	-1 358	-1 358	-1 249
Muut toimintamenot	-95	-45	-43	-559	-525	-41
Toimintamenot yhteensä	-60 958	-66 136	-65 089	-69 583	-72 512	-69 305
TOIMINTAKATE	-50 754	-57 924	-55 930	-61 262	-63 734	-60 277

Talouden tasapainotus 2025–2027

Talousarvioesitys sisältää talouden tasapainotustavoitteita kaupunginhallituksen hyväksymän suunnitteluohjeen mukaisesti.

Tasapainotustoimenpiteitä kohdistuu suunnitteluvuosina mm. palveluverkkoon, tilojen käyttöön, henkilöstömenoihin, hankintoihin ja ostopalveluihin. Liikunnan ja kulttuurin kahvilatoiminnat tarkastellaan toiminnan ja talouden näkökulmasta. Liikuntapalveluiden Raksilan uimahallin sulkemisajankohdan ajoitusta tarkastellaan toiminnan, henkilöstön saatavuuden, kiinteistön kunnan ja talouden näkökulmasta syksyllä 2024. Myös kulttuuripalveluissa on tunnistettu mm. varastotiloihin liittyviä käyttötarpeiden muutoksia, jotka tuovat säästöjä mm. kiinteistö- ja vuokratiloihin. Ulkopuolisten avustusten tason jäädytys v. 2024 tasolle, mahdollistavat säästöjä suunnitteluvuosille. Lisäksi ulkopuolisten ostopalveluiden käyttöä voidaan vähentää mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja omien tilojen tehokkaammalla käytöllä. Talouden tasapainotuksien lisäksi talousarvio edellyttää seuraavina vuosina toiminnan laajuuden, sisällön ja kasvun tarkkaa harkintaa.

Kaupunginjohtajan esityksellä on huomioitu lisäksi myös vähennykset toimintakatteeseen.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta				
Toimintamenojen vähennys	1 061	679	685	2 425
Toimintakatteen vähennys	500	500	500	1 500
Yhteensä	1 561	1 179	1 185	3 925

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstöjohtaminen sivistys- ja kulttuuripalveluissa

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstöjohtamisen lähtökohtina toimivat Oulun kaupungin kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma sekä sivistysohjelma ja sen toimintakulttuurin kehittämisen viitekehys (ks. Oulu oivaltaa - sivistysohjelma 2023–2026, dia 53).

Oulun kaupunkistrategian henkilöstöpoliittisena tavoitteena on olla vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Tähän pyritään henkilöstöjohtamisen käytäntöjen, kannustavan palkkauksen, kilpailukykyisten henkilöstöetujen, osaamisen varmistamisen sekä työhyvinvointiin panostamisen keinoin. Henkilöstöohjelma ohjaa kaupungin johtamista ja henkilöstötyötä. Henkilöstöohjelman toteuttaminen on jokapäiväistä johtamista, esihenkilötyötä, työntekoa ja yhteistoimintaa.

Henkilöstöjohtaminen on strategian toteuttamista, toiminnan edellyttämän henkilöstön ja osaamisen varmistamista, työhyvinvoinnista huolehtimista ja toimintakulttuurin rakentamista. Henkilöstön määrän ja osaamisen suunnittelu kulkee käsi kädessä toiminnan suunnittelun kanssa. Hyvän henkilöstöjohtamisen avulla huolehdimme siitä, että organisaatiollamme on vision ja strategian toteuttamiseen tarvittava osaava ja hyvinvoiva henkilöstö ja työyhteisöt.

Henkilöstöjohtamisessa huomioitavia ajankohtaisia ilmiöitä ovat mm. osajapula, henkilöstön keski-ikä kasvu, vaihtuvuus, kiihtyvä eläköityminen, johtajuuden murros, hyvinvoinnin haasteet, teknologinen kehitys ja monimuotoistuva henkilöstö. Toimintaympäristön muutokset ja työelämän murros haastavat kehittämään henkilöstöjohtamista. Kehittäminen edellyttää henkilöstöjohtamisen tarpeiden vuorovaikutteista tunnistamista, teknologian hyödyntämistä ja henkilöstöpalveluiden roolin kirkastamista osana kehittämistyötä. Työkaluina ja toimintamalleina hyödynnämme säännöllisiä vastuualuekeskusteluja ja vastuualueiden henkilöstöjohtamisen toimintasuunnitelmia sekä yksiköiden henkilöstöjohtamisen suunnitelmia. Näille elementeillä edistämme myös henkilöstötiedolla johtamisen kulttuuria.

Johtaminen ja esihenkilötyö sekä toimintakulttuurin kehittäminen

Sivistysohjelman toimintakulttuurin kehittämisen viitekehys ohjaa johtamisen, henkilöstökäytäntöjen ja työyhteisöjen kehittämistä. Toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteena on, että sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstö ja työyhteisöt ovat hyvinvoivia ja henkilöstö voi yhdessä onnistua työssään. Henkilöstön hyvinvoinnin kautta haluamme taata hyvän palvelun asiakkaillemme. Johtamista ja työyhteisöjen toimintaa kehittämällä haluamme vaikuttaa organisaatiomme veto- ja pitovoimaan.

Viitekehyksemme ja kehittämistyömme kantavana sisältönä on yhteisöllinen toimintakulttuuri, jota rakennamme hyvän johtamisen ja työyhteisöjen toiminnan kehittämisen kautta. Tuemme hyvää johtamista positiivisen johtamisen keinoin. Haluamme vahvistaa yhdessä tekemistä ja vuorovaikutteisuutta läpi organisaation. Kehitämme toimintaamme kohti jaettava johtajuutta ja yhteisöohjautuvuutta.

Tunnistamme esihenkilötyön voimavara- ja kuormitustekijöitä ja kehitämme keinoja esihenkilötyön ja johtamisen tueksi yhdessä esihenkilöiden kanssa. Tuemme esihenkilötyötä ja työyhteisöjä organisaation muutostilanteissa ja työn murroksessa. Arvioimme ja kehitämme johtamisjärjestelmiämme.

Henkilöstön hyvinvointi

Työhyvinvointi muodostuu kokonaisuudesta, jossa ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö viihtyy työssään, on innostunut tehtävistään, kokee työnsä merkitykselliseksi ja palvelee asiakastyön kautta työnantajan tarpeita tehokkaasti. Työhyvinvoinnin johtamisessa onnistuminen edellyttää hyvää henkilöstöjohtamista, riittävää aikaa esihenkilötyölle, välittäviä työyhteisöjä ja sekä omasta että omalta osaltaan tiimin hyvinvoinnista vastuuta kantavia työntekijöitä. Jokaisella työntekijällä on tärkeä tehtävä työkyvyn ja hyvinvoinnin johtamisessa ja edistämässä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan hyvinvointikyselyiden (Kunta10:n ja muut hyvinvointia mittaavat kyselyt), työpaikkaselvitysten, työn vaarojen arviointien, AVI:n selvitysten sekä muiden mittareiden avulla. Seuraava Kunta10-

Oulun kaupunki, konsernihallinto | Talous ja rahoitus

Postiosoite: PL 1, 90015 Oulun kaupunki

Puhelin: 08 558 410 | Faksi: 08 558 41720

www.ouka.fi

työhyvinvointikysely toteutetaan syksyllä 2024. Myös henkilöstöjohtamisen suunnitelmat kokoavat tietoa työyhteisöjen työhyvinvoinnin kehittämistavoitteista.

Työhyvinvoinnin, työkykyjohtamisen ja työsuojelun tiimoilta tehdään tiivistä yhteistyötä konsernipalveluiden työhyvinvointiin, työkykykoordinaattoreiden, työhyvinvoinnin asiantuntijoiden ja työsuojeluorganisaation kanssa. Yhteistyötä tehdään myös työterveyshuoltotoimijan ja KEVA:n kanssa.

Ohjaamme työntekijöitä työkyvyn ylläpitoon tähtääviin toimiin oikea-aikaisesti ja suunnitellusti. Tuemme esihenkilöitä henkilöstön työkyvyn ylläpidossa yhteisesti sovittujen toimintamallien avulla, jotka tukevat työssä jaksamista ja auttavat työkyvyn haasteissa. Kannustamme esihenkilöitä varhaisen tuen keskusteluihin, työterveysneuvotteluihin ja muihin työkykyä tukeviin prosesseihin. Pyrimme löytämään ratkaisuja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Näitä keinoja ovat mm. korvaavan työn ja uudelleensijoitustoiminnan hyödyntäminen, tarkoituksenmukaiset sairauspoissaolokäytännöt sekä työhön paluun tukeminen. Pyrimme tukemaan henkilöstön työhyvinvointia ja työn tuottavuutta mahdollistamalla työn muokkaamisen, osa-aikatyön sekä joustavan perhevapaiden hyödyntämisen tarpeen mukaan.

Henkilöstöllä on mahdollisuus hyödyntää kaupungin tarjoamia etuuksia työhyvinvoinnin tukemiseksi. Näitä ovat omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen, liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu, työsuohdepyörä, elintapaohjaus ja neuvonta.

Henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi sekä osaaminen ja oppiminen

Ennakoivan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, millaista henkilöstöä ja osaamista organisaatio tarvitsee muuttuvassa toimintaympäristössä. Ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla huolehdimme henkilöstön oikeasta määrästä, rakenteesta ja laadusta suhteessa tehtäviin ja tavoitteisiin sekä tulevaisuuden suuntaan. Suunnittelun avulla turvaamme myös henkilöstön riittävän osaamisen tavoitteiden saavuttamiseksi, ennakoimme osaamistarpeita ja henkilöstökustannuksia.

Henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet edellyttävät meiltä arviointia sekä toimenpiteitä veto- ja pitovoiman kehittämiseksi. Työntekijöiden odotukset työelämää kohtaan (esim. Työelämän joustot) ovat muuttuneet. Näihin tarpeisiin vastaaminen edellyttää entistä vahvempaa ymmärrystä työntekijäkokemuksen merkityksestä sekä tämän ymmärryksen hyödyntämistä toimintamallien ja ohjeiden päivittämisessä. Pyrimme sujuvoittamaan rekrytointia kehittämällä rekrytointiprosessia vastuualueiden tarpeista lähtien sekä vastaamaan henkilöstösuunnittelun tarpeisiin edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta.

Työn murros ja toimintaympäristön muutokset edellyttävät henkilöstöltä ja työyhteisöiltä jatkuvaa uuden oppimista. Vahvistamme työssä tapahtuvaa oppimista 70-20-10-mallin mukaisesti. Kannustamme henkilöstöä hyödyntämään monipuolisia osaamisen kehittämisen ja oppimisen keinoja ja tuemme omaehtoista kouluttautumista.

Henkilöstön määrä ja henkilöstökustannukset

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan HTV-määrä talousarviovuonna 2025 kasvaa 428 henkilötyövuoteen (HTV). Hyvinvoinnin edistämisen palveluihin kohdistuu kasvutarpeita mm. kaupungin uuteen rooliin kotouttamisen palveluihin liittyen sekä sen palvelun tarpeen kasvun myötä. Kulttuuripalveluiden kasvu liittyy lastenkulttuurikeskuksen käynnistämiseen ja museo- ja tiedekeskuksen avajaisnäyttelyihin. Liikuntapalveluihin kohdistuu yleistä tarvetta kehittää ICT-palveluita sekä turvata riittävä henkilömäärä Linnanmaan uimahallin avaamisen myötä.

Sopimuskorotukset toteutetaan kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisesti.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	386	409	420	428	428	401
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-15 547	-16 671	-16 998	-17 852	-18 088	-17 306
Henkilösivukulut	-3 691	-3 885	-3 909	-4 183	-4 255	-4 092
Yhteensä	-19 238	-20 555	-20 907	-22 035	-22 343	-21 399
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-775	0	-380	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-162	0	-74	0	0	0
Kaikki yhteensä	-20 174	-20 555	-21 361	-22 035	-22 343	-21 399

8.8 Yhdyskuntalautakunta

Toiminnan kuvaus

Kaupunkistrategia Oulu 2030 – kulttuuri-ilmastonmuutos nyt! ja kaupunkistrategian toteuttamishjelmat ohjaavat vahvasti Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toimintaa ja palvelujen järjestämistä. Toimintamme toteuttaa strategisia painopisteitä: Oulu on Suomen yritysmönteisin kansainvälinen kasvukeskus, Oulu2026 vahvistaa veto- ja pitovoimaa, Oulu on hiilineutraali 2035, Oulussa jokaisella on mahdollisuus elää terveellistä ja turvallista elämää ja Oulussa on vaikuttavat palvelut, kestävä talous sekä hyvinvoiva henkilöstö. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen palvelutuotanto edistää kaupungin elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia sekä turvallisuutta.

Kaupunkistrategia linjaa, että hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi on tehtävä työtä ja toimittava yhdessä sekä kuntalaisten että muiden toimijoiden kanssa. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunkistrategiaa toteuttavan ja ilmastotyötä ohjaavan Ympäristöohjelman ja sitä tukevat suunnitelmat. Ympäristöohjelman tavoitteet ja toimenpiteet otetaan huomioon palvelujen tuottamisessa.

Maankäytön toteuttamishjelma (MATO) ohjaa yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen operatiivista toimintaa. Toteuttamishjelma ohjaa asunto- ja yritystonttien tuotantoa, edistää kaupungin elinvoimaa sekä olemassa olevan infrastruktuurin ja palvelujen hyödyntämistä ja kestävästä liikkumisesta. Oulun keskeisen kaupunkialueen yleiskaavan päivitys on käynnissä. Yleiskaavalla pyritään vastaamaan erilaisiin tulevaisuusnäkömiin ja kestävyysasteisiin kehityskuvatarkaste-luiden kautta. Niiden pohjalta kaavaluonnos valmistuu vuoden 2025 aikana.

Kaavoitusyksikkö vastaa strategisesta, yleispiirteisestä ja yksityiskohtaisesta maankäytön suunnittelusta, yleis- ja asemakaavoituksesta. Strateginen maankäytön suunnittelu sisältää tavoitesuunnitelmat ja visiotyöt. Yleispiirteinen suunnittelu koostuu yleiskaavoista, osayleiskaavoista sekä niihin liittyvistä selvityksistä. Yksityiskohtainen suunnittelu käsittää kaavarungot, asemakaavat sekä yleissuunnitelmat. Kaavoitusyksikkö valmistelelee tarvittavat lausunnot meneillään olevista hankkeista tai lupaprosesseista, sekä laatii asemakaavoitettavien alueiden laajentamista ja muuttamista koskevat suunnitelmat yleiskaavan ja maankäytön toteuttamis- ja kaavoitusohjelman mukaisesti. Kaavoitusyksikkö valmistelelee yhdyskuntalautakunnan käsiteltäväksi suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamispäätökset sekä ohjaa rakentamista asemakaavoilla sekä niitä täydentävillä yleissuunnitelmilla ja ohjeilla. Kaavoitusyksikkö neuvoo ja opastaa kaupunkilaisia ja muita kaupungissa toimivia tahoja maankäyttöön, asumiseen ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Asuntomessutiimi kuuluu kaavoitusyksikön alaisuuteen.

Kadut ja liikenne -yksikkö vastaa joukkoliikenteestä, liikennejärjestelmän ja liikenteen suunnittelusta, liikenteen hallinnasta ja liikenneturvallisuudesta sekä liikenneväylien ohjelmoinnista, suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Yksikön viranomaistehtäviä ovat seudullisena joukkoliikenneviranomaisena toimiminen, seudullisena jätehuoltoviranomaisena toimiminen, yleisen alueen lupien myöntäminen ja pysäköinninvalvonta. Tehtävänä on kehittää liikenteellisesti toimivaa ja kaupunkikuvallisesti laadukasta Oulua ja Oulun seutua.

Maa ja mittaus -yksikkö vastaa kaupungin omistaman maa- ja vesialueiden sekä kehitettävien kiinteistöjen hoidosta, asuntorakentamisen ja yritystoiminnan edellyttämästä tontinluovutuksesta, muista omistajatehtävistä sekä paikkatietoaineiston ylläpidosta ja paikkatietojärjestelmän toimivuudesta. Viranomaistehtävinä yksikössä hoidetaan kiinteistönmuodostustehtävät, rakentajapalveluita, maaseutuhallinnon tehtävät ja asumisen viranomaistehtävät. Yksikkö edistää maankäyttösopimusten laadinnassa korkeatasoista, kestävän kehityksen mukaista, esteetöntä ja viihtyisää kaupunkirakennetta.

Oulun Infra -liikelaitos lakkautetaan 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62). Maa- ja ympäristörakentamispalvelujen järjestämistehtävät ja ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitopalvelut henkilöstöineen siirtyvät Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kadut- ja liikenneyksikköön ja maa- ja mittausyksikköön 1.1.2025 alkaen. Muutokset on huomioitu talousarviovuosille.

Toimintasuunnitelma

Toimintaympäristöanalyysi

Oulun erittäin suuri rakenteilla olevien asuntojen määrä on purkautunut vähitellen tuottaen valmistuvia asuntoja siten, että 2000 valmistuvan asunnon raja ylittyi myös vuonna 2023. Vuonna 2024 valmistuvien asuntojen määrä pudonnee alle tuhannen asunnon. Uusien valmiiden, mutta myymättömien uusien asuntojen varanto oli Oulussa huhtikuussa 2024 354 asuntoa. Määrä on noin nelinkertainen normaaliin verrattuna. Tämän varannon purkautuminen kestää aikansa, varsinkin pienten asuntojen osalta.

Vallitsevan käsityksen mukaan asuntomarkkinat alkavat toipua Euroopan keskuspankin oletettujen lisäkoronlaskujen myötä loppuvuonna 2024. Suomen inflaatiotaso on jo normalisoitunut, mutta kaikkialla Euroopassa tilanne ei ole vielä yhtä hyvä. Nollakorkomaailmaan ei ole paluuta, mutta kysynnän nousu ei tarvitse paluuta entiseen.

Asuntojen hinnat ovat Oulussa pysyneet lähellä entistä tasoaan niin uusissa kuin vanhoissakin asunnoissa. Tonttikysyntä on ollut kaupungin omakotitonttihakujen osalta kohtuullista, ammattirakentajien tonteissa minimaalista. Yritystonttien kysynnässä on ollut merkittävää laskua vasta vuoden 2024 aikana.

Elämysareena ja sen ympäristö määrittelee Raksilan alueen maankäyttöä rakentamisen määrän, käyttötarkoitusten ja teknisten järjestelyjen osalta. Hankkeeseen valittavan yritysryhmittymän tulisi olla valittuna vuoden 2024 loppuun, jolloin vuoden 2025 aikana hanketta kehitetään yhteistyössä yritysryhmittymän kanssa asemakaavaluonnoksena. Asemakeskuksen alueen Oulun kaupunki on hankkinut omistukseensa vuoden 2023 lopulla, ja kehittää aluetta tavoitteidensa mukaisesti sekä osana Elämysareena ja ympäristö -hanketta. Asuntomessujen pientalo- ja omakotitalotonteille on löytynyt kaikille toteuttajat (24 esittelykohdetta) ja kevyen liikenteen silta rakentuu. Alue valmistuu vuoden 2025 keväänä messutapahtumaa varten.

Ilmastomuutoksen ja luontokadon torjunta sekä kiertotalous haastavat maankäytön suunnittelua ja uudistuva rakentamisen sekä alueidenkäytön lainsäädäntö tuo sääntelyyn uusia painotuksia. Lainsäädäntö ja ympäristön muutos asettavat uusia vaatimuksia ja keinoja, jotka ohjaavat toimintaamme. Kustannustason nousu haastaa palvelutason säilyttämistä. Uusi rakentamislaki astuu voimaan vuoden 2025 alussa ja Alueidenkäyttölaki vuoden 2026 alussa.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut vievät eteenpäin sekä suunnittelukauden aikana että jo aiemmin käynnistämäänsä merkittäviä kaupungin elinvoimaan vaikuttavia hankkeita, kuten Asuntomessut 2025, Asemakeskus, Elämysareena ja ympäristö, Oritkarin ja Pyyryväisen vihreän siirtymän työpaikka-alueet. Hiukkavaaran, Alppilan bulevardin sekä muiden keskustaa ympäröivien alueiden kehittämistä urbaaneina ja tiivistyvinä kaupunginosina jatketaan täydennysrakentamisen asemakaavahankkeilla. Yhdyskuntarakenteen täydennysrakentamiseen sekä tiivistämiseen tähtäävää ohjausta

kehitetään ohjelmallisesti pilottihankkeiden avulla. Keskustan kehittämistä edistetään myös strategisen ohjelmatyön avulla.

Loppuvuodesta 2023 valmistunut maankäytön toteuttamisohjelma (MATO) vuosille 2024 – 2028 ohjaa kokonaisvaltaisesti ja sitovasti kaupungin kasvua. Maanhankintaa lisätään merkittävästi uusilla työpaikkarakentamiseen osoitettavilla alueilla. Samalla varmistetaan myös riittävä maaomaisuus asunto- ja elinkeinoelämän tonttitarpeisiin. Asuntotuotannolla edistetään kestävästä kaupunkikehitystä: monipuolista asuntotuotantoa sekä kaupunkirakenteen eheytymistä. Asuntotuotannon suunnittelussa on otettu huomioon palveluverkkoratkaisut ja asuinalueiden väestörakenteen muutokset.

Vuosittaiselle asunto- ja yritystonttituotannolle laaditaan Maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) pohjalta kaavoitusohjelma. Näiden lisäksi tehdään kaupungin toimitilatuotannon vaatimaa kaavoitusta sekä näiden ohella yksityisten toimijoiden kaavahankkeita. Lukuisat yksityiset kaavahankkeet, kiireelliset aikataulut sekä ns. kärkihankkeet (mm Asemakeskus, Elämysareena, Oritkari sekä Pyryväinen) aiheuttavat paineita kaavoitusohjelman toteuttamiselle aikatauluissa. Yleiskaavoitusta tehdään kaavoituksen seurannan, muuttuvien olosuhteiden ja sisältöteemojen sekä seudullisen kehityksen pohjalta. Yleiskaavojen tarkentamistarvetta aiheuttavat mm. liike- ja toimitilatonttien lisääminen sekä vanhentuneet osayleiskaavat.

Yritysten, kaupan ja asumisen kehityshankkeiden nopeat ja ennakoimattomat muutostarpeet voivat aiheuttaa ristiriitaa yleiskaavojen suhteen. Oulun kaupunkialueen laajuuden vuoksi yhdyskuntarakenteen tasapainoinen kehittäminen on muuttuvan palvelurakenteen, asuntomuotojen kysynnän sekä yksityisen maanomistuksen suhteen haastavaa. Asiaa pyritään ennakoimaan laadittavassa keskeisen kaupunkialueen osayleiskaavassa.

Rakennetun ja luonnon ympäristön suojeltavat arvot, ympäristötekijät (mm. ilmastotavoitteet, hulevesi, liikenne) sekä niiden ohjauksen lisääntyvä vaatimustaso aiheuttavat paineita kaavojen ja lupien tarkentamiselle ja huolelliselle valmistelulle. Myös viranomaisilla on vaikutusta kaavojen sisältöihin. Toisaalta yritysten toimintaedellytysten ja yksityisten tonttikehityshankkeiden osalta toivotaan kaavoitukselta joustavuutta, nopeutta ja ennakoitavuutta.

Ruutukaavakeskustan osalta asumispainotteiset asemakaavat ovat vähentäneet keskustan työpaikka- ja liiketilatarjontaa, joten tulevaisuudessa kaavahankkeissa liike- ja toimitilan lisäämistä on edistettävä erilaisin ohjaukskeinoin. Rakentamislain muutos, jota parhaillaan valmistellaan ja joka astunee voimaan vuonna 2025, voi tuoda maankäyttöön ja kaavoituksen toimintaympäristöön merkittäviä muutoksia, joiden vaikutusta on vaikea ennakoita.

Oulun seudun kunnat ovat päättäneet ottaa käyttöön joukkoliikenteen parannetun palvelutason. Uusi palvelutasopäätös parantaa merkittävästi joukkoliikenteen laatua koko toimialueella mahdollistaen yhä useammalle kaupunkilaiselle joukkoliikenteen käytön arjen liikkumisessa. Uutta palvelutasoa ei Oulun osalta voida ottaa kokonaisuudessaan käyttöön talousarvion laadinnan yhteydessä asetettujen säästötavoitteiden vuoksi. Näin ollen osaa suunnitelluista linjastojen palvelutasoparannuksista viivästetään tai sopeutetaan säästötavoitteiden mukaisiksi.

Uusi tasataksamalli lippu- ja maksujärjestelmien osalta on käyttöönotettu vuoden 2024 lopussa. Tasataksa –mallin odotetaan nostavan lipputuloa. Uusien sopimusten myötä joukkoliikenteen kalusto on enenevässä määrin täysin päästötöntä sähkökalustoa, mikä tukee kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Joukkoliikenteestä on tullut entistä halutumpi kulkumuoto ja käyttäjämäärien odotetaan kasvavan.

Lippu- ja maksujärjestelmäpuolella odotetaan edelleen kehitystä OSL –mobiilisovelluksen ja maksutapavaihtoehtojen myötä. Myös tapahtumalippu tuo uudenlaista yritys yhteistyötä joukkoliikenteeseen. Lippu- ja maksujärjestelmän puolella edistetään myös sujuvampaa työsuhte-etuuden käyttöönottoa. Lisäksi lähimaksun osalta on tuotu uusia ominaisuuksia, kun useamman henkilön maksaminen lähimaksulla on mahdollista. Näiden kehitystöiden myötä parannetaan lippu- ja maksujärjestelmän käytettävyyttä asiakkaille ja henkilöstölle.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) ja hankeohjelma vuosille 2024–2027 Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja valtion kesken neuvotellaan vuoden 2024 aikana. Sopimuksella vaikutetaan kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittämiseen sekä liikennehankkeiden valtion rahoitukseen. MAL-sopimuksen pienistä liikennehankkeista laaditaan erillinen toteutusohjelma yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Kaupunkistrategia 2030 sisältää linjauksen hiilineutraaliuden saavuttamisesta vuoteen 2035 mennessä ja Ympäristöohjelma (KH 26.6.2023) ohjaa kaupungin ilmastotyötä. Kaupungit ovat merkittävässä, mutta haastavassa asemassa kestävyystavoitteiden saavuttamisessa ja ristikkäisvaikutusten yhteensovittamisessa. Vuonna 2024 julkaistun ilmastotyön tiekartan yhteenvedossa todetaan, ettei kaupungin ja sidosryhmien suunnitelmat ja toimenpiteet hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi ole vielä riittäviä. Yleisellä tasolla näyttää, että ilmastotyön helpot ja kustannustehokkaat toimenpiteet on pitkälti tunnistettu ja toteutettu. Jäljellä ovat ratkaisut, joiden toimeenpanoa haastavat mm. ristikkäisvaikutukset kaupungin kasvutavoitteiden tai muiden kestävyystavoitteiden kanssa, esimerkiksi liikenteeseen, rakentamiseen ja asukkaiden kulutukseen liittyvät kysymykset. Oulu on kasvava kaupunki ja kasvavien kaupunkien suunnittelun ja rakentamisen reunaehdot muuttuvat ilmastonmuutoksen takia. Uudet kestävyuden vaatimukset edellyttävät kaupungeissa kaupunkirakenteen tiivistämistä, kestävä liikumisen edistämistä, kiertotalouden kehittämistä, luonnon monimuotoisuuden edistämistä sekä luontokadon pysäyttämistä. Oulun kaupungin ilmastotyö etenee päätösten mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpaneavat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Kaavoitus

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu yhdyskuntarakenteen kehittämisperiaatteet, liikennejärjestelmä, viher- ja virkistysalueverkosto sekä asumisen, työpaikkojen ja palveluiden painopistealueet vuoteen 2030. Yleispiirteisistä suunnitelmista keskeisen kaupunkialueen osayleiskaava etenee ehdotusvaiheeseen vuonna 2025. Yleiskaavatyössä tullaan ottamaan huomioon kaupungin kehittämisen strategisia tavoitteita maankäytön osalta ilmastotavoitteista työpaikkarakentamiseen.

Keskeisimmistä täydennysrakentamisalueista Alppilan bulevardin ja Linnanmaa-Kaijonharjun kaavarungon sekä Hiukka-vaaran tavoitesuunnitelman pohjalta jatketaan asemakaavojen laatimista näille alueille eri kokoisina hankkeina. Keskusta-alueella, sen välittömässä läheisyydessä, aluekeskuksissa sekä entisissä kuntakeskuksissa käynnistetään suunnittelukaudella täydennysrakentamispainotteisia asemakaavoja. Merkittävänä uutena liike- ja yritystoiminnan alueena kehitetään Ritaporttia ja työpaikka-alueina Ruskoa, Välikylää, Oritkaria sekä Pyyryväistä. Näiden lisäksi tarkastellaan yleiskaavan mukaisten toimitila-alueiden kaavoitusmahdollisuuksia eri puolilta Oulua työpaikka-alueiden käyttötarkoituksia monipuolistaen sekä laajentaen. MATO- ohjelman mukaisia asunto-, toimitila- ja työpaikka-alueita kaavoitetaan kaavoitusohjelman mukaisesti eri puolille Oulua.

Kyläalueiden suunnittelussa pyritään hallittuun kasvuun sekä yhdyskuntarakenteen että kuntatalouden näkökulmasta. Suunnittelun lähtökohtina ovat nykyiset mahdolliset yleiskaavat, liikenne- ja kunnallistekniset verkostot sekä erityisesti jokivarsilla tulvaherkät alueet. Yksityisen maanomistuksen osalta kyläalueiden asemakaavoissa toteutetaan myös maapoliittisia periaatteita. Oulujokivarren maankäytön suunnitelmilla ja asemakaavahankkeilla on tarkoitus tehostaa

maankäyttöä maaseutumaisen omakotitaloasumisen alueena. Lupavalmistelua suunnittelutarveratkaisujen sekä poikkeamisten osalta tehdään maankäytön tarpeen mukaisesti sekä asemakaavoitetulla että -kaavoittamattomilla alueilla yleiskaavojen, rakennusjärjestyksen sekä oikeusperiaatteiden mukaisesti.

Kaavoitus

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Oulun keskeisen kaupunkialueen osayleiskaavaehdotus

Oritkarin asemakaavaehdotus

Pyyryväisen osayleiskaavaehdotus ja asemakaavaluonnos

Oulun elämysareena ja ympäristön sekä Asemakeskuksen asemakaavaluonnos

Kadut ja liikenne

Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteena on Oulun seudun saavutettavuuden parantaminen ja turvallinen ja sujuva liikenne elinkeinoelämän ja asumisen tarpeet huomioiden. Joukkoliikennettä kehitetään kaupunginhallituksen päättämän palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Liikenneverkkoa kehitetään maankäytön toteuttamisohjelman edellyttämällä tavalla ja investointiohjelman mukaisesti. Kävely- ja pyöräilyolosuhteiden suunnittelua ja toteutusta jatketaan kehittämissuunnitelman mukaisesti tavoitteena niiden osuuden kasvattaminen.

Kadut ja liikenne

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Liikenteellisesti toimivan ja kaupunkikuvallisesti laadukkaan Oulun kehittäminen

Oulun seudun saavutettavuuden parantaminen

Turvallisen, sujuvan ja ympäristöystävällisen liikenteen kehittäminen

Merkittävimmät hankkeiden, kuten asuntomessujen ja asemakeskuksen, toteutuksen varmistaminen, Oritkarin ja Pyyryväisen vihreän siirtymän työpaikka-alueet

Asuntotuotannon ja työpaikkarakentamisen edellyttämä liikenneväylien ja kunnallistekniikan toteutus maankäytön toteuttamisohjelman edellyttämässä aikataulussa

Omaisuuksien arvon säilyttäminen riittävän peruskorjauksen tason avulla

Laadukkaan kunnossapidon tason säilyttäminen

Maa ja mittaus

Vuoden 2025 kaupungin luovutettavien omakotitonttien lukumäärä on 120 tonttia. Yhtiömuotoisia erillispientaloja, rivitaloja ja pienkerrostaloja varten kaupunki luovuttaa tontteja 280 asunnon toteuttamista edellyttävän määrän ja kerrostaloasuntoihin 500 asunnon määrän. Kaupungin luovuttamien asuntotonttien kokonaismäärä asuntoina on 900 asuntoa vuodessa. Kerrostaloasuntotuotannosta valtaosa tulee toteutumaan yksityiselle maalle, jolle luodaan edellytykset asemakaavamuutoksiin ja maankäyttösopimuksiin.

Maanhankinnan painopisteenä on suurten teollisuustonttien mahdollistamiseen tähtäävä raakamaan hankinta.

Kaupungin maaomaisuutta hoidetaan hyväksytyjen omistajapoliittisten linjausten mukaan ja metsiä vuonna 2023 hyväksytyyn metsien hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2025 kaupungin omistamien vesialueiden hoitoa ja käyttöä ohjaa hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on tällä hetkellä valmisteilla. Suunnitelma tähtää vesistömme hyvään ekologiseen tilaan ja kestäväan käyttöön. Oulun kaupungin omistamien turvetuotannosta poistuvien alueiden jatkokäyttöä on tarkoitus suunnitella ja toteuttaa JTF-avustuksella käynnistettävässä hankkeessa. Hanke on jatkoa vuonna

2024 toteutetulle TUPAS -hankkeelle. Tässä hankkeessa painopisteenä on jatkokäyttöä edistävien rakenteiden toteuttaminen.

Rakentamiskehotusmenettelyä jatketaan maapoliittisten linjausten ja yhdyskuntalautakunnan päätösten mukaisesti. Vuonna 2025 tehdään päätökset noin 20 - 30 uudesta kehotettavasta tontista siten, että kehotetut tontit tulevat laajentamaan ja monipuolistamaan Oulun kaupungin omakotirakentamisen mahdollisuuksia.

Maa ja mitta

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Maankäytön toteuttamisohjelman mukainen tontinluovutus, ml 120 omakotitonttia

Maankäyttösopimusten ja toteuttamissopimusten varmistaminen kaavoituksen edistymisen mukaan

Kaupunkikehittämisen edellyttämä maanhankinta

Kysyntää vastaava yritys-, palvelu- ja teollisuustonttien luovutus

Maanvuokrasopimusten hoito; uudet sopimukset, sopimusten uudistamiset ja laskutus

Uudet rakentamiskehotukset yhdyskuntalautakunnan päätöksen mukaan

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat lähteneet voimakkaaseen kasvuun viimeisten kahden vuoden aikana kehittämistoimien ansiosta. Matkamäärien kasvu jatkuu edelleen ja lipputulot kasvavat sen mukaisesti. Tämän mahdollistaa päätös korkeammasta palvelutasosta, tasataksa –malli ja uusi päästötön kalusto, jotka lisäävät joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Kehitystyötä jatketaan lippu- ja maksujärjestelmän sekä informaatiojärjestelmän osalta. Lippu- ja maksujärjestelmän kehitystyössä pyritään tuottamaan sujuvampi tapahtumalippu yritysten ja Oulun kaupungin tapahtumien käyttöön sekä mahdollistamaan helpommin käyttöön otettava työsuhdematkaetuus. Lisäksi informaatiojärjestelmää kehitetään vastaamaan paremmin esteettömyysvaatimuksiin mm. pysäkkikuulutusten osalta.

Joukkoliikenne

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Tasataksa –malli käyttöön

OSL –sovelluksen jatkokehitystyö, mm. alennusryhmät sovellukseen

Tapahtumalippu ja työsuhde-etuus

Informaatiojärjestelmän jatkokehitystyö

Kehittäminen

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kehittämistoiminnan tavoitteena on löytää uusia avauksia Oulun kaupungin kaupunkiympäristön, elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämiseen, uudistaa ja tehostaa toimintatapoja, tunnistaa ja ottaa käyttöön yhteisiä toimintatapoja sekä kehittää poikkitoiminnallista yhteistyötä kaupunkikonsernin sisällä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut on määritelty oman toiminta-alueensa pohjalta kehittämisen painopistealueet, jotka pohjautuvat kaupunkistrategiaan ja siinä määriteltyihin yhteisiin tavoitteisiin sekä strategian toteuttamisohjelmiin sekä toimintaympäristön muutoksiin. Kehittämistä toteutetaan kehittämishankkeilla sekä yksikköjen jatkuvalla oman toiminnan kehittämisellä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kehittämisen painopisteet suunnittelukaudella:

1. Hiilineutraali kaupunki 2035. Kaupunkimme kehittyä kestävästi. Toteutetaan kestävä kehityksen mukaisia maankäytön suunnittelun ja liikenteen ratkaisuja; Kaupunkirakenteen eheyttäminen, energiatehokkuus, kiertotalous, ilmastonmuutoksen edellyttämien toimenpiteiden huomioiminen, laadukas ja vähäpäästöinen ympäristö, luonnon monimuotoisuus sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksien parantaminen.
2. Yritysmuutosyhteistyön huomioiminen hankkeiden suunnittelussa, toteutuksessa ja hankinnoissa sekä viranomaisprosesseissa. Yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen yritysasiakkaiden kanssa.
3. Digikehittämissuunnitelman toteutus. Rakennetun ympäristön digitalisaatio. Muuttuvan rakentamis- ja alueidenkäyttölain vaikutukset yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kaava- ja lupaprosesseihin, resursseihin, järjestelmiin, asiakaspalveluun sekä hallintosäätöön.
4. Kaupunkikehittäminen: Luodaan ja otetaan käyttöön kaupunkisuunnittelun tarpeiden pohjalta uusia toteuttamistapoja hyödyntäen kansainvälisiä ja kansallisia verkostoja, kumppaneita ja järjestöjä.
5. Tiedolla johtamisen, raportoinnin, analysoinnin, suunnittelun ja seurannan sekä vaikutusten arvioinnin kehittäminen sekä ohjelmallinen kehittämistyö.
6. Esimiestyön johtaminen ja tukeminen; Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa työn tuloksellisuutta, tavoitteiden saavuttamista, itseohjautuvuutta ja henkilöstön hyvinvointia vahvistetaan kehittämällä esimiestyötä. Esimiehille tarjotaan johtamisen tueksi työvälineitä, toimintamalleja, valmennusta ja tukea arjen työhön.

Kehittämishankkeet

Oulun kaupungin vihreän siirtymän edistäminen Oritkarissa – hanke ja Pyyryväisen suurteollisuusalue – Oulun kaupungin vihreän siirtymän edistäminen -hanke. Pyyryväisen alueella on vireillä osayleiskaava, joka mahdollistaa vihreään siirtymään kytkeytyvää teollista toimintaa. Oritkarin ja Nuottasaaren alueelle on vireillä vihreän siirtymän teollisuutta edistävät asemakaava ja yleissuunnitelma, jotka palvelevat myös vireillä olevan Oulun keskeisen kaupunkialueen yleiskaavan laatimista. Pyyryväisen ja Oritkarin alueen suunnitteluun kaupunki on saanut ympäristöministeriön vihreän siirtymän avustukset. Rahoituksen edellytyksenä on DNSH-ehto, eli näiden ilmastonmuutoksen hillintää tukevien hankkeiden vaikutukset arvioidaan huolellisesti prosessin aikana. Lisäksi kaavoitus on laatinut yhteistyössä Business Oulun kanssa esiselvitystä voimajohdoista ja vetyputkista, sekä analyysiä vihreän siirtymän potentiaalisimmista alueista.

Let's Go Circular! on URBACT-kaupunkiverkoston hanke, jossa mukana 10 jäsenkaupunkia luomassa itselleen kiertotalouden toimintasuunnitelmaa. Oulun kaupunki päivittää kiertotalouden tiekarttaa kiertotalouden toimintasuunnitelmaksi. Verkosto tarjoaa tukea, valmennusta ja mahdollisuuksia vertaisoppimiseen jäsenilleen suunnitelmien luonnissa.

Yksiköissä tehdään lisäksi jatkuvaa oppilaitosyhteistyötä mm. Oulun yliopiston ja OSAOn kanssa erilaisten diplomitoiden muodossa sekä yhteistyökumppanina monialaisissa tutkimushankkeissa.

OUMO (Oulujoen vesistön puitesopimus) jatkuu ja uusi sopimuskausi on vuosille 2022–2025. Yhdentoista kunnan lisäksi puitesopimuksessa ovat mukana vesivoimayhtiöt Fortum Power and Heat Oy ja Oulun Energia Oy sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset. Oulun kaupunki toteuttaa OUMO-puitesopimuksen kautta Kaupunginojan kunnostamiseen liittyviä hankkeita. Hankkeiden tavoitteena on virkistyskäytön edistäminen ja kalannousun mahdollistaminen ja veden laadun sekä maisemallisten arvojen parantaminen. OUMO-rahoituksella toteutettavat hankkeet päättää vuosittain OUMO-ohjausryhmä.

Yhdyskuntalautakunta, 1 000 €	2025 / hallinto- kunnan TA- raami	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tulot	272	85	74	431
Menot	-370	-107	-92	-569
Netto	-98	-22	-18	-138
Menoista henkilöstömenoja	-10	0	0	-10
INVESTOINTIHANKKEET, INVESTOINTIOSA				
Tulot	1 153	2 796	1 963	5 912
Menot	-2 300	-5 700	-3 800	-11 800
Netto	-1 147	-2 904	-1 837	-5 888

Talous

Yhdyskuntalautakunta yhteensä, informatiivinen tieto

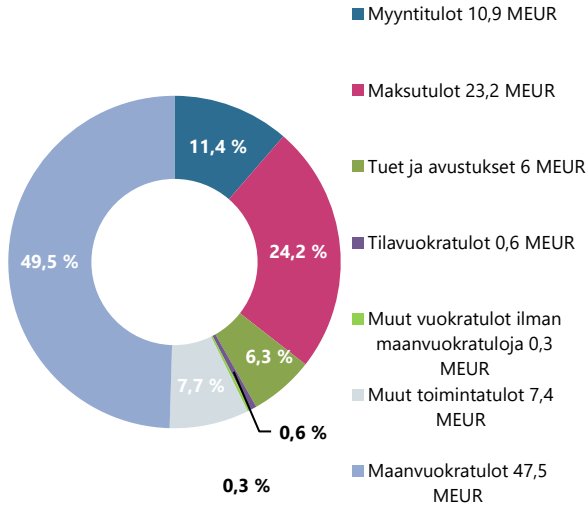
1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	89 325	91 548	92 048	95 954	97 142	99 820
TOIMINTAMENOT	-87 959	-93 677	-93 111	-96 819	-96 358	-98 388
TOIMINTAKATE	1 366	-2 129	-1 063	-866	783	1 432

Tiedot raportoidaan voimassa olevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä -sitovuudella on huomioitu Oulun Infra -liikelaituksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaiksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2023-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

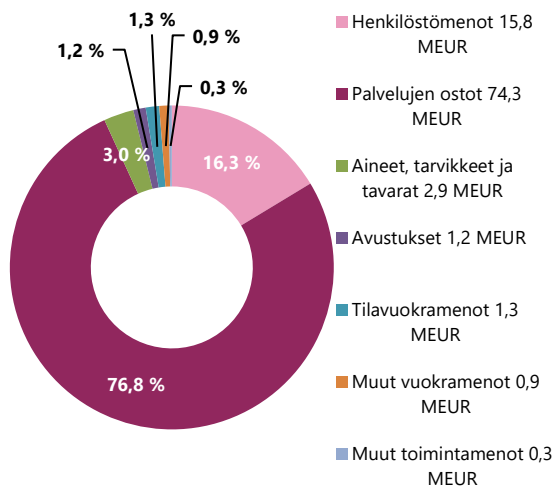
Toimintatulot talousarviovuonna 2025 ovat suunnitteluohjeen mukaisesti 1,8 milj. euroa suuremmat kuin TA2024 ennusteella. Talousarviossa 2025 ovat maa- ja vesialueiden vuokrat 1,0 milj. euroa ja maanmyyntivoitot 1,0 milj. euroa suuremmat. Kadut ja liikenteen toimintatulojen pysäköinti ja -virhemaksut ovat 0,4 milj. euroa pienemmät kuin TA2024 ennusteella koska keskustan alueella on pysäköintipaikkoja vähemmän mm. täydennysrakentamisen vuoksi. Tätä selittää se, että rakennusalueet ottavat tiealueita väliaikaisesti käyttöönsä. Vuoden 2025 talousarviossa on muita pienempiä korotuksia yhteensä 0,2 milj. euroa verrattuna TA2024 ennusteelle.

Toimintamenot talousarviovuonna 2025 ovat suunnitteluohjeen mukaisesti 4,4 milj. euroa suuremmat kuin TA2024 ennusteella. Joukkoliikenteen joukko- ja palveluliikenteen menot ovat 4,0 milj. euroa suuremmat. Lisäksi rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut ovat 0,4 milj. euroa suuremmat.

**TOIMINTATULOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 96 MEUR**

**TOIMINTAMENOT TA2025 TILIRYHMITÄIN,
YHT. 96,8 MEUR**

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 +muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	8 274	8 612	8 412	10 883	10 418	10 454
Maksutulot	18 463	24 518	24 018	23 238	24 538	26 238
Tuet ja avustukset	7 967	5 688	5 688	5 975	5 327	5 316
Tilavuokratulot	779	485	685	625	625	625
Muut vuokratulot	44 900	44 836	46 836	47 861	48 861	49 861
Muut toimintatulot	8 942	7 408	6 408	7 371	7 372	7 325
Toimintatulot yhteensä	89 325	91 548	92 048	95 954	97 142	99 820
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-11 142	-12 514	-11 949	-15 843	-15 390	-15 509
Palkat ja palkkiot	-8 917	-10 110	-9 665	-12 812	-12 446	-12 544
Henkilösivukulut	-2 224	-2 405	-2 283	-3 031	-2 944	-2 965
Palvelujen ostot	-71 526	-75 373	-75 373	-74 342	-74 729	-76 639
Asiakaspalvelujen ostot	-5	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-71 521	-75 373	-75 373	-74 342	-74 729	-76 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 277	-2 485	-2 485	-2 922	-2 822	-2 822
Avustukset	-975	-1 289	-1 289	-1 153	-1 053	-1 053
Tilavuokramenot	-1 208	-1 144	-1 144	-1 294	-1 294	-1 294
Muut vuokramenot	-403	-584	-584	-923	-728	-728
Muut toimintamenot	-428	-288	-288	-343	-343	-343
Toimintamenot yhteensä	-87 959	-93 677	-93 111	-96 819	-96 358	-98 388
TOIMINTAKATE	1 366	-2 129	-1 063	-866	783	1 432

Tiedot raportoidaan voimassa olevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä -sitovuudella on huomioitu Oulun Infra -liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaitoksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2023-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä

1 000 €	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
		+ muutokset				
TOIMINTATULOT	65 085	66 448	68 248	70 254	70 742	72 820
TOIMINTAMENOT	-47 019	-49 886	-49 221	-49 923	-47 669	-47 665
TOIMINTAKATE	18 066	16 562	19 027	20 330	23 073	25 155

Tiedot raportoidaan voimassa olevan johtamisjärjestelmän mukaisesti. Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä -sitovuudella on huomioitu Oulun Infra -liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62) ja Oulun Infra -liikelaitoksesta siirtyvät toimintatulot ja -menot 2025-2027. Vertailutiedot 2023-2024 on esitetty informatiivisena tietona.

Joukkoliikenne

1 000 €	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
		+ muutokset				
TOIMINTATULOT	24 240	25 100	23 800	25 700	26 400	27 000
TOIMINTAMENOT	-40 939	-43 791	-43 890	-46 896	-48 690	-50 723
TOIMINTAKATE	-16 700	-18 691	-20 090	-21 196	-22 290	-23 723

Talouden tasapainotus 2025–2027

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut ilman joukkoliikennettä talouden tasapainotus vuosille 2025–2027 on toteutettu vähentämällä asiantuntijapalveluista, rakennusten kunnossapitopalveluista, alueiden rakentaminen ja kunnossapitopalveluista euroja.

Joukkoliikenteen talouden tasapainotus vuosille 2025–2027 on toteutettu vähentämällä joukko- ja palveluliikenteen ostopalveluja.

Kaupunginjohtajan esityksellä on huomioitu lisäksi myös vähennykset toimintakatteeseen.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
	Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä			
Toimintamenojen vähennys	559	559	559	1 677
Toimintakatteen vähennys	1 000	1 000	1 000	3 000
Yhteensä	1 559	1 559	1 559	4 677
Joukkoliikenne				
Toimintamenojen vähennys	594	595	595	1 784
Toimintakatteen vähennys	1 000	1 000	1 000	3 000
Yhteensä	1 594	1 595	1 595	4 784

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstöresurssit mitoitetaan Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden perustehtävien ja hallintokunnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hallintokunnan henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet vähenevät vuoden 2025 talousarviossa neljällä henkilötyövuodella verrattuna vuoden 2024 talousarvioon. Vuoden 2024 henkilötyövuosiennuste alittaa vuoden 2024 talousarvion tehtävien täyttämättä jättämisellä, rekrytointihaasteiden vuoksi sekä HR-palveluiden siirrosta konsernihallintoon.

Talousarviovuoden 2025 ja suunnitteluvuosien 2026–2027 henkilötyövuodet ja henkilöstökustannukset on esitetty alla olevassa taulukossa. Henkilöstökustannuksia tulee nostamaan uusien kunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten palkkaohjelman mukaiset palkankorotukset. Sopimuskaudella (2022–2025) työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut käyttävät Oulun kaupungin keskitettyä koulutussuunnitelmaa toiminnassaan, jota täydennetään tarvittaessa hallintokunnan osaamiseen liittyvällä ammatillisella lisäkoulutuksella. Suunnitteluvuosina 2026 ja 2027 tulee varautua henkilöstön perehdyttämiseen ja rekrytointeihin lisäresursseilla, sillä 6,4 % Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden henkilöstöstä on yli 60-vuotiaita. Samalla koulutetun työvoiman saatavuuden kanssa on haasteita, mikä lisää rekrytointiin ja perehdyttämiseen käytettävää aikaa ja haastaa nykyistä henkilöstöä työtehtävien lisääntyessä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa hyödynnetään suunnitteluvuosina 2025–2027 henkilöstön eläköitymistä ja yhdistämällä sellaisia tehtäviä, jotka ovat osaamisalan puolesta yhdistettävissä olemassa oleviin tehtäviin.

Oulun Infra -liikelaitos lakkautetaan 31.12.2024 (KV 9.9.2024 §62). Maa- ja ympäristörakentamispalvelujen järjestämistehtävät ja ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitopalvelut henkilöstöineen siirtyvät Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kadut- ja liikenneyksikköön ja maa- ja mittausyksikköön 1.1.2025 alkaen. Muutokset on huomioitu talousarviovuosille.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	180	203	192	259	251	250
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-8 917	-10 110	-9 665	-12 812	-12 446	-12 544
Henkilösivukulut	-2 224	-2 405	-2 283	-3 031	-2 944	-2 965
Yhteensä	-11 142	-12 514	-11 949	-15 843	-15 390	-15 509

8.9 Rakennuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Rakennuslautakunta vastaa kunnan tehtäväksi lainsäädännöllä määrätystä rakennusvalvontatoimesta alaisensa rakennusvalvontayksikön kautta. Tehtävänä on huolehtia valvoa yleisen edun kannalta kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä ja rakentamisen lainmukaisuudesta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Keskeisiä rakentamisen vaatimuksia ovat sijoittamisen ja toteuttamisen edellytykset: soveltuminen rakennettuun ympäristöön, sopusuhtaisuus, tarkoituksenmukaisuus, turvallisuus, terveellisyys, esteettömyys, vähähiilisyys sekä energiatalouden ja kestävä kehityksen vaatimukset.

Tehtävänä on myös huolehtia rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta huomioiden rakentamisen ohjauksen lähtökohdat (Rakentamislaki). Oikea-aikainen ja asiantunteva ennakoiva ohjaustoiminta auttaa kuntalaisia rakentamisessa, tuottaa hankkeille lisäarvoa ja edistää viihtyisän ja korkealaatuisen elinympäristön aikaansaamista. Rakennusvalvonta kuuluu Kaupunkiympäristöpalvelut -toimialueeseen.

Rakennuslautakunnan palveluvastuualue ja toiminnan laajuus:

- Rakentamisen ohjaus ja yleinen neuvonta
- Rakentamisen lupaharkinta ja lupakäsittely
- Toteutuksen ja käyttöönottovaiheen viranomaiskatselmoinnit
- Rakennetun ympäristön jatkuva valvonta ja rakennusten kunnossapidon valvonta
- Lakisääteiset pakkokeinopalvelut

Toiminnan kulut ovat 3,785 M€, josta henkilökustannusten osuus on 72 %. Vuoden toiminnan tuottavuus yksittäisille hankkeille on ollut kymmeniä kertoja suurempi kuin toiminnan kulu. Energiansäästöissä ja kosteus- ja sisäilmasto-ongelmien vähenemisessä yhden vuoden työstä saavutetaan merkittävä elinkaaren aikainen säästö.

Toimintasuunnitelma

Toimintaympäristöanalyysi

Rakennusvalvontatyö muuttuu merkittävästi 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain myötä. Rakentamislain toimeenpano edellyttää muutoksia hallintosääntöön, rakennusjärjestykseen ja lupakäsittelyyn sekä rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Valmistelussa olevat lain korjaukset ja asetukset aiheuttavat epävarmuutta rakennusvalvontatyön järjestämisessä. Hallintosäännön muutoksella voi olla vaikutuksia resurssien kohdentamiseen.

Siirtymäaika edellyttää jatkuvaa ajantasaista kouluttautumista ja kouluttamista sekä lainsäädännön muutosten seurantaan. Luvanvaraisuuden muutokset alentavat lupakynnystä, mutta toisaalta lisäävät neuvonnan ja ohjauksen tarvetta vaikuttaen lupatuloihin ja resurssien käyttöön. Tietojärjestelmämuutokset ja digitalisoimisen edellyttäminen voivat aiheuttaa ennakoimattomia kustannuksia. Rakentamislain uudistaminen vaikuttaa merkittävästi rakennusvalvonnan työhön ja resurssien käyttöön jo ennen sen voimaan tuloa.

Syksyllä 2024 vireille laitettava rakennusvalvontauudistus ja 1.1.2026 voimaan tuleva lupien käsittelyaikatakuu ja tietomallimuotoinen lupa tulevat lisäämään resurssien tarvetta ja kustannuksia vuosina 2026–2027. Luvanvaraisuuden kaivuessa rakentamisen jälkivalvonnan osuus tulee oletetusti kasvamaan.

Rakennusalan suhdanneryhmä arvioi kevään 2024 ennusteessaan rakentamisen vähenevän edelleen tänä vuonna 3–4 % ja vähentymisen painottuvan asuinrakennuksiin. Toimitilarakentamisessa on potentiaalia, mutta käynnistämisiin liittyy epävarmuuksia. Korjausrakentamisen tason ennakoidaan pysyvän ennallaan, korjausvelan kasvaessa korjauksia on tehtävä markkinatilanteesta riippumatta.

Vuodelle 2025 Suomeen ennustetaan yleisesti kohtuullista talouskasvua. Myös rakentamisen arvioidaan alkavan toipua korkojen laskun, positiivisen tulokehityksen ja patoutuneen asuntokysynnän piristäessä asuntomarkkinoita. Tilastokeskuksen julkaisun 21.5.2024 mukaan kaikkien myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä väheni tammi-maaliskuussa 20 % verrattuna vuodentakaisesta. Asuinrakennuksille myönnetty kuutiomäärä väheni ajanjaksolla 51 %.

Vuonna 2024 Oulussa ensimmäisen puolikkaan aikana lupamäärä oli 793 lupaa. Lupamäärä laski noin 23 % verrattuna kolmen edellisen vuoden keskiarvoon (1034 lupaa). Luvitettujen neliöiden määrä oli 99 675 kem², vähennystä oli 48 % verrattuna kolmen edellisen vuoden keskiarvoon (192 566 kem²). Asuinrakennusten lupien kerrosala 50163 kem² laski noin 50 % verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (101 022 kem²).

Ympäristöasioiden taloudellinen arviointi ja keskeiset toimintaa kuvaavat mittarit

Rakennusvalvonnalla on merkittävä vaikuttamismahdollisuus rakentamisen vähähiilisyyteen ja energiatehokkuuteen. Ennakoivalla ohjauksella saavutetaan merkittäviä säästöjä rakennusten elinkaarikustannuksiin rakennuksen käytön aikana. Ohjauksen tuloksia seurataan vertaamalla asuinrakennusten tunnuslukuja (e-luku, CO₂-e) vertailuarvoihin.

Uuden rakentamislain tullessa voimaan 1.1.2025 rakentamisen valintoja ohjaavat entistä tiukemmin rakentamisen elinkaariominaisuudet, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalouden edistäminen, rakennetun ympäristön digitalisaation kehitys, vähähiilisyys sekä energiatehokkuus. Rakennusvalvonta toteuttaa osaltaan Oulun ympäristöohjelmaa ja ilmasto- ja kiertotalouden tiekartan tavoitteita.

Korjausvelan kasvaessa korjausrakentaminen tulee edelleen vaatimaan osaamisen ja resurssien lisäämistä. Korjausrakentamisen resurssia vahvistetaan jatkuvalla koulutuksella. Korjausrakentaminen työllistää rakennusvalvontaa suhteessa enemmän kuin uudisrakentaminen ja sillä on merkittävä työllistävä vaikutus myös elinkeinoelämään. Rakennusvalvonnan vaikuttamismahdollisuudet hankkeiden ohjaamiseen terveellisempien rakennusten aikaansaamiseksi ovat merkittävät riittäväillä laadunohjauksen ja neuvonnan resursseilla. Ilmastonmuutosta hillitään kestävän kehityksen korjaustoimenpiteillä purkamisen sijaan.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Oulun rakennusvalvonta luvittaa noin 2000 vuosittaisella lupapäätöksellä rakentamistoimintaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus rakentamislaki ja alueidenkäyttölaiksi heijastuu rakennusvalvontaviranomaistyöhön. Uusi rakentamislaki on hyväksytty eduskunnassa ja tulee voimaan osittain 1.1.2025. Muutokset tulevat muuttamaan rakennusvalvontapalvelujen tavoitteita, vastuita ja toteutustapoja – lupatyyppit, luvanvaraisuus, tietomallimuotoinen lupa ja tietomallit. Rakentamislain tuomiin muutoksiin on valmistauduttu seuraamalla tiiviisti lainvalmistelua ja peilaamalla sen muutoksia olemassa oleviin lupaprosesseihin ja -käytäntöihin. Hallintosäännön ja rakentamisjärjestyksen uudistamistyö on aloitettu ja varauduttu vuoden 2025 aikana voimassa olevien vanhojen säännösten ja uusien säännösten yhteensovittamiseen mahdollisuuksien mukaan. Vuoden 2026 alussa hallitusohjelman mukaiset lupaprosessien digitalisoiminen ja lupien käsittelyaikatakuu aiheuttaa lisämuutoksia rakennusvalvontatyöhön, jonka vaikutuksia palvelujen järjestämiseen voidaan arvioida tarkemmin vasta vielä keskeneräisten asetusten tullessa voimaan.

Valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2024 aikana. Muutos tuo kunnille velvollisuuden tehdä tietomallimuotoisia rakennuslupia jo lain tullessa voimaan vuonna 2025. Avainasemassa muutoksessa ovat kuntien järjestelmätoimittajat ja rakennusvalvontaviranomaisen tulee ottaa käyttöön uusi järjestelmäversio, jonka aikatauluun vaikuttavat sen toimittajan tekninen toteutus ja käyttöönoton aikataulu. Uudistus tuo työhön prosessien automatisointimahdollisuuksia, jos rakentamisala pystyy toimittamaan riittävän laadukasta aineistoa viranomaiselle.

Vuoden 2024 aikana on vaiheittain alkanut valtakunnallinen selvitystyö rakennusvalvontauudistuksesta. Työryhmä tulee selvittämään rakennusvalvonnan järjestämistä suuremmissa yksiköissä. Rakennusvalvontauudistuksen tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinat. Selvitystyön tulos voi vaikuttaa merkittävästi valtakunnallisesti rakennusvalvontojen järjestäytymiseen.

Rakennuslautakunnan palveluvastuualue ja toiminnan laajuus

Rakentamisen ohjaus ja neuvonta

Rakentamisen ohjauksen tavoitteena on jakaa tietoa ja osaamista oikea-aikaisesti lupakäsittelyvaiheessa. Rakennusvalvonnan ohjauksella ja neuvonnalla luodaan merkittävää lisäarvoa yhteiskunnalle ja rakentamiseen ryhtyville. Rakentamisen neuvontaa kehitetään matalan kynnyksen asiakasystävälliseksi palveluksi ja koulutusta rakentamiseen ryhtyville ja ammattilaisille ylläpidetään. Rakentamislain muuttaessa lainsäädäntöä ja luvanvaraisuutta neuvonnan osuus tulee kasvamaan. Rakentamisen merkittäviä ilmastovaikutuksia vähennetään ennakoivasti ohjaamalla vähäpäästöisiin valintoihin.

Rakentamisen lupaharkinta ja lupakäsittely

Rakentamislain uudistuessa luvanvaraisuutta joudutaan arvioimaan entistä laajemmin ja tarjoamaan neuvontapalveluita osana lupaharkintaa. Lupakäsittelyyn kuuluu luvanvaraisten hankkeiden suunnitelmien ja rakennustöiden ohjaus, hankkeen vaativuusluokan määrittely, vastuuhenkilöiden kelpoisuuden hyväksyntä, rakennuslupa- ja toteutumavaiheen

tietomallien, pääpiirustussuunnitelmien ja lupa-asiakirjojen arviointi ja vastaanottaminen, lupahakemuksen vastaanottaminen, lupapäätösten teko, lausuntopyyntöjen sekä lupapäätösesitysten laatiminen yksikön johtajan viranomaispäätöstä ja rakennuslautakunnan päätöstä varten.

Toteutuksen ja käyttöönottovaiheen viranomaiskatselmointi

Toteutuksen viranomaiskatselmointia kehitetään edelleen joustavaksi palveluksi seuraten rakentamisen alan laadunkehitystä ja riskejä ennakoimaan erilaisin laadunvarmistusmenetelmin. Toimintaan kuuluu hankkeiden lakisääteisten vastuuhenkilöiden hyväksyntä, rakentamisen lainsäädännön ja rakennuslupien edellyttämien katselmusten suorittaminen sekä valmistuvien rakennushankkeiden käyttöön hyväksyminen. Toteutusvaiheessa toimitettavat erityissuunnitelmat arvioidaan ja vastaanotetaan.

Rakennetun ympäristön jatkuva valvonta ja rakennusten kunnossapidon valvonta

Rakennetun ympäristön jatkuvaa valvontaan kehitetään järjestelmällisemmäksi valvontatyöksi ja lisätään tiedottamista kunnossapidon velvoitteista. Tehtäviin kuuluu rakennetun ympäristön hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden valvonta, jotta rakennettu ympäristö täyttää jatkuvasti terveellisyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä.

Lakisääteiset pakkokeinopalvelut

Lakisääteisiin hallintopakkokeinopalveluihin kuuluu velvoitteiden asettaminen sekä niihin liittyvän hallintopakon käyttäminen. Pakkokeinopalveluissa käytetään lakimiehen asiantuntemusta.

Rakennusvalvonta

Keskeiset toimenpiteet TA2025

Lupaprosessin sujuvuutta edistetään.

Lupakäsittelyaika pysyy viiden nopeimman joukossa suurista kaupungeista.

Korjauskohteiden ennako-ohjaukseen laaditaan toimintamalli, joka ohjaa kestävä kehityksen mukaisiin korjauksiin.

Ohjataan ilmastonmuutoksen sopeutumiseen järjestämällä koulutusta ja neuvontaa.

Kehittäminen

Erityisesti lainsäädännön uudistaminen, digitalisoiminen ja lupaprosessin muuttuminen lisäävät valtakunnallisesti rakennusvalvontatyön kehittämistarvetta. Yhtenäisiä toimintatapoja ja tulkintoja kehitetään yhdessä muiden rakennusvalvontojen kanssa esim. TopTen-työskentelyssä, jolla lisätään lupaprosessin ennakoitavuutta, läpinäkyvyyttä ja tuotetaan laadukasta yhtenäistä ohjeistusta (TopTen-ohjeet). Ympäristöministeriö ja Kuntaliitto järjestävät lupamuutosprosessien tueksi koulutuksia, joihin osallistutaan ja kehitetään ja toteutetaan samalla omaa alueellista viestintää ja koulutusmuotoja.

Rakentamisprosessia edistetään selkeyttämällä lupaprosesseja ja kehittämällä myös muiden viranomaisten rakentamiseen liittyviä toimintoja yhteistyössä sekä yhdenmukaistamalla käytänteitä selkeämmiksi ja asiakasystävällisemmiksi. Prosessien yhteensovittamiseksi ja tiedonhallinnan kehittämiseksi on tunnistettava kehitettävät kohteet tarkemmin ja vietävä muutosehdotukset toteutukseen.

Uusien kehitysprojektien käynnistämisen lähtökohtana on tukea kaupungin asettamia strategisia tavoitteita sekä rakennusvalvonnan asettamia yksikkökohtaisia tavoitteita. Kaupunkistrategian mukaisesti rakennusvalvonnassa sähköistetään kuntalaispalveluita, joiden avulla parannetaan asiakaspalvelua ja tehostetaan sisäistä toimintaa. Asiakaspalvelutyyvääisyyttä seurataan ja palvelumuotoja kehitetään vastaamaan palautetta. Paperiarkiston digitalisointia jatketaan tarpeen mukaan täydentäen jo muodostunutta sähköistä arkistoa. Rakennusvalvonta pilotoi ja valmistautuu tietomallien käytön yleistymiseen rakentamisessa ja lupaprosessissa, jotta myös rakennusvalvonnalla on valmiudet tietomallien käsitteilyyn ja hyödyntämiseen.

Kehittämis- ja perustoiminnan hankkeet

Tällä hetkellä suunnitelmissa ei ole ulkopuolisen rahoituksen kehityshankkeita.

Talous

Lautakunnan sitovuus valtuustoon

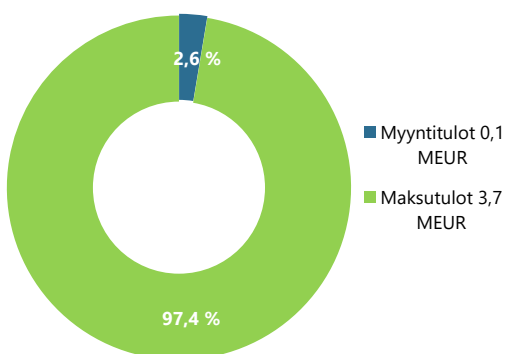
1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT	2 913	3 820	2 939	3 795	3 795	3 795
TOIMINTAMENOT	-3 664	-3 814	-3 639	-3 784	-3 595	-3 624
TOIMINTAKATE	-751	6	-700	11	200	171

Talousarvion 2025 toimintatulot kasvavat 0,9 milj. euroa (29 %) verrattuna vuoden 2024 ennusteeseen. Luvitetun rakentamisen määrä kasvaa rakentamisen piristyessä. Oulussa on meneillään suuria julkisia ja yksityisiä hankkeita, jotka toteutuessaan lisäävät rakentamisen määrää. Talousarvion toimintamenot kasvavat 0,15 milj. euroa (4 %) verrattuna vuoden 2024 ennusteeseen. Henkilöstökulut kasvavat 0,08 milj.euroa, joka selittyy palkkojen sopimuskorotuksilla.

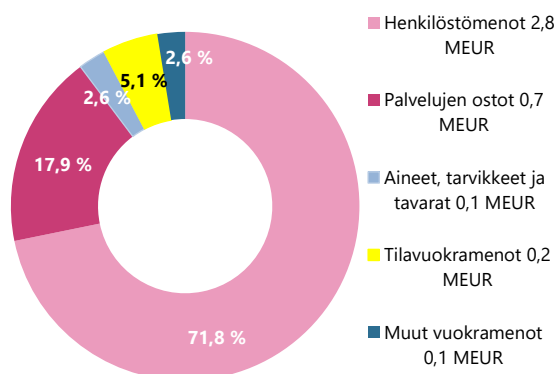
Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

1 000 €	TP2023	TA2024 + muutokset	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	92	80	95	83	83	83
Maksutulot	2 813	3 730	2 834	3 702	3 702	3 702
Tuet ja avustukset	9	10	10	10	10	10
Toimintatulot yhteensä	2 913	3 820	2 939	3 795	3 795	3 795
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-2 564	-2 734	-2 675	-2 757	-2 625	-2 655
Palkat ja palkkiot	-2 071	-2 231	-2 178	-2 240	-2 132	-2 156
Henkilösivukulut	-493	-503	-497	-518	-493	-499
Palvelujen ostot	-808	-740	-670	-702	-648	-646
Muut palvelujen ostot	-808	-740	-670	-702	-648	-646
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54	-50	-43	-73	-70	-70
Tilavuokramenot	-151	-151	-151	-151	-151	-151
Muut vuokramenot	-78	-123	-87	-83	-83	-83
Muut toimintamenot	-9	-16	-13	-18	-18	-19
Toimintamenot yhteensä	-3 664	-3 814	-3 639	-3 784	-3 595	-3 624
TOIMINTAKATE	-751	6	-700	11	200	171

TOIMINTATULOT TA2025 TILIRYHMITÄIN, YHT. 3,8 MEUR

TOIMINTAMENOT TA2025 TILIRYHMITÄIN, YHT. 3,8 MEUR

Talouden tasapainotus 2025–2027

Henkilöstösuunnittelusta on vähennetty yhden eläköityvän virka ja karsittu palvelujen ostoja.

TS2026 vähennetty henkilöstökuluja 0,05 milj. euroa (-1 HTV) ja vähennetty palvelujen ostoja 0,02 milj. euroa TS2027 vähennetty henkilöstökuluja 0,05 milj. euroa (-1 HTV) ja vähennetty palvelujen ostoja 0,02 milj. euroa. Toimintamenoja karsittu yhteensä 0,1 milj. euroa.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
Rakennuslautakunta				
Toimintamenojen vähennys	0	61	62	123
Yhteensä	0	61	62	123

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Rakennusvalvonnan henkilöstö- ja koulutussuunnitelma perustuu kaupungin arvoihin, strategiaan ja henkilöstöohjelmaan. Tavoitteena on säilyttää nykyinen palvelutaso, joten henkilöstön määrä ja osaaminen pyritään pitämään riittävänä.

Etenkin lupavalmistelijoiden työkuormitus lisääntyy kokeneimman ja pitkäaikaisen henkilöstön eläköitymisen jatkuessa. Hankekohtainen työmäärä sekä osaamisalueen laajuus on kasvanut edelleen rakennushankkeisiin liittyvien ja tarvittavien erikoissuunnittelualojen ja -osaamistarpeen lisääntyessä. Korjausrakentamisen osuus on maamme rakennuskannan ikääntyessä suuri ja sen ohjaus, luvitus ja valvonta on vaativampaa ja työläämpää kuin uudisrakentamisen.

Vuonna 2023 rakennusvalvonnan palkallinen työpanos oli 37 HTV. Ennusteen 30.6.2024 mukaan palkallinen työpanos vuonna 2024 on 38 HTV. Vuodelle 2025 on suunniteltu lakisääteisten ja strategisten toimintojen vaatima henkilömitoitus, palkallinen työpanos 38,5 HTV. Rakennusvalvonnan vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on noin 55 vuotta (tilinpäätös 2023). Korkea ikärakenne luo suuren rekrytoinnin, koulutuksen ja perehdyttämisen haasteen lähivuosina, jotta saavutettu hyvä palvelutaso voidaan säilyttää. Varsinaisen eläkeiän mukaan vanhuuseläkkeelle jää suunnittelukaudella kuusi henkilöä, vuonna 2025 yksi henkilö ja vuosina 2026–2027 viisi henkilöä.

Kokeneemman henkilöstön eläköityessä menetetään asiantuntijaosaamista ja saavutettua tietotaitoa. Korvaavan osaavan henkilökunnan rekrytointi on haastavaa johtuen muun muassa alhaisesta palkkatasosta. Henkilökunnan jatkuva osaamisen kehittäminen ja muuttuvan lainsäädännön vaatimuksiin kouluttaminen lisää rakennusvalvontatyön houkuttelevuutta.

Ennakoivan rekrytoinnin avulla uusi henkilöstö on mahdollista perehdyttää vaativiin ja laaja-alaista osaamista edellyttäviin viranomaistehtäviin palvelun sujuvuuden ja hyvän palvelutason takaamiseksi. Tavoitteena on, että ennakoiva rekrytointi kohdistuu jatkossa strategisesti tärkeisiin asiakasrajapinnassa työskenteleviin asiantuntijoihin.

Henkilöstön ammatillinen osaaminen on hyvä, mutta ammattitaidon ylläpito vaatii jatkuvaa kouluttautumista esimerkiksi lainsäädännön muuttuessa. Merkittävimpiä koulutustapahtumia ovat mm. Rakennustarkastusyhdistyksen järjestämät Rakennustarkastuspäivät sekä ajankohtaiset Kuntaliiton webinaarit lainsäädännöstä. Tyypillisiä koulutusteemoja ovat luvanvaraisuus, hyvä hallintotapa, vähähiilinen rakentaminen, tietomallintaminen, paloturvallisuus, korjausrakentaminen ja rakenteiden fyysikaalinen toimivuus.

Kouluttautuminen alan ajankohtaisiin muutoksiin tulee olla jatkuvaa. 1.1.2025 tulee osittain voimaan uusi rakentamislaki ja sen myötä uusia asetuksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia toimintaympäristöön. Muutokset mm. vähähiilisen rakentamisen vaatimuksiin ja tietomallien käyttöön vaativat erityistä uutta osaamista. Säädosmuutosten osalta koulutuksia tullaan järjestämään myös itse, jolloin koulutetaan sekä henkilökuntaa että alan toimijoita. Digitalisoitumisen

tuomia automaatiomahdollisuuksia pyritään entistä enemmän hyödyntämään, mutta myös se vaatii henkilöstön koulutautumista ja uusien järjestelmien luotettavaa toimivuutta.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	37	39	38	39	36	36
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-2 071	-2 231	-2 178	-2 240	-2 132	-2 156
Henkilösivukulut	-493	-503	-497	-518	-493	-499
Yhteensä	-2 564	-2 734	-2 675	-2 757	-2 625	-2 655
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-9	0	0	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-2	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	-2 574	-2 734	-2 675	-2 757	-2 625	-2 655

9 TASEYKSIKÖT

9.1 Oulun kaupungin kehittämisrahasto

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät osakeomistukset ovat Partnera Oyj ja Nordic Option Oy. Lisäksi pääomasijoitusrahastoista merkittävimmät ovat Northern Startup Fundin kolme rahastoa (I, II ja III). Rahaston sijoitussalkun varat on sijoitettu Oulun kaupungin sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti pääasiassa korkosijoituksiin. Rahaston tuotot muodostuvat rahastoon kuuluvien yritysten maksamista osingoista ja sijoitussalkun tuotoista. Tuleville vuosille ei ennakoita saatavan osinkoja. Sijoitussalkun tuottoja arvioidaan saatavan vuosittain 1,1 milj. euroa. Lisäksi tuleville vuosille arvioidaan NSF/ELY rahoituksen tuloutuksia yhteensä 2,55 milj. euroa, josta vuosille 2025 - 2026 1,2 milj. euroa/ vuosi ja vuodelle 2027 0,15 milj.euroa. Tuloutukset toteutuvat, mikäli niihin liittyvä investointimeno toteutuu.

Rahaston merkittävimmät kulut muodostuvat osallistumisesta Oulun alueen eri organisaatioiden ja yritysten hankkeiden rahoitukseen. Kehittämisrahastosta rahoitettavien hankkeiden pääasiallinen valmisteluvastuu on Business Oulu -liikelaitoksella. Päätöksen rahoituksesta tekee kaupunginhallitus liikelaitoksen johtokunnan esityksestä. Rahoituksista merkittävin osa kohdentuu OIA-innovaatioallianssiin. Tarkemmin vuosille 2025 - 2027 varatuista rahoituksista taulukossa: Tuloslaskelma/ Liiketoiminnan muut kulut. Varauksina merkityt erät edellyttävät kaupunginhallituksen päätöksen.

Investoinnit

Osakkeet ja osuudet

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot						
Suomi-rata Oy	12					
VisionPlus Fund I Ky	7	5	4			
Northern Startup Fund I Ky *)	-74					
Varaus		2 095	96	1 300	1 300	1 800
Menot yhteensä	-55	2 100	100	1 300	1 300	1 800
Tulot						
VisionPlus Fund I Ky	58					
Cinia Alliance Oy	22					
Suomi-rata Oy			6			
Tulot yhteensä	80		6			

*) Northern Startup Fund I Ky:ltä oikaistu 74 teur pois osakkeista ja osuuksista

Investointimenot muodostuvat pääasiassa rahaston pääomasijoitustoiminnasta. Nykyiset pääomasijoitusyhtiöt alkavat olla toimikausiensa loppupäässä, mistä johtuen investointimenoihin ei enää tule merkittäviä eriä. Vuosille 2025 - 2027 varaudutaan osallistumaan yhteensä 5,0 milj. eurolla uusien pääomasijoitusten rahoitukseen; summa sisältää investointimenon lisäksi arvioidun hallinnointipalkkion. Mukaan lähteminen edellyttää jatkoselvityksiä, vastaavaa panosta muilta toimijoilta sekä kaupunginhallituksen päätöksen. Investointimenojen euromäärät ovat arvioita, jotka voivat vaihdella kohteiden välillä investointimenojen yhteissumman puitteissa

ELY-rahoitteiset pääomasijoitukset

ELY-rahoitteisen Northern Startup Fund III Ky:n (NSF III) sijoitustoiminta käynnistyi vuoden 2016 alussa ja ELY-keskus on pääomittanut rahastoa 5,0 milj. eurolla. Rahaston sijoitusperiodi on päättynyt tammikuussa 2021. NSF III rahasto on palauttanut kesäkuun 2024 loppuun mennessä varoja yhteensä 1,15 milj. euroa.

Northern Startup Fund II Ky (NSF II) aloitti toimintansa vuonna 2014 ja ELY-keskus on pääomittanut rahastoa 5,0 milj. eurolla. Rakennerahastokauden 2007 – 2014 päättymisen vuoksi NSF II rahaston sijoitusperiodi saatettiin loppuun vuoden 2015 aikana. NSF II rahasto on palauttanut kesäkuun 2024 loppuun mennessä varoja yhteensä 3,45 milj. euroa.

NSF II ja III rahastoista palautuneet varat tulee laittaa eteenpäin ELY-keskuksen osoittamaan kohteeseen. Tässä vaiheessa ELY-rahoitteinen investointi muuttuu kaupungin omaksi investoinniksi ja vastaava osuus ELY-rahoituksesta näkyy tulona tuloslaskelmassa. Palautuneista varoista sijoitettiin NSF I:een vuonna 2018 1 milj. euroa ja vuosina 2020 - 2021 yhteensä 0,75 milj. euroa. Jäljellä olevien palautuneiden varojen käyttämisestä tehdään päätökset tulevana vuosina. Talousarvioon on ennakoitu tuloutusta vuosille 2025 - 2026 1,2 milj. euroa/ vuosi ja vuodelle 2027 0,15 milj.euroa. Tuloutukset toteutuvat, mikäli niihin liittyvä investointimeno toteutuu. NSF II:n ja NSF III:n menot ja tulot seurataan toimeksiantojen varoissa ja -pääomissa siihen saakka, kunnes palautuneista varoista tehdään uusi sijoitus (kaupungin oma investointimeno).

Tuloslaskelma/ liiketoiminnan muut kulut

PÄÄTÖKSELLÄ SIDOTTU *) VARAUS, EI PÄÄTÖSTÄ	TA 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä 2025-2027
OIA EKOSYSTEEMI RAHOITUS				
Ekosysteemisopimus, osarahoitusvaraus 2021-2027	889 481	1 003 602	1 197 504	3 090 587
Strateginen kohdeala 1: Digitalisaatio kaupunkiympäristön muutoksessa				
UAM Oulu - Innovatiivinen ilmaliikenne kaupunkiympäristön kestävä kehityksen mahdollistajana *)				
UAM, Oulun yliopisto	10 390	7 249	0	17 639
UAM, OAMK	16 930	11 286	0	28 216
UAM, VTT	9 999	6 666	0	16 665
Merikonttien käsittely satamassa auto- maattisilla työkoneilla - Port Automation kehittämisosana *)				
OSAO	2 078	1 559	0	3 637
Oulun yliopisto	48 640	36 505	0	85 145
Ouluversumi *)				
Oulun yliopisto	30 034	20 023	0	50 057
OAMK	15 400	37 173	0	52 573
Strateginen kohdeala 2: Oulu Health - Digitaaliset hyvinvoinnin ja terveyden ratkaisut				
FLYER, VTT	37 000	0	0	37 000
FLYER, Oulun yliopisto	61 281	5 443	0	66 724
Strateginen kohdeala 3: Kestävä kiertotalous ja puhtaat ratkaisut				
Fotoniikan kaupunkiekosysteemi -FKE- hanke, VTT	8 273	0	0	8 273
Vetyliiketoiminnan kehittäminen kan- sainvälisellä yhteistyöllä huomioiden te- rästeollisuuden investoinnit, Oulun yli- opisto	30 284	30 284	0	60 568
Strateginen kohdeala 4: Startup -yrittäjyys, osaaminen ja jatkuva oppiminen sekä yritys ekosysteemien kokonaisuus ja tuki				
Kasvuyrittäjyyttä Oulun seudulle, OAMK	50 210	50 210	12 496	112 916
Proof Of Concept 2023-2025 *) varaus vuosille 2026-2027	150 000	150 000	150 000	450 000
OIA Rahoitus yhteensä	1 360 000	1 360 000	1 360 000	4 080 000
MUUT HANKKEET JA RAHOITUKSET				
Oulun seudun markkinointi *) varaus vuo- sille 2025-2027	400 000	400 000	400 000	1 200 000
Muut hankkeet ja rahoitukset yhteensä	400 000	400 000	400 000	1 200 000
Aikaisemmilta vuosilta päättymässä olevat hankkeet ja rahoitukset	40 000	40 000	40 000	120 000
KEHITTÄMISRAHASTO YHTEENSÄ	1 800 000	1 800 000	1 800 000	5 400 000

OULUN KAUPUNKI**Kehittämisrahasto****TULOSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-15	-28	-27	-28	-28	-28
Materiaalit ja palvelut yht.	-15	-28	-27	-28	-28	-28
Poistot ja arvonalentumiset						
Arvonalentumiset	-720	-200	-200	-200	-200	-200
Liiketoiminnan muut kulut	-1 054	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-1 789	-2 028	-2 027	-2 028	-2 028	-2 028
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	384	500	671	500	500	500
Muut rahoitustuotot	1 683	600	875	1 800	1 800	750
Muut rahoituskulut	-336	-396	-276	-295	-300	-343
Rah.tuotot ja -kulut yht.	1 731	704	1 270	2 005	2 000	908
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-58	-1 324	-757	-23	-28	-1 120
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-58	-1 324	-757	-23	-28	-1 120
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-58	-1 324	-757	-23	-28	-1 120

OULUN KAUPUNKI**Kehittämisrahasto****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-1 789	-2 028	-2 027	-2 028	-2 028	-2 028
Poistot ja arvonalentumiset	720	200	200	200	200	200
Rahoitustuotot ja -kulut	1 731	704	1 270	2 005	2 000	908
Muut tulorahoituksen korjaukset	-41	0	-74	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	55	-2 100	-100	-1 300	-1 300	-1 800
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	80	0	6	0	0	0
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	756	-3 224	-725	-1 123	-1 128	-2 720
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var. ja po:n muut.	8	0	0	-1 200	-1 200	-150
Saamisten muutos kunnalta	2 629	3 224	1 092	2 323	2 328	2 871
Saamisten muutos muilta	992	0	-133	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	-112	0	-233	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 516	3 224	725	1 123	1 128	2 720
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 272	0	0	0	0	0

9.2 Oulun Valistustalorahasto

Oulun Valistustalorahaston sääntöjen mukaisesti rahaston tarkoituksena on Oulun kulttuurielämän tukeminen. Rahastosta voidaan myöntää tukea apurahoina, palkintoina ja erilaisina avustuksina taiteen ja kulttuurin eri aloilla toimiville henkilöille ja yhteisöille.

Rahasto voi kartuttaa pääomaansa sille osoitetuilla yksityisillä avustuksilla, lahjoituksilla, perintösaannoilla sekä rahoitustuotoilla. Rahaston varoja hoitaa konsernihallinnon talous- ja rahoitusryhmä ja rahaston tarkoituksen toteuttamisesta vastaa sivistys- ja kulttuuripalvelut. Vuosittaiset esitykset tukien myöntämisestä valmistelee tehtävää varten asetettu työryhmä hakemusten perusteella. Vuosille 2025 ja 2026 varataan rahaston varsinaiseen toimintatarkoitukseen 175 000 euroa. Määräraha nostetaan edellisten vuosien tasosta kulttuuripääkaupunkihankkeen edistämiseksi ja palautetaan aikaisempaan 75 000 euron tasoon vuodelle 2027.

OULUN KAUPUNKI

Oulun Valistustalorahasto

TUOSLASKELMA 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-2	-5	-5	-5	-5	-5
Materiaalit ja palvelut yht.	-2	-5	-5	-5	-5	-5
Liiketoiminnan muut kulut	-75	-125	-125	-175	-175	-75
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-77	-130	-130	-180	-180	-80
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	211	80	80	80	80	80
Muut rahoituskulut	-4	0	0	0	0	0
Rah.tuotot ja -kulut yht.	207	80	80	80	80	80
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	130	-50	-50	-100	-100	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	130	-50	-50	-100	-100	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	130	-50	-50	-100	-100	0

OULUN KAUPUNKI**Oulun Valistustalorahasto****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-77	-130	-130	-180	-180	-80
Rahoitustuotot ja -kulut	207	80	80	80	80	80
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	130	-50	-50	-100	-100	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	127	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	127	0	0	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	256	-50	-50	-100	-100	0

9.3 Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Toiminnan kuvaus

Taseyksikkö toimii konsernijaoston alaisuudessa ja on kirjanpidollinen erillisyksikkö. Taseyksiköllä ei ole henkilöstöä. Taseyksikkö omistaa kaupungin hallintokuntien käytössä olevan rakennusomaisuuden. Taseyksikön liikevaihto muodostuu hallintokuntien sisäisistä vuokrasta sekä konsernin ulkopuolelle vuokratuista tiloista, joista suurimmassa osassa on vuokralaisena Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Erillis- ja perusparannusinvestoinnit ja niiden rahoitus on taseyksikön vastuulla oleva tehtävä. Investoinnit rahoitetaan taseyksikön perimällä pääomavuokralla. Taseyksikkö ottaa tarvittaessa kaupungilta lainaa investointien rahoittamiseksi. Kaupunginvaltuusto päättää taseyksikön investointi- ja käyttötalousbudjeteista sekä sitovista määrärahamuutoksista. Konsernijaosto päättää vuokrausperiaatteista.

Rakennusten ylläpitoon ja vuokraukseen liittyvistä palveluista huolehtii Oulun Tilapalvelut -liikelaitos. Ylläpitoon tarvittava rahoitus muodostuu vuokrassa perittävästä ylläpito-osuudesta. Taseyksikön tavoitteena on tehostaa rakennuskannan käyttöä ja luopua tarpeettomasta sekä vajaakäyttöisestä rakennuskannasta. Taseyksikkö vastaa kiinteistökehityksestä yhteistyössä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kanssa. Toimitilojen käyttöasteelle ja tilatehokkuudelle sekä kiinteistöjen ylläpidolle ja kehittämiselle asetetaan mitattavat tavoitteet, joita seurataan aktiivisesti. Noin kolmessakymmenessä kohteessa vuokrataso ei riitä edes ylläpitomenojen kattamiseen, näiden kohteiden osalta on esitetty maltillista vuokrancerotusta.

Talous

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman suurimmat menoerät ovat rakennusten ylläpito, poistot sekä investointien rahoituskulut. Lisäksi taseyksikön käyttötaloudesta rahoitetaan investointiohjelmaan kuulumattomia kaupungin ulkopuolisia kustannuksia kuten rakennushistorialliset selvitykset, kuntotutkimukset, kiinteistöarvioiden laadinnat sekä kirjanpitoon liittyvät kustannukset. Myös kiinteistökehityksessä olevien rakennusten purkukustannuksia kohdentuu taseyksikön käyttötalousmenoihin.

Rahoituslaskelma

Taseyksikön investointimenot koostuvat talousarvion investointiosiossa eritellyistä erillisinvestointi- ja perusparannushankkeista sekä lainanhoitokuluista. Rakennusten myynneistä saadut luovutustulot muodostavat osan investointien rahoitustarpeista. Osa kaupungin ottamasta lainasta kohdennetaan rakennusomaisuuden taseyksikölle.

Tase

Tase muodostuu pääosin rakennusomaisuudesta sekä rakennuksiin liittyvistä koneista ja kalustosta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rakennusomaisuuden taseyksikön erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Investointiohjelma sisältää korjausrakentamishjelman, jonka sisällöstä päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto. Suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden tavoitehinta-arvioihin pohjautuvat määrärahat korotetaan Haahtela-tarjoushintaindeksillä. Rakentamisvaiheessa olevien kohteiden määräraha esitetään rakentamisen aloitusajan tarjoushintaindeksissä. Kokonaiskustannus on hankkeen rakentamiskustannusten kokonaisarvio ja se on hankekohtaisesti sitova. Investointikustannukset eivät sisällä arvonlisäveroa, mikäli kohde tulee kuntapalautukseen oikeuttavaan käyttöön.

OULUN KAUPUNKI**Rakennusomaisuuden taseyksikkö****TULOSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Valmistus omaan käyttöön	13 492	9 190	9 160	9 190	9 190	9 190
Liiketoiminnan muut tuotot	97 242	100 784	100 055	104 990	99 476	104 948
Materiaalit ja palvelut						
Ostot tilikauden aikana	-1	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-54 886	-54 814	-54 374	-55 445	-54 983	-54 983
Materiaalit ja palvelut yht.	-54 886	-54 814	-54 374	-55 445	-54 983	-54 983
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-30 130	-31 254	-31 066	-32 297	-33 482	-33 614
Liiketoiminnan muut kulut	-3 845	-2 510	-2 487	-2 630	-2 670	-2 670
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	21 873	21 396	21 287	23 807	17 531	22 871
Rahoitustuotot ja -kulut						
Kunnalle maksetut korkokulut	-883	-971	-970	-1 058	-2 444	-3 010
Korvaus peruspääomasta	-11 863	-11 863	-11 863	-11 863	-11 863	-11 863
Muut rahoituskulut	-2	0	0	0	0	0
Rah.tuotot ja -kulut yht.	-12 749	-12 834	-12 833	-12 921	-14 307	-14 873
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	9 124	8 562	8 454	10 887	3 224	7 999
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	9 124	8 562	8 454	10 887	3 224	7 999
Poistoeron lis./väh.(+)	1 877	1 604	1 653	538	512	499
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	11 001	10 167	10 107	11 424	3 737	8 497

OULUN KAUPUNKI**Rakennusomaisuuden taseyksikkö****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	21 873	21 396	21 287	23 807	17 531	22 871
Poistot ja arvonalentumiset	30 130	31 254	31 066	32 297	33 482	33 614
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 749	-12 834	-12 833	-12 921	-14 307	-14 873
Muut tulorahoituksen korjaukset	619	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-75 138	-108 102	-92 658	-99 400	-88 350	-76 650
Rah.osuudet investointimenoihin	0	400	400	460	300	0
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	729	0	0	0	0	0
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-34 536	-67 886	-52 738	-55 757	-51 344	-35 038
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam. lis. kunnalle	-23	0	-62	0	0	0
Antolainasaam. lis. muilta	-16	0	-3	0	0	0
Antolainasaam. väh. muilta	28	0	6	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik. lain. lis. kunnalta	0	30 000	30 000	30 000	40 000	40 000
Pitkäaik. lain. väh. kunnalle	-8 560	-8 568	-8 568	-11 568	-14 568	-12 738
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	43 016	46 454	30 844	37 325	25 913	7 776
Saamisten muutos muilta	66	0	115	0	0	0
Korott. velkojen muut. kunnalta	22	0	1 229	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	2	0	-823	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	34 536	67 886	52 738	55 757	51 345	35 038
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0

10 INVESTOINTIOSA

Peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten bruttoinvestoinnit ovat 80,4 milj. € ja Oulun Vesi -liikelaitoksen (ulkoinen liikelaitos) bruttoinvestoinnit ovat 21,6 milj. €. Rakennusomaisuuden taseyksikön investoinnit ovat 99,4 milj. €. Kehittämishaston investoinnit ovat 1,3 milj. €. Bruttomenojen lisäksi voidaan toteuttaa yksityisiä investointeja tukevia hankkeita sekä maankäyttökorvaushankkeita, joiden rahoitus tulee maanomistajalta. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Rakennusomaisuuden taseyksikkö ja Oulun Vesi käyvät keskustelun konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 miljoonaa euroa) urakkasopimusten allekirjoittamista.

Erillisinvestoinneissa noudatetaan palvelutilojen hankeohjetta (KH 14.8.2023 § 214). Hankeohjetta käytetään palveluiden järjestämiseen liittyvissä tilahankinnoissa, peruskorjaushankkeissa ja korjausrakentamishankkeessa, jolla voi olla vaikutusta palveluverkkorakenteeseen ja jos kohteen korjaamisen mielekkyys on syytä arvioida. Hankeohjetta sovelletaan myös tilavuokraushankkeissa, joiden arvioitu vuosittainen vuokratilavuokraus on yli 0,5 milj. € ja vuokrasopimuksen ennakoitu pituus yli 10 vuotta. Konsernijaosto hyväksyy hankeselvityksen, jos investoinnin arvioitu kustannus on alle 5 milj. €. Kaupunginhallitus hyväksyy hankeselvityksen, jos investoinnin arvo on vähintään 5 milj. €. Kaupunginvaltuusto päättää määrärahasta ja aikataulusta pääsääntöisesti yhteydessä.

Korkea investointitaso tulee kasvattamaan Oulun kaupungin lainanottoa ja korkokustannuksia talousarviovuodella 2025 sekä suunnitelmavuosilla, sillä vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointien kokonaismäärää. Ukrainan sodasta, yleisestä markkinatilanteesta ja kustannusvaihteluista johtuen hankkeisiin sisältyy riskejä, jotka heijastuvat urakkamuotoihin, urakkahinnoitteluun ja aikatauluihin.

Tulevat investoinnit pohjautuvat tunnistettuihin palveluverkon kehittämistarpeisiin, kouluverkkoratkaisuihin, maankäytön toteuttamisohjelmaan (MATO), sekä palvelutilojen hankeohjeen mukaisiin tarveselvityksiin ja hankesuunnitelmiin. Hankeselvitysvaiheessa arvioidaan kunkin kohteen osalta hankkeen soveltuvuus vuokrausvaihtoehtoon tai elinkaarimalliin. Mikäli vuokraus arvioidaan soveltuvaksi, kilpailutetaan tilojen vuokraus.

Investointien priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa siihen, että Oulun kaupungin talous pysyy tasapainossa. Investointisuunnitelman perusteluteksteissä on arvioitu merkittävien hankkeiden kohdalla niiden aiheuttamia vuosittaisten käyttötalousmenojen nettolisäystä. Käyttökustannuksiin sisältyy aina poistojen edellyttämä korjausrakentamisvaraus sekä talorakennuskohteissa sijoitetun pääoman korko. Nämä kustannukset sisältyvät tilavuokriin.

Investointimääräraha ja irtaimen omaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen käyttöomaisuuden hankintaan, jonka käyttöikä on yli kolme vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa (pienhankintaraja). Poikkeuksena ovat tablet- ja älylaitteet, jotka kirjataan taseeseen ja poistetaan kahden vuoden poistoajalla.

10.1 Tietohallintoinvestoinnit

Tietohallintoinvestoinneilla tarkoitetaan digitaalisten ohjelmisto- ja palveluratkaisujen sekä tieto- ja viestintäteknisten laitteiden hankintaa investointimäärärahoilla. Investointien avulla toteutetaan kaupunkistrategian mukaista toimintaa sekä palveluille ja digitalisoinnille asetettuja tavoitteita.

Investointien menoesityksestä täytetään suunnitteluohjeen mukainen kustannustaulukko. Konsernihallinnon Digi ja ICT -vastuualue kokoaa hallintokuntien ja liikelaitosten investointiesitykset ja esittää ne kaupunginjohtajan talousarvioseminaarissa. Investointeja, muita merkittäviä palveluostoja tai ulkopuolisella rahoituksella toteutettavia hankkeita suunniteltaessa on konsultoitava Digi ja ICT -vastuualueen nimettyä asiantuntijaa valmistelun varhaisessa vaiheessa. Asiantuntija auttaa kuvaamaan menoesityksen tavoiteltavat hyödyt sekä resursoinnin ja kaupunkitason riippuvuudet, mikä tuo etua hankintaesitysten priorisoinnissa.

Investointimäärärahoja budjetoidaan kaupungin omalla rahoituksella tehtäviin sisäisiin kehittämissuunnitelmiin ja 10 000 € ylittäviin tietojärjestelmien, ohjelmistopäivitysten, laitteiden tms. ostoihin. Investoinnit eriytetään kirjanpidossa erillisellä projektinumerolla ja projekti kirjataan Bägi-projektisalkkuun.

Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat, digikehittämiseen liittyvät hankkeet esitetään suunnitteluohjeessa kohdassa "Kehittämissalkut". Hankkeita koordinoidaan kaupunkitasolla ja ne kirjataan Bägi-projektisalkkuun.

Digi ja ICT -vastuualue seuraa tietohallintoinvestointien toteuttamista, hyötyjä ja kustannuksia sekä vaikuttavuutta.

10.2 Investointiosa peruskunta

10.2.1 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus

KH osakkeet ja osuudet

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	300	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot	7 366		6 700			

Kaupunginhallituksen osakkeet ja osuudet menomäärärahaa käytetään osakkeiden ja osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä.

Konsernihallinto ilman Digi ja ICT

Irtain käyttöomaisuus: ICT

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	42	918	918	100		
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Irtain käyttöomaisuus: kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	12	465	465	100		
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Konsernihallinnon irtaimen käyttöomaisuuden vuoden 2025 menomäärärahat on varattu kaupungintalon ICT- ja kalustoinvestointien täydentämiseen.

Digi ja ICT

Konsernihallinto, Digi ja ICT

Investointimenot 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Päätelaitteet	3 571	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Ict-infrastruktuuri	224	500	500	450	450	450
Kehittämisinvestoinnit	428	500	500	350	350	350
Yhteensä	4 223	5 300	5 300	5 100	5 100	5 100

ICT-investointimenot 5,1 milj. euroa muodostuvat pääosin (4,3 milj. euroa) hallintokuntien laitehankinnoista. ICT-infrastruktuurin investoinneilla uusitaan ja kehitetään tietoliikenteen, tietoturvan ja tietojen suojauksen ratkaisuja. Kaupunkitasoisia kehittämisinvestointeja suunnataan erityisesti kuntalaisten digitaalisen asiakaspalvelun ja käyttökokemuksen kehittämiseen sekä datan tehokkaaseen hyödyntämiseen.

10.2.2 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan irtaimistoinvestoinnit koostuvat ICT-investoinneista 440 000 euroa, AV-korjausvelkainvestoinneista 400 000 euroa ja muista irtaimistoinvestoinneista 3 217 000 euroa, yhteensä 4 057 000 euroa.

Irtain käyttöomaisuus

Erillisinvestoinnit ovat isoja rakennushankkeita, joiden toteutuksesta päättää kaupunginhallitus (tai sen konsernijaosto) ja rahoituksesta kaupunginvaltuusto. Oulun Tilapalvelut -liikelaitos toteuttaa rakennushankkeet. Merkittävimmät erillisinvestoinnit, joista aiheutuu Sivistyslautakunnalle kustannuksia vuonna 2025, ovat Tuiran monitoimitalon uudisrakennus, Alakylän koulun A-rakennuksen korvaava uudisrakennus ja Teuvo Pakkalan koulun peruskorjaus. Varhaiskasvatuksen puolella investointikohteita ovat Lintulammen päiväkotit ja Yli-lissä Muurahaisen päiväkotit ja lukioissa Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio.

Tilapalvelujen vuosittaisten peruskorjausohjelmien rakennushankkeista päättää konsernihallinto. Tilapalvelut toteuttaa rakennushankkeet. Merkittävin tiedossa oleva peruskorjausohjelman 2025 hanke, josta aiheutuu Sivistyslautakunnalle kustannuksia vuonna 2025 on Tuiran vanhan puukoulun muutostyöt.

Muut irtaimistoinvestoinnit sisältävät olemassa olevan irtaimiston uusimista ja päivittämistä sekä hankintoja perusparannus- vuokraus ja erillisinvestointikohteisiin.

Irtaimistohankinnat tarkennetaan syksyllä 2024 mahdollisesti muuttuneiden perusparannuskohteiden mukaisesti.

Irtain käyttöomaisuus: kalustoinvestoinnit

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	4 455	4 556	4 556	3 217	3 350	1 223
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Irtaimistoinvestoinnit: Tietohallintoinvestoinnit**Irtain käyttöomaisuus: ICT**

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 171	1 555	1 555	840	840	840
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Rakennukset ja kiinteät rakenteet ja laitteet

Tilapalvelut toteuttaa vuosittaisten peruskorjausohjelmien mukaiset rakennushankkeet ja erillISRakennushankkeet. Lisäksi se toteuttaa rakennushankkeita vuokrahankintana. Sivistyspalvelut toteuttaa näiden hankkeiden irtaimistohankinnat. Hankkeisiin sisältyy usein myös muita sivistyspalveluihin kohdistuvia kustannuksia kuten tilavuokrat, siivous ja opilaskuljetukset.

10.2.3 Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Hyvinvointi-, kulttuuri ja liikuntalautakuntaan on varattu rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointeihin 2,5 M€ sekä irtaimiston investointeihin 7,0 M€; yhteensä 9,3 M€ vuodelle 2025.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Poikkeuksena edelliseen ovat tietohallinnon irtaimistohankintoihin kuuluvat tablet- ja älylaitteet, jotka kirjataan vuodesta 2017 alkaen taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa mukaisesti kahden vuoden poistoajalla (kv 19.6.2017 § 104). Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta ja sen rajapintaliitettä (KV 17.2.2014 §11).

Irtaimisto

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan irtaimistoinvestoinnit koostuvat ICT-investoinneista (293 000 euroa), prosenttitaideinvestoinneista (213 000 euroa) ja muista irtaimistoinvestoinneista (6 255 000 euroa).

Muut irtaimistoinvestoinnit sisältävät olemassa olevan irtaimiston uusimista ja päivittämistä sekä hankintoja perusparranus-, vuokraus- ja erillisinvestointikohteisiin liikuntapaikoissa sekä kotouttamisen ja yhteisötoiminnan alueella. Merkittävimpiä kohteita ovat keskuskirjasto Saari (1 900 000 euroa) ja uuden museo- ja tiedekeskuksen avajaisnäyttelyt (2 664 000 euroa)

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		2 670	2 403	6 468	5 778	2 447
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Irtaimistoinvestoinnit: Tietohallintoinvestoinnit**Irtain käyttöomaisuus: ICT**

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		188	188	293	293	293
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Rakennukset ja kiinteät rakenteet ja laitteet

Tilapalvelut toteuttaa vuosittaisten peruskorjausohjelmien mukaiset rakennushankkeet ja erillISRakennushankkeet. Lisäksi se toteuttaa rakennushankkeita vuokrahankintana. Lautakunta toteuttaa näiden hankkeiden irtaimistohankinnat. Hankkeisiin liittyy usein myös muita lautakuntaan kohdistuvia kustannuksia, kuten tilavuokrat ja siivous. Lautakunnan hallinnoimat investointihankkeet ovat lähinnä liikuntapalvelujen toteuttamia liikuntapaikkojen ja -reittien rakentamishankkeita ulkoreittien valaistuksien uusimisia sekä Turkansaaren sekä muiden ulkomuseoiden investointeja. Ne on esitelty alla olevissa taulukoissa.

Irtaimistohankinnat tarkennetaan syksyllä 2024 mahdollisesti muuttuneiden perusparannuskohteiden mukaisesti. Vuonna 2025 merkittävimpiä kiinteitä rakennelmia on liikunnan työohjelmakohteet 1 300 000 €, Torpanmäen keino-
nurmi ja jääkiekkokaukalo 500 000 € ja Tuiran uimarannan laituri 200 000 €.

Museo- ja tiedekeskus sai OKM:ltä avustusta 800 000 € uuden rakennuksen rakentamiseen.

Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset, Turkansaaren ulkomuseon rakennusten ylläpitoinvestoinnit

Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 242	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

OuluZonen rata-alueiden kehittäminen

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			50	50	50		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Castrenin tekojääkenttä

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM 2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			1 100			1 500	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Tuiran uimarannan laituri

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			200		200		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kiiminki-OuluZone-Ylikiiminki

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot					120		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Virpiniemen kehittäminen

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			325	325	265	265	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Sankivaaran rullahiihtorata/Ensilumenladun kehittäminen

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot						600	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Torpanmäen keinonurmi ja jääkiekkokaukalo

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot					500		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Turkansaaren ulkomuseon rakennusten ja alueen ylläpitoinvestoinnit

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			75	100	100	100	100
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Liikuntapalveluiden investointihankkeet ovat yllä olevien osalta yhteensä valtuustoon sitovia vuodelle 2025.

** Castrenin tekojääkenttä toteutetaan samanaikaisesti rakentamisen taseyksikön Castrenin urheilukeskuksen peruskorjauksen (1 828 000 euroa) kanssa.

10.2.4 Rakennuslautakunta

ICT-INVESTOINNIT

ICT-investointien avulla varaudutaan maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön kokonaisuudistuksen mukanaan tuomiin välttämättömiin muutoksiin kuten rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönottoon sekä sähköisen asioinnin ja sähköisen arkiston kehittämiseen.

Irtain käyttöomaisuus: ICT

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	12	150	110	150	150	150
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

10.2.5 Yhdyskuntalautakunta

TA 2025 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-investoinnit	Korvaus-investoinnit
Irtain käyttöomaisuus			395
Maanhankinta	6 000		
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	14 127		13 573
Erilliskohteet	9 417		12 483
Maankäyttö- korvaushankkeet			
Ulkopuolista osarahoitusta saavat hankkeet			2 800
Yhteensä	29 544		29 251

TS 2026 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-investoinnit	Korvaus-investoinnit
Irtain käyttöomaisuus			30
Maanhankinta	6 000		
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	14 127		13 573
Erilliskohteet	9 890		13 110
Maankäyttö- korvaushankkeet			
Ulkopuolista osarahoitusta saavat hankkeet			5 700
Yhteensä	30 017		32 413

TS 2027 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-investoinnit	Korvaus-investoinnit
Irtain käyttöomaisuus			30
Maanhankinta	6 000		
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	14 127		13 573
Erilliskohteet	7 181		9 519
Maankäyttö- korvaushankkeet			
Ulkopuolista osarahoitusta saavat hankkeet			3 800
Yhteensä	27 308		26 922

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ICT-investoinnit yhteensä

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	128	365	365	365		
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

ICT-investointien sisällöt (informatiivinen tieto)

Investointimenot 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Digitaalisen toimintatavan kehittäminen	32	130	130	170		
Tiedolla johtamisen kehittäminen	6	15	15	40		
Rakennetun ympäristön mallinnuksen kehittäminen	79	80	80	75		
Sähköisen säilyttämisen kehittäminen	4	40	40	30		
Perusjärjestelmien toiminnallisuuksien ylläpito ja lakisääteisten muutosten kehittäminen	8	100	100	50		
Yhteensä	129	365	365	365		

ICT-investoinnit

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ICT-investoinnit tähtäävät kaupunkistrategiasta johdetun digikehittämissuunnitelman toteuttamiseen. Digikehityssuunnitelman tavoitteena on tunnistaa digitalisaation mahdollisuudet, tukea kuntalaisia digitaalisten palveluiden käyttämisessä, henkilöstön digitaalisten taitojen kehittäminen, tiedolla johtamisen sekä tietoturvan ja tietosuojan toteutuminen.

1. Digitaalisen toimintatavan kehittäminen

Digitaalinen Oulu -ohjelman digikehityssuunnitelman toteuttamiseksi varaudutaan investoinnissa hankkimaan digitaalisen toimintatavan edellyttämiä ICT-järjestelmähankintoja tai käytössä olevien järjestelmien kehitystyötä tai laajennoksia. Käytössä olevien järjestelmien kehitystyöt liittyvät lähinnä Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän kokonaisuuteen, kuten sähköisen asiointi palvelun (asiointi.fi) kehittämiseen ja kiinteistön vaihdannan palveluun.

2. Tiedolla johtamisen kehittäminen

Investoinnissa varaudutaan hankintoihin, joilla parannetaan yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden tiedolla johtamista, kuten HR- ja talousraportointia sekä Trimble Locusen toiminnanohjausta ja raportointia.

3. Rakennetun ympäristön mallinnuksen kehittäminen

Investoinnissa varaudutaan hankintoihin, joilla edistetään rakennetun ympäristön mallinnusta. ICT-järjestelmiin tarvitaan laajempaa tietoa rakennetusta ympäristöstä, koska suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa pyritään yhä laajemmin hyödyntämään paikkatietoja ja 3D-mallinnusta. Investoinnissa varaudutaan kehittämään mm. Trimble Locus Cloud -paikkatietojärjestelmän 3D-mallinnusta.

4. Sähköisen säilyttämisen kehittäminen

Investoinnissa kehitetään yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden sähköisten dokumenttien hallintaa. Toiminnassa syntyy paljon suuria sähköisiä dokumentteja eri tiedostomuodoissa. Näitä dokumentteja hallitaan verkkolevyllä ja muilla tallennusvälineillä. Lisäksi paperisia dokumentteja skannataan sähköiseksi. Pää tavoitteena on parantaa dokumenttien saatavuutta ja päästä kokonaan sähköiseen toimintatapaan sekä sähköiseen säilyttämiseen. Tässä investoinnissa varaudutaan kehittämään mm. käytössä olevan Therefore-järjestelmän käyttöarkistoa.

5. Perusjärjestelmien toiminnallisuuksien ylläpito ja lakisääteisten muutosten kehittäminen

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa on ICT-järjestelmiä, joiden toiminnallisuuksia ohjaa kansallinen lainsäädäntö. Näiden muuttuessa tulee varautua pakollisiin järjestelmämuutoksiin. Käytössä on myös järjestelmiä, joiden teknologian tulee olla nykyaikaista. Tässä investoinnissa varaudutaan ylläpitämään järjestelmiä teknologisesti sekä tekemään tarvittavia toiminnallisia muutoksia erityisesti Trimble Locus -paikkatietojärjestelmään liittyen.

Irtain käyttöomaisuus: koneet ja laitteet

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot				30	30	30
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Tässä taulukossa on huomioitu Oulun Infra -liikelaitokselta siirtyvät investointihankinnat 2025 alkaen, 30 000 € per vuosi.

Maanhankinta

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	23 500	11 300	11 300	6 000	6 000	6 000
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot	7 500	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000

Maaomaisuuden investointimäärärahalla tehdään kaupungin kasvun ja kehittymisen edellyttämä maanhankinta ja maaomaisuuden kehittämisen edellyttämät ympäristön parantamisen toimenpiteet, mm. pilaantuneiden maiden kunnostustoimenpiteet. Maanhankintaa ohjaa yleiskaava, maankäytön toteuttamishjelma ja kaupungin kunnallistekniikan rakentaminen. Vuosien 2025–2026 aikana jatketaan raakamaan hankintaa tulevien työpaikkarakentamisen alueilla siten, että tulevaisuudessa mahdollistetaan aiempaa paremmin myös suurten ja laajoja maa-alueita tarvitsevien teollisten toimintojen sijoittuminen Ouluun

Kadut, tiet, sillat, torit

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	17 070	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Rahoitusosuudet	3 345					
Luovutustulot						

Pääosa investoinneista on maankäytön toteuttamishjelman mukaisia uudisrakennuskohteita, kuten Hiukkavaaran keskuksen Sarvikankaan, Korvenkylän, Heikkilänkankaan, Liikasenperän, Hieta-ahon, Näppärinkankaan, Kirkonsalmen kaarteeseen sekä Oulunsalonrannan pohjaustyöt. Työpaikka-alueiden katuja rakennetaan muun muassa Annalankankaalla ja Kiimingin Välikylän yrityspuistossa. Päälystys- yms. viimeistelytöitä tehdään aiemmin pohjatuilla alueilla talonrakennustöiden edellyttämässä laajuudessa. Peruskorjauksia tehdään mm. keskustassa Isokadulla, Taskisenperällä, Niemeläntörmässä, Kolamäellä ja Jäälin keskustassa. Lisäksi eri puolilla Oulua on lukuisia muita kohteita, jotka toteutetaan vuosittain yhdyskuntalautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti. Kohteet määritellään yhteistyössä sekä Oulun kaupungin eri toimijoiden että yksityisten toimijoiden kanssa. Katurakennusmäärärahalla rakennetaan myös katuvalaistus ja liikenteen ohjauslaitteet. Investoinneilla mahdollistetaan maankäytön toteutusohjelman mukainen tonttituotanto sekä asukkaille että yrityksille ja pyritään resurssien mukaisesti estämään korjausvelan kasvaminen. Määräraha sisältää katu- ja rakennussuunnitteluun tarvittavan suunnittelurahan.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	3 090	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Investointiohjelma painottuu Oulun ympäristöohjelman mukaisesti kestävästä liikkumisesta, jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämiseen. Näiden kulkumuotojen osuuden on nykyisestään merkittävästi kasvettava, jotta asetettuihin ilmastotavoitteisiin liikenteen osalta päästään. Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet ja uuden tieliikenneläin edellyttämät liikenteenohjausmuutokset vähentävät onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Suurimpia kohteita ovat pyöriteiden rakenteen parantamiset sekä pintaukset, liikennevalojen rakentaminen sekä kävelyn pyöräilyn edistämiseksi tehtävät liikennejärjestelymuutokset.

Ympäristöinvestoinnit

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 063	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Ympäristörakentamisella parannetaan kaupungin viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Ympäristörakentaminen seuraa alueiden muuta rakentamista ja kaupungin kasvu vaatii investointeja myös laadukkaaseen ympäristöön. Määrärahalla rakennetaan ja kunnostetaan leikkipuistoja eri puolille kaupunkia leikkipuistojen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Määrärahalla rakennetaan myös Toppilansalmenrannan viheralueita sekä perusparannetaan yksi koira-aitaus koirapalvelujen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Erilliskohteet**Keskustan puistot ja hallituskatu**

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		851	500	500	1 000	1 000	1 000
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Määrärahalla kunnostetaan Vaaranpuistoa välillä Pakkahuoneenkatu- Kauppurienkatu. Kunnostaminen liittyy Vaaranpihan korttelin kaavamuutokseen ja alueen kehittämiseen. Määrärahalla aloitetaan Tervahaudan- sekä Matinpuiiston (Tuiran uimarannan puistoalueet) kunnostaminen. Lisäksi jatketaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Linnansaaren alueen kunnostamista ja parannetaan edelleen Lammassaaren virkistys- ja tapahtumakäyttömahdollisuuksia.

Kiikelin merikylpylä

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	138	0			2 000		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kiikelin kortteleiden 44 ja 45 tontinluovutus on käynnissä uudella kilpailuohjelmalla. Uusi tontinvuokralainen on tarkoitus valita syksyn 2024 aikana, jolloin selviää tulevan hankkeen toteuttamisohjelma. Kohteen aikataulu ja kustannukset tarkentuvat sen myötä.

Merikosken siltojen uusiminen

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	405	133	500	500	600	1 100	1 100
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2021 - 2023

Merikosken sillat ovat kaupungin sisäisen liikenteen ja pohjoisen suunnan joukkoliikenteen kannalta olennaisen tärkeä pääkatuyhteys keskustaan. Silloista vanhin eli vanha Pokkisen silta on rakennettu 1924 ja Alakanavan, Tuiranväylän ja Ämmänväylän sillat 1940-luvulla. Siltoja on peruskorjattu 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa. Silloilla on painorajoitus. Muun muassa syksyllä 2020 joukkoliikenteeseen tulleiden uusien bussien telipainojen kasvu aiheuttaa tarpeen käynnistää siltojen uusimista tai perusteellista kunnostusta koskeva suunnittelu. Työ on aloitettu siltojen nykykunnon monitoroinnilla ja hankeselvityksen laadinnalla. Vuoden 2024 loppupuoliskolla käynnistetään alueen katu- ja rakennussuunnittelu. Rakentamiseen arvioitu aloitus on vuoden 2026 jälkeen.

Vänmanninsaaren rantarakenteet

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 193	1 131	1 400	1 400	600		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2022 - 2023

Tilapalvelut on teettänyt pääkirjaston hankeselvityksen yhteydessä kuntotutkimuksen Vänmanninsaaren rantarakenteista. Tutkimuksen mukaan rantarakenteet edellyttävät laajan peruskorjauksen tai uusimisen. Rantarakenteiden rakentaminen on aloitettu vuonna 2023 ja saadaan viimeistelytöineen valmiiksi pääkirjaston peruskorjauksen aikataulussa vuoden 2025 aikana.

Oulun kauppatori

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 001	844	800	800	500		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2021 – 2023

Oulun kauppatorin alueelle vuonna 2020 laaditun hankesuunnitelman perusteella parannetaan kauppatorin palveluja rakentamalla yleisö-wc tilat ja torimyyjien varastot sekä parannetaan jätehuoltoa ja torimyyntipaikkojen sähköistystä.

Asuntomessut 2025

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	16 082	13 710	12 200	12 200	300		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2021–2023

Asuntokohteiden rakentaminen on aloitettu vuoden 2024 alussa ja alueen katujen, ympäristön ja kunnallistekniikan rakentaminen saadaan valmiiksi pääosin vuoden 2024 aikana. Asuntomessuvuonna 2025 viimeistellään aluerakentaminen ja rakennetaan varsinainen messutapahtuma. Hartaansillan valmistuminen ajoittuu keväälle 2025. Asuntomessujen 2025 vuoden kustannusten pääpaino tulee siirtymään investoinneista messutapahtuman järjestämiseen liittyviin kuluihin.

Oulun henkilöratapiha ja asematunnelit

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			4 200	0	500	7 600	7 600
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Asematunnelin länsipäätä ympäröivän kiinteistön maankäyttösopimuksen muutosneuvottelut ovat käynnissä. Neuvottelujen jälkeen asematunnelin länsipään toteuttamislaajuus on tiedossa. Asematunnelin eri vaiheiden rakentaminen vaiheistetaan henkilöratapihan ja radan itäpuolen aluerakentamisen kanssa. Niiden tarkka aikataulu ei ole vielä tiedossa.

Hallituskatu, Rautatienkatu

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			1 500	0	1 500	1 500	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Hallituskadun, mukaan lukien Postiaukio, ja Rautatienkadun rakentaminen liittyy asematunnelin jatkamiseen ja uudistamiseen. Työ tulee suurelta osin toteuttaa asematunnelin uudistamisen määrittämässä aikataulussa.

Raksilan markettien ja asemakeskuksen liikennejärjestelyt

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			200	0	200	1 000	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Raksilan liikennejärjestelmän uudistamiseen varaudutaan Asemakeskuksen, Areenan ja sen ympäristön sekä raideliikenteen liikennejärjestelmän muutostarpeiden osalta muun muassa autojunan lastauslaiturin toimintojen siirrolla, Solistinkadun muutostöillä sekä rata-aukion puiston rakentamisen aloittamisella. Liikennejärjestelymuutosten tarpeet ja kustannusvaikutus sekä kaupungin osuus näistä tarkentuvat alueen suunnittelun etenemisen myötä.

Nallikarinrannan katujärjestelyt

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	3 837	3 787	1 700	1 700	200	1 300	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2022–2023

Katujärjestelyiden muutokset liittyvät Hietasaaren kaupunginosan asemakaavan muutokseen Nallikarin alueella. Nallikarin rantatien ajoneuvoliikenne tulee olemaan Leiritien jatkeena olevalla rannan suuntaisella hidaskadulla. Nallikarin rantatien katutilan luonteen muutoksella, alueella olevien pysäköintialueiden ja puistojen muutoksella sekä katurakenteellisin keinoin pyritään siihen, että Nallikarin rantatielle ei suuntautuisi tarpeetonta ajoneuvoliikennettä. Lisäksi Nallikarin saavutettavuutta parannetaan jalankulun ja pyöräilyn asemaa korostamalla. Kaupungin kustannettavaksi tulevien katujen rakentamistyöt sekä muut siihen liittyvien ympäristörakentamistyöt on aloitettu Nallikarinrannasta ja Leiritieltä ja ne jatkuvat Holstinsalmentielle. Nallikarin ranta-alueen katujen ja ympäristön uudistaminen valmistuu pääosin asuntomessuihin mennessä. Vuoden 2025 syksyllä on tarkoitus jatkaa edelleen Hietasaarentien suuntaan. Kustannukset tarkentuvat suunnittelun myötä.

Ritaharjuntiehen liittyvät katujärjestelyt

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	4 343	1 676	1 500	3 300	300		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2021–2023

Työt on aloitettu muutetun asemakaavan mukaiseksi siirtämällä aiemmin rakennettu Ritaharjuntie uuden kaavan mukaiselle paikalle. Lisääntyvän työmatkaliikenteen myötä alueen liikennejärjestelyjä joudutaan tekemään laajemmin Tietolinjan, Kaitoväylän ja Linnanmaantien alueella. Näihin liittyvät toimenpiteet toteutetaan vuosina 2023 – 2025 ja ne valmistuvat pääosin vuoden 2024 syksyllä työpaikkarakentamisen edellyttämässä aikataulussa.

Oulun pääpoliisiasema ja Oulun vankila

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	2 226	1 804			300		500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2022–2023

Oulun pääpoliisiaseman ja Oulun vankilan rakentaminen on osa Ruskonselän asemakaava-alueen rakentamista. Asemakaavan tavoitteena on ollut varata suuria tontteja paljon tilaa vaativien yritysten tai toimintojen tarpeeseen. Kyseessä on Ruskon teollisuusalueen asemakaavan laajennukseen liittyvien Johdintien ja Tehotien rakentaminen kaupungin maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti kaupungin kustannuksella. Kaupungin kustannettavaksi tulevat kadut ovat valmistuneet pohjaustöiden osalta kesällä 2023. Alueen päällystys-, viher- ym. viimeistelytyöt tehdään tulevina vuosina tonttien rakentumisen myötä.

Pateniemennranta

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		39	200	200	200	200	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunki on saanut vuonna 2017 maanomistajalta sopimuskorvausta 4,1 M€ ja on sitoutunut toteuttamaan alueen kunnallistekniikan maankäytösopimuksen mukaisesti. Alueella on myös kokonaan kaupungin kustannusvastuulla olevaa infraa, mikä on tarkoituksenmukaista toteuttaa samassa yhteydessä. Katujen pohjaustyöt ja kunnallistekniikka ovat valmistuneet ja asuntorakentaminen alueella on käynnissä. Katujen ja muiden yleisten alueiden viimeistelytyöt tehdään talonrakentamisen edellyttämässä aikataulussa tulevana vuosina.

Alppilanbulevardi

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			500	500	200	300	2 000
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Alue on osa Kemintien kaavarunkoa, jonka keskeiset tavoitteet on määritelty Uuden Oulun yleiskaavassa. Kaavarungossa suunniteltu bulevardi yhdistää keskustan ja Linnanmaan tiiviillä kaupunkirakenteella toisiinsa. Se myös yhdistää Koskelan kaakkoisosat, Alppilan ja Välivainion yhdeksi suuremmaksi kokonaisuudeksi, jonka ytimenä bulevardit toimii. Liikennejärjestelmän osalta yksityiskohtainen suunnittelu ja toteutus koskee Kemintietä ja siihen liittyviä väyliä rautatiesillan ja Pohjantien välisellä osuudella. Tavoitteena on, että Kemintien ympäristö muuttuu maantiemäisestä ympäristöstä kantakaupunkimaiseksi katu-ympäristöksi. Liikenneverkon muutokset toteutetaan vaiheittain asemakaavamuutosten mukaisesti ja katujen rakentaminen on järkevin toteuttaa maankäytön rakentamisen edistytessä. Kaupungin kustannettavaksi tulevien katujen rakentaminen ja muut siihen liittyvät ympäristörakentamistyöt on aloitettu Välivainion puolella ja ne jatkuvat muun muassa alueen kuivatustöillä. Bulevardin katu- ja rakennussuunnittelu käynnistyy vuoden 2024 loppupuoliskolla jatkuen vuoden 2026 loppuun. Rakentamisen aikataulu ja kustannukset tarkentuvat myöhemmin suunnittelun edetessä.

Venesatamat

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		768	500	500	500	500	500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Määrärahalla jatketaan vuonna 2018 aloitettua venesatamien järjestelmällistä kunnostamista. Kunnostustyöt perustuvat vuonna 2015 tehtyyn venesatamien kehittämissuunnitelmaan (Yhdyskuntalautakunta 26.1.2016 § 36). Vuoden 2025 määrärahalta jatketaan vuonna 2023 aloitettua Martinniemen venesataman peruskorjaamista. Kohteeseen liittyvät ruoppaustyöt ovat viivästyneet puuttuvan vesiluvan vuoksi. Lisäksi voidaan määrärahan puitteissa uusia huonokuntoisia venelaitureita ja muita venesatamien palveluja.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen ja kaupunkivalaistuksen kehittäminen

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		1 347	3 000	3 000	2 000	2 000	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

EU:n energiatehokkuusdirektiivi kielsi energiatehokkuudeltaan huonojen ulkovalaisimien valonlähteiden maahantuonnin EU:n alueelle vuoden 2015 jälkeen. Kaikki heikkotehoiset ulkovalaisimet on korvattu LED-valaisimilla, mutta energiatehokkuutta voidaan edelleen parantaa korvaamalla monimetalli- ja suurpainenatriumvalaisimet LED-valaisimilla. 2023 maaliskuussa uudelleenlaaditun RoHS-direktiivin myötä monimetalli- ja suurpainenatriumlamput tulevat poistumaan markkinoilta vuoteen 2027 mennessä. Tavoitteena on vaihtaa kaikki loputkin Oulun kaupungin katuvalaisimet LED-valaisimiksi vuosina 2023–2026. Osa määrärahasta käytetään Rotuaarin jouluvalojen suunnittelemiseen ja rakentamiseen sekä keskustan ja sen lähialueiden huonokuntoisten metalli- ja puupylväiden uusimiseen. Laadukas ulkovalaistus toimii yhtenä kaupungin vetovoimatekijänä, lisää alueen elämyksellisyyttä ja turvallisuuden tunnetta pimeään vuodenaikaan sekä parantaa Oulun kaupunkikuvallista ilmettä.

Ritaportti

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			500	500	4 000	4 000	2 000
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Ritaportin työpaikka-alueen asemakaavan laatiminen on käynnistynyt alkuvuodesta 2022. Asemakaavan laatimisen tavoitteena on yleiskaavan mukainen alue, jossa sijaitsee monipuolisesti kaupallisia ja muita palveluja mm. päivittäistavarakauppaa, erikoistavarakauppaa ja liikuntapalveluja. Lisäksi alueelle voi tulla muuta toimitilarakentamista. Alueen katujen ja kunnallistekniikan rakennussuunnittelu on aloitettu vuonna 2024. Itse rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2025 aikana. Kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Mal-sopimuksen hankkeet

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		278	1 500	100	1 500	1 500	1 500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) ja hankeohjelma vuosille 2024–2027 Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja valtion kesken neuvotellaan syksyn 2023 ja vuoden 2024 aikana. Alustavassa hankeohjelmassa on esitetty hankekauden alkuosalle, vuosille 2024–2025, vt 20 Purontien alikulun ja liittymäjärjestelyiden sekä Kembaanan 2-vaiheen rakentamisen aloitus. Valtion käytettävissä oleva määräraha vaikuttaa hankkeiden toteutukseen ja aikaan.

Siltaominaisuuden hallinta

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	1 377	879	500	900	500	500	500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2022–2023

Oulussa on lukuisa määrä huonoon kuntoon päässeitä silta rakenteita, joiden peruskorjaaminen on tullut välttämättömäksi. Kohteita on paljon ja ne ovat erikokoisia, joten vuosittaiset tarpeet vaihtelevat. Töitä on valmisteltu ja valmistellaan kohteiden kuntoarvioinneilla ja korjaussuunnitelmien tekemisellä. Vuonna 2025 määräraha on tarkoitus käyttää mm. Typpikanavan kevyen liikenteen siltojen uusimiseen.

Torinrannan laiturit

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			1 000	1 000	5 000	500	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Torinrannan vanhat puulaiturit ovat sortumisvaarassa ja ne on uusittava Kiikelin sillan ja Kaarlenväylän sillan väliltä. Lisäksi teatterin puoleiset rantamuurien kaiteet vaativat uusimista ja Meritullin satama-allas vaatii ruoppauksen. Kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Ulkopuolista osarahoitusta saavat hankkeet**Oulun pyöräilyn baanaverkon rakentaminen**

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	7 148	650	4 500	5 000	1 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	3 003		1 459		750	1 750	1 750
Luovutustulot							

Kokonaiskustannus vuodet 2021–2023

Pyöräilyn pääreitiverkoston eli baanaverkoston yleissuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 10.12.2019. Linnanmaan baana rakennettiin vuosina 2018–2019, Mäntylän baana vuonna 2020, Maikkulan baana vuonna 2021 ja viimeisimpänä Kembaan 1-vaihe vuonna 2022. Vuonna 2024 valmistuu Hiukkabaanan ensimmäinen vaihe Raksilasta Kastelliin sekä Nallibaanan ensimmäinen vaihe Vänmanninsaaresta Korkeasaarensillan länsipäähän. Vuoden 2025 määräraha käytetään pääasiassa Nallibaanan 2-vaiheen aloitustöihin asuntomessujen jälkeen. Rakentaminen jatkuu vuonna 2026. Lisäksi tehdään vuoden 2024 kohteiden pienehköjä jälkitöitä. Baanaverkon toteuttamiseen on saatu tähän mennessä yhteensä 6,2 miljoonaa euroa valtionavustuksia. Baanaverkon toteutus edistää ympäristöohjelman, MAL-sopimuksen sekä kansallisia ilmastotavoitteita. Baanaverkon rakentumisen myötä pyöräily lisääntyy ja pyöräily ohjautuu tasokkaammille ja turvallisemmille reiteille. Baanaverkkohankkeiden rakentaminen tulee toteuttaa siten, että Oulun kaupungin rahoitusosuus ei ylitä 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Poikkimaantie välillä Vt22-satama

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		2 641	2 500	3 200	300	900	
Rahoitusosuudet		1 803			90	270	
Luovutustulot							

Stora Enso muuttaa Oulun tehtaan tuotantosuunnan hienopaperista pakkauskartonkiin ensimmäisen paperilinjan osalta. Tuotantosuunnan muutos lisää puun käyttöä tehtaalla. Poikkimaantie on puukuljetusten pääreitti ja samalla tärkeä pääkatuyhteys Oritkarin työpaikka-alueelle ja Oulun satamaan. Hankkeesta on laadittu valtion ja kaupungin välinen toteuttamissopimus. Rakentaminen on aloitettu keväällä 2023 ja meneillään olevan urakan on tarkoitus valmistua pääosin vuonna 2024. Lisäksi nykyisen Poikkimaantien jatkeelle rakennetaan vuonna 2024 louhepenger ja sen painumisen jälkeen rakentaminen alkaa Ulappatien alueella syksyllä 2025 ja jatkuu 2026.

Kaijonlahden ja sen valuma-alueen kunnostus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot			200	200	700	700	
Rahoitusosuudet			100	100	350	350	
Luovutustulot							

Määrärahalla tehdään vuosina 2024–2025 muutossuunnitelman mukaiset hulevesien käsittelyrakenteet Lopakka- ja Laholaisojalle. Toteutus on jatkoa valuma-alueen kunnostukselle, jossa edellisessä vaiheessa tehtiin Ruskononjan laskeutusallas, kosteikon osa sekä riukutukkipato Lopakka- ja Laholaisojan. Itse Kaijonlahti kunnostetaan vuonna 2026 valuma-alueen hulevesien käsittelyrakenteiden toteutuksen jälkeen.

Tupas hanke

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot					300	600	300
Rahoitusosuudet					213	426	213
Luovutustulot							

Määrärahalla tehdään vuosina 2025–2027 ennallistamis- ja kestävä jatkokäytön toteutuksia TUPAS-hankkeen kohdealueilla Ahvensuolla, Haarasuolla, Miehonsuolla ja Turvesuolla. Toteutus on jatkovaihe TUPAS-hankkeen 1. vaiheelle, jolloin toimenpiteet suunniteltiin. Toimenpiteillä muutetaan entisten turvetuotantoalueiden käyttötarkoituksia kestäviksi mm. kosteikoilla, vettäsiivellä, metsittämisellä jne. Hanke sisältää myös maanhankintaa sekä viestinnällisen ja opetuksellisen kokonaisuuden.

Yhdyskuntalautakunta, investoinnit yhteensä

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	75 251	83 915	82 113	58 795	62 430	54 230
Rahoitusosuudet	5 545	2 309	3 189	1 403	2 796	1 963
Luovutustulot	7 208	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000

10.2.6 Peruskunnan investoinnit yhteensä**Peruskunnan investoinnit yhteensä**

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	90 453	106 885	103 821	79 598	83 706	67 683
Rahoitusosuudet	5 545	2 309	3 267	1 403	2 796	1 963
Luovutustulot	14 574	6 000	12 700	6 000	6 000	6 000

10.2.7 Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä**Peruskunta, taseyksiköt ja sisäiset liikelaitokset yhteensä**

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	166 555	218 071	197 199	181 088	173 575	146 353
Rahoitusosuudet	5 545	2 709	3 667	1 863	3 096	1 963
Luovutustulot	16 140	6 000	15 761	6 000	6 000	6 000

10.3 Leasinghankinnat

Leasing-rahoituksella rahoitettavat investointihankinnat sisältyvät menokehykseen. Leasing-rahoituksen käyttö on perusteltava kannattavuuslaskelmilla.

10.4 Investointiosa Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rakennusomaisuuden taseyksikön erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Investointiohjelma sisältää korjausrakentamisohjelman, jonka sisällöstä päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto. Suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden tavoitehinta-arvioihin pohjautuvat määrärahat korotetaan Haahtela-tarjoushintaindeksillä. Rakentamisvaiheessa olevien kohteiden määräraha esitetään rakentamisen aloitusajan tarjoushintaindeksissä. Investointimäärärahojen sitovuudet on määritetty Oulun kaupungin talousarvio 2025 ja -suunnitelma 2026-2027 kohdassa "talousarvion sitovuus". Investointikustannukset eivät sisällä arvonlisäveroa, mikäli kohde tulee kuntapalautukseen oikeuttavaan käyttöön.

Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet

TA2025 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-investoinnit	Korvaus-investoinnit
Linnanmaan uimahalli	2 200		
Teuvo Pakkalan koulun peruskorjaus			8 300
Pääkirjaston perusparannus			7 500
Tietomaan perusparannus ja laajennus			17 000
Tuiran monitoimitalo			7 000
Alakylän koulun korvausinvestointi			2 100
Kiiminkipuiston koulun laajennos			900
Jääkärinkankaan monitoimitalo	19 100		
Puolivälinkankaan päiväkoti ja nuorisotila			4 600
Pateniemen koulu/Herukan yksikkö			7 000
Oulun Vesiliikuntakeskus			3 000
Ylikiimingin kirjasto			200
Merikosken koulu/Ankkurin yksikkö			400
Tuiran suuralueen varhaiskasvatuspalvelut			400
Valveen peruskorjaus			500
Yhteensä	21 300		58 900

TS2026 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-inves- toinnit	Korvaus-inves- toinnit
Teuvo Pakkalan koulun peruskorjaus			2 000
Tietomaan perusparannus ja laajennus			6 000
Kiiminkipuiston koulun laajennos			9 500
Jääkärikankaan monitoimitalo	12 150		
Puolivälinkankaan päiväkoti ja nuorisotila			2 400
Pateniemen koulu/Herukan yksikkö			5 000
Oulun Vesiliikuntakeskus			20 000
Ylikiimingin kirjasto			1 100
Merikosken koulu/Ankkurin yksikkö			5 000
Tuiran suuralueen varhaiskasvatuspalvelut			4 000
Valveen peruskorjaus			500
Kellon yläkoulu			1 000
Madetojan musiikkikeskus			300
Madetojan pysäköinti			200
Yhteensä	12 150		57 000
TS2027 1 000 €	Uusinvestoinnit	Laajennus-inves- toinnit	Korvaus-inves- toinnit
Kiiminkipuiston koulun laajennos			4 800
Oulun Vesiliikuntakeskus			25 000
Ylikiimingin kirjasto			950
Merikosken koulu/Ankkurin yksikkö			9 500
Tuiran suuralueen varhaiskasvatuspalvelut			2 200
Valveen peruskorjaus			5 000
Kellon yläkoulu			9 500
Madetojan musiikkikeskus			500
Madetojan pysäköinti			1 500
Jatulin toimintakeskuksen perusparannus			500
Yhteensä			59 450

Korjausrakentamishjelma

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	15 034	15 000	14 500	18 000	18 000	16 000
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos toteuttaa vuosittain kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksynnällä korjausrakentamishjelman. Korjaushjelma voi sisältää myös korvaavia uudisrakennusinvestointeja. Keittiöverkostojen mukaisten valmistuskeittiöiden, hallintotilojen muutosten ja energiasäästöhankeiden vuosittaiset määrärahat on huomioitu korjausrakentamishjelmassa.

Takuuaikaiset erillishankkeet

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	93	600	400	600	600	600
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Määräraha käytetään erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajakaisten tehtävien rahoittamiseen. Takuuajakaikaisella rahoituksella ei ylitetä kohteiden hyväksytyjä kokonaisbudjetteja. Takuukohteet vuonna 2025 ovat: Lyseon lukio, Lintulammen koulu, Heinätorin päiväkot, Kiiminkipuiston koulu, Tiernan koulu; Leinonpuiston Toppilan yksikkö, Aseman koulu, Maikkulan koulu, kaupungintalo sekä Linnanmaan uimahalli.

Suunnittelumääräraha

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	274	600	400	600	600	600
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Suunnittelumääräraha käytetään talousarviovuotta myöhempien erillisinvestointikohteiden hanke- ja rakennussuunnitteluun, kuntoarvioihin, tutkimuksiin sekä muihin tarvittaviin lisäselvityksiin.

Erillishankkeet**Linnanmaan uimahalli**

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	21 200	8 938	9 384	9 540	2 200		
Rahoitusosuudet					160		
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 12.8.2019 §239. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 14,832 M€ Haahtela indeksissä 1/2019, 93,0. Kaupunginhallituksen päätös 17.1.2022 §10 lisämäärärahaa 1,489 M€. Kaupunginvaltuuston päätös määrärahamuutoksesta 6.2.2023 §9, hankkeen uusi tavoitekustannusarvio 21,2 M€ Haahtela indeksissä 104,0.

Teuvo Pakkalan koulun peruskorjaus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	13 950	651	5 000	3 000	8 300	2 000	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 17.2.2020 §47. Hankkeen tavoitehinta-arvio 9,513 M€ Haahtela indeksissä 94,0 9/2019. Kaupunginvaltuuston päätös §47 20.5.2024 lisämäärärahaa. Hankkeen uusi kokonaismääräraha 13 950 000 €.

Pääkirjaston perusparannus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	19 255	3 044	8 800	8 700	7 500		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 20.12.2021 §430. Tavoitehinta-arvio 17 105 000 € (Haahtela indeksi 3/2021 91,5). Hanke toteutetaan vuosina 2023–2025. Kokonaiskustannuksessa on huomioitu rakentamisen aloitusajankohdan Haahtela tarjoushinta-indeksin mukainen hintataso 103,0.

Tietomaan perusparannus ja laajennus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	36 100	2 932	10 000	10 500	17 000	6 000	
Rahoitusosuudet					300	300	
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 21.2.2022 §52. Tavoitehinta-arvio 26 662 000 € (Haahtela indeksi 92,6). Kaupunginvaltuuston päätös §28 18.3.2024 määrärahamuutoksesta, hankkeen uusi kokonaismääräraha 36 100 000 €.

Tuiran monitoimitalo

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	26 800	5 070	13 500	14 500	7 000		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös §276 3.11.2020. Tavoitehinta-arvio 19 197 000 € (Haahtela indeksi 5/2020, 93,0). Kaupunginvaltuuston päätös §81 11.9.2023 määrärahamuutoksesta. Hankkeen uusi tavoitehinta-arvio 26 800 000 €.

Alakylän koulun korvausinvestointi

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	4 723	461	2 700	2 100	2 100		
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Konsernijaoston päätös 13.12.2021 §79. Tavoitehinta-arvio 3 690 000 € (Haahtela indeksi 10/2021, 92,6). Kaupunginvaltuuston päätös 18.3.2024 määrärahamuutoksesta. Hankkeen uusi tavoitehinta-arvio 4 723 000 €.

Kiiminkipuiston koulun laajennos

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	15 716	46	300	50	900	9 500	4 800
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 19.3.2024 §70. Tavoitehinta-arvio 15 481 000 € (Haahtela indeksi 3/2024 98,5). Kokonaiskustannuksessa on huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Jääkärikankaan monitoimitalo

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	42 489	156	15 000	11 250	19 100	12 150	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 19.12.2022 §382. Tavoitehinta-arvio 42 704 000 € (Haahtela indeksi 1/2022 99,5). Kokonaiskustannuksessa on huomioitu rakentamisvaiheen aloitusajankohdan Haahtela tarjoushintaindeksiin mukainen hintataso 99,0.

Puolivälinkankaan päiväkotiki ja nuorisotila

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	7 629	197	1 820	500	4 600	2 400	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 15.11.2021 §376. Tavoitehinta-arvio 6 966 000 € (Haahtela indeksi 4/2021 91,3) Kokonaiskustannuksessa on huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Pateniemen koulu/Herukan yksikkö

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	16 154	562	4 291	3 500	7 000	5 000	
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös §429 20.12.2021. Tavoitehinta-arvio 15 792 000 €. (Haahtela indeksi 9/2021, 96,0). Kokonaiskustannuksessa on huomioitu rakentamisvaiheen aloitusajankohdan 6/2024 mukainen hintataso 98,2.

Oulun vesiliikuntakeskus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	80 000	168	500	350	3 000	20 000	25 000
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 14.6.2021 § 200. Tavoitehinta-arvio 38 735 000 € (Haahtela indeksi 3/2020, 93,0). Kaupunginhallituksen päätös 24.6.2024 § 148. Hankkeen uusi tavoitehinta-arvio 80 000 000 € (Haahtela indeksi 100,0).

Ylikiimingin kirjasto

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	2 407	31	83	25	200	1 100	950
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Investoinnista ei ole tehty päätöstä. Hankeselvitys Ylikiimingin kunnantalosta ja kirjastosta, työryhmän asettamispäätös 30.11.2018 § 108. Hankkeen tavoitehinta-arvio 2 239 000 € Haahtela indeksissä 93,0.

Kokonaiskustannuksessa on huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Merikosken koulu/Ankkurin yksikkö

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	15 602	59	400	5	400	5 000	9 500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 30.5.2022 § 171. Tavoitehinta-arvio 14 978 000 € (Haahtela indeksi 12/2021, 96,0). Kokonaiskustannuksessa on huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Tuiran suuralueen varhaiskasvatuspalvelut

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		215	300	10	400	4 000	2 200
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Investoinnista ei ole tehty päätöstä. Hankkeen tavoitehinta-arvio varmistuu hankeselvityksen myötä.

Valveen peruskorjaus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		231			500	500	5 000
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Investoinnista ei ole tehty päätöstä. Hankkeen tavoitehinta-arvio varmistuu hankeselvityksen myötä.

Kellon yläkoulu

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		122				1 000	9 500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Investoinnista ei ole tehty päätöstä. Hankkeen tavoitehinta-arvio varmistuu hankeselvityksen myötä.

Madetojan musiikkikeskus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot		191				300	500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Investoinnista ei ole tehty päätöstä. Hankkeen tavoitehinta-arvio varmistuu hankeselvityksen myötä.

Madetojan pysäköinti

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	2 718	160				200	1 500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 24.9.2018 § 247. Hankkeessa laajennetaan nykyistä Pohjankartanon koulun viereistä pysäköinti-alueita. Hankkeen tavoitehinta-arvio 2 441 000 € (Haahtela indeksi 8/2018 89,8). Kokonaiskustannuksessa huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Jatulin toimintakeskuksen perusparannus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	9 322	134	221	20			500
Rahoitusosuudet							
Luovutustulot							

Kaupunginhallituksen päätös 3.11.2020 § 278. Tavoitehinta-arvio 8 670 000 € (Haahtela indeksi 1/2020, 93,0). Kokonaiskustannuksessa on huomioitu Haahtela tarjoushintaindeksiennusteen 1/2025 mukainen hintataso 100,0.

Rakennusomaisuuden taseyksikkö yhteensä

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	75 138	108 102	92 658	99 400	88 350	76 650
Rahoitusosuudet		400	400	460	300	
Luovutustulot	729					

10.5 Vuokrahankinnalla toteutettavat rakennuskohteet

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos, Vuokrahankinnalla toteutettavat rakennuskohteet Informatiivinen tieto

Vuokrauskohteet, investointiin verrattavat hankinnat 1 000€	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027	2028	2029	Arvioidut kustan- nukset vuoden 2029 jäl- keen
Lintulammen päiväkot		85		194	194	194	4 268
Yli-lin päiväkot		85		194	194	194	4 268
YHTEENSÄ		170		388	388	388	8 536

Talousarviovuosina vuokramallina toteutettavien uusien rakennuskohteiden perustamis- ja käyttöajan kustannukset.

11 LIKELAITOKSET

11.1 Oulun Vesi -liikelaitos

Toiminnan kuvaus

Oulun Vesi toimii vesihuoltolain mukaisena kunnallisena vesihuoltolaitoksena, joka hankkii tulorahoituksen asiakkailta perittävillä perus- ja käyttömaksuilla. Oulun Vesi toimittaa asiakkailleen kohtuulliseen hintaan hyvälaatuista talousvettä ja vastaa jätevesien viemäroinnistä ja puhdistamisesta huolehtien osaltaan vesistöjen ja muun ympäristön säilymisestä puhtaina.

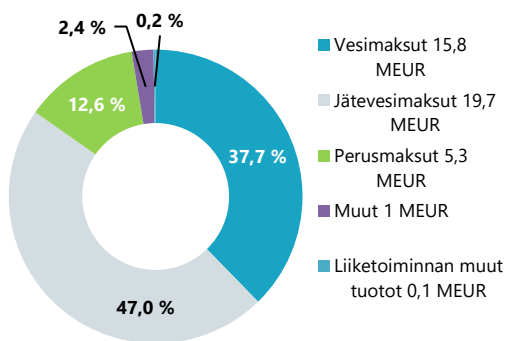
Oulun Veden palvelut kattavat lähes koko Oulun kaupungin asutut alueet. Taskilan jätevedenpuhdistamolla käsitellään Oulun lisäksi Muhoksen, Utajärven ja lin kuntien jätevedet.

Vesilaitoksen omaa ydintoimintaa ovat mm.

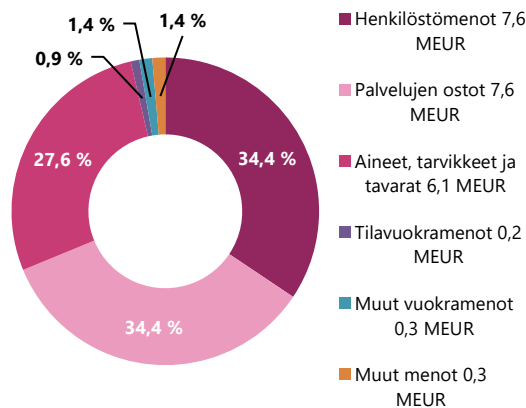
- vedenhankinta ja vedenkäsittely
- vedenjakelu ja jätevesiviemärointi
- jätevedenkäsittely
- verkostojen suunnittelu ja rakennuttaminen
- verkostojen kunnossapito ja hallinta
- asiakaspalvelu ja vesilaskutus

Seuraavissa kuvissa on esitetty liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen eriä graafisesti.

TULOT TA2025, YHT. 41,9 MEUR

MENOT (ennen liikeylijäämää pl. poistot) TA2025, YHT. 22,1 MEUR

Toimintasuunnitelma

Toiminnan tavoite on turvata yhdyskunnan kannalta elintärkeät vesihuoltopalvelut ja varmistaa päivittäinen talousveden hyvä laatu ja toimitusvarmuus koko toiminta-alueella. Vedentuotantolaitokset ja jätevedenpuhdistamot ovat joko koko ajan miehitettynä tai päivystyksen turvin ympärivuorokautisesti valvottuna. Toiminta-

alueen vesihuoltoverkostojen ylläpito varmistetaan ennakoivalla kunnossapidolla ja päivityksellä kiireellisten vaurioiden korjaamiseksi.

Liikelaitoksen strategiset päämäärät tukeutuvat kaupunkistrategiaan, omistajaohjauksen linjauksiin ja vesihuollon kehittämissuunnitelmaan, ja niitä on tarkennettu toimintaympäristön muutosten mukaiseksi. Päämäärien saavuttamiseksi on valmisteilla useita merkittäviä vesihuollon strategisia hankkeita, jotka on huomioitu myös vuonna 2024 valmistuvassa vesihuollon kehittämissuunnitelmassa.

Hintan pintavesilaitoksen asemakaavan muutos sai lainvoiman kesäkuussa 2024, kun korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valituslupaa. Vesilaitoksen laajennushanke kapasiteetin ja alavesisäiliötilavuuden lisäämiseksi voidaan käynnistää. Nykyisten pintavesilaitosten peruskorjauksiin voidaan laitoslaajennuksen jälkeen valmistautua.

Vedenhankinnan varmistamista koskevan pohjavedenoton lupahakemuksen käsittely Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa viivästyi usealla vuodella ja myönteinen lupapäätös saatiin marraskuussa 2023. Lupaprosessi jatkuu vielä valitusten takia ylemmissä oikeusasteissa, jonka jälkeen varaudutaan hankkeen aiheuttamiin merkittäviin investointeihin. Myönnetyn valmisteluluvan perusteella aloitetaan tarkkailuohjelman vaatimat valmistelut vuonna 2024. Hankkeella pyritään saavuttamaan kantakaupungin osalta vaadittu vedenhankinnan varmuusluokitus, kun nykyisen pintaveden käytön rinnalla lisätään pohjaveden osuutta. Samalla jatketaan selvityksiä pohjavesivesivarojen hyödynnettävyydestä eri jakelualueiden tarpeisiin.

Yrityksille ja tutkijoille rakennetaan Haukiputaan Ervastinrantaan testausalusta uusien ratkaisujen pilotointiin aidossa laitos- ja verkostoympäristössä. Vesihuoltoprosessien kehitystyö jatkuu tutkimushankkeissa yhdessä yliopiston, yritysten ja muiden vesilaitosten kanssa.

Riskienhallinta on oleellinen osa vesilaitoksen päivittäistä toimintaa. Geopoliittisen tilanteen takia varautumistoimia tehostetaan ja varautumisharjoituksia pidetään vuosittain. Häiriötilanteiden varalta toiminta- ja vedenjakeluvarmuutta parannetaan automaatiota, varajohtoyhteyksiä ja laitoksia uudistamalla. Kyberturvallisuusuuhkia selvitetään tehostetusti ja varavoiman saantia parannetaan sekä energiatehokkuutta parannetaan laitekan-
taa uusimalla kaupungin ympäristöohjelman mukaisesti.

Vesihuollon digitalisointi lisää toimintavarmuutta ja kustannustehokkuutta sekä parantaa asiakaspalvelua. Verkosto-omaisuuden sekä vesilaitoksen dokumenttien hallintaan kehitetään työkaluja. Lisäksi kehitetään useissa eri järjestelmissä olevan tiedon kokoamista keskitetymin tukemaan tiedolla johtamista. Etäluettavien vesimitareiden koekäyttö pilottialueilla jatkuu, joista kerätään kokemuksia ja samalla selvitetään eri tietojärjestelmien yhteensovittamista. Etäluennan laajentuessa täyteen laajuuteen päästään asteittain reaaliaikaiseen kulutusseurantaan ja verkostohallintaan.

Asiakaslähtöistä näkökulmaa korostetaan kaikkien tulosyksiköiden prosessien kehittämisessä kaupunkistrategian mukaisesti. Asiakaspalvelukonseptin kehitys ja sähköisen aineiston digitalisointi etenee. Asiakastytytyväisyyttä mitataan vuosittain kyselyllä ja asiakaspalautteet sekä sidosryhmien palautteet käsitellään. Vesihuoltolaitoksille laadittu yhteinen hyvän vesihuollon kriteeristö on otettu toiminnan palvelutason vertaamiseksi.

Vesihuollon tuottavuus on vertailulaitoksiin nähden korkealla tasolla, mikä pyritään myös jatkossa säilyttämään hakemalla parhaita työnhallinnan käytäntöjä ja kustannustehokkuutta toimintatapoihin. Omiin ydintoimintoihin liittyen arvioidaan markkinoilla olevien palveluiden saatavuutta monituottajamallin mukaisesti.

Kaupungin yritysmyönteisyyttä tuetaan ja luodaan kasvuedellytyksiä asunto- ja palvelutuotantoa varten tehtävillä verkosto- ja laitosinvestoinneilla. Vesihuoltoverkostojen saneerausvelkaa vähennetään riittäväillä

verkostosaneerauksilla ohjelmoidusti ja suunnittelukaudella on tavoitteena käyttää vuosittain saneerauksiin vähintään 65 % verkostoinvestoinneista. Verkostojen aluesaneerauskohteet määritellään suunnitelmallisesti katu puolen kanssa yhteistyössä.

Reaaliaikaista mittausta lisätään verkostohallinnan kehittämiseksi. Viemäriverkoston vuotovesitutkimukset ohjelmoidaan saneerausten oikean kohdentamisen takaamiseksi ja tavoitteena on päästä vuotovesien osalta jatkuvasti alle 30 % tasoon. Vuotovesimäärän vähentämisellä on myönteinen vaikutus jätevedenpuhdistuksen toimintaan.

Verkkotietojärjestelmää hyödynnetään omaisuudenhallinnassa ja investointien ohjelmoinnissa järjestelmään tallentuvan kuntotiedon ansiosta. Saneerausvelan laskennallinen arvo selvitetään.

Tehokas jätevesien käsittely on parantanut ratkaisevasti ympäristön tilaa vesistökuormituksen pienentyessä. Taskilan puhdistamolla on toteutettu typenpoistoprosessin laajennus kalvosuodatustekniikalla ja viimeksi lietteenkuivauksen uusiminen. Jätevedenpuhdistuksessa kehityssuuntana on fosfori- ja typpiravinteiden talteenoton ja kierrätyksen lisääminen, mikä huomioidaan laitospöytäkirjojen ja laitteiden uusimisessa. Jätevedenlämmön energiahyödyntämistä lisätään suunnittelukaudella. Energiatohokkuutta parannetaan laitekantaa uusimalla kaupungin ympäristöohjelman mukaisesti.

Lietteen kemiallinen käsittely lopetettiin kesällä 2024. Uuden palvelusopimuksen käynnistymisen myötä kaikki liete käsitellään biokaasulaitoksella. Mädätyksessä syntyvä biokaasu jalostetaan liikennepolttoaineeksi. Palveluhankinnassa on huomioitu jätevesilietteen ravinteiden kierrätys ja kiertotalouden kehittyneet ratkaisut. Lietepohjaisten tuotteiden jälkikäytön mahdollisuuksiin liittyy epävarmuuksia.

Työyhteisön hyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpidon kehittämiskohteisiin on keskitytty yksiköissä ja niitä tuetaan työkykyä ylläpitävällä toiminnalla ja perehdytyksellä. Kohonneen työkyvyttömyysriskin vähentämiseksi etsitään keinoja työterveyden tukemana ja korvaavan työn mallin mukaisesti. Henkilöstön osaamisen varmistamiseksi järjestetään koulutus suunnitelman mukaista ammatillista koulutusta sekä osallistutaan esihenkilökoulutukseen. Sairauspoissaoloissa pyritään alle 5 % tavoitearvoon.

Sertifioidut laadunhallinta- ja työturvallisuusjärjestelmät (ISO9001, ISO45001) tukevat toiminnan jatkuvaa parantamista. Henkilöstön työsuojeluasenteen kehittämiseen ja tapaturmien välttämiseen haetaan uusia kannustimia.

Oulun Vesi toimii ulkoisena liikelaitoksena omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti. Valtakunnallisen vesitoimialan selvityksen mukaisesti on valmius laajempaan seudulliseen vesihuoltolaitosten yhteistyöhön kuten jätevedenkäsittelyn osalta on jo pitkään toimittukin.

Toimintaympäristöanalyysi

Poikkeuksellinen maailmantilanne Ukrainan sodan jatkuessa on lisännyt taloudellista epävarmuutta. Vesihuoltopalveluilta odotetaan erittäin korkeaa laatua ja toimintavarmuutta. Kriittiseen infraan kohdistuvat kyberuhat ovat kasvaneet ja myös muu varautuminen vaatii lisäpanostusta.

Vesihuoltoverkostojen korjausvelkaa on edelleen merkittävästi ja nykyinen saneeraus määrä ei ole riittävä korjausvelan kasvun hillitsemiseksi. Erityisesti viemäriverkon vuotovesimääriä pyritään järjestelmällisesti vähentämään, jotta vuotovesien vaikutukset jätevedenpuhdistuksen tuloksiin ja kuluihin vähenevät sekä viemäritulvien riskeihin pienenevät. Vuotovesien vähentäminen on keskeinen toimenpide myös energiatohokkuuden näkökulmasta.

Kun vesihuollon investointitaso nousee 2020-luvun loppupuolella, pyritään vesihuoltolaitoksen toimintakyky ja rahoitus varmistamaan eri rahoituskeinoilla. Myös asiakasmaksujen korotukset pyritään ajoittamaan pidemmälle ajalle. Kasvatavat investointitarpeet kohdistuvat verkostojen saneerausvelan pienentämiseen, vedenhankinnan turvaamiseen sekä jätevedenpuhdistuksen tehostamisen vaatimiin investointeihin. Vesihuoltomaksut ovat Oulussa selvästi maan keskiarvoa edullisemmat, vaikka vesihuoltoon investoidaan vuosittain merkittävästi ja laitoksen toiminta-alue on laaja.

Kirstyvä EU-lainsäädäntö tuo vesihuoltolaitoksille uusia velvoitteita liittyen mm. energiatehokkuuteen, ravinteiden kierrättämiseen sekä kyberturvallisuuteen. Yhdyskuntajätevesidirektiivi lisää jätevedenpuhdistuksen typenpoistovaatimuksia, mikä on hyvin haastavaa pohjoisen kylmillä vesillä. Haitta-ainedirektiivi tulee myös lisäämään puhdistusvaatimuksia. Lannoitelain uudistus edellyttää toimia lietteen jälkikäytön ratkaisuihin. Juomavesidirektiivi lisäsi vesihuoltolaitoksille vaatimuksia mm. riskienhallintaan ja tiedottamiseen. Uudet säädökset johtanevat pakostakin kasvaviin osaamis- ja resurssivaatimuksiin sekä investointitarpeisiin.

Kantakaupungin talousvesi valmistetaan Oulujoen pintavedestä kahdella vedenkäsittelylaitoksella ja muilla alueilla käytetään paikallisia pohjavesivaroja. Oulun kantakaupungin vedenhankinnan varmuuden parantamisesta tehtiin hankepäätös valtuustossa 2015, mihin perustuen laadittiin monipuoliset ympäristöselvitykset ja jätettiin pohjavedenoton lupahakemus maaliskuussa 2017 Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon. Lupakäsittely kesti pitkään ja aluehallintoviraston lupapäätös saatiin lopulta marraskuussa 2023. Valituksista johtuen vesitalousluvan käsittely jatkuu Vaasan hallinto-oikeudessa. Lupaviranomaisen tulkinnat ovat vaikeuttaneet ja viivästyttäneet lupaprosesseja ja toisaalta kiristyvät lupaehdot vaikuttavat investointitarpeisiin.

Jätevesien käsittely on seudullisesti keskitetty Taskilan jätevedenpuhdistamolle, jossa käsitellään noin 200 000 asukkaan jätevedet. Taskilan puhdistamon uuden ympäristöluvan mukainen lupaehto kokonaisfosforin poistolle astui voimaan 1.1.2021. Typenpoistoa koskien lupaehto säilyi lämpötilarajoitteisena, mikä tarkoittaa 70 %:n typenpoistovaatimusta vuosikeskiarvona laskettuna siltä ajalta, kun tulevan jäteveden lämpötila on vähintään 12 °C. Uimarantakaudella puhdistettu jätevesi hygienisoidaan ennen johtamista mereen.

Keväällä 2024 lietteenkäsittelyn uuden palvelusopimuksen myötä on siirrytty siihen, että kaikki liete mädätetään biokaasulaitoksella. Biokaasutus tukee kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista. Biokaasun hyödyntämistä liikennepolttoaineena pyritään lisäämään. Ympäristöohjelmaan kirjatut energiatehokkuuden ja muut kestävän kehityksen tavoitteet ohjaavat myös vesihuollon kehitystoimia.

Ilmastonmuutos vaikuttaa vesihuoltoon äärevien sääilmiöiden, kuten rankkasateiden ja myrskyjen yleistymisellä, joista aiheutuviin viemäritulviin ja sähkökatkoksiin on vesihuoltolaitoksilla tarve varautua entistä paremmin.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Oulun Vesi tuottaa asiakkailleen laadukkaat ja toimintavarmat vesihuoltopalvelut kattavasti sekä vastaa toimintojen kehittämisestä. Päivystysten ansiosta palvelujen toimivuus turvataan ympäri vuorokauden. Suurimmat ulkoisten palveluiden ostot muodostuvat verkosto- ja laitosrakentamisesta sekä lietteenkäsittelystä.

Vedentuotanto ja -puhdistus -yksikkö vastaa vedenhankinnasta ja -tuotannosta sekä jätevedenpuhdistuksesta pääosin oman henkilöstön voimin. Vedenlaadun varmistamiseksi kahden pintavesilaitoksen ja 25 pohjavedenottamon käyttö vaatii jatkuvaa huoltoa ja ympärivuorokautista päivystystä. Omavalvontalaboratoriossa seurataan sekä raakavesien että verkostoon johdettavien talousvesien laatua. Laitosten automaatio-, sähkö- ja mekaanisen kunnossapidon tehtäviin käytetään erikoisalojen yritysten palveluja. Pintavesilaitokset ja Taskilan jätevedenpuhdistamo ovat koko ajan miehitettynä ja lietteenkäsittely on ulkoistettu kokonaispalveluna. Laitosrakentamiskohteiden suunnittelussa käytetään alan konsultteja ja kohteiden rakentaminen kilpailutetaan urakoina.

Verkostojen ylläpito -yksikkö huolehtii vesijohto- ja viemäriverkostojen sekä pumppaamoiden ylläpidosta, verkostojen liitostöistä, vesimittareiden vaihdosta ja viemärihuhteluista. Kiireelliset korjaustyöt tehdään välittömästi ja ennakoiva kunnossapito sekä toimiva kaukovalvonta ovat yhä suuremmassa osassa yksikön päivittäisessä toiminnassa. Verkostojen ylläpidossa käytetään useita palvelutuottajia mm. kone- ja kuljetuspalvelut, huhteluautot, pumppuhuollot ja mittarivaihdot.

Suunnittelu- ja rakennuttaminen -yksikkö vastaa vuosittain n. 30 verkostokohteen suunnittelusta ja rakennuttamisesta sekä johtotietojärjestelmän ylläpidosta ja teknisestä asiakaspalvelusta. Verkostojen suunnittelussa käytetään laajasti alan konsulttitoimistoja. Rakennuttaminen hoidetaan pääsääntöisesti omin resurssein. Verkostorakentaminen hankitaan kilpailutettuina urakoina yksityisiltä urakoitsijoilta. Infrarakentamisen markkinoilla vallitsee varsin hyvä kilpailutilanne ja tarjouksia on saatu urakoihin hyvin.

Hallinto ja talous -yksikkö vastaa Oulun Veden asiakaspalvelupisteen toiminnoista (mm. vesihuollon liittymis- ja käyttö sopimukset, vesimittaritietojen hallinta, neuvonta, vesilaskutus) asian- ja tiedonhallinnasta sekä talous- ja yleishallinnosta. Asiakastietojärjestelmän kehittäminen on yksi keskeisistä tehtävistä, jolla tavoitellaan tehokkaampaa, avoimempaa ja asiakaslähtoisempää palvelua. Asiakkaan online-portaalin uuden version käyttöönotto on yksi keskeinen toimenpide talousarviovuonna.

Kehittäminen

Kehittämistoimien tavoitteena on taata asiakkaille vesihuollon palveluiden korkea laatu kustannustehokkaasti ja ympäristövastuullisesti toteutettuna. Oulun kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman päivistytyö on valmistumassa ja suunnitelma tulee hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2024.

Tärkeimmät kehittämiskohteet toiminta-alueella liittyvät vedenhankinnan varmuuden parantamiseen, kanta-kaupungin talousveden tuotantokapasiteetin ja säiliötilavuuden kasvattamiseen, kriittisten johto-osien varmistamiseen ja verkostojen hallinnan kehittämiseen sekä vuotovesimäärien vähentämiseen. Jätevedenpuhdistusprosessin optimointi jatkuu ja lietteenkäsittelyn ratkaisun osalta edistetään kaupungin sisäistä yhteistyötä kaupungin ympäristöohjelman ja kiertotaloustavoitteiden toteuttamiseksi ja toimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin varautuen. Kehittämishankkeissa huomioidaan energiatehokkuuden parantaminen kaupungin ympäristöohjelman mukaisesti.

Kaupunkistrategian linjausten mukaisesti asiakaspalvelun kehittämistä ja digitalisointia jatketaan asiakaslähtöisten ja tehokkaiden palveluiden järjestämiseksi. Asiakas- ja liittymisprosessien digitalisoinnin kehittämishankkeet etenevät ja etäluettavien vesimittareiden testaukset pilottialueilla jatkuvat, jonka jälkeen käyttöönotto laajenee. Tiedolla johtamista edistetään kehittämällä omaa raportointia, järjestelmien välistä tiedonkeruuta, sekä tehostamalla olemassa olevien järjestelmien käyttöä. Samalla toimintaprosessien tarkastelua ja

tehostamista jatketaan. Digitalisoinnissa huomioidaan tietoturva, tiedonhallintalaki ja kaupungin tiedonhallintamalli.

Oulun Vesi tekee tutkimus- ja kehittämistyötä osallistumalla vesihuoltoalan yhteisiin kehittämishankkeisiin ja benchmarking-toimintaan sekä Vesilaitosyhdistyksen kehittämishankkeen toimintaan. Oppilaitos- ja tutkimuslaitosyhteistyötä tehdään veden laatuun, kestävään kehitykseen, talous- ja jäteveden puhdistusprosesseihin ja digitalisaatioon, vesihuoltoteknologiaan liittyvillä teemoilla mm. osallistumalla tutkimushankkeisiin ja teettämällä opinnäytetöitä. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista kehitetään yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kehittämisen ja perustoiminnan hankkeet

Oulun Vedellä on kaksi merkittävää käyttötalouspuolen kehittämishanketta, joista molemmat päättyvät vuoden 2025 aikana.

Water TestBed Infra -hankkeessa rakennetaan uusia testauspaikkoja aitoon vesilaitosympäristöön sekä vesi- ja viemäriverkostoon, joita tarjotaan tutkijoiden ja yritysten käytettäväksi. Kokeiltavia laitteistoja voivat olla esim. pumppauksen ohjaus, anturitekniikat, hajusuodatus ja kemiallinen käsittely.

VESKY: Vesihuollon toimintavarmuuden ja kyberturvallisuuden parantamisen yhteishanke vastaa kansallisen tason toimintaympäristön muutokseen laajana 10 vesilaitoksen yhteishankkeena. Hankkeen tavoitteena on kehittää konkreettiseen kyberturvallisuuteen liittyvää kyvykkyyttä. Kehitettäviä osa-alueita ovat turvallisuuspolitiikat, kypsyystason mittaaminen, kyberriskien arviointi ja hallinta, tietoturvaopioikeamien hallinta, it/ot-arkkitehtuuri ja omaisuudenhallinta sekä harjoittelu ja testaus.

Oulun Vesi -liikelaitos, 1 000 €	2025 / hallintokunnan TA-raami	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tulot	44	0	0	44
Menot	-63	0	0	-63
Netto	-19	0	0	-19
Menoista henkilöstömenoja	-13	0	0	-13

Talous

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2023	TA2024 + muutokset	ENNUSTE 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Vesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,32	1,37	1,37	1,37	1,44	1,44
Jätevesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,68	1,75	1,75	1,75	1,84	1,84
Liittymien lisäys, kpl	293	350	350	350	350	350
Liiketoiminnan kulut, 1 000 €	20 957	23 270	22 761	22 118	22 416	22 717
Tuloutus kaupungille, 1 000 €	6 613	3 307	3 307	3 307	3 307	3 307
Suunnitelmapoistot, 1 000 €/a	10 814	10 893	10 994	11 223	10 978	10 768

Vesihuollon hintoihin ei esitetä korotuksia vuodelle 2025. Vuodelle 2026 esitetään n. 5 % korotukset vesihuollon maksuihin.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöresurssit mitoitetaan laadukkaan ja toimintavarman vesihuollon turvaamiseksi ja riskien hallitsemiseksi. Vesihuollon korkeat palvelusvaatimukset sekä lakisääteiset velvoitteet ovat lisänneet työtehtäviä, mitkä pyritään hoitamaan nykyisellä henkilömäärällä toimintaa tehostamalla.

Vaativiin strategiisiin vedenhankinta- ja laitosprojekteihin tarvitaan lisäresurssia sekä ict-osaamista. Myös etäluennan laajemman käyttöönoton mahdollistamiseksi tarvitaan henkilöresurssia. Vuosittain eläköityy 2–4 henkilöä. Ennen kuin eläköityvän tilalle palkataan uusi henkilö, tarkastellaan tehtäväkuvaa ja osaamistarpeita sekä arvioidaan organisaation ydintoimintoja ja mahdollisuutta ostopalveluiden käyttöön.

Henkilöstön vaihtuvuus on lisääntynyt ja rekrytoinneissa työvoiman saatavuus on erikoisosaamista vaativissa tehtävissä vaikeutunut. Alan vetovoimaisuuteen pyritään vaikuttamaan mm. tarjoamalla vuosittain harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja tekniikan alan opiskelijoille.

Oulun kaupungin koulutussuunnitelman lisäksi Oulun Vesi -liikelaitoksella ylläpidetään ammatillista ja tehtävien vaatimaa osaamista seuraavilla osa-alueilla:

Koulutusteemat	Sisältö
Lakisääteiset	mm. ensiapu-, vesityö-, tulityö- ja työturvallisuuskortti, työturvallisuus- ja työsuojelukoulutukset, nosturinkäyttö, trukinkuljetus
Ammattitaidon ja ammatillisen osaamisen kehittäminen	ammattitutkinto tai vastaava, täydennyskoulutukset uudet ohjelmistot ja ICT, työmenetelmä- ja laitekoulutukset, laatu, riskienhallinta, vesihuoltoalan seminaarit, kongressit/konferenssit

Henkilöstön määrää, sairauspoissaoloja ja henkilöstökustannuksia toteutumista sekä koulutuksiin osallistumista seurataan kuukausitasolla johtoryhmän toimesta sekä raportoidaan henkilöstötoimikunnalle sekä liikelaitoksen johtokunnalle.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	115	127	122	126	125	125
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-5 388	-5 965	-5 855	-6 177	-6 222	-6 292
Henkilösivukulut	-1 335	-1 401	-1 366	-1 469	-1 483	-1 499
Yhteensä	-6 723	-7 367	-7 221	-7 646	-7 704	-7 791
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-1	0	0	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	0	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	-6 725	-7 367	-7 221	-7 646	-7 704	-7 791

Investoinnit

Vuonna 2025 investoinnit ovat yhteensä 21,6 milj. €, josta verkostojen osuus on 14,2 milj. €. Verkostojen uudiskohteet toteutuvat maankäytön toteutusohjelman aikataulujen mukaan ja rakennutetaan muun kunnallistekniikan urakoiden yhteydessä kilpailtuina urakoina. Verkostoinvestoinneista pääosa kohdistetaan vesijohto-

ja viemäriverkoston saneerauksiin ja tavoitteena on verkoston toimintavarmuuden parantaminen sekä vuotovesimäärien pienentäminen. Kaikkiaan työkohteita on n. 30 kpl sisältäen erilaisia saneerauskohteita ja runkolinjojen uusimisia.

Puhdistamoinvestointeihin käytetään yhteensä 7,0 milj. €. Hinnan vedenpuhdistamon laajennuksen tarkempi suunnittelu on käynnistetty asemakaavan tultua lainvoimaseksi. Hinnan vedenpuhdistamon laajennus aloitetaan, ja siihen on varattu 2,5 milj. €. Pohjavedenottamoihin investoidaan arviolta 3,0 milj. €, joista suurimpana Haukiputaan Saviaron uuden vedenottamon rakentamiseen 2,5 milj. €. Vedenhankintaselvityksiin varataan 0,2 milj. € vuodelle 2025.

Taskilan jätevedenpuhdistamolla prosessisaneerauksiin sekä automaatio- ja tietojärjestelmien uusimisiin varataan 0,6 milj. € sekä vanhan kuivaamon muutostöihin on osoitettu 0,9 milj. € vuodelle 2025.

Oulun Vesi -liikelaitoksen investoinnit

Investointimenot 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Vesijohtoverkosto	7 297	7 007	7 007	6 917	7 695	7 987
Jätevesiviemäriverkosto	6 935	6 742	6 742	6 757	6 885	6 727
Vedenpuhdistamot	561	6 850	1 000	2 500	15 300	12 300
Pohjavedenottamot	1 101	1 700	1 000	3 000	2 000	500
Jätevedenpuhdistamot	307	2 300	750	1 500	3 500	2 500
Muut	239	325	325	960	835	745
Yhteensä	16 440	24 924	16 824	21 634	36 215	30 759

Irtain käyttöomaisuus: ICT (sisältyvät kohtaan muut investoinnit)

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	16 440	24 924	16 824	21 634	36 215	30 759
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Luovutustulot	20	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi -liikelaitos

TULOSLASKELMA 1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	39 434	41 842	41 600	41 842	43 934	43 934
Valmistus omaan käyttöön	1 031	1 466	1 271	589	567	572
Liiketoiminnan muut tuotot	146	100	142	100	100	100
Tuet ja avustukset kunnalta	7	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-5 519	-6 717	-6 400	-6 073	-6 172	-6 272
Palvelujen ostot	-7 968	-8 364	-8 364	-7 587	-7 730	-7 834
Materiaalit ja palvelut yht.	-13 486	-15 082	-14 764	-13 660	-13 903	-14 106
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 389	-5 965	-5 855	-6 177	-6 222	-6 292
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 127	-1 249	-1 218	-1 300	-1 313	-1 328
Muut henkilösivukulut	-209	-153	-148	-169	-169	-171
Henkilöstökulut yht.	-6 725	-7 367	-7 221	-7 646	-7 704	-7 791
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-10 814	-10 893	-10 994	-11 223	-10 978	-10 768
Liiketoiminnan muut kulut	-746	-821	-776	-813	-809	-821
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	8 847	9 246	9 257	9 189	11 207	11 121
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	29	18	27	18	18	18
Kunnalle maksetut korkokulut	-197	-185	-185	-165	-151	-239
Korvaus peruspääomasta	-6 613	-3 307	-3 307	-3 307	-3 307	-3 307
Rah.tuotot ja -kulut yht.	-6 781	-3 474	-3 465	-3 453	-3 440	-3 528
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 065	5 772	5 792	5 736	7 767	7 593
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 065	5 772	5 792	5 736	7 767	7 593
Poistoeron lis./väh.(+)	1 166	1 048	1 052	970	970	970
Vap.eht.var.lis./väh.(+)	-2 000	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 231	6 820	6 844	6 706	8 737	8 563

OULUN KAUPUNKI**Oulun Vesi -liikelaitos****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	8 847	9 246	9 257	9 189	11 207	11 121
Poistot ja arvonalentumiset	10 814	10 893	10 994	11 223	10 978	10 768
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 781	-3 474	-3 465	-3 453	-3 440	-3 528
Muut tulorahoituksen korjaukset	-20	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-16 440	-24 924	-16 824	-21 634	-36 215	-30 759
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	20	0	0	0	0	0
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-3 560	-8 259	-38	-4 675	-17 470	-12 398
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam. lis. muilta	-10	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik. lain. lis. kunnalta	0	0	0	0	0	7 000
Pitkäaik. lain. väh. kunnalle	-1 711	-1 711	-1 711	-1 711	-1 711	-1 711
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	4 338	7 470	-832	3 886	16 682	4 609
Saamisten muutos muilta	-355	0	445	0	0	0
Korott. velkojen muut. kunnalta	22	0	25	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	1 276	2 500	2 112	2 500	2 500	2 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 560	8 259	38	4 675	17 470	12 398
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0

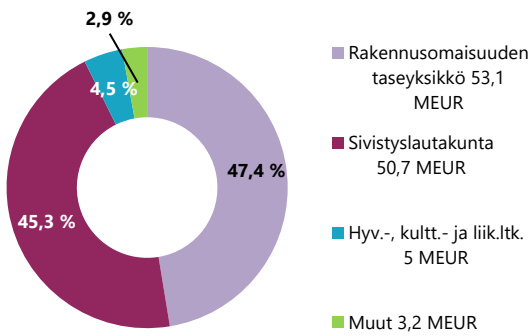
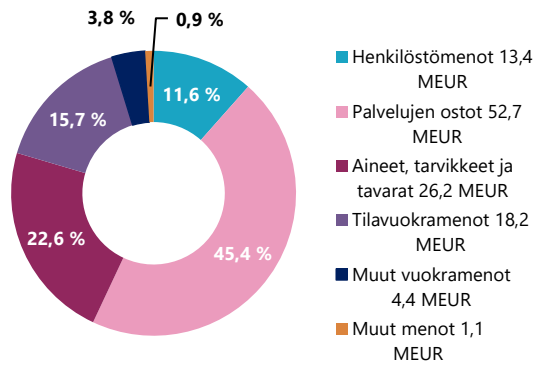
11.2 Oulun Tilapalvelut -liikelaitos

Toiminnan kuvaus

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos järjestää sisäisenä liikelaitoksena kiinteistönpito- ja käyttäjäpalveluita Oulun kaupungin hallintokunnille sekä tilojen omistajalle, konsernihallinnon rakennusomaisuuden taseyksikölle. Tilapalvelut huolehtii kaupungin tilaomaisuuden ylläpidosta ja sisäisestä vuokrauksesta sekä osaltaan vastaa rakennusomaisuuden arvon säilymisestä ja kehittämisestä omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tilaaja-asiakkaita ovat Oulun kaupungin hallintokunnat. Käyttäjäasiakkaita ovat päivittäin kaupungin tiloja käyttävät kuntalaiset (erityisesti lapset ja nuoret kouluissa ja päiväkodeissa) sekä kaupungin työntekijät. Liikelaitos järjestää yhteistyössä konsernihallinnon Rakennusomaisuuden taseyksikön kanssa asiakkailleen palvelutilat sekä tilojen käyttöön liittyvät tukipalvelut. Suurimmat asiakkaat ovat Sivistyslautakunta, Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta sekä Rakennusomaisuuden taseyksikkö.

Kiinteistönpitoon kuuluvat kiinteistöhallinta ja vuokraustoiminta, kiinteistöjohtaminen, kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalvelut, sisäliikuntalaitosten ylläpitopalvelut sekä talo- ja turvatekniikkapalvelut. Oulun Tilapalvelut -liikelaitos järjestää kiinteistöjen peruseräparannus- ja tilamuutosrakentamisen sekä rakentamisinvestointien asiantuntijapalvelut. Käyttäjäpalvelut koostuu ateria- ja puhtauspalveluista sekä virastomestari- ja ajoneuvovuokratpalveluista. Kiinteistönpito- ja käyttäjäpalvelut järjestetään ja tuotetaan osin omalla henkilöstöllä ja osin ostopalveluita hyödyntäen.

TULOT ASIAKKAITTAIN TA2025, YHT. 112 MEUR**MENOT (ennen liikeylijäämää pl. poistot) TA2025, YHT. 116 MEUR****Toimintasuunnitelma****Toimintaympäristöanalyysi**

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen toimintaympäristössä merkittävä tekijä on korkeana jatkunut inflaatio, joka näkyy ulkoisten kustannusten merkittävänä nousuna kaikilla liikelaitoksen tulosalueilla. Inflaation kokonaisvaikutus vuodelle 2025 ennakoitaan lisäävän nykyisellä vuoden 2024 noin 2,5 % inflaatiotasolla liikelaitoksen kokonaiskuluja noin 3 milj. euroa. Toiminnan tehostaminen kustannusnousun vaikutusten hallitsemiseksi on keskeinen teema vuodelle 2025.

Maa- ja rakennuslaki muuttuneen vuoden 2025 alussa. Tarkkaa lain sisältöä ei tiedossa, mutta lainsäädäntömuutosten ennakoitaan vaikuttavan laajasti ja akuutisti rakennusten perusparantamisen ja ylläpidon energiatehokkuustavoitteisiin.

Muutokset Oulun kaupungin eri hallinnonalojen palvelujen järjestämisessä vaikuttavat suoraan Tilapalveluiden toimintaan. Tilapalvelujen toiminta laajenee valmistuvien uusien palvelurakennuskohteiden sekä peruskorjauksista käyttöön palautuvien kohteiden myötä. Tiloja hankitaan myös pitkävaikutteisina investointiluonteisina vuokrahankintoina tai tavanomaisina lyhyempi kestoisina tilavuokrauksina, mikä lisää Tilapalvelujen rakennuttamis-, ylläpito- ja käyttäjäpalveluiden järjestämistarvetta. Vastaavasti Tilapalvelujen toiminta supistuu kaupungin omistaman rakennuskannan pienentyessä ja ulkoisten vuokrasopimusten päättyessä.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Rakennuttaminen ja rakentaminen – tulosalue vastaa Oulun kaupungin määrittelemien vuosittaisten perusparannus- ja erillisinvestointiohjelman mukaisten hankkeiden rakennuttamisesta. Hankkeiden ennakoitu yhteisarvo vuonna 2025 on 108,1 milj. euroa. Hankkeet toteutetaan pääosin julkisen hankintalain mukaisen kilpailutuksen

kautta, alle 10 % investointirakentamishankkeista ollessa liikelaitoksen omana rakentamispalvelutuotantona toteutettua. Merkittävien osa hankkeista toteutetaan kaupungin omaan omistukseen ja taseeseen, mutta osa hankkeista järjestetään vuokrahankintamallilla hankekohtaisten päätösten mukaisesti. Rakennuttaminen ja rakentaminen -tulosalue tuottaa hankkeiden asiantuntijapalvelut tarveselvityksestä takuuajan loppuun.

Ylläpitopalvelut -tulosalue järjestää kiinteistöjen ylläpitotoiminnan Oulun kaupungin omistamissa julkisissa rakennuksissa. Tavoitteena on toimia tilojen käyttäjän luotettavana kumppanina ja rakennusten asiantuntevana palveluntuottajana. Tilojen ylläpitoon käytetään 44,4 milj. euroa vuonna 2025. Ylläpitopalveluihin kuuluu kiinteistöjohtaminen- ja asiantuntijapalvelut, talo- ja turvatekniikka-, kiinteistöhoito-, kunnossapito- ja sisäliikuntapaikkojen ylläpitopalvelut. Rakennusten ennakoivaa kunnossapitoa jatketaan edelleen.

Käyttäjäpalvelut –tulosalueeseen kuuluvat ateria- ja puhtauspalvelut, virastomestari- ja turvallisuuspalvelut sekä ajoneuvojen vuokrauspalvelut. Käyttäjäpalvelut järjestää asiakkaille noin 7 miljoonaa ateriaa vuodessa, pitää puhtaana tiloja noin 877 000 brm² edestä ja järjestää virastomestari- ja turvallisuuspalveluita 44 kohteeseen. Palvelut järjestetään sekä omalla henkilöstöllä, että alihankintapalveluja hyödyntäen.

Tilavuokraus –tulosalue vastaa tilojen vuokraustoiminnasta. Tulosalue osaltaan huolehtii, että asiakkaat saavat toiminnan tarpeita vastaavat toimitilat. Tilavuokraus vastaa tilavuokrasopimusten hallinnasta kaupungin omistamien ja ulkoa vuokrattujen palvelutilojen vuokraustoiminnasta sisäisille asiakkaille sekä omien tilojen ulosvuokraamisesta konsernin ulkopuolisille toimijoille. Tilavuokraus huolehtii kiinteistötietojärjestelmän perustietojen ylläpidosta, vuokralaskutuksesta sekä ulkoa vuokrattujen tilojen kartoittamisesta, hankinnasta ja vuokrien maksatuksesta. Rakennusomaisuuden taseyksikkö määrittää kaupungin omien tilojen sisäisen tilavuokratason Konsernijaoston 4/2019 hyväksymien vuokrausperiaatteiden mukaisesti. Suoraan omistetun tilakannan ulkopuolelta vuokrattujen tilojen tilavuokrat määräytyvät taupauskohtaisesti markkinahintaan.

Ympäristöpalvelut. Kaupunginvaltuuston päätöksen (KV 9.9.2024 § 62) mukaisesti 31.12.2024 lakkautettavan Oulun Infra liikelaitoksen ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitopalvelut siirtyvät Oulun Tilapalvelut -liikelaitokseen 1.1.2025 alkaen. Ulkoliikuntapaikkojen kuten latuverkoston, jääkenttien, uimarantojen sekä urheilukenttien kunnossapitoa tehdään tilaajan kanssa sovitun laatutason ja laajuuden mukaisesti.

Kehittäminen

Liikelaitoksen toiminnan kehittäminen kohdentuu asiakaspalvelun ja kustannustehokkuuden parantamiseen sekä ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Tilapalvelujen liiketoimintasuunnitelma pohjautuu liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Suunnitelma toimii liikelaitoksen toiminnan kehittämistä ohjaavana suunnitelmana ja siinä on määritelty toimenpiteet mm. kustannus- ja saatavuusriskien hallintaan, hankintojen toteuttamiseen, liikelaitoksen ydintoimintoihin keskittymiseen, organisaatorakenteeseen, palveluhinnoitteluun sekä energiatehokkuuden huomiointiin.

Kehittäminen ei edellytä erillisrahoitusta kehittämistoiminnan ollessa osa operatiivista toiminnan parantamista

Talous

Aiempien vuosien hintapiikit kustannuksissa ovat vähentyneet vuoden 2024 aikana. Vuodelle 2025 Tilapalveluihin kohdistuvien kustannusten arvioidaan jatkavan nousuaan useimmissa tuotteissa ja palveluissa yleisen kustannustason nousun mukaista tahtia. Palveluiden ostoissa kustannusnousu on laaja-alaista ja pysyväluonteista, kun taas aineissa ja tarvikkeissa hintojen muutos on syklisempää aiheuttaen haasteita talouden ennakoitavuuteen.

Oulun Tilapalveluiden palveluiden myyntihintoja asiakkaille ei nosteta vuodelle 2025. Tilapalveluiden sisäisiä tuloja heikentää ateriapalveluiden laskuun kääntyvä liikevaihto, joka johtuu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruokailijamäärien vähenemisestä. Ruokailijamäärien odotetaan kääntyvän trendinomaisesti laskevaksi.

Ulkoisten kustannusten jatkuva kasvu ja sisäisen hinnoittelun säilyttäminen nykyisellä tasollaan heikentävät liikelaitoksen taloudellista tulosta. Tuloksen säilyttäminen nollassa edellyttää edelleen tehostamistoimia. Tilapalveluiden talousarvion 2025 tavoitetaso liikekääntymän osalta on 0 euroa.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Tilapalveluiden henkilöstö- ja koulutussuunnittelussa huomioidaan omistajapoliittiset linjaukset ja palveluiden järjestämisvastuu. Henkilöstösuunnittelua tehdään tiedolla johtamalla ja hyödyntämällä tunnuslukuja. Toiminnan jatkuvuus ja toiminnassa tarvittava asiantuntijuus turvataan resursoimalla työpanos tarpeisiin perustuen. Henkilöstösuunnittelun lähtökohtana on, että työntekijä rekrytoidaan kokoaikaiseen, toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen. Määräaikaisiin työsuhteisiin rekrytoidaan projekti- ja kausiluonteisiin tehtäviin. Kaupunginvaltuuston päätöksen (KV 9.9.2024 § 62) mukaisesti 31.12.2024 lakkautettavan Oulun Infra liikelaitoksen ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitopalveluiden henkilöstö siirtyy Oulun Tilapalvelut -liikelaitokseen 1.1.2025 alkaen, mikä nostaa merkittävästi palkallisen työpanoksen määrää vuoteen 2024 verrattuna. Muutos on huomioitu talousarviovuosilla.

Osaamisen kehittämällä varmistetaan, että esihenkilöillä ja työntekijöillä on tarvittava osaaminen suoritua hyvin tehtävästään ja lisätään työntekijän hallinnan tunnetta työssään sekä näin parannetaan työmotivaatiota ja -hyvinvointia. Työhyvinvointi- ja työkykyjohtamisessa hyödynnetään aktiivisesti kaupungin yhteisiä toimintamalleja sekä huolehditaan esihenkilöiden osaamisesta näissä prosesseissa. Työntekijöiden osaamisen kehittämisen tarpeisiin ja toiveisiin suhtaudutaan kannustavasti ja mahdollistavasti. Osaamistarpeita tunnistetaan ja kartoitetaan vuosittaisissa kehityskeskusteluissa ja muissa tilannekatsauksissa. Tilapalveluiden tarkempi koulutussuunnitelma laaditaan käyttösunnitelma-vaiheessa.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	206	212	205	256	253	253
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	2	5	5	7	7	7
Kaikki yhteensä	208	217	210	263	260	260
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-8 668	-8 921	-8 549	-10 782	-10 738	-10 852
Henkilösivukulut	-2 136	-2 121	-2 021	-2 549	-2 554	-2 581
Yhteensä	-10 804	-11 042	-10 570	-13 331	-13 292	-13 432
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-56	-82	-141	-68	-69	-69
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-11	-16	-26	-30	-30	-30
Kaikki yhteensä	-10 871	-11 140	-10 737	-13 428	-13 391	-13 532

Investoinnit

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen investoinnit koostuvat kalustoinvestoinneista ja vuokramallihankkeiden perustamisinvestoinnista. Kalustoinvestoinneilla katetaan pääosin ylläpitopalveluiden omia kalustotarpeita sekä käyttäjäpalveluiden ajoneuvovuokrauksen kaluston hankintaa. Vuokramallilla toteuttavien hankkeiden perustamiseen sisältyy investoinneiksi luokiteltavia kustannuksia.

Irtain käyttöomaisuus: kalustoinvestoinnit

1 000 €	TP2023	TAM2023	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	85	80	80	420	220	220
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot			5			

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen kalustoinvestoinneissa on huomioitu Oulun Infra -liikelaitokselta siirtyvät investointihankinnat vuodesta 2025 alkaen, 220 000 € per vuosi.

Vuokrahankinta: kertaluonteiset perustamismenot

1 000 €	TP2023	TAM2023	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	331	54	40	170		
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Investoinnit yhteensä

1 000 €	TP2023	TAM2023	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	416	134	120	590	220	220
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot			5			

Leasingit**Kohde: Kalusto- ja laitehankinnat**

1 000 €	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Käyttötalousvaikutus *)	216	220	225	229

*) Vuosittaiset kalustoleasing-sopimusten käyttötalousmenot yhteensä

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos

TULOSLASKELMA
1 000 €

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	109 571	112 842	112 799	115 190	114 394	114 760
Valmistus omaan käyttöön	85	0	7	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	708	575	602	586	586	586
Tuet ja avustukset kunnalta	68	98	127	153	153	153
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-25 627	-27 104	-27 648	-26 155	-26 295	-26 297
Palvelujen ostot	-50 548	-51 875	-52 481	-52 658	-52 562	-52 668
Materiaalit ja palvelut yht.	-76 175	-78 979	-80 128	-78 813	-78 857	-78 965
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-8 724	-9 002	-8 690	-10 850	-10 807	-10 921
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 810	-1 904	-1 825	-2 281	-2 290	-2 313
Muut henkilösivukulut	-338	-233	-222	-298	-294	-297
Henkilöstökulut yht.	-10 871	-11 140	-10 737	-13 428	-13 391	-13 532
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-335	-242	-590	-391	-292	-278
Liiketoiminnan muut kulut	-21 374	-23 001	-21 962	-23 655	-23 165	-23 428
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 678	153	118	-358	-572	-703
Rahoitustuotot ja -kulut						
Kunnalle maksetut korkokulut	-4	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-2	0	0	0	0	0
Rah.tuotot ja -kulut yht.	-6	0	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 672	154	118	-358	-572	-703
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 672	154	118	-358	-572	-703
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 672	154	118	-358	-572	-703

OULUN KAUPUNKI**Oulun Tilapalvelut -liikelaitos****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 678	153	118	-358	-572	-703
Poistot ja arvonalentumiset	335	242	590	391	292	278
Rahoitustuotot ja -kulut	-6	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-416	-134	-120	-590	-220	-220
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0	0	5	0	0	0
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	1 591	261	595	-557	-500	-645
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam. lis. kunnalle	-14	0	0	0	0	0
Antolainasaam. lis. muilta	-46	0	-1	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	419	-261	1 811	557	500	645
Saamisten muutos muilta	504	0	1 092	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	-2 454	0	-3 496	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 591	-261	-594	557	500	645
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0

11.3 Business Oulu -liikelaitos**Toiminnan kuvaus**

Business Oulu -liikelaitoksen tehtävä on edistää kaupungin elinvoimaa luomalla menestymisen mahdollisuuksia alueelle, asukkaille ja yrityksille. Liikelaitos tuottaa laadukkaita yritys- ja työllisyyspalveluja. Toiminta perustuu Oulun kaupunkistrategiaan ja Business Oulu -liikelaitoksen toimenpideohjelmaan. Toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä kaupunkikonsernin ja muiden alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden sekä yritysten kanssa. Palveluja tuotetaan mahdollisimman yritysmuotoisesti asiakkaiden tarpeet huomioiden.

Syksyn 2024 aikana käynnistetään seuraavan toimenpideohjelman päivitys hallintokuntien kanssa. Yritysyhteistyön Oulun ohjelmassa keskeistä on yhteistyö yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kanssa.

Vuotta 2025 koskeva iso muutos on julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille 1.1.2025. Muutos tarkoittaa nykyisten TE-toimistojen toimintojen yhdistämistä työllisyysalueisiin. Uuden järjestämislain tultua voimaan 1.1.2025 palvelut järjestetään työllisyysalueilla, joilla työikäisten määrän on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Uudistuksen tavoitteena on hyödyntää kuntaekosysteemiä – elinkeino-, työvoima- ja koulutustoimi – työllisyyden hoidossa. Muutos tulee vaikuttamaan suuresti kuntien rooliin työllisyyspalvelujen järjestäjänä ja rahoittajana. Siirron yhteydessä kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista ehdotetaan laajennettavaksi.

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi sekä Vaala. Työllisyysalue järjestää lakisääteiset työvoima- ja yrityspalvelut vastuukuntamallilla. Oulun kaupunki on vastuukunta, joka koordinoi työllisyysalueen toimintaa varmistaen, että lakisääteiset palvelut järjestetään kaikille 11 kunnan kuntalaisille, ja että palveluita on saatavilla yhdenvertaisesti. Käytännön palvelut järjestetään Business Oulun sekä alueen muiden kuntien toimesta.

Kaupunkimarkkinoinnissa liikelaitos vastaa Oulun kansainvälisestä näkyvyydestä, mikä mahdollistaa investointien houkuttelun alueelle ja parantaa pienten yritysten vientimahdollisuuksia. Tarkoituksena on luoda yrityksille ja yrittäjyydelle vetovoimainen toimintaympäristö, joka edistää uutta liiketoimintaa, kasvua, osaamista, kilpailukykyä sekä työllisyyttä. Samalla Oulua tehdään tunnetuksi eri kohderyhmille ja vastataan kilpailuun investoinneista, yrityksistä, osajista, asukkaista, matkailijoista ja tapahtumista. Elinkeinopolitiikan kehittämisestä ja kaupunkistrategian toteuttamisesta vastaa

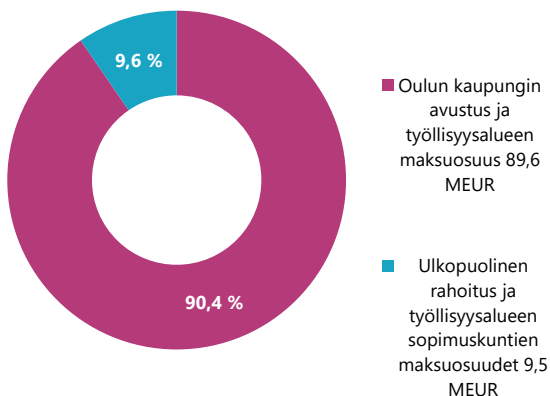
kaupunginhallitus yhdessä Business Oulu -liikelaitoksen kanssa. Työtä tehdään myös sen eteen, että alueen julkiset organisaatiot ja yksityiset yritykset osallistuvat Oulun talousalueen kehittämiseen edellä mainittujen strategisten tavoitteiden sekä Pohjoisen Ohjelma toteuttamiseksi.

BusinessOulu -liikelaitoksen yhdessä sidosryhmiensä kanssa tuottamat palvelut ovat fyysisesti tarjolla BusinessAsemalla, josta kuntalaiset saavat ohjausta ja neuvontaa myös ilman ajanvarausta. Syksyllä 2024 toiminta siirtyy Hallituskatu 36:sta Uusikatu 52:een, jossa sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Mukana seuraa mm. keväällä 2023 BusinessAsemalle on avattu International House Oulu, joka kokoaa Oulun kaupungin kansainväliset palvelut yhden luukun periaatteella saman katon alle. BusinessAsema FabLabin toimintaa kehitetään yhteiskäyttöiseksi kokonaisuudeksi yhdessä OSAO:n kanssa.

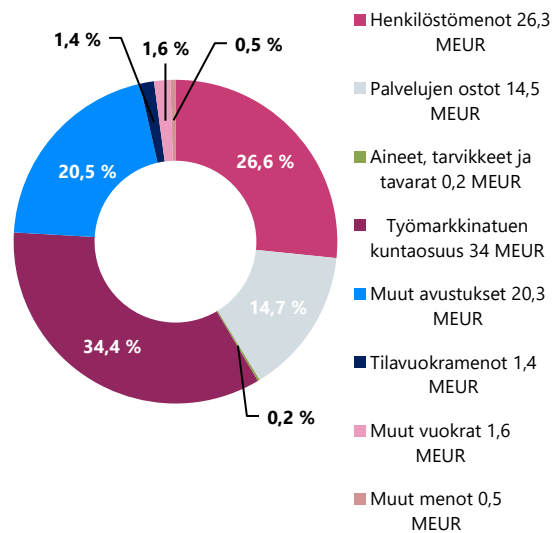
Yrityspalveluissa keskitytään uuden liiketoiminnan käynnistämiseen, olemassa olevan yritystoiminnan kasvun ja kilpailukyvyyn parantamiseen sekä vientiliiketoiminnan ja kansainvälisten verkostojen edistämiseen. Nopeaa kasvua tukevat palvelut ja toimintaympäristöt sekä digitaalinen liiketoiminta ovat kehittämisen kohteena lähitulevaisuudessa. Osaamisen tunnistamista, kehittämistä ja ennakkointia edistetään alueen kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden varmistamiseksi. Geopoliittisen tilanteen takia myös vientiliiketoimintaan ja kansainvälisiin verkostoihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Työllisyydenhoitoon liittyvä rahoitusmalli muuttuu merkittävästi, jolloin työttömyydestä tulee entistä kalliimpaa kunnille. Nykyisin kunta maksaa kuntaosuutta työmarkkinatuesta 300 maksupäivän jälkeen. Jatkossa kunta maksaa kaikista työttömyysturvan muodoista jo 100 maksupäivän jälkeen. Lisäksi esimerkiksi työvoimapolitiisessa palvelussa mukanaolo ei jatkossa poista henkilöä kuntaosuuden piiristä.

TULOT ASIAKKAITTAIN TA2025, YHT. 99,1 MEUR

MENOT (ennen liikeylijäämää pl. poistot) TA2025, YHT. 98,8 MEUR

Toimintasuunnitelma

Elinkeinopalvelut

Yrityspalvelut

Yrityspalveluissa tuotetaan yritystoiminnasta kiinnostuneille henkilöille sekä olemassa oleville yrityksille suunnattuja palveluita. Palveluita tarjotaan mm. liiketoiminnan suunnitteluun, kehittämiseen sekä kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyen. Toiminnassa keskitytään asiakaslähtöisyyteen ja helppoon saavutettavuuteen sekä vaikutetaan positiivisesti työpaikkakehitykseen. Tarjontaa kehitetään aktiivisesti asiakkailta saadun palautteen mukaan ja toiminnassa pyritään ennakoimaan sekä reagoimaan nopeasti yrittäjien tarpeisiin.

Rahoituspalvelut, digitaalisen liiketoiminnan kehittäminen sekä myynnin, viennin ja kansainvälisten verkostojen edistäminen ovat merkittävä osa palvelukokonaisuutta, jolla mahdollistetaan kasvu sekä uusien kaupallisten kanavien ja markkina-alueiden avaaminen. Digiliiketoiminnan palvelut ovat erityisen kehittämisen kohteena niihin liittyvän voimakkaan asiakaskysynnän vuoksi. Palvelutarjontaa tuetaan yritystoiminnan kehittämiseen ja kasvuun liittyvillä tilaisuuksilla ja tapahtumilla sekä sähköisillä palveluilla. Palvelutuotannossa hyödynnetään hankerahoitusta ja tehdään tiiviistä yhteistyötä kumppaniverkoston kanssa.

Yrityspalvelut osallistuvat alueen startup-ekosysteemin aktivointiin yhdessä Oulun innovaatioallianssin kanssa mm. vahvistamalla nopeaan kasvuun ja skaalautuvaan liiketoimintaan liittyvää palvelukokonaisuutta sekä kehittämällä alueen aikaisen vaiheen riskirahoitusta. Toimintaa tullaan keskittämään systemaattisesti BusinessAseman yhteydessä olevalle Startup Stationille, joka toimii alueen startup-toimijoiden yhteisenä kohtaamispaikkana. Merkittäviä sisältöjä ovat mm. Startup-yhteisön aktivointi, esihautomotoiminta sekä Polar Bear Pitching -brändin ja startup-tapahtumien ylösajo.

Yritysten kansainvälistymiseen ja vientiin liittyvä toiminta jatkuu vahvana Pohjoismaissa, erityisesti Ruotsissa ja Norjassa. Toiminnan tasoa nostetaan ja kehitetään yleisesti myös Euroopassa sekä valituissa maakohteissa, kuten mm. Saksassa, USA:ssa ja Japanissa. Toiminnassa keskitytään vientiliiketoimintaa edistäviin tapahtumiin, vienninedistämismatkoihin ja invest in -aktiviteetteihin sekä Oulun kaupungille tärkeiden kansainvälisten verkostojen rakentamiseen.

Yrityspalveluiden tarjonnassa ja tuottamisessa hyödynnetään BusinessAsemaa toimintaympäristönä, jossa elinkeino- ja työllisyyspalvelut keskittyvät yhteen paikkaan. Tällä parannetaan samalla palvelukokonaisuuden näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Yrityspalvelut ovat mukana lakisääteisten TE24-palveluiden tuottamisessa työnantajapalveluiden ja työnhakijoiden yrittäjyyspolun kehittämisen näkökulmasta. Vuoden 2025 aikana tavoitteena on tuottaa palveluja noin 2000 oululaiselle yritykselle ja vaikuttaa vahvasti alueen yritysmuutoksen paranemiseen sekä Oulun strategisten tavoitteiden toteutumiseen.

Toimialapalvelut

Toimialapalvelut-yksikkö tarjoaa kasvun palveluita alueen yrityksille eri toimialoilla sekä markkinoi Oulua sijaintipaikkana alueen ulkopuolisille yrityksille, investoreille ja AV-tuotannoille sekä matkailijoille.

Investointien ja yritysten houkutteluun panostetaan markkinoimalla Oulua kohderyhmille sekä helpottamalla sijoittumista alueelle. Erikokoisia ja eri käyttötarkoituksiin soveltuvia tontteja valmistellaan kaupungin sisäisenä yhteistyönä mm. työpaikka-alueiden toteuttamisohjelman kautta. Tavoitteena on monipuolistaa ja palvella erilaisten toimialojen kasvutarpeita. Oulun seudulla ja lähialueilla tuotetaan runsaasti uusiutuvaa energiaa, ja sitä hyödyntämään houkutteellaan mm. vetytalouden, akkutuotannon ja muun teollisuuden toimijoita. Myös energian varastointi tulee lisääntymään erilaisin menetelmin. Tavoitteena on saada uudistettu teollistamisohjelma Oulun alueelle ja hyödyntää mm. Oritkarin satama-aluetta sekä tulevaa Pyyryväisen teollisuusaluetta yritysten toimintaan.

Erityisinä painotuksina investointien houkuttelussa ovat matkailu ja Nallikarin alue, kampusalueet Linnanmaa ja Kontinkangas, keskustan alueen liike- ja toimistotilat, data centerit, 6G-toimintaympäristö, kuten Radio Park, sekä painettavan älykkyyden teolliset toimijat ja yritykset. Viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa suunnitellaan ja tuotetaan investointien houkutteluun viestintä- ja markkinointimateriaalia.

Toimialapalvelut on osallistunut TE24-valmisteluun työnhakijoiden osaamispalveluiden ja toimialapalveluiden näkökulmasta niin, että yritysten rekrytointitarpeet ja työnhakijat kohtaisivat paremmin käytännössä. Tavoitteena on käynnistää uusia palvelumalleja, joilla helpotetaan yritysten rekrytointeja ja vahvistetaan työnhakijoiden osaamista yritysten tarpeisiin. Yritysten ilmaisemiin työvoimatarpeisiin pyritään vastaamaan ripeästi yhteistyössä Pesti-tiimin ja työvoimapalveluiden kanssa.

Kehitetään klusteripohjaista yritysten kasvua tukevaa toimintamallia erityisesti automotive- ja kiertotalousliiketoiminta-alueilla. Tavoitteena on yhdessä toimien vauhdittaa kasvua eri asiakkaiden keskuudessa. Terveysteknologian yritystoiminnan kasvua tuetaan hautomotoiminnalla, johon on saatu EU-rahoitusta laajalla alueellisella yhteistyökonsortioilla. Oulun alueen merkittävä mahdollisuus on digitaalinen terveysosaaminen ja sen hyödyntäminen yrityksissä. Kontinkankaan osalta keskeinen suunnitelma on OYSTER-kokonaisuus, joka osaltaan helpottaa yritysten ja julkisten toimijoiden keskinäistä verkostoyhteistyötä sekä panostaa tuotekehitykseen ja kasvuun.

Eri markkinoihin suuntautuvia vientidelegaatioita tullaan toteuttamaan yritysten tarpeiden mukaisesti painottuen Eurooppaan, USA:han ja Japaniin. Yhdessä viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa valmistellaan ja toteutetaan osajien houkuttelunkampanjoita ja oululaisten yritysten näkyvyysoimenpiteitä kansainvälisesti kiinnostavilla alueilla. Samalla kehitetään yhteistyötä International House Oulun kanssa siten, että yrityksillä on entistä parempi valmius rekrytoida kansainvälisiä osaajia.

ICT-alalla tullaan kehittämään yhteistyötä sirutoimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Samalla vahvistetaan Oulun alueen siruosaamista vastaamaan globaaliin kysyntään mm. perustamalla siruosaamiskeskus Ouluun. Jatkossa tullaan vahvistamaan tietoturvaan ja tekoälyyn liittyvää osaamista sekä hyödynnetään eri tavoin Nato-jäsenyyteen liittyvää teknologiayhteistyötä ja teollisia projekteja mm. Diana testausalustan voimin. Luovien alojen ja matkailun yhteistyötä Oulu European Capital of Culture 2026 -säätion kanssa tiivistetään. Tapahtuma- ja elämysteollisuuden kehittäminen Oulun alueella on keskeinen tavoite. AV-alan ripeää kasvua Oulun alueella pyritään jatkamaan eri keinoin, kuten kohdennetulla tuotantokannustimella. Matkailun kehittämistä ohjaa vuonna 2023 valmistunut Oulun seudun matkailun masterplan 2030. Kestävään matkailuun ja matkailijan hyvään kokemukseen Oulussa panostetaan yhteistyössä yritysten ja alueen muiden toimijoiden, kuten Visit Oulun kanssa. Yhtenä painopisteenä on Oulun seudun saavutettavuuden parantaminen ja uusien kansainvälisten lentoyhteyksien avaaminen. Raideliikennettä pyritään kehittämään palvelemaan paremmin myös henkilöliikennettä.

Toimialapalvelujen järjestämiä keskeisiä yritystapahtumia ovat mm. Pohjoisen logistiikkafoorumi, matkailufoorumi ja Northern Power, jotka kokoavat vuosittain alan toimijat ajankohtaisten teemojen äärelle ja verkostoitumaan. Eri teemoilla olevia yritystapahtumia järjestetään vuoden aikana useita.

Toimintaympäristöjen kehittämispalvelut

Yritysten toimintaympäristöpalvelujen keskeiset osa-alueet ovat yritysten tarvitsemat tontit ja toimitilat, vuosien 2021–27 kansallisten innovaatio-ohjelmien toteuttaminen, kehitys- ja pilotointiympäristöjen tarjoaminen yrityksille, muu Smart City Oulu -ohjelman mukainen työ sekä BusinessAseman jatkokehitystyö. Kaikkia näitä osa-alueita toteutetaan yhteistyössä kaupunkikonsernin yksiköiden, yritysten, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Maankäytön toteuttamisohjelman 2024–2028 työpaikkaosio laadittiin yhteistyössä konsernin muiden yksiköiden kanssa aikaisempaa tavoitteellisemmaksi. Maanhankinnan ja kaavoituksen tavoitteena on taata riittävä tonttitarjontaa myös kysytyille alueille sekä paljon tilaa tarvitseville toiminnoille. Oritkarin satama-alueetta ja Pyyryväissuon alueetta valmistellaan teollisuuden potentiaalisina kasvualueina erityisesti vihreän siirtymän toimijoille. Oulun ydinkeskustaan haetaan erilaisia keinoja lisätä toimistorakentamista ja Linnanmaan ja Kontinkankaan kampuksille investointeja, esimerkkeinä Radio Park ja OYSTER. Nokian muuttaessa uusiin tiloihin vuonna 2025 vapautuu merkittävä määrä toimisto- ja tuotantotilaa, jota tullaan markkinoimaan Ouluun sijoittuville yrityksille yhdessä kiinteistöjen omistajan kanssa.

Oulun innovaatioallianssin kolmannella puitesopimuskaudella 2021–27 keskitytään kolmeen strategiseen sisällölliseen kohdealaan: 1. Digitalisaatio kaupunkiympäristön muutoksessa, 2. Digitaaliset hyvinvoinnin ja terveyden ratkaisut sekä 3. Kestävä kiertotalous ja puhtaat ratkaisut. Lisäksi läpileikkaavina aihealueina ovat startup-yrittäjyys, osaaminen ja

jatkua oppiminen, yrityseskosysteemien ja -klustereiden tuki sekä Smart City Oulu. Nämä valinnat ovat myös TEM:n kanssa solmitun valtio–Oulun kaupunki -ekosysteemisopimuksen sisältönä.

Radio Parkin kehittämisessä vaihtoehtona kokonaan uuden yrityksen perustamisen rinnalla on olemassa olevan yrityksen omistajuuden ja toiminnan laajentaminen uusilla osakkailla ja osuuksilla. Tarkoituksena on luoda yritys, joka myy langattomien tuotteiden tuotekehitys- ja testauspalveluja sekä järjestää fokusalueisiin liittyvää koulutusta. Radio Park -toiminnan ajattelua laajennetaan kattamaan myös tutkimustoiminnan rajapinta. Tarvittavat investoinnit merkittäviin kehitysympäristöihin vaativat paljon pääomaa ja siksi niiden toteuttaminen edellyttää suuria julkisella rahoituksella tehtäviä koordinoituja investointeja.

Kaupunki kehitys- ja pilotointiympäristönä -kokonaisuutta toteutetaan koko konsernin yksiköt kattavassa Smart City Oulu 2024–2028 -ohjelmassa yhdessä tutkimussektorin kanssa. Tavoitteena on ohjelman tarjonnan ja yritys yhteistyön kasvattaminen sekä kansainvälisiin kaupunkiverkostoihin ja hankkeisiin osallistuminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Tärkein sisältö on tarjota yritys- ja tutkimuslähtöisiä ympäristöjä uusien digitaalisten ratkaisujen soveltamiseen oppimisen, hyvinvoinnin, rakentamisen ja teollisuuden alueille.

Kehitysympäristöjen hyödyntämiseksi yrityksille on tarjolla avoimen innovaation palveluja. Niihin sisältyvät alustoihin liittyvät tuotteistetut palvelut, yritysryhmien kokoaminen ja ennakointitiedon laaja hyödyntäminen kehitystyössä sekä yleensä kaikkien alueen tutkimus-, kehitys- ja innovaatioympäristöjen helppo saatavuus. Yritysten osaamistarpeiden ja -kapeikkojen kartoittamisessa tehdään yhteistyötä BusinessOulun työllisyyspalveluiden, Pesti-yksikön ja alueen oppilaitosten kanssa. Toimenpiteillä tähdätään Oulun alueen elinvoiman ylläpitämiseen ja kasvattamiseen.

BusinessAseman palvelut siirtyvät liikelaitoksen muuton yhteydessä syksyllä 2024 Technopolis Ydinkeskustan kampukselle Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston tilojen yhteyteen. Yhteisessä asiakaspalvelupisteessä tarjotaan keskitetyksi palveluja työnhakuun, yrittäjyyteen, kouluttautumiseen, asumiseen ja talouteen BusinessOulun, International House Oulun ja lukuisten kumppaneiden toimesta. Matalan kynnyksen palveluneuvontaa ja ohjausta on saatavilla ilman ajanvarausta. Startup Station vauhdittaa uusien yritysten syntyä ja toteuttaa esihautomotoimintaa. Valmennuksilla ja tapahtumilla tuetaan yritysten kasvua ja kehittymistä sekä tuodaan yhteen työnhakijoita ja osaamista tarvitsevia yrityksiä.

BusinessAsema Fablabin toimintaa kehitetään yhteiskäyttöiseksi kokonaisuudeksi yhdessä OSAO:n kanssa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyden kuntakokeilusta TE24-uudistukseen

Työllisyyspalveluiden toiminta uudistuu merkittävästi, kun vuoden 2025 alusta siirrytään valtakunnallisesti malliin, jossa kunnilla on päävastuu työllisyyden hoidosta. 1.3.2021 käynnistynyt työllisyyden kuntakokeilu päättyy vuoden 2024 loppuun. Suomen 45 uutta työllisyysaluetta vastaavat vuodesta 2025 alkaen lakisääteisten työllisyys- ja elinvoimapaalveluiden tarjoamisesta. Oulu toimii vastuukuntana 11 kunnan (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala) muodostamalla Oulun seudun työllisyysalueella. Oulu on vastuukunta, joka järjestää erityisasiantuntijuutta vaativat keskitetyt- ja tukipalvelut koko työllisyysalueelle. Jokainen kunta järjestää kuntalaisilleen tietyt palvelut yhteisen toimintamallin mukaisesti.

Uudistuksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, ne edistävät tehokkaammin työllistymistä. Palvelujen asiakaslähtöisyys paranee, kun ne tuotetaan kuntien lähipalveluina.

Työllisyysuudistuksessa muuttuu myös kuntien maksuosuuden laskenta työttömyyden kustannuksista. Vuoden 2025 alusta kunta maksaa osuutta työttömyysturvasta (aikaisemmin osuus työmarkkinatuesta), maksuosuus alkaa jo 100 päivän (ennen 300 pv) työttömyysjakson jälkeen eikä palveluissa olo poista kunnan maksuvelvoitetta (aikaisemmin

palvelussa olo katkaisi työmarkkinatuen kuntaosuuden kertymän). Maksuperustan muutos nostaa valtiolle maksettavan työttömyysturvan kuntaosuuden määrää merkittävästi ja ohjaa tehostamaan työnvälitystä ja työnantajayhteistyötä. Maksuperustan muutos ja kunnille muutoksessa ohjautuvan valtionosuuden määrä aiheuttavat yhdessä sen, että kuntien tulee ohjata lisärahoitusta työllisyyden hoitoon.

Valtiolta ELY-keskuksesta, KEHA-keskuksesta ja lakkautettavista TE-toimistoista siirretään henkilöstö liikkeenluovutuksella kunnille heti vuoden 2025 alussa, mikä nostaa työllisyyspalveluiden henkilöstömäärää huomattavasti.

Työllisyydenhoidon tavoitteena on:

- Tehokas työnvälitys: työnantajat saavat tarvitsemaansa työvoimaa ja työnhakijat etenevät töihin.
- Työnhakijoiden osaamisen kehittyminen vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita.
- Työnhakijoiden työkyvyn kehittyminen osaamistaan vastaaviin tehtäviin ja lisätä työnantajien valmiuksia työllistää henkilöitä, joilla on työkyvyn tuen tarpeita.
- Asiakas on tarpeensa mukaisessa palvelussa ja siirtyy tarkoituksenmukaiselle etuudelle, mikäli hänellä ei ole osaamista tai työkykyä työllistyäkseen.

Tavoitteisto näkyy työn organisoinnissa, resurssoinnissa, ostopalveluissa sekä kumppaniyhteistyössä.

Uusi toiminnan järjestämisen malli

Työllisyysalueelle tuotettavat palvelut toteutetaan toiminnallisesti integroituna työllisyyspalveluiden normaaliin toimintaan, mutta kustannukset erotetaan työllisyysalueen yhteisiin ja kaupungin omiin toimintoihin.

BusinessOulussa TE-uudistuksen myötä siirrytään toimialoittain jäsennettyyn toimintaan; yritysten kehitys- ja työnantajapalvelut sekä työnhakijoiden palvelut ryhmitellään kokonaisuuksina siten, että synergia edistää työnvälitystä, osaamisen tarpeiden tunnistamista, työnhakijoiden osaamisen kehittämistä ja työkyvyn tunnistamista ja tukea. Näille läpileikkaaville kokonaisuuksille nimetään vastuuhenkilöt ja henkilöstöstä virtuaalitiimit, joiden avulla huolehditaan henkilöstön osaamisesta ja siten asiakkaiden palvelun laadusta.

Työnvälitys on koko talon läpileikkaava prosessi, jossa elinkeinopalveluiden roolina on uusien työpaikkojen synnyn aktivointi ja tukeminen sekä työvoima- ja osaamistarpeiden tunnistaminen. Työllisyyspalvelut vastaavat työnantajien lakisääteisistä palveluista mukaan lukien työnvälitys ja yhteishankintakoulutukset sekä työnhakijoiden työnvälityksestä, osaamisen kehittämisestä ja työkyvyn kehittämisestä. Yhdessä on haettava ratkaisuja työnantajien tukemiseen palkata aiempaa enemmän vieraskielisiä tai täsmätyökykyisiä työnhakijoita.

Henkilöasiakkaiden palvelut

Henkilöasiakkaita palvellaan jatkossa toimialoittain kohdennetuissa palveluissa. Tämän lisäksi alle 25-vuotiaille on oma yksikkönsä, samoin kuin monialaisen palvelun tarpeessa oleville asiakkaille. Nuorten palvelut keskittämällä vastataan osin pitkäaikaiseen korkeaan nuorisotyöttömyyden haasteeseen, mikä edellyttää lisäksi myös laajempia ennakoivia toimenpiteitä koko kaupunkikonsernissa.

Työnvälitys on kaikki yksiköt läpileikkaava toiminto. Toimialat ja asiakkaiden työelämävalmiudet tuntemalla sekä yhteisellä prosessilla ja tavoitteenasettelulla tavoitellaan asiakkaiden ripeämpää etenemistä kohti avoimia työmarkkinoita. Työnvälitystä tukemaan resursoidaan jokaiseen tiimiin työhönvalmentaja, joka tukee asiakasta tarpeen mukaan työnhaussa ja työhön kiinnittymisessä.

Työnhakijoiden osaamisen kehittäminen tähtää työnhakijoiden pääsyyn avoimille työmarkkinoille. Osaamisen kehittämisen hankinnat tehdään työmarkkinoiden tarpeisiin pohjautuen ja erityisesti panostetaan lyhyisiin ja keskipitkiin koulutus- ja valmennusjaksoihin työnhakijoiden tarpeitten mukaan.

Uuden kotoutumista edistävän lain mukaisesti kunnan kotoutumista edistävillä viranomaisilla on vastuu asukkaistaan kotoutumisen onnistumisessa. Työllisyysviranomaisen vastuu kohdistuu työnhakijana oleviin kotoutumisajalla oleviin asiakkaisiin. Tavoite on, että jokaisella henkilöllä on vain yksi suunnitelma kotoutumiseen kahden vuoden ajalle. Tiivistä yhteistyötä tehdään laajalla verkostolla, jonka kokoamisesta vastaa jokaisen kunnan omat vastuuhenkilöt omien kuntiensarjoamista palveluista. Kotoutuja-asiakkaat palvelevat jatkossa toimialatiimissä, nuorten tiimissä tai TYM-tiimissä heidän tilanteensa mukaan. Mallilla tavoitellaan kotoasiakkaiden ohjautumista tavoitteensa mukaiselle alalle soveltuviin työtehtäviin.

Työkyvyn kehittäminen jakautuu kolmeen kokonaisuuteen: työkyvyn tunnistaminen, kehittäminen ja todentaminen. Asiakkaiden työkyky on tärkeää tunnistaa, jotta heidän polkunsuora kohti työtä voidaan suunnitella realistisesti. Työkyvyn kehittämistä asiakkaan kokonaistilanne huomioiden tehdään kumppaniverkostoa hyödyntäen. Tavoite työkyvyn kehittämisessä on pääsy avoimille työmarkkinoille, mikä todennäköisimmin tapahtuu palvelujen avulla, välityömarkkinoiden kautta. Mikäli työkykyä ei ole enää jäljellä, on todennettava tilanne ja suunniteltava asiakkaan polku oikealle etuudelle. Jokaisessa henkilöasiakkaan palvelutiimissä toimii jatkossa sekä työkykykoordinaattori että työhönvalmentaja. Tällä sekä kumppanien kanssa yhteistyötä tiivistämällä parannetaan työkyvyn tukea sitä tarvitseville. Työkyvyn tuki jalautetaan resursoimalla jokaiseen tiimiin työkykykoordinaattori.

Nuoret

Nuorisotyöttömyyteen puututaan tehokkaammin palvelemalla nuoria vuoden 2025 alusta omassa *alle 25-vuotiaiden työllisyyspalvelut -yksikössä*. Nuorten palvelut keskittämällä vastataan pitkäaikaiseen korkeaan nuorisotyöttömyyden haasteeseen tehostamalla ja kohdentamalla nuorille suunnattua palvelua, mutta myös kehittämällä ja toteuttamalla eri toimijoiden yhteistyössä nuorisotyöttömyyttä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Ennaltaehkäisyssä tunnistetaan nuorisotyöttömyyteen liittyvät haasteet mm. nuorten työttömyyden taustatekijöitä kartoittavan esiselvityksen ja tutkimustiedon pohjalta, sekä etsitään ratkaisuja niihin ennakoivasti ja monialaisesti kumppaneista muodostuvan työryhmyyden kautta. Työryhmä tekee esitykset toimenpiteistä vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on löytää yhdessä kumppaneiden kanssa ratkaisuja ja toimintamalleja varhaiseen vaiheeseen, kun nuori on vielä kiinnittyneenä kouluun tai opintoihin. Lisäksi vahvistetaan ja rakennetaan nuorten työelämäyhteyden ja työllistymiseen liittyvää työnantajajapintaa toimialakohtaisella yritys-yhteistyöllä sekä työhönvalmennuksen keinoin. Nuorille tarjotaan edelleen matalan kynnyksen tukea ja apua myös osana Byströmin Ohjaamo, huomioiden näin myös lain veloitteet nuorten monialaisen tuen yhteis-palvelusta. Nuorille tarjotaan myös mahdollisuuksia saada työelämäkokemusta tarjoamalla ja tukemalla edelleen nuorten kesätyötä ja kesäyrittäjyyttä.

TYM

Työllistymisen monialaisen tuen yhteistoimintamallissa asiakkaiden työkyvyn tuen tarve tunnistetaan ja palvelut sekä palvelupolut toteutetaan asiakaslähtöisesti. Asiakkaan palvelutarpeen mukaiset työvoima-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut yhteensovitetaan monialaisesti yhteistyössä tarpeenmukaisten toimijoiden kanssa. Yksilön työ- ja toimintakykyä edistetään ja mahdollistetaan siirtymistä, palaamista ja sijoittumista työelämään mm. työhönvalmennuksen keinoin. Vuoden 2025 aikana työskentelyä toteutetaan ja kehitetään edelleen sovittujen toimintamallien pohjalta huomioiden lainsäädännössä tapahtuvat muutokset, kuten laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023, "TYM-laki"). Yksikön tavoitteena työnhakija-asiakkaiden työllistymisen edistäminen, osaamisen ja työkyvyn kehittäminen sekä asiakkaiden tarkoituksenmukaiselle etuudelle siirtyminen. Asiakastyöhön liittyvää raportoinnin kehittämistä jatketaan Power BI -työkalun muodossa eteenpäin.

Kehittäminen ja ekosysteemi

ICT/digi/raportointi

Yksikkö tuottaa työllisyysalueen ja työllisyyspalveluiden kehittämistyön tueksi tarvittavaa dataa ja tekee niiden pohjalta ratkaisujen tueksi havaintoja työllisyysalueen tiedolla johtamisen tueksi. Vuonna 2025 tiedolla johtamisen tueksi

tarvitaan mm. raportointia ja seurantatietoa työllisyysalueelle sovitusta kansallisista ja alueellisista mittareista sekä niiden pohjalta havaintoja palveluiden vaikuttavuudesta ja kehittämistarpeista.

Yksikkö koordinoi käytössä olevia tietojärjestelmiä ja niiden kehittämistä (mahdolliset pääkäyttäjäroolit) sekä mahdollisten uusien järjestelmien käyttöönottoa. Erilaisten toimintaa ja tiedolla johtamista tukevien järjestelmien (mm. Power BI) ja digitaalisten ratkaisujen (ml. automatisointi, AI:n hyödyntäminen, uudet integraatoratkaisut) edelleen kehittäminen on keskeistä vuonna 2025. Tietojärjestelmien hallintaan ja palvelutuotantoon jalkauttamiseen liittyvä tuki on keskeistä siirtymävaiheessa sekä järjestelmien versionvaihtojen yhteydessä. Tietosuojaan liittyvien mallien päivittäminen ja kehittäminen liittyy olennaisesti yksikön toimintoihin.

Työllisyyden ekosysteemi

Työllisyysalueella tuottavien työvoimapalveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta tukemaan muodostetaan verkostoja, joita Oulu vastuukuntana koordinoi. Verkostojen tehtävänä on mm. seurata palveluiden toteutumista työllisyysalueella, kehittää toimintaa sekä kerätä ennakointitietoa alueen elinkeinoelämän tarpeista. Yksikkö tukee omalla toiminnallaan niin palvelun tuottamisen kuin vaikuttamisenkin verkostoissa esiin nousseita kehittämistoimia ja pyrkii kehittämään niitä yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

Yksikkö keskittyy vuonna 2025 tukemaan työllisyyspalvelujen prosessien ja palvelujen edelleen kehittämistä ja tuotteistamista sekä jo kehitettyjen toimintamallien juurruttamista. Toimintamallien kehittämisessä ja juurruttamisessa otetaan mukaan laajasti koko alueellinen työllisyysneuvoston palveluekosysteemi ja siihen liittyvät verkostot. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa jatketaan uusien palvelujen ja palvelujen nivelvaiheiden kehittämistä sekä osallistutaan aktiivisesti välityömarkkinoiden kehittämiseen. Yritysten ja työvoiman kohtaantoa edistetään ja työttömyyttä alennetaan kustannustehokkain ja vaikuttavin toimin.

Asiakaspalveluprosessien (haastattelut, palvelun vaikuttavuus) toteutumista seurataan ja tehdään tarvittavia kehittämistoimia. Kehittämistoimissa kiinnitetään erityisesti huomiota prosessien tehostamiseen ja vaikuttavuuteen. Prosesseissa hyödynnetään joustavasti ja vaikuttavasti myös palveluekosysteemin tuottamia palveluja asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.

Oulun seudun työllisyysalueen muiden kuntien kanssa jaetaan hyviä toimintamalleja ja tuetaan kuntia ottamaan niitä käyttöön soveltuvin osin. Yhteistyötä tehdään myös Pohjois-Pohjanmaan muiden työllisyysalueiden kanssa.

Palvelujen tuotteistaminen

Tuotteistaminen on tuote- ja palvelukokonaisuuksien selkiyttämistä asiakkaan tarpeita ja odotuksia palveleviksi kokonaisuuksiksi sekä käyttötarkoituksen kirkastamista. Tuotteistaminen perustuu vahvasti yhteisen ymmärryksen muodostamiseen. Osallistamalla henkilöstön ja asiakkaat palvelun tuotteistamiseen varmistat, että palveluun kiteytyy paras ymmärrys palvelun luomasta arvosta.

Vuonna 2025 työllisyysalueelle jo tehdyn sisäisen tuotteistamisen (palveluprosessien, toimintatapojen ja vastuiden kuvaamisen) lisäksi kuvataan ja kiteytetään asiakkaille näkyvät palveluelementit. Siinä synnytetään yhteinen näkemys asiakkaalle tärkeistä palvelun elementeistä, jotka kiteytetään digitaalisen palvelukartan palvelukuvauksiin sekä muihin markkinointimateriaaleihin.

Vuonna 2025 kartoitetaan, mitkä palvelut tulee (vielä) tuotteistaa, määritellään tuotteistamisen tavoite ja seuranta sekä prosessi, osallistetaan henkilöstöä ja asiakkaita, tuetaan tuotteistettujen palvelumallien ja prosessien jalkauttamista ja juurruttamista, tuetaan henkilöstön osaamisen kehittämistä, laaditaan palveluiden viestintä- ja markkinointisuunnitelma yhdessä viestinnän kanssa, seurataan tavoitteiden saavuttamista, mitataan asiakaskokemuksia sekä käynnistetään tarvittavat jatkokehittämistoimet.

Yksikkö tekee työllisyysalueen toimintaa tukevaa palveluinnovointia ja tukee niihin liittyviä hankintojen toteuttamista. Yhdessä muiden yksiköiden kanssa suunnitellaan myös Työllisyyspalveluiden omia hankkeita. Tavoitteena on täydentää lakisääteisten palveluiden tarjontaa kunnan vaikuttavilla vapaaehtoisilla palveluilla ja lisätä palveluiden vaikuttavuutta.

Yksikkö tukee myös henkilöstön osaamisen kehittämistä ja koordinoi mm. henkilöstön osaamisen kartoittamista, pe-rehdytysprosessien kehittämistä, yhteisen organisaatiokulttuurin rakentamista sekä URA kouluttaja–opastajaverkoston toimintaa.

Palveluhankinnat, palkkatuet, kulukorvaukset

Vastuukunta Oulun vastuulla on palveluiden (yhteishankinta, rekrytointikoulutukset), hankinta ja palkkatukien, starttirahan sekä kulukorvausten käsittely ja maksatus koko työllisyysalueelle. Kustannukset näiden osalta koko työllisyysalueelta näkyvät liikelaitoksen talousarviossa, mutta kustannukset jaotellaan työllisyysalueesta laaditun sopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kunnille. Koulutushankinnat keskitetään sisäisiin palveluihin. Hankintojen tarve ja tietopohja kootaan toimialatiimeissä, jotka muodostetaan toimialan asiakkuuspäällikön, toimialasta vastaavan rekrytointiasiantuntijan ja työllisyyspalveluiden tiimiesihenkilön kesken. Osaamisen kehittämisen ennakointitietoa hyödynnetään laajasti.

Työttömyysturvan rahoitusmallin sekä ansiosidonnaisen päivärahan oikeuttavan työssäolo vaatimuksen muuttuminen aikaansaavat tarpeen tarkastella palkkatuen kohdentamista ja kuntalisän käyttöä: millä tavalla kohdennettuina ne edistävät parhaiten työnhakijan etenemistä avoimille työmarkkinoille ja mitä tapahtuu palkkatukijakson aikana?

Avustukset ja oikeudellinen tuki -yksikössä toimii myös koko työllisyyspalvelualueella palveleva tukipalvelutiimi. Yksikön on keskitetty työttömyysturvaan ja oikeudelliseen tukeen liittyvät asiantuntijatehtävät sekä palkkatuen, starttirahan, kuntalisän ja kulukorvausten myöntö ja maksatustehtävät. Lisäksi yksikössä tehdään omaehtoisen opiskelun sekä yli 55-vuotialle tarkoitetun työvoimakoulutuksen päätökset ja seuranta. Asiakkaat ovat sekä henkilö- että yritys-, yhdistys- ja muita organisaatioasiakkaita, tästä syystä henkilöstön työote on hyvin poikkihallinnollinen. Lähes kaikki yksikön asiantuntijat toimivat yritysrajapinnassa. Samalla yksikössä jatketaan edelleen pitkäjänteistä työtä palveluprosessien ja tuotteiden digitalisoimiseksi. Voimassa olevassa Oulu 2030 -kaupunkistrategiassa digitalisaation hyödyntäminen toiminnan tehostamiseksi on nostettu yhdeksi keskeiseksi toimenpiteeksi. Kuntalisien digitalisointiprosessi valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. Vuoden aikana yksikössä valmistaudutaan TE-tehtävien siirtoon kunnille. Yksikön kannalta tämä tarkoittaa eri järjestelmiin liittyviä merkittäviä rajapintaintegraatioita muun muassa maksatusjärjestelmien osalta.

Pesti-yksikkö

Pesti-yksikkö tuottaa yrityksille- ja työnantajille lakisääteisiä ja vaikuttavia vapaaehtoisia rekrytointi- ja kohtaantopalveluita liiketoiminnan kehittämisen ja kasvun tueksi. TE24-uudistuksen myötä verkostomainen tapa toimia vahvistuu ja työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä BusinessOulun eri yksiköiden sekä työllisyyden ekosysteemin muiden toimijoiden kanssa ennakoiden ja vastaten yritysten osaamis- ja työvoimatarpeisiin nyt ja tulevaisuudessa. Yksikkö kerää tuottamistaan palveluista ja tapahtumista palautetta säännöllisesti ja kehittää palveluita asiakkaiden toiveiden mukaisesti.

Yksikkö edistää työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista tekemällä vaikuttavaa työnvälitystä sekä järjestämällä erilaisia rekrytointiin ja kohtaantoon liittyviä tapahtumia ja kampanjoita, mm. JobCorner- ja MegaMatchmaking-rekrytointitapahtumia, yrityslähtöisesti. Yksikkö edistää kansainvälisten työnhakijoiden saatavuutta ja alueella pysymistä yhteistyössä International House Oulun kanssa. Yksikkö tekee asennevaikuttamistyötä monimuotoisen työelämän edistämiseksi ja yhteistyötä mm. matalan kynnyksen työpaikkojen löytämiseksi alueen yritysten ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Verkostoidutaan aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Pesti-yksikkö tekee työnvälitystä toimialoittain ja samalla edistää yritysten liiketoiminnan kasvua ja kehittymistä tarjoamalla BusinessOulun elinkeinopalveluita yritysten käyttöön tarvelähtöisesti. Työnvälityksessä tehdään yhteistyötä myös alueen yksityisten palveluntarjoajien kanssa. Edistetään yritysten osaamistarpeiden ennakointikyvykkyyttä lisäämällä yritysten tietoisuutta osaamisen johtamisen merkityksestä. Tehdään tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja yritysten kanssa laadukkaana ja työelämälähtöisen koulutustarjonnan varmistamiseksi sekä alueen osaajatarpeiden täyttämiseksi. Yksikkö edistää alueen jatkuvaa oppimista mm. osana Oulun innovaatioallianssin poikkileikkaavaa teemaa sekä kannustaa yrityksiä kehittämään henkilöstönsä osaamista kilpailukyvyyn säilyttämiseksi ja edistämiseksi. Vaikutetaan mielikuviiin ja asenteisiin työvoimapulasta kärsivien alojen houkuttavuuden lisäämiseksi mm. erilaisten kampanjoiden avulla sekä edistetään nuorten mahdollisuuksia löytää työ- ja työssäoppimispaikkoja. Toteutetaan Työn Taitajat Oulu -ohjelmaa yhdessä sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa, mikä mahdollistaa yritysten, eri toimialojen ja uravaihtoehtojen näkyvyyden ammattiaan pohtiville nuorille sekä heidän opetushenkilöstölleen. Työn Taitajat edistää yrittäjyyttä ja nuorten työelämätaitoja. Ohjelma vastaa myös Pohjois-Pohjanmaan yrittäjyyskasvatusverkoston toiminnasta.

Viestintä ja markkinointi

BusinessOulun viestintä- ja markkinointiyksikkö vastaa BusinessOulun, Oulun seudun työllisyysalueen ja International House Oulun viestinnän ja markkinoinnin kokonaislinjauksista. Palveluita ja toimintaa tuodaan esille etenkin työnhakijoille, työnantajille, yrityksille ja yrittäjäksi aikoville tehokkaasti ja oikea-aikaisesti viestinnän ja markkinoinnin keinoin.

Lisäksi viestintä- ja markkinointiyksikkö vahvistaa Oulun tunnettuutta elinkeinoelämälähtöisesti sekä kansallisesti että kansainvälisesti ja vastaa kansainvälisen osaajahoukuttelun markkinoinnista (Talent Attraction) ja osallistuu kansallisen Talent Boost -verkoston toimintaan.

Vuonna 2025 jatketaan BusinessOulun tunnettuuden lisäämistä matalan kynnyksen palveluorganisaationa työnhakijoille, työnantajille, yrityksille ja yrittäjäksi aikoville. Viestikärkenä on edelleen BusinessAsema, joka tarjoaa palveluja keskitetysti. Lisäksi tehdään suunnitelmallista viestintää ja markkinointia BusinessOulun eri yksiköistä ja toimialoilta nousevista toiminnoista ja teemoista. Painopisteitä ovat vuonna 2025 muun muassa yritysten kansainvälistymistä edistävät toiminnot mukaan lukien Osaka Expo maailmannäyttely ja monipuoliset startup-toiminteet. Kanavina käytetään BusinessOulun ja Oulun kaupungin omia sekä kulloisenkin kohderyhmän kannalta olennaisimpia maksullisia kanavia. Vuoden 2025 alussa toteutuva TE24-uudistus näkyy myös viestinnässä ja markkinoinnissa: Oulun asiakasviestinnän lisäksi yksikkö vastaa koko työllisyysalueen viestinnän koordinoinnista ja alueen yhteisten palveluiden viestinnästä.

Oulun yritysten menestystä tuetaan Oulua kansallisesti ja kansainvälisesti esille tuoden. Kohderyhminä ovat etenkin osaajat, yritykset ja investorit. Yksikkö tekee vahvaa yhteistyötä eri kohderyhmien tavoittamiseksi kotimaassa etenkin BusinessFinlandin, muiden kuutoskaupunkien sekä pohjoismaisten ja eurooppalaisten verkostojen kanssa. Näiden verkostojen merkitys korostuu etenkin kansainvälisten osaajien houkuttelussa (mm. Talent Boost ja Arctic Urban and Regional Cooperation). Viestintä- ja markkinointiyksikkö tukee investointien houkuttelua ja viennin edistämistä suunnitelmalla ja toteuttamalla mm. esitteitä, esitysmateriaaleja ja tapahtumaosastoja. Oulun elinkeinoelämää tuodaan lisäksi esille panostamalla sekä kotimaan että kansainväliseen mediaviestintään ja yhteiskuntavaikuttamisen toimenpiteitä tukevaan päättäväisviestintään.

Vuonna 2024 käynnistetty Pohjois-Pohjanmaan lentoliikenteen kehittämisohjelma jatkuu yhteistyössä lähialueen kuntien kanssa. Lentoyhteyksien vahvistaminen on olennaista alueen kehitykselle ja elinkeinoelämän menestykselle. Oulun tunnettuutta lisäävien toimenpiteiden tarkemmat kohderyhmät ja -alueet täsmentyvät vuoden aikana Oulun yrityskentästä nousevien tarpeiden mukaan. Kaikkiaan yhteistyö sidosryhmien kanssa on erittäin tiivistä ja Oulun seudun markkinointi -projektin kautta esimerkiksi yhdistetään yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden resursseja Oulun tunnettuuden lisäämiseksi.

Tiedolla johtaminen ja yhteiskuntavaikuttaminen

Yksikön päätehtäviä ovat tiedolla johtaminen ja yhteiskuntavaikuttaminen sekä niihin liittyvä ennakointi- ja strategia-työ. Yksikkö kerää ja analysoi tietoa, ennakoi tulevaisuuden haasteita ja mahdollisuuksia sekä vaikuttaa aktiivisesti alueen vetovoimaan, elinvoimaan ja kilpailukykyyn kehittämiseen. Yksikkö toimii erityisesti kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden kehittämisen tukena. Strategiatyön avulla varmistetaan osaltaan kaupungin pitkän aikavälin visioiden ja tavoitteiden toteutumista.

Yhteiskuntavaikuttaminen

Yksikkö toimii tiiviissä vuorovaikutuksessa BusinessOulun muiden yksiköiden kanssa. Vuoropuhelun kautta arvioidaan ja tunnustetaan toimialojen kehitysnäkymiä, tarpeita ja vaikuttamisen kohteita.

Yksikön tehtävänä on tukea Oulun kaupungin edunvalvonnan tavoitteiden toteuttamista. Erityinen painopiste on valtioneuvostossa valmistelussa olevan pohjoisen ohjelman toimiin vaikuttaminen sekä pohjoisen yhteiseen vaikuttamistyöhön osallistuminen. Tässä hyödynnetään erityisesti tiedon analysoinnin työkaluja ja dataa.

Yhteiskuntavaikuttamisessa pyritään tunnistamaan Oulun seudulle merkittäviä pidemmän aikavälin kehityskulkuja sekä luomaan perustaa ja työkaluja niihin liittyvään vaikuttamistyöhön. Vaikuttamistyöhön ja ennakointiin liittyen toteutetaan myös viestintää. Huomiota kohdistetaan myös alueelliseen viestintään ja tiedonjakamiseen esimerkiksi alueellisten talous- ja työllisyyskatsausten muodossa.

Yksikön vastuulle kuuluu myös Oulun kansainvälisen lentosaavutettavuuden parantaminen. Tässä työssä hyödynnetään osaltaan tiedon analysoinnin työkaluja ja ennakointiosaamista. Ennakoinnin osalta tiivistetään sidosryhmäyhteistyötä mm. ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton suuntaan.

Tiedolla johtaminen

Yksikkö vastaa elinkeino- ja työllisyyspalvelujen tiedolla johtamisesta ja kehittämisestä sekä strategista ja operatiivista johtamista tukevasta tilasto- ja tutkimustiedon tuottamisesta.

Työllisyyspalvelujen tiedolla johtamisessa keskitytään Oulun työllisyysalueella TE24:n mukaiseen toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä tehdään yhteistyötä C6-kaupunkien (Kuutoskaupungit) ja KEHA-keskuksen kanssa. Lisäksi tehdään koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointityötä yhteistyössä alueen oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa.

Keskeisiä tehtäviä vuonna 2025 ovat:

1. Business Oulu -liikelaitoksen toimintasuunnitelman seurantaindikaattorit, mittarit ja niiden toteutumiset
2. Alueen elinkeinoelämän ja työllisyyden kehityksen seuranta ja toimintaympäristöanalyysien tuottaminen
3. Kaupunkistrategian toteutuman raportointi Business Oulu -liikelaitoksen osalta
4. Uuden kaupunkistrategian kehitystyöhön osallistuminen
5. Digikehityssuunnitelman toteuttaminen tiedolla johtamisen osa-alueella
6. Yritysasiakastytyväisyyskyselyn ja tarvittaessa muiden kyselyjen toteuttaminen
7. Oulun innovaatioallianssin kolmannen kauden 2021–27 raportointi vaikuttavuusindikaattorien osalta
8. Työllisyyspalvelujen tiedolla johtaminen ja kehittäminen
9. Työllisyysalueen osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi ja yhteistyö alueen oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa

Toiminnassa pyritään avoimeen tiedon jakamiseen ja digitaalisten alustojen ja työkalujen hyödyntämiseen.

Toimintaympäristöanalyysi

Viime vuoden (2023) suhdannekehitys Oulun seudulla oli vahvasti kaksijakoinen. Teollisuustoimialoista sähkö- ja elektroniikkateollisuus ja rakentaminen kohtasivat voimakkaan laskusuhdanteen. Rakentamisen liikevaihto supistui

voimakkaasti aiheuttaen lomautuksia, irtisanomisia ja muutaman konkurssin. Lasku oli kuitenkin hieman vähäisempää kuin koko maan tasolla. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden laskusuhdanne johtui viennin vaikeuksista ja aiheutti jonkin verran lomautuksia ja irtisanomisia. Muiden toimialojen osalta viime vuosi oli varsin hyvä, ja etenkin yksityisten kotitalouspalvelujen ja majoitus- ja ravitsemistointojen toimialoilla liikevaihdon kasvu oli yli 10 % verrattuna edelliseen vuoteen. Palkkasumman kehitys oli kaikilla toimialoilla positiivinen, mikä näkyi myös Oulun kaupungin ansioverokertymien hyvässä kasvussa.

Vuoden 2024 alussa kuluttajien luottamus talouteen on hieman kohonnut viime vuoteen nähden, samoin kuin kaupan ja palvelujen aloilla. Rakentamisen ja ICT-alan vaikeuksien ennustetaan hellittävän loppuvuotta kohden mennessä, mutta pitkittyessään matalasuhdanne voi jatkua ensivuoden puolelle. Oulun alueen työttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat edelleen korkealla tasolla. Avointen työpaikkojen määrä on alkuvuonna ollut kasvussa viime vuoden lopun notkahduksen jälkeen.

Etenkin kaupan ja palvelujen alalla työpaikkoja on paljon auki. Positiivista nostetta Oulun alueelle tuovat myös teollisuuden, matkailun ja palvelujen investoinnit yhdessä asuntomessujen ja kulttuuripääkaupunkivuoden valmistelujen kanssa. Investoreiden kiinnostus Oulua kohtaan on säilynyt hyvänä, mikä on positiivinen uutinen myös paikalliselle teollisuudelle ja palveluiden tarjoajille

Pohjoisen Suomen erityispiirteet ja mahdollisuudet

Muuttunut geopoliittinen turvallisuustilanne ja Suomen Nato-jäsenyys korostavat pohjoisen Suomen merkitystä ja pohjoismaisen yhteistyön tärkeyttä. Tämä tunnustettiin myös pääministeri Orpon hallituksen ohjelmassa useassa kohdin. Hallitusohjelmassa on myös kirjaus erityisen Pohjoisen ohjelman laatimisesta valtioneuvoston kanslian johdolla. Työ on aloitettu vuoden 2024 alussa ja ohjelman tulee valmistua vuoden 2024 loppuun mennessä. Työssä ovat alueet tiiviisti mukana, mukaan lukien Oulun kaupunki. Ohjelman keskiössä on taloudellisen kasvun lisääminen pohjoisen mahdollisuudet täysimääräisesti hyödyntäen. Lisäksi tärkeänä osana on logistisen huoltovarmuuden varmistaminen pohjoisen kautta, mikä edistää myös talouskasvun mahdollisuuksia. Pohjoisen ohjelman valmisteluun tulee vaikuttaa ja osallistua aktiivisesti vuoden 2024 aikana. Todennäköistä on, että ohjelmaan liittyvät toimenpiteet jatkuvat tämän jälkeen ja seuranta sekä vaikuttamista tarvitaan jatkossakin aiheeseen liittyen.

Oulun seudulla ja laajemmin pohjoisessa on tehty määrätietoisesti töitä edellä kuvattujen teemojen esillä pitämiseksi alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Teemaa on käsitelty mm. Oulun kaupungin ja muiden toimijoiden tekemässä Pohjoisen tulevaisuuskatsauksessa (2022) sekä hallitusohjelman vaikuttamismateriaaleissa (2022–2023). Pohjoisen teemojen esilläpitoa ja konkretisointia tulee edelleen jatkaa ja tavoitteita päivittää. Pohjoisen ohjelman teko valtioneuvoston tasolla antaa tälle työlle hyvät edellytykset. Lisäksi hallitusohjelman kirjaus erillisen teollisuusstrategian laatimisesta tuo mahdollisuuksia nostaa esiin ja edistää pohjoisen elinkeinoelämälle tärkeitä teemoja mm. puhtaan energian jatkajalostamisen suhteen. Toisaalta hallitusohjelmassa on runsaasti kirjauksia työllisyystoimista, joilla on vaikutuksia kuntiin, jotka jatkossa vastaavat työllisyyspalveluiden tarjoamisesta. Tätä kokonaisuutta tulee myös seurata tiiviisti ja tarvittaessa vaikuttaa asiaan pohjoisen näkökulmasta.

Työllisyyskehitys

Vuoden 2024 alussa Oulun työttömyyden kehitys on ollut lievässä kasvussa verrattuna vuoden 2023 vastaavaan aikaan. Oulussa työttömien osuus työvoimasta oli toukokuussa 12,3 %, mikä oli 0,6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli toukokuun loppuun mennessä suunnilleen samalla tasolla kuin vuosi sitten. Tämä näyttäisi jatkavan vuoden 2023 työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitystä.

Toukokuun 2024 lopussa Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa (TE-toimisto) oli tarjolla Oulussa 1591 avointa työpaikkaa. Oululaisia työttömiä työnhakijoita oli 13 057, joista kokoaikaisesti lomautettuja 819.

Vuoden 2023 toukokuusta kuluvan vuoden toukokuuhun verrattuna pitkäaikaistyöttömien määrä nousi 576 henkilöllä ollen nyt 5431 henkilöä. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä (v. 2024 3557) nousi 234 henkilöllä, ja vammaisten ja pitkäaikaissairaiden työttömien määrä (v. 2024 1344) laski 35 henkilöllä vuoden takaiseen verrattuna. Toukokuussa 2024 alle 25-vuotiaita työttömiä oli 2149, ja nuorisotyöttömyysaste oli 16,1 % (vuotta aiemmin 15,9 %).

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Business Oulu -liikelaitoksen palvelut koostuvat elinkeinopalveluista, työllisyyspalveluista sekä viestintään ja markkinointiin liittyvistä palveluista. Liikelaitos tarjoaa alueen asukkaille ja yrityksille edellä mainittuja palveluita yhden luukun periaatteella ja palvelee 1.9.2024 alkaen osoitteessa Uusikatu 52.

Kehittäminen

Yritystävällinen Oulu -toimintamallin kehittäminen yhdessä kaupunkikonsernin yksiköiden kanssa on keskeinen osa kaikkea kehittämistoimintaa. BusinessOulu osallistuu aktiivisesti alueen startup-ekosysteemin uudelleen käynnistämiseen yhteistyössä OIA-toimijoiden kanssa. Business Oulu -liikelaitoksessa organisaation ja toiminnan kehittäminen tahtuu pääasiassa normaalin työn osana.

Työnhakija- ja työnantajapalveluiden lisäksi kehitetään uusia keinoja työllisyyden edistämiseksi. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut vastaavat työllisyysalueen työllisyydestä, mikä muuttaa merkittävästi kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjinä ja rahoittajina.

Elinkeinopalvelujen sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen yhteistyötä tiivistetään muun muassa yhteisen asiakkuudenhallintaohjelman avulla sekä säännöllisillä palavereilla, joissa pyritään löytämään uusia toimintatapoja asiakkaiden palvelemiseksi. BusinessAseman palvelutarjontaa kehitetään ja uudistetaan yhteistyössä BusinessAseman muiden toimijoiden kanssa.

Kehittämis- ja perustoiminnan hankkeet

Business Oulu -liikelaitoksen kehittämishankkeissa edistetään liikelaitoksen ydintehtävänä olevien elinkeino- ja työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta sekä osallistutaan yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyöverkostojen, klustereiden ja ekosysteemien rakentamiseen ja hyödyntämiseen alueen elin- ja vetovoiman lisäämiseksi. Oulussa ja Pohjois-Pohjanmaalla hankkeita toteutetaan yhteistyössä oppilaitosten, yritysten, 3. sektorin toimijoiden, tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatioiden sekä useiden hyvinvointi-, työllisyys- ja elinkeinotoimijoiden kanssa.

Kehittämishankkeet toteuttavat Business Oulu -liikelaitoksen toimintasuunnitelmaa. Toimenpiteillä edistetään Yritysmönteinen Oulu – elinkeinopoliittisen kehittämisohjelman 2022–27 sekä TE24-uudistuksen tavoitteita. Hanketoimintaa ohjaavat lisäksi valtion ja Oulun kaupungin välisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen 2021–27 ja Oulun Innovaatiokeskittymän allianssisopimuksen 2021–27 tavoitteet. Toimenpiteiden avulla tavoitellaan positiivisia vaikutuksia kaupungin elinkeinoelämään ja työllisyyteen. TE24 uudistuksen tavoitteiden mukaisesti myös työllisyshankkeissa tavoitellaan kohtaannon, osaamisen sekä työkyvyn edistämistä, hanketoiminnan kautta tarjottavien palveluiden monipuolisuutta ja eri toimien parempaa vaikuttavuutta. Hanketoiminnalla voidaan kehittää soveltuvin osin myös organisaation omaa toimintaa.

BusinessOulu osallistuu aktiivisesti EU:n rahoittamien hankkeiden valmisteluihin ja hyödyntää kehittämishankkeissaan monipuolisesti EU:n rahoitusohjelmia sekä kansallisissa että kansainvälisissä hankkeissa. Vuonna 2025 BusinessOulun toteuttamista hankkeista noin 60 % on muiden toimijoiden kanssa yhdessä toteutettavia ryhmähankkeita ja noin 40 % on liikelaitoksen itsenäisesti koordinoimia hankkeita. Kehittämishankkeisiin vuodelle 2025 rahoitusta on haettu pääasiassa Euroopan sosiaalirahastosta (ESR+), Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) sekä Euroopan oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF), lisäksi mm. EU:n Interreg-, Horisontti- ja Digitaalinen Eurooppa -rahastoista. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelmakauden uusien hankkeiden käynnistymisen haasteena ovat olleet EU-rahastojen digitaalisen palvelukokonaisuuden EURA 2021-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät ongelmat.

Hankeportfoliossa ja -valmisteluissa näkyvät useat läpileikkaavat teemat, kuten osaamisen kehittäminen, yrittäjyys, digitalisaatio ja tiedolla johtaminen. Myös hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, vihreä siirtymä ja veteliiketoiminta,

kiertotalous, metaversumi, miehittämätön ilmailu, langattomat tietoliikennejärjestelmät (Radio Park, 5G/6G) ja kaupunkiympäristön monipuolinen kehittäminen ovat näkyviä teemoja liikelaitoksen kehittämishankkeissa tulevina vuosina.

Yritysten vientiä ja kansainvälisille markkinoille pääsyä tuetaan 2023–26 Business Opportunities for International Market -hankkeen toimenpiteillä, jotka toteutetaan liikelaitoksen yritys- ja toimialapalvelujen yhteistyönä. Digitalisaation, tekoälyn ja (mikro)elektroniikan toimialoilla vastataan alojen osaamisen ja koulutustarjonnan kehittämiseen sekä yritys-toiminnan tukemiseen yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Yritystoiminnan nopean käynnistymisen, kasvun ja alueellisen startup -ekosysteemin tarpeisiin vastataan toteuttamalla rinnakkaiset, toisiaan täydentävät ESR- ja EAKR-tyyppiset Pre-Incubator for Scalable Business -kehittämishankkeet vuosina 2023–26. Klusteritoimintaa, joka madaltaa yritysten yhteistyön, innovoinnin, kasvun ja kansainvälistymisen kynnyksiä, kehitetään autoteollisuus- ja kiertotalousklustereiden yhteistyönä.

Horisontti-ohjelmassa BusinessOulu ja Oulun yliopisto osallistuvat kansainväliseen metaverse-hakkeeseen, jossa kaupungit Itämeren ympärillä pyrkivät vahvistamaan metacity-kehittäjäkaupunkien ekosysteemyhteistyötä ja nostamaan alueen maailman johtavaksi metaverse-teeman kehitysalueeksi. Horisontissa rahoitusta on haettu myös kansalliseen vetäjäohjelmaan yhdessä läntisen teollisuusvyöhykkeen maakuntien kanssa.

Digitaalinen Eurooppa -ohjelmassa BusinessOulu osallistuu suomalaisen konsortion kanssa HealthHub Finland -hankkeeseen vuosina 2023–25 terveydenhuollon datapohjaisten digitaalisten ratkaisujen teemassa. Eurooppalaiset digitaaliset innovaatiokeskittymät (EDIH) toimivat ohjelmassa tärkeässä roolissa. Hanketta osarahoittaa myös Business Finland.

Matkailuhankkeita toteutetaan tiiviissä yhteistyössä matkailumarkkinoinnista vastaavan Oulun Matkailu Oy:n kanssa. Kestävän matkailun teemaa ja kansainvälisyyttä kehitetään paikallisten toimijoiden kanssa ryhmähankkeessa. Interreg Aurora -ohjelma tarjoaa mahdollisuuksia rajat ylittävään yhteistyöhön Ruotsin, Suomen, Norjan ja Sápmin välillä. Botnian Coastal Route -yhteishankkeessa Suomen ja Ruotsin rannikon toimijat kehittävät yhteistä rannikkomatkailun tarjontaa ja matkailureitistöjä vuosien 2023–25 aikana.

Työllisyyspalveluiden Digipajalta työelämään -hankkeessa parannetaan yritysten ja työnhakijoiden kohtaamismahdollisuuksia luomalla uusi palvelumalli, jonka avulla autetaan paitsi osaaajapulasta kärsiviä yrityksiä löytämään sopivia työntekijöitä, myös työnhakijoita työllistymään kehittämällä tarvittavaa erityisosaamista. Hanketoiminnan kautta on suunnitelmassa myös kehittää mm. nivelvaiheen yhteistyötä työllisyyspalveluiden ja oppilaitosten kesken liittyen erityisesti tukea tarvitsevien nuorten palveluihin.

BusinessOulu -liikelaitos, 1 000 €	2025 / hallinto- kunnan TA- raami	2026	2027	2025 - 2027 yht (1 000 €)
KEHITTÄMISHANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tulot	2 776	0	0	2 776
Menot	-3 941	0	0	-3 941
Netto	-1 165	0	0	-1 165
Menoista henkilöstömenoja	-1 613	0	0	-1 613
HTV / Palkallinen työpanos	21	0	0	21
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKKEET, KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tulot	253	0	0	253
Menot	-315	0	0	-315
Netto	-62	0	0	-62
Menoista henkilöstömenoja	-226	0	0	-226
HTV / Palkallinen työpanos	4	0	0	4
INVESTOINTIHANKKEET, INVESTOINTIOSA				
Tulot	71	0	0	71
Menot	-102	0	0	-102
Netto	-31	0	0	-31

Talous

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut 1 000 €	TA2024 + ENNUSTE		2024	TA2025	TS2026	TS2027
	TP2023	muutokset				
<i>Työllisyyspalvelut:</i>						
Kuntien maksuosuus	-	-	-	23 714	23 008	23 012
josta sopimuskuntien osuus	-	-	-	5 505	4 809	4 810
josta Oulun kaupungin osuus	-	-	-	18 209	18 199	18 202
Avustustulot, ulkoiset *	1 291	2 015	1 598	-	-	-
Työllisyyspalvelujen vapaaehtoiset avustukset yht. (sis. Hanketoiminnan ja perustoit- minnan.)	7 072	10 955	10 544	10 232	10 232	10 232
josta Oulun kaupungin palkkatukityöllistämisenot	1 708	2 036	1 986	2 036	2 036	2 036
josta kesätyö (nuoret)	771	1 397	1 411	1 397	1 397	1 397
josta kesätyöseteli	1 125	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350
josta kuntalisä	1 248	2 396	2 396	2 396	2 396	2 396
Työllisyyspalvelujen lakisääteiset palvelut (sis. avustukset)	28 468	26 408	26 408	52 053	52 077	52 099
josta palkkatuki (sis.työllistämistuki 55 v. täyttäneille)	-	-	-	9 628	9 628	9 628
josta Starttiraha	-	-	-	7 713	7 713	7 713
josta Työmarkkinatukimenot **	24 604	22 000	25 000	34 000	34 000	34 000

* Valtion palkkatukiavustus lakkaa 31.12.2024.

** Työmarkkinatukimenot 31.12.2024 asti, työttömyysturva 1.1.2025 alkaen.

Talouden tasapainotus 2025–2027

Business Oulu -liikelaitoksen talouden tasapainotus toteutetaan seuraavien kolmen vuoden aikana muun muassa tehtäväkuvien uudelleenjärjestelyillä, mikä tuo säästöjä erityisesti ostopalveluissa. Huomiota kiinnitetään myös matkustuskuluihin, ja niitä pyritään vähentämään arvioimalla matkojen tarpeellisuutta sekä osallistujamäärää. Ulkoavuokratuista tiloista syntyy säästöjä jo ensimmäisenä vuonna, sillä Business Oulu -liikelaitos muuttaa 1.9. alkaen osoitteeseen Uusi- katu 52, jossa synergia TE-Palveluiden kanssa tehostuu kuluvan vuoden aikana. Lisäksi henkilöstökuluja pyritään leikkaamaan harjoittelijoiden vähentämisellä. Yrityspalveluissa säästöjä saavutetaan erityisesti Tuttu yrittäjä -toiminnan kautta.

Kaupunginjohtajan esityksellä on huomioitu lisäksi myös vähennykset toimintakatteeseen.

Talouden tasapainotus 2025-2027 1 000 EUR	2025	2026	2027	Yhteensä
BusinessOulu -liikelaitos, elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi				
Toimintamenojen vähennys	161	161	161	482
Toimintakatteen vähennys	30	30	30	90
Yhteensä	191	191	191	572

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Business Oulu -liikelaitoksen henkilöstösuunnitelmassa vuoden 2025 osalta on 401 henkilötyövuotta. Muutos vuoden 2024 talousarvioon on 215 henkilötyövuotta. Työllisyysneuvosto siirtyy kuntien vastuulle 1.1.2025. Oulun seudun työllisyysalueen muodostavat Hailuoto, li, Kempele, Liminka Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Utajärvi ja Vaala. Oulu toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Valtion yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena valtiolta (TE-toimisto, ELY-keskus, KEHA-

keskus) kuntiin siirtyvä henkilöstö siirtyy työllisyysalueen vastuukunnalle, josta ne edelleen siirtyvät VOS-perusteen mukaisesti kuntiin. Yhteistoimintamenettelyn yhteydessä siirtyy työllisyysalueen kuntiin kevään 2025 aikana yhteensä 38 henkilöä. Taloussuunnitteluvuosien 2026 ja 2027 osalta henkilöstömäärä vakiintuu 388 henkilötyövuoteen.

Oulun kaupungin koulutusohjelman lisäksi Business Oulu -liikelaitoksen koulutussuunnitelma sisältää seuraavia osa-alueita: ammatillisten erityistaitojen kehittäminen, esihenkilökoulutukset, tiimien johtaminen, työn tekemisen muutokseen liittyvät koulutukset (digitalisaatio, etätö), tiimikoulutukset, työhyvinvointiin ja organisaatiomuutokseen ja toimintakulttuurin muutokseen liittyvät koulutukset, koulutukset yritysneuvonnan eri osa-alueilla, rahoituksessa, HHJ-tutkinnossa, markkinoinnissa, verkkosuunnittelussa/verkonhallinnassa, viestinnässä ja kielikoulutuksessa. Lisäksi koulutussuunnitelmassa ovat mukana prosessien kehittäminen (esim. robotisoiminen), lainsäädännön koulutus/ajantasainen lainsäädäntötuntemus, joka korostuu työllisyyspalveluiden puolella, asiakastiedon kirjaamisvalmennus sekä toimenpideohjelman mukaiset tarvittavat koulutuskokonaisuudet.

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	159	186	183	401	388	388
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	9	12	12	12	12	12
Kaikki yhteensä	167	198	195	412	399	399
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-8 187	-9 441	-9 303	-20 804	-20 330	-20 395
Henkilösivukulut	-2 041	-2 231	-2 178	-4 928	-4 829	-4 844
Yhteensä	-10 228	-11 672	-11 482	-25 731	-25 159	-25 238
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-182	-183	-154	-183	-183	-183
Arpeetti	-87	-315	-198	-315	-315	-315
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-38	-37	-31	-37	-37	-37
Arpeetti	-18	-63	-40	-64	-64	-64
Kaikki yhteensä	-10 552	-12 270	-11 903	-26 330	-25 758	-25 837

Investoinnit

Investointeja on suunniteltu vuodelle 2025 yhteensä 0,2 milj. euroa. Tämä tulee kohdennettavaksi TE24-muutoksen aiheuttamiin lisähankintoihin, kuten ICT- ja kalustohankintoihin.

Irtain käyttöomaisuus: Kalusto- ja laiteinvestoinnit

1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Menot	177	150	150	200		
Rahoitusosuudet						
Luovutustulot						

Leasingit

BusinessOulun leasingkustannukset koostuvat ICT- sekä kalusto- ja laitehankinnoista.

Kohde: Kalusto- ja laitehankinnat

1 000 €	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Käyttötalousvaikutus *)	8	2	1	1

*) Vuosittaiset kalustoleasing-sopimusten käyttötalousmenot yhteensä

OULUN KAUPUNKI**Business Oulu -liikelaitos, informatiivinen tieto****TULOSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	118	36	64	23 770	23 064	23 068
Liiketoiminnan muut tuotot	3 316	6 667	6 228	4 539	4 451	4 363
Tuet ja avustukset kunnalta	45 882	48 894	48 894	70 756	70 775	70 779
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-172	-239	-234	-210	-253	-258
Palvelujen ostot	-5 147	-8 056	-8 422	-14 539	-14 478	-14 386
Materiaalit ja palvelut yht.	-5 319	-8 295	-8 656	-14 749	-14 731	-14 644
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-8 455	-9 940	-9 655	-21 301	-20 828	-20 893
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 772	-2 077	-2 005	-4 447	-4 366	-4 378
Muut henkilösivukulut	-325	-254	-243	-581	-564	-566
Henkilöstökulut yht.	-10 552	-12 270	-11 903	-26 330	-25 758	-25 837
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-173	-288	-197	-212	-212	-212
Liiketoiminnan muut kulut	-33 271	-34 744	-37 429	-57 774	-57 590	-57 517
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	-3 000	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	0	-3 000	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	-3 000	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-3 000	0	0	0

OULUN KAUPUNKI**Business Oulu -liikelaitos****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	0	0	-3 000	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	173	288	197	212	212	212
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-177	-150	-150	-200	0	0
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-4	138	-2 953	12	212	212
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	-550	-138	3 324	-12	-212	-212
Saamisten muutos muilta	1 079	0	-323	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	-525	0	-48	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4	-138	2 953	-12	-212	-212
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
TYÖLLISYYSALUEEN YHTEISET PALVELUT, VOS-PERUSTEINEN

TULOSLASKELMA	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	12 323	11 617	11 621
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-6	-5	-5
Palvelujen ostot	-7 435	-7 420	-7 420
Materiaalit ja palvelut yht.	-7 441	-7 425	-7 425
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-3 780	-3 254	-3 254
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-752	-645	-645
Muut henkilösivukulut	-97	-82	-82
Henkilöstökulut yht.	-4 630	-3 981	-3 981
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-252	-211	-215
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0

OULUN KAUPUNKI**TYÖLLISYYSALUEEN YHTEISET PALVELUT, AIHEUTTAMISPERUSTEINEN**

TULOSLASKELMA			
1 000 €	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	11 391	11 391	11 391
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Palvelujen ostot	-50	-50	-50
Materiaalit ja palvelut yht.	-50	-50	-50
Henkilöstökulut			
Henkilösivukulut			
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-11 341	-11 341	-11 341
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
TYÖLLISYYPALVELUT, OMA TOIMINTA

TULOSLASKELMA			
1 000 €	TA2025	TS2026	TS2027
Liiketoiminnan muut tuotot	764	764	764
Tuet ja avustukset kunnalta	60 981	61 012	61 030
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-40	-40	-40
Palvelujen ostot	-3 789	-3 785	-3 780
Materiaalit ja palvelut yht.	-3 829	-3 826	-3 821
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-12 602	-12 614	-12 622
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-2 570	-2 582	-2 582
Muut henkilösivukulut	-335	-333	-333
Henkilöstökulut yht.	-15 508	-15 528	-15 537
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-30	-30	-30
Liiketoiminnan muut kulut	-42 379	-42 392	-42 407
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0

OULUN KAUPUNKI**ELINKEINOPALVELUT, VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI**

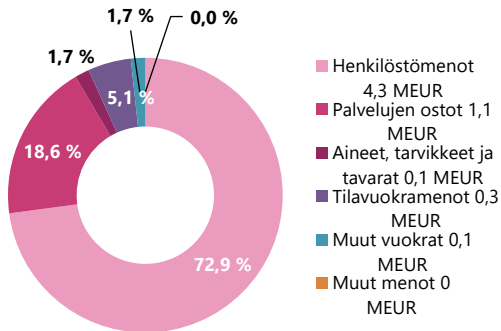
TULOSLASKELMA			
1 000 €	TA2025	TS2026	TS2027
LIIVEVAIHTO	56	56	56
Liiketoiminnan muut tuotot	6 226	6 138	6 050
Tuet ja avustukset kunnalta	9 775	9 763	9 749
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-164	-208	-213
Palvelujen ostot	-5 717	-5 674	-5 586
Materiaalit ja palvelut yht.	-5 881	-5 881	-5 800
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-4 919	-4 960	-5 017
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 125	-1 139	-1 151
Muut henkilösivukulut	-149	-149	-151
Henkilöstökulut yht.	-6 192	-6 248	-6 319
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-182	-182	-182
Liiketoiminnan muut kulut	-3 802	-3 645	-3 554
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0

11.4 Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos

Toiminnan kuvaus

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos vastaa kunnan tehtäväksi lainsäädännöllä määrätystä ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon sekä ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä seitsemän sopimuskunnan alueella. Tehtävien hoitamisen perusteena on kuntien välinen yhteistoimintasopimus. Päätöksentekoaikana toimii sopimuskuntien luottamushenkilöistä koostuva liikelaitoksen johtokunta. Ympäristötoimi on osa kaupunkiympäristöpalvelut -palvelu-alueetta.

MENOT (ennen liikeylijäämää pl. poistot) TA2025,
YHT. 5,9 MEUR

Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelma 2025

Ympäristötoimen viranomaistehtävät on määrätty lainsäädännössä ja valtion keskusvirastojen ohjeistuksessa. Laissa määrättyjen tehtävien hoitaminen turvataan tehtävien priorisoinnilla ja riittävällä henkilöstömäärällä. Keskeistä on tasa-puolisten palvelujen turvaaminen koko toimialueelle. Ympäristötoimen toimintaa koskeva kuntien välinen yhteistoimintatasopimus on voimassa vuosina 2021–2024. Seuraava yhteistoimintasopimus esitetään toistaiseksi voimassa olevaksi 1.1.2025 alkaen.

Ympäristönsuojeluyksikössä toiminnassa keskeistä on viranomaistehtävien joustava ja tehokas hoitaminen. Erityistä huomiota kiinnitetään lupakäsittelyyn ja valvontaan. Valvonnassa painopiste on valvontasuunnitelman mukaisessa toiminnassa sekä äkillisesti esille tulevissa ongelmakohteissa. Ilmanlaadun seurannan uusi sopimus astui voimaan vuoden 2022 alusta. Ympäristönsuojeluyksikkö vastaa kaupungin ympäristöohjelman ja ilmastositoumusten seurannasta sekä toimenpiteiden toteutumisen edistämisestä. Kaupunkiorganisaation toimenpiteet ympäristöohjelman toteuttamiseksi kootaan vuosittaiseen ympäristöohjelman vuosiraporttiin ja ympäristötaloudelliset tunnusluvut raportoidaan kaupunginhallituksen tilinpäätöksen liitteenä.

Ympäristöterveydenhuollon toiminnallisena tavoitteena on ruokamyrkytysten ennaltaehkäisy ja talousveden laadun turvaaminen. Valvontayksikössä osallistutaan valtakunnallisiin elintarvikevalvontaprojekteihin ja elintarvikeketjun rikollisuuden torjunnan kehittämiseen. Ruokavirasto uudistaa syksyllä 2024 elintarvikeketjun monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman vuodelle 2025, minkä vuoksi valtakunnalliset sekä valvontayksikön omat painopisteet tarkentuvat myöhemmin. Valvira uudistaa syksyllä 2024 valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjelman vuodelle 2025, minkä vuoksi valtakunnalliset sekä valvontayksikön omat painopisteet tarkentuvat myöhemmin. Tupakkalain mukaisen

valvonnan tavoitteena on tupakoinnin ja tupakan myynnin väheneminen. Vastaavasti myös tupakkalain valvontaohjelma uudistuu ja tarkentuu myöhemmin.

Eläinlääkintähuollon tehtävä on tuottaa palvelut toimintavarmasti, jotta tuotanto- että lemmikkieläinten kiireinen eläinlääkintäapu ja peruseläinlääkintähuolto sekä viranomaistehtävät tuotetaan laadukkaasti sekä virka- että päivystysaikana. Toimintavuoden aikana valmistaudutaan huomioimaan 1.1.2026 voimaan tuleva uusi eläinlääkintähuoltolaki. Toiminnassa noudatetaan johtokunnan hyväksymää eläinlääkintähuoltosuunnitelmaa.

Toimintasuunnitelma 2026–2027

Ympäristönsuojelussa painopiste säilyy lakisääteisissä tehtävissä. Lupien joustavaan valmisteluun ja valvontatehtävien hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota. Ympäristöohjelman ja ilmastositoumusten toimeenpanoa jatketaan yhteistyössä hallintokuntien kanssa. Lisäksi ympäristönsuojelussa ohjataan ja neuvotaan kuntalaisia ympäristövastuullisuuteen.

Ympäristöterveydenhuollossa kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta keskeisenä tavoitteena on ruokamyrkytysten ennaltaehkäisy ja talousveden laadun turvaaminen. Valvontaa jatketaan valvontasuunnitelman mukaisesti ja valvonnan voimavarat kohdennetaan johtokunnan hyväksymille painopistealueille.

Eläinlääkäripalvelujen tarpeeseen vaikuttavat yksityinen palveluntarjonta, maatalouden rakennemuutos, tuotantoeläintilojen määrän väheneminen ja keskittyminen yhä suurempiin yksiköihin. Toiminnan tulee olla uuden eläinlääkintähuoltolain mukaista vuoden 2026 alusta lähtien.

Toimintaympäristöanalyysi

Kuntien taloudellinen tilanne vaikuttaa oleellisesti myös ympäristötoimen talouteen. Tehtävien priorisointiin sekä koko toimialan tehtävien läpikäymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tärkeää on lakisääteisten tehtävien hoitaminen siten, etteivät esimerkiksi asiakkaiden lupaprosessit kestä kohtuuttoman kauan. Eläinlääkintähuollon toimivuus tulee turvata myös jatkossa. Kansainväliset häiriötilanteet heijastuvat toimintaympäristöön kaikkien yksiköiden osalta lisääntyvänä valvonnan ja ohjauksen tarpeena.

Ympäristötoimen toimialue on laaja käsittäen sekä teollistuneita, palvelujen tuottamiseen keskittyneitä, että maatalousvaltaisia alueita. Elinkeinorakenne aiheuttaa ympäristötoimen osaamiselle ja ammattitaidolle erityisiä haasteita. Elinkeinoelämän taloudellinen tilanne vaikuttaa yritysten toimintaan, mikä sekin osaltaan heijastuu lupien sekä valvontatoimien tarpeeseen.

EU:n tuomat lainsäädäntövaateet ja uusien lakien voimaantulo vaikuttavat koko ympäristötoimen toimialueen palveluihin. Tämä edellyttää selkeästi työn tuottavuuden lisäämistä sekä uusien toimintatapojen käyttöönottoa.

Kestävän kehityksen ja ilmastonmuutoksen sekä ympäristön terveysvaikutusten kansallinen ja kansainvälinen painoarvo tulee yhä lisääntymään ympäristötoimen tehtäväkentässä.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toimeenpaneavat toiminnan tavoitteet on esitetty kappaleessa 5.3.

Palvelujen järjestäminen

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos toimii seitsemän kunnan alueella kunnallisena ympäristönsuojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintäviranomaisena. Toimialueeseen kuuluvat Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä. Viranomaistoiminnot sijaitsevat Ympäristötalossa ja eläinlääkintähuolto Oulussa Poratiellä sekä Muhkanokkella. Ympäristötoimen palveluverkkoon tai palveluverkon toimintaan ei ole suunnitteilla muutoksia.

Kehittämisen- ja perustoiminnan hankkeet

Ympäristötoimella ei ole suunniteltuja kehittämistoimia tai ulkoista rahoitusta saavia hankkeita talousarviovuodelle 2025 ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027.

Talous

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2023	TA2024 + muutokset	ENNUSTE 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Bruttomenot	5 179	5 767	5 703	5 911	5 940	5 987
Asiakastulot	1 905	1 801	1 728	1 863	1 850	1 855
Nettomenot (kuntien maksuosuus)	3 274	3 966	3 975	4 048	4 090	4 132
Ylijäämä	1	0	0	0	0	0
Bruttomenot/as	19,93	21,95	21,71	22,50	22,61	22,79
Nettomenot/as	12,60	15,10	15,13	15,41	15,57	15,73

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
HTV (PALKALLINEN TYÖPANOS)	57	62	62	62	62	62
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	0	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	57	62	62	62	62	62
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €						
Palkat ja palkkiot	-2 905	-3 328	-3 237	-3 380	-3 410	-3 444
Henkilösivukulut	-864	-900	-900	-933	-942	-950
Yhteensä	-3 768	-4 228	-4 137	-4 313	-4 351	-4 394
Informatiiviset tiedot: Toimeksiantosuhteet						
Palkat ja palkkiot						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-4	0	-2	0	0	0
Henkilösivukulut						
Työllistetyt ja kesätyöntekijät	-1	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	-3 773	-4 228	-4 140	-4 313	-4 351	-4 394

Eläkepoistuma vuosina 2024–2027 on arviolta neljä henkilöä. Poistumaa ei voida hyödyntää säästötoimenpiteenä. Lakisääteisten tehtävien lisääntyminen ja sisältömuutokset ovat viime vuosina lisänneet työn määrää. Virkojen vakinaistamisessa ja määräaikaisten palkkaamisessa toimitaan kaupungin virkojen täyttökieltoa koskevien linjausten mukaisesti.

Ympäristötoimen henkilöstön osaamista voidaan pitää tällä hetkellä hyvänä. Lainsäädännön muutokset vaativat erityis-asiiantuntijoista koostuvassa organisaatiossa ammattitaidon ylläpitämistä ja muuttuvan lainsäädännön omaksumista, mikä on huomioitu henkilöstön koulutussuunnitelmissa. Koulutustarjonta etäkoulutuksina ja webinaareina mahdollistaa useamman työntekijän osallistumisen koulutusbudjetin rajoissa.

Investoinnit

Ympäristötoimella ei ole suunnitteilla investointeja rakennuksiin, kiinteisiin rakenteisiin, laitteisiin, irtaimistoon tai ICT-järjestelmiin talousarviovuodelle 2025 ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027.

Leasingit

Ympäristötoimella ei ole suunnitteilla leasing-menettelyitä rakennuksiin, kiinteisiin rakenteisiin, laitteisiin, irtaimistoon tai ICT-järjestelmiin talousarviovuodelle 2025 ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027.

OULUN KAUPUNKI**Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos**

TULOSLASKELMA						
1 000 €	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
LIKEVAIHTO	5 160	5 767	5 695	5 911	5 944	5 992
Liiketoiminnan muut tuotot	15	0	4	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	4	0	3	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-124	-147	-153	-140	-130	-130
Palvelujen ostot	-957	-1 028	-1 050	-1 103	-1 106	-1 111
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 081	-1 175	-1 203	-1 244	-1 236	-1 241
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 908	-3 328	-3 240	-3 380	-3 410	-3 444
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-736	-795	-803	-820	-829	-837
Muut henkilösivukulut	-129	-105	-97	-112	-112	-113
Henkilöstökulut yht.	-3 773	-4 228	-4 140	-4 313	-4 351	-4 394
Poistot ja arvonalentumiset						
Liiketoiminnan muut kulut	-326	-364	-360	-355	-356	-358
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	1	0	0	0	0	0
Rah.tuotot ja -kulut yht.	1	0	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1	0	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI**Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos****RAHOITUSLASKELMA****1 000 €**

	TP2023	TAM2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Rahoitustuotot ja -kulut	1	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	1	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	99	0	248	0	0	0
Saamisten muutos muilta	25	0	-129	0	0	0
Korott. velkojen muut. kunnalta	-177	0	-306	0	0	0
Korott. velkojen muutos muilta	52	0	-70	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1	0	-257	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	-256	0	0	0

12 TYTÄRYHTEISÖJEN TALOUSTAVOITTEET

Kaupungin talousarviossa esitetään merkittävimpien tytäryhteisöjen ja avustusta saavien tytäryhteisöjen tulevan toiminnan taloutta kuvaavat tunnusluvut. Oulun kaupunginvaltuusto seuraa talouden kehitystä kaupungin talousseuranan yhteydessä. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan talouden toteutumisesta kolme kertaa vuodessa neljännesvuosiseurantojen yhteydessä sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetyt taloutta kuvaavat tulokset ja tunnusluvut eivät sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöjen ennuste 2024 ja budjetti 2025 päivitetään tarvittaessa talousarvioon kaupunginvaltuuston päätöksenteon yhteydessä.

Oulun kaupungin tytäryhteisölle asetetaan toimintaa kuvaavat tavoitteet kaupunginvaltuuston hyväksymissä omistajapoliittisissa linjauksissa. Tytäryhteisöjen vuodelle 2025 yhteenlaskettu budjetoitu liikevaihto ja toimintatuotot ovat 491,2 milj. euroa ja tilikauden voitto/ylijäämä 33,5 milj. euroa. Tilikauden voitto tulee lähes kokonaisuudessaan Oulun Energia -konsernista. Omistajan tahtotilana talousarviossa on ennakoitu Oulun Energian tulouttavan omistajalle vuonna 2025 osinkona vähintään 5 milj. euroa ja Oulun Sivakan osinkona 1,2 milj. euroa. Osinkoarvot tarkentuvat tilinpäätöksen valmistuttua.

Omistajapoliittisissa linjauksissa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kerran vuodessa tytäryhteisöraportin yhteydessä. Konsernijohto antaa vuosittain tilinpäätöksessä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä, missä on arvioitu myös konsernitavoitteiden toteutuminen. Konsernijohtoon arviointi perustuu yhtiöiden toiminnan ja talouden jatkuvaan seurantaan eri omistajaohjausvälineiden kautta.

12.1 Tytäryhtiöt

12.1.1 Oulun Energia -konserni

Oulun Energia -konserni

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	283 878	276 533	256 645
Liikevoitto, t€	61 259	49 629	33 027
Tilikauden voitto/tappio, t€	53 435	43 568	22 782
Tase, t€	1 169 698	1 167 601	1 173 316
Investoinnit, t€	59 955	94 487	113 327
SIPO-%	8,4	7,2	5,0
Omavaraisuusaste, %	50,1	52,0	50,0

Oulun Energia Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	242 223	236 950	213 465
Liikevoitto, t€	54 066	46 940	33 752
Tilikauden voitto/tappio, t€	15 187	15 200	15 236
Tase, t€	1 114 176	1 117 544	1 110 000
Investoinnit, t€	46 053	67 940	95 083
SIPO-%	7,7	5,7	5,0
Omavaraisuusaste, %	53,9	53,8	50,0

12.1.2 Oulun Satama Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	6 455	6 847	8 398
Liikevoitto, t€	-543	-470	431
Tilikauden voitto/tappio, t€	-561	-856	10
Tase, t€	40 833	43 461	45 862
Investoinnit, t€	872	3 171	7 280
SIPO-%	neg.	neg.	1,0
Omavaraisuusaste, %	72,2	65,7	62,3

12.1.3 Kiertokaari Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	15 855	19 518	20 902
Liikevoitto, t€	611	72	263
Tilikauden voitto/tappio, t€	348	298	128
Tase, t€	23 165	21 961	23 392
Investoinnit, t€	3 667	2 516	3 350
SIPO-%	4,2	1,7	5,1
Omavaraisuusaste, %	65,8	69,0	62,9

12.1.4 Nallikari Seaside Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	2 158	2 722	2 800
Liikevoitto, t€	273	105	100
Tilikauden voitto/tappio, t€	123	199	0
Tase, t€	8 492	9 100	9 000
Investoinnit, t€	3 271	1 670	50
SIPO-%	4,4	1,0	1,0
Omavaraisuusaste, %	35,6	33,0	33,0

12.1.5 Sivakka-konserni

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	64 003	66 850	68 700
Liikevoitto, t€	9 465	9 830	9 800
Tilikauden voitto/tappio, t€	4 405	4 330	5 000
Tase, t€	379 595	408 000	425 000
Investoinnit, t€	16 900	40 000	38 600
SIPO-%	2,8	3,0	3,0
Omavaraisuusaste, %	34,3	31,8	31,0

12.1.6 Potential Toimitilat Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	3 955	3 700	3 200
Liikevoitto, t€	-3 728	190	150
Tilikauden voitto/tappio, t€	-3 897	40	50
Tase, t€	24 378	24 391	23 000
Investoinnit, t€	355	400	500
SIPO-%	0,0	1,0	1,0
Omavaraisuusaste, %	84,4	65,0	77,0

12.1.7 Oulun Pysäköinti Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	4 775	4 860	4 632
Liikevoitto, t€	1 097	983	742
Tilikauden voitto/tappio, t€	256	837	479
Tase, t€	67 843	71 343	74 343
Investoinnit, t€	550	6 210	2 000
SIPO-%	1,7	1,4	0,9
Omavaraisuusaste, %	78,2	72,3	67,5

12.1.8 Oulun Kaupunginteatteri Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€ (lipputulot + vuokratulot)	2 457	2 995	3 400
Tuet ja avustukset, t€	7 738	7 778	7 833
Liikevoitto, t€	139	-166	90
Tilikauden voitto/tappio, t€	128	-97	0
Tase, t€	3 680	3 300	3 000
Investoinnit, t€	192	100	100
Omavaraisuusaste, %	43,3	39,3	44,7

12.1.9 Oulun Tuotantokeittiö Oy

Taloustavoitteet	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
1 000 €			
Liikevaihto, t€	14 096	14 839	15 079
Liikevoitto, t€	-180	400	440
Tilikauden voitto/tappio, t€	-449	125	181
Tase, t€	9 075	8 100	7 100
Investoinnit, t€	162	163	164
SIPO-%	neg.	0,0	0,5
Omavaraisuusaste, %	17,6	22,0	23,0

12.2 Kuntayhtymät

12.2.1 OSAO-konserni

Taloustavoitteet 1 000 €	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
Toimintatuotot, t€	89 135	94 907	92 407
Toimintakulut, t€	84 813	88 754	87 754
Toimintakate, t€	4 322	6 152	4 653
Vuosikate, t€	4 071	6 482	4 953
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	-4 831	-2 619	4 853
Tase, t€	109 640	110 000	107 000
Investoinnit, t€	4 712	9 077	6 000
Omavaraisuusaste, %	72,9	73,0	72,0

12.3 Säätöt

12.3.1 Oulun Palvelusäätö

Taloustavoitteet 1 000 €	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
Toimintatuotot, t€	13 798	13 500	14 000
Toimintakulut, t€	12 969	13 200	13 800
Tuotto/kulujäämä, t€	829	300	200
Yleisavustukset, t€	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	87	0	0
Tase, t€	8 545	8 000	8 000
Investoinnit, t€	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	54,0	51,0	52,0

12.3.2 Oulun musiikkijuhlasäätö

Taloustavoitteet 1 000 €	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
Toimintatuotot, t€	194	196	211
Toimintakulut, t€	-470	-416	-435
Tuotto/kulujäämä, t€	-276	-220	-224
Yleisavustukset, t€	190	220	250
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	-87	0	26
Tase, t€	10	0	0
Investoinnit, t€	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	-	-	-

12.3.3 Oulun kulttuurisäätö

Taloustavoitteet 1 000 €	TILINPÄÄTÖS 2023	ENNUSTE 2024	BUDJETTI 2025
Toimintatuotot, t€	435	500	800
Toimintakulut, t€	-2 882	-6 698	-12 684
Tuotto/kulujäämä, t€	-2 447	-6 198	-11 884
Yleisavustukset, t€	2 447	6 198	11 844
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	0	0	0
Tase, t€	2 023	2 900	1 900
Investoinnit, t€	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	57,0	56,0	55,0

LIITTEET

Liite 1. VÄESTÖ – OULU

OULU															
- väestö 31.12.2022															
- väestösuunnite 31.12.2027 ja 31.12.2032															
SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	65-	75-	85-	YHT.
1 Keskusta	2022	102	199	300	601	498	257	613	4 053	8 685	11 578	4 965	2 607	843	22 565
	2027	91	183	357	631	469	255	601	4 435	9 008	12 156	5 260	3 115	930	23 806
	2032	96	195	381	671	479	205	560	4 730	9 293	12 654	5 794	3 619	1 122	25 094
2 Höyhtyä	2022	73	135	259	467	480	304	420	1 067	3 394	4 779	2 270	1 145	371	9 787
	2027	70	141	276	487	384	261	481	1 292	3 524	5 338	2 653	1 453	430	10 896
	2032	71	143	280	493	323	170	493	1 407	3 491	5 627	2 740	1 722	582	11 253
3 Oulunsuu	2022	74	129	227	430	457	268	392	823	2 871	4 100	1 680	760	195	8 150
	2027	67	136	265	468	373	231	366	857	2 699	4 282	1 916	1 012	263	8 493
	2032	69	141	275	485	350	170	241	897	2 607	4 382	2 048	1 189	423	8 573
4 Kauko- vainio	2022	58	114	172	344	315	166	277	856	2 559	3 540	1 334	605	175	6 832
	2027	50	101	198	349	252	165	251	766	2 311	3 773	1 553	787	209	7 110
	2032	47	96	188	332	266	121	188	734	2 229	3 953	1 609	895	287	7 203
5 Nuotta- saari	2022	11	18	27	56	26	16	56	573	1 061	1 121	301	133	33	2 149
	2027	10	20	39	68	41	24	62	713	1 280	1 442	415	189	57	2 765
	2032	11	23	44	78	45	31	71	866	1 580	1 622	533	260	77	3 245
6 Kaakkuri	2022	195	398	805	1 398	1 568	896	796	1 117	6 550	7 951	1 370	506	115	15 096
	2027	161	324	631	1 115	1 058	773	862	1 036	5 582	8 315	1 670	827	202	14 830
	2032	136	276	539	951	863	536	649	977	4 658	8 490	1 933	992	333	14 399
7 Maikkula	2022	83	166	331	580	614	342	347	446	2 672	4 472	1 597	505	96	8 398
	2027	86	173	337	595	516	316	285	399	2 467	4 392	1 919	722	134	8 423
	2032	97	196	383	676	527	249	232	407	2 448	4 473	2 290	926	214	8 854
8 Tuira	2022	73	121	220	414	304	149	215	1 473	3 422	5 142	2 563	1 294	404	10 260
	2027	58	118	230	406	311	162	162	1 699	3 604	5 421	2 860	1 581	451	11 021
	2032	56	113	221	390	344	148	174	1 853	3 767	5 656	3 126	1 816	533	11 690
9 Puolivälin- kangas	2022	52	85	187	324	349	189	165	952	2 501	3 506	1 676	763	234	7 161
	2027	40	81	158	279	272	175	148	1 047	2 464	3 684	1 936	862	269	7 541
	2032	35	71	139	245	226	121	127	1 128	2 431	3 783	2 179	1 127	389	7 809
10 Koskela	2022	118	199	357	674	532	261	363	2 974	6 193	7 335	2 247	955	198	14 386
	2027	97	196	383	676	508	246	338	3 793	6 942	7 873	2 737	1 301	261	16 172
	2032	99	200	391	690	445	230	299	4 549	7 645	8 500	3 290	1 608	343	18 004
11 Pate- niemi	2022	119	198	474	791	880	470	466	619	3 677	6 281	2 328	1 018	256	11 835
	2027	119	240	468	828	765	452	467	586	3 507	6 464	2 635	1 339	315	12 196
	2032	123	251	489	863	835	369	414	565	3 487	6 812	2 850	1 560	435	12 708
12 Kaijon- harju	2022	216	480	968	1 664	1 846	937	790	2 807	9 736	10 857	1 509	441	60	20 410
	2027	202	406	793	1 401	1 540	957	934	3 122	9 559	11 071	1 796	659	83	20 822
	2032	172	349	682	1 203	1 381	752	827	3 373	9 209	11 454	2 017	793	126	21 005
13 Mylly- oja	2022	88	171	308	567	644	336	372	615	2 969	5 117	2 237	1 063	245	9 888
	2027	72	145	283	500	470	300	330	550	2 550	5 000	2 500	1 300	290	9 650
	2032	65	132	257	454	352	211	256	489	2 190	4 827	2 634	1 566	414	9 222
14 Sangin- suu	2022	4	7	18	29	35	26	28	23	150	277	166	57	11	584
	2027	4	9	17	30	31	24	28	20	142	250	190	72	15	573
	2032	4	9	17	30	30	24	28	20	142	220	220	87	17	572
15 Korven- suora	2022	102	253	478	833	840	400	328	430	3 140	4 568	1 010	351	78	8 409
	2027	128	258	503	890	743	428	430	506	3 264	4 875	1 261	521	115	9 132
	2032	116	235	460	811	772	354	369	611	3 219	5 187	1 469	681	209	9 571
16 Yli- kiiminki	2022	28	64	158	250	359	196	151	109	1 126	1 454	717	283	69	3 236
	2027	33	67	130	230	213	183	173	132	1 038	1 326	793	355	91	3 051
	2032	29	60	117	206	198	112	118	136	847	1 175	837	405	109	2 781
17 Hiukka- vaara	2022	163	419	664	1 246	817	216	150	329	3 299	4 112	423	118	27	7 293
	2027	224	451	881	1 556	1 100	433	289	446	4 594	5 078	661	261	77	9 564
	2032	237	482	941	1 661	1 262	562	449	564	5 397	6 070	803	362	164	11 371

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	65-	75-	85-	YHT.
20	2022	135	297	642	1 074	1 359	728	651	560	4 737	6 096	2 462	1 019	253	12 930
Hauki-	2027	138	278	543	960	981	703	700	535	4 228	6 276	2 852	1 313	306	13 006
pudas	2032	143	290	567	1 000	891	503	632	529	3 927	6 457	3 226	1 593	396	13 238
21	2022	59	128	297	484	576	332	294	225	2 077	3 059	1 102	419	85	6 072
Kello	2027	70	140	274	483	453	293	300	245	1 947	3 208	1 345	568	126	6 328
	2032	76	155	302	533	461	213	223	263	1 862	3 343	1 439	781	212	6 474
30	2022	97	202	509	808	966	526	468	357	3 392	3 860	1 313	555	118	8 298
Kiiminki	2027	118	239	465	822	753	482	547	390	3 273	3 970	1 535	792	157	8 500
	2032	130	264	515	908	768	389	517	421	3 284	4 153	1 678	949	247	8 835
31	2022	36	102	228	366	435	251	247	213	1 692	2 645	858	320	47	5 015
Jääli	2027	58	118	230	406	329	222	255	242	1 638	2 772	1 138	483	85	5 365
	2032	72	145	284	501	362	156	249	252	1 713	2 820	1 249	593	159	5 588
40	2022	126	287	551	964	1 061	546	528	532	4 048	4 781	1 487	626	145	9 899
Oulunsalo	2027	139	279	545	963	911	545	526	546	3 901	4 885	1 690	881	231	10 065
	2032	141	286	558	984	960	424	503	584	3 883	5 003	1 924	1 105	317	10 382
50	2022	8	29	77	114	140	61	50	62	477	635	439	201	64	1 501
Yli-li	2027	13	26	51	90	100	70	74	60	460	600	400	250	80	1 394
	2032	11	23	45	80	90	57	63	60	420	550	400	266	95	1 300
Laitokset	2022	7	20	49	76	145	100	102	155	724	930	186	89	36	1 694
yms.	2027	10	20	40	70	25	70	50	142	531	786	180	129	40	1 322
	2032	9	18	35	61	72	42	50	149	680	697	180	82	40	1 251

OULU yhteensä

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	65-	75-	85-	YHT.
OULU	2022	2 027	4 221	8 306	14 554	15 246	7 973	8 269	21 370	81 152	108 196	36 240	15 833	4 158	211 848
YHT.	2027	2 059	4 150	8 094	14 303	12 600	7 773	8 659	23 560	80 514	113 237	41 892	20 771	5 214	222 024
	2032	2 045	4 152	8 108	14 305	12 300	6 149	7 732	25 560	80 408	117 909	46 467	24 977	7 244	230 422

Liite 2. Kehittämishankkeiden yhteenvedo TA2025

Oulun kaupunki yhteenveto	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	458	-606	-147	-272	4 393	-6 095	-1 702	-2 719	40	1 225	-1 569	-344	-697	12	217	-256	-49	-88	2	6 292	-8 535	-2 243	-3 776	62
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	2 400	-3 251	-762	-2 780	57	1 724	-2 261	-537	-2 211	46	1 690	-2 227	-537	-2 183	45	5 904	-7 739	-1 835	-7 174	148
INVESTINTIHANKEET, INVESTINTIOSA	0	0	0	0	1 224	-2 402	-1 178	0	0	2 796	-5 700	-2 904	0	0	1 963	-3 800	-1 837	0	0	5 903	-11 902	-5 919	0	0
Kaupunginhallitus	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	31	-31	0	11	0	0	0	0	0	81	-81	0	11	21	-21	0	7	132	-132	0	29	1		
Sisäyhteiskunta	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	418	-522	-103	-165	862	-1 145	-283	-781	14	487	-611	-124	-392	7	68	-85	-17	-60	1	1 835	-2 363	-528	-1 398	28
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	2 199	-2 885	-686	-2 511	51	1 724	-2 261	-537	-2 211	46	1 690	-2 227	-537	-2 183	45	5 913	-7 713	-1 760	-6 505	143
Yhdyskuntalaajuus	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	2 722	-370	-98	-10	0	85	-107	-22	0	0	74	-92	-18	0	0	431	-569	-138	-10	0
INVESTINTIHANKEET, INVESTINTIOSA	0	0	0	0	1 153	-2 300	-1 147	0	0	2 796	-5 700	-2 904	0	0	1 963	-3 800	-1 837	0	0	5 912	-11 800	-5 888	0	0
Hyvinköinen - kulttuur- ja liikuntalaajuus	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	9	-53	-44	-118	439	-576	-137	-302	5	572	-770	-198	-316	6	54	-68	-14	-35	1	1 074	-1 467	-393	-771	13
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	38	-51	-14	-43	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38	-51	-14	-43	1
Oulun Vesi -liikelaitos	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	44	-63	-19	-13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44	-63	-19	-13	0
Bussiosasto -liikelaitos	2025 / k/h				2025 / hallintokunnan TA-raami				2026				2027				2025 - 2027 yht. (1 000 €)							
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia a	Tulot	Menot	Netto	Menosta histotulujia				
KEHITTÄMISHANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	2 776	-3 941	-1 165	-1 613	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 776	-3 941	-1 165	-1 613	21
PERUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT HANKEET, KÄYTTÖALOUSOSA	0	0	0	0	253	-315	-62	-226	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	253	-315	-62	-226	4
INVESTINTIHANKEET, INVESTINTIOSA	0	0	0	0	71	-102	-31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71	-102	-31	0	0

Liite 3. Ympäristöbudjetointi TA2025

	Tulot, 1 000 €	Hyvinvointi, kulttuuri ja liikunta	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	Peruskunta yhteensä	Ympäristötoimi	Vesi	Liikelaitokset ja taseyksiköt yhteensä	Oulun kaupunki yhteensä
1. Ulkoilmansuojelu	0	0	0	0	0	0	50	50
2. Ilmastonsuojelu	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Vesinsuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	0	0	0	21 000	21 000	21 000
4. Jätehuolto ja roskaantumisen torjuminen	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Melun ja tännän torjunta	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Ympäristönsuojelun liittyvät viranomais tehtävät	0	0	0	0	366	0	366	366
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	6	0	0	0	0	0	0	6
Yhteensä 1 000 €	6	0	0	0	406	21 000	21 416	21 822

Menot, 1000 €	Sivistys	Hyvinvointi, kulttuuri ja liikunta	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	Rakennusvalvonta	Peruskunta yhteensä	Tilapalvelut	Ympäristötoimi	Vesi	Liikelaitokset ja taseyksiköt yhteensä	Oulun kaupunki yhteensä
1. Ulkoilmansuojelu	0	0	0	0	0	0	105	0	105	105
2. Ilmastonsuojelu	0	0	100	0	100	0	0	0	0	100
3. Vesinsuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	70	0	70	0	0	11 000	11 000	11 070
4. Jätehuolto ja roskaantumisen torjuminen	29	71	1 530	0	1 630	676	0	0	676	2 306
5. Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	0	250	0	250	0	0	0	0	250
6. Melun ja tännän torjunta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	0	0	350	0	350	0	0	0	0	350
8. Ympäristönsuojelun liittyvät viranomais tehtävät	0	0	145	0	145	0	1 619	0	1 619	1 764
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	505	2	30	100	637	0	0	134	134	771
Yhteensä 1000 €	534	73	2 475	100	3 182	676	1 724	11 134	13 534	16 716

	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	Peruskunta yhteensä	Vesi	Liikelaikokset ja taseyksiköt yhteensä	Oulun kaupunki yhteensä
Investointimenot, 1 000 €					
3. Vesienpuhdistus ja jätevesien käsittely	0	0	7 000	7 000	7 000
5. Maaperän ja pohjaveden suojeleminen	800	800	0	0	800
6. Melun ja värinän torjunta	300	300	0	0	300
7. Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	370	370	0	0	370
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	0	0	5 100	5 100	5 100
Yhteensä 1 000 €	1470	1470	12 100	12 100	13 570

	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	Peruskunta yhteensä	Oulun kaupunki yhteensä
Investointitulot, 1 000 €			
1. Ulkoilmansuojelu	0	0	0
2. Ilmastonsuojelu	0	0	0
3. Vesienpuhdistus ja jätevesien käsittely	0	0	0
4. Jätehuolto ja roskaantumisen torjuminen	0	0	0
5. Maaperän ja pohjaveden suojeleminen	250	250	250
6. Melun ja värinän torjunta	0	0	0
7. Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	0	0	0
8. Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	0	0	0
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	0	0	0
Yhteensä 1 000 €	250	250	250

	Vesi	Liikelaikokset ja taseyksiköt yhteensä	Oulun kaupunki yhteensä
Ympäristönsuojelulaitteiden (investointien) poistot ja arvoalentumiset:			
a) Atk-ohjelmistoista ja johtokartasta	100	100	100
b) Rakennuksista	1 400	1 400	1 400
c) Kiinteistä rakenteista ja laitteista sis. verkostot	5 700	5 700	5 700
d) Koneista ja kalustosta	150	150	150
Yhteensä 1 000 €	7 350	7 350	7 350

Liite 4. Talousarvion 2025 ja TS2026-27 valmistelu- ja käsittelyvaiheet

Oulun kaupungin vuoden 2025 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2026–2027 on valmisteltu huhtikuusta 2024 alkaen seuraavien päävaiheiden kautta:

Ajankohta	Valmistelu	Valmistelijataho	Kuvaus
Kevät 2024			
Huhtikuu	Hallintokuntaseminaarit	Viranhaltijajohto kaupunginjohtajan johdolla	Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumiseksi varatut resurssit, investointien taso
	Talousarvioseminaari 29.4.2024	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus	Vuoden 2025 toiminnan ja talouden lähtökohdat, talousarvion linjaukset
	Talousarviota koskevat valtuutettujen aloitteet	Kaupunginvaltuusto	Talousarviota koskevien valtuutettujen aloitteiden määräaika 30.4.2024
Toukokuu	Kaupunginhallitus hyväksyy suunnitteluohjeen 27.5.2024	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelulle, suuntaviivat talousarvion sisällölle ja muodolle sekä ohjeet valmistelutavalle ja -aikataululle. Keskeisenä suunnittelun lähtökohdانا on kaupungin tulopohja (toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet), toimintaympäristön ja sen muutosten pohjalta muodostetut sitovuudet hallintokunnittain sekä koko kaupungin tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmakehys
Syky 2024			
Elokuu	Lauta- ja johtokuntien talousarvioesitykset 23.8.2024 mennessä	Lauta- ja johtokunnat	Lauta- ja johtokuntien esityksissä huomioidaan myös kaupunginvaltuutettujen tekemät vuotta 2025 koskevat aloitteet
Syyskuu	Kaupunginjohtajan budjettiriihi	Viranhaltijajohto kaupunginjohtajan johdolla	Lauta- ja johtokuntien esitysten tasapaino ja toiminnalliset tavoitteet suhteessa taloudelliseen liikkumavaraan
	Kaupunginjohtajan talousarvioesitys 25.9.2024	Kaupunginjohtaja	
Lokakuu	Kaupunginvaltuuston seminaari 7.10.2024	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus	Lähetekeskustelu kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyyn
	Kaupunginhallituksen muutosesitykset 10.10.2024 mennessä	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallituksen jäsenten muutosesitykset kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen, määräaika 10.10.2024
	Kaupunginhallituksen budjettiriihi 17.-18.10.	Kaupunginhallitus	
	Veropäätös 2025	Kaupunginhallitus	
Marraskuu	Veropäätös 2025	Kaupunginvaltuusto	
	Kaupunginhallituksen päätös hallituksen esitykseksi viimeistään 12.11.2024	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallituksen päätös KH:n talousarvioesityksestä viimeistään kokouksessa 12.11.2024
	Kaupunginvaltuuston talousarviokäsittely; muutosesitykset ja ponnet 25.11.2024	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginvaltuuston kokouksen 25.11.2024 yhteydessä KV:n jäsenten muutosesitykset ja toivomusponnet
Joulukuu	Kaupunginvaltuuston päätös TA2025 ja TS2026-2027 9.12.2024	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2026-2027 KV:n kokouksessa 9.12.2024

